

ریاست جمهوری
سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور
سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان اردبیل

مطالعات طرح آمایش استان اردبیل

جلد دوم :

برنامه ریزی و سیاست گذاری و سافتار مدیریت آمایش استان

مصوب شورای برنامه ریزی و توسعه استان اردبیل

۱۳۹۱

استاداری اردبیل   سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان اردبیل

شرکت کنسرسیوم مهندسين مشاور رویان و رویان فرانکار سیستم

مقدمه :

آمایش سرزمین، رسیدن به مطلوب ترین توزیع ممکن جمعیت، توسط بهترین شکل توزیع فعالیت های اقتصادی و اجتماعی در پهنه سرزمین استچنان که هر دوره ای از توسعه می تواند نگاه متفاوتی به سرزمین داشته باشد. اگر استراتژی، «توسعه صنعتی» باشد نگاه آمایشی «تصرف» سرزمین و پخش کردن فعالیت در گستره جغرافیایی است ولی اگر چنانچه استراتژی به «پسا صنعتی» شدن نظر داشته باشد، در نگاه آمایشی پایداری محیط زیست و بازگشت به طبیعت اهمیت خواهد یافت. بنابراین هر مرحله از توسعه و هر مرحله از فعالیت حکومتی، نگاه سرزمینی خود را خواهد داشت.

بدون تردید تلاش تمام برنامه ریزان رسیدن به توسعه پایدار، تعادل منطقه ای، توزیع مناسب فعالیتها و استفاده حداکثر از قابلیت های محیطی در فرایند توسعه مناطق می باشد. تمرکز شدید جمعیت و فعالیتها در یک یا چند نقطه جغرافیایی از مشخصه های بارز اکثر کشورهای در حال توسعه، بخصوص ایران است. رشد اقتصادی یک کشور به هر اندازه که باشد، باز هم مناطق کم و بیش عقب مانده در آن دیده می شود که به علت فقدان منابع طبیعی و دوری از مراکز اصلی فعالیت های اقتصادی نسبت به سایر مناطق مستعد، محروم مانده اند.

هدف آمایش سرزمین توزیع تهینه جمعیت و فعالیت در سرزمین است به گونه ای که هر منطقه متناسب با قابلیت ها، نیازها و موقعیت خود از طیف مناسبی از فعالیت های اقتصادی و اجتماعی برخوردار باشد و جمعیت مناسب با توان و ظرفیت اقتصادی خود پذیرا باشد. به عبارت ساده تر هدف کلی آمایش سرزمین سازماندهی فضا به منظور بهره وری مطلوب از سرزمین در چهارچوب منابع ملی است.

مجید خدا بخش

استاد ارادویل

پیش گفتار:

آمایش سرزمین ، ارزیابی نظام مند عوامل طبیعی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و ... به منظور یافتن راهی برای تشویق و کمک به جامعه بهره برداران در انتخاب گزینه هایی مناسب برای افزایش و پایداری توان سرزمین در جهت برآورد نیازهای جامعه است. برخلاف رویکرد بخشی، آمایش سرزمین با رویکرد همه سونگر در چارچوب توسعه فضایی سعی دارد راهکارهای مناسب را برای تحقق توسعه متوازن، همه جانبه و پایدار در سطح سرزمین ارائه نماید.

در این راستا مطالعات آمایش استان اردبیل همپای سایر استانها و در قالب ساز و کار پیش بینی شده در طرح مصوب مطالعات آمایش سرزمین، ابلاغی ریاست محترم سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور با برگزاری مناقصه و عقد قرارداد با کنسرسیوم مهندسیین مشاور رویان و رویان فرانگار سیستم و با همکاری کارشناسان سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان شروع گردید و نهایتاً در سال ۱۳۹۱ با طی مراحل مختلف اصلاح و تصویب در کارگروهها، در قالب ۲۴ جلد گزارش و CD نقشه های رقومی به تصویب شورای برنامه ریزی و توسعه استان رسید.

در این قسمت از مطالعه که خلاصه یافته های مطالعات آمایشی استان می باشد بصورت کلی ضمن معرفی وضعیت استان ، چشم انداز بارز توسعه استان شامل توسعه اقتصادی ، توسعه اجتماعی و فرهنگی و توسعه فضایی و در نهایت برنامه ریزی و سیاست گذاری شامل نواحی همگن برنامه ریزی ، تطبیق نواحی همگن فضایی - آمایشی با منطقه بندی طرح کالبدی منطقه ای و راهبردهای توسعه آمایش توسعه استان ارائه گردیده است . امید است سند توسعه آمایش استان اردبیل به عنوان یکی از بالادست ترین سند توسعه استان در نظام برنامه ریزی در اولویت برنامه ریزان، مدیران و تصمیم گیران استان قرار گیرد.

شایسته است از تمامی دستگاه های اجرایی که با ارائه آمار و اطلاعات دقیق و اظهار نظر در بخش های مربوطه ما را در تدوین این مطالعات یاری نمودند قدردانی و تشکر نمایم .

داود شایقی

رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی

فهرست گزارش‌های طرح مطالعات آمایش استان اردبیل

♦ جلد اول: تحلیل وضعیت و ساختار

• فصل اول: تحلیل وضعیت استان

- بخش اول: تحلیل وضعیت منابع طبیعی و محیط زیست

پیوست ۱: هواشناسی

پیوست ۲: زمین شناسی

پیوست ۳: ارزیابی منابع اراضی

پیوست ۴: پوشش گیاهی

پیوست ۵: منابع آب سطحی و زیرزمینی

- بخش دوم: تحلیل اجتماعی و فرهنگی

قسمت اول: تحولات جمعیتی در سه دهه گذشته

قسمت دوم: تحلیل نظام شهری استان

قسمت سوم: تحلیل نظام روستائینی و عشایری استان

قسمت چهارم و پنجم: تحلیل وضعیت فرهنگی و سرمایه اجتماعی استان

- بخش سوم: تحلیل اقتصادی

قسمت اول: تحلیل ویژگی‌های اقتصادی جمعیت

قسمت دوم: تحلیل زمینه‌های فعالیت اقتصادی برحسب بخش‌های اصلی

پیوست ۱: صنعت و معدن

پیوست ۲: ساختار کشاورزی

پیوست ۳: خدمات

قسمت سوم: تحلیل ویژگی‌های زیربنایی

قسمت چهارم: تحلیل عرصه‌های فعالیت اقتصادی

پیوست ۱: اقتصاد شهری

قسمت پنجم: تحلیل اقتصاد کلان استان و جایگاه آن در سطح ملی در ۵

سال گذشته

• فصل دوم: تحلیل ساختار فضایی موجود

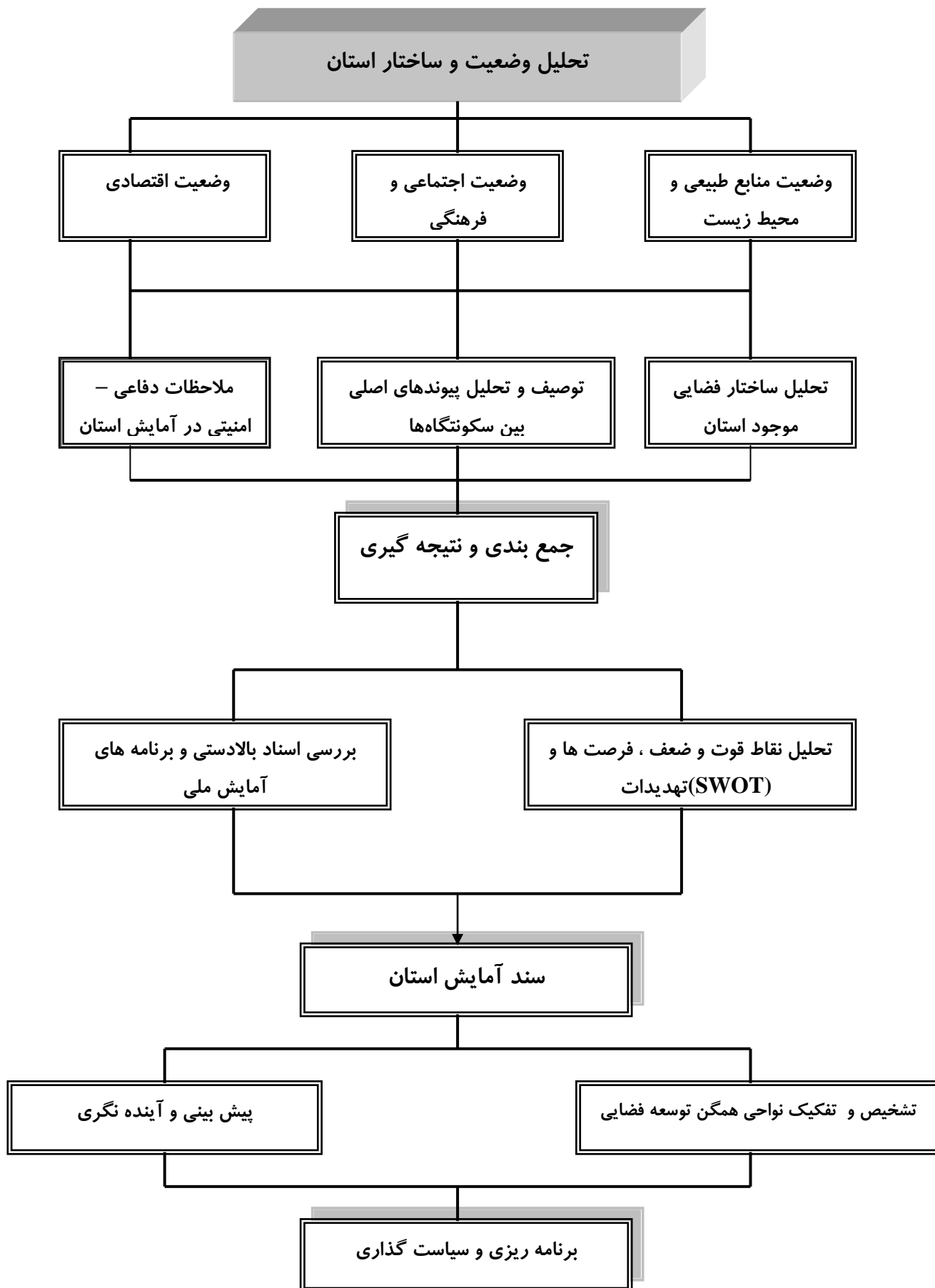
• فصل سوم: توصیف و تحلیل پیوندهای اصلی بین سکونتگاه‌ها

• فصل چهارم: ملاحظات دفاعی - امنیتی در آمایش استان

• فصل پنجم: جمع‌بندی و نتیجه‌گیری از مطالعات

جلد دوم: برنامه ریزی و سیاست‌گذاری و ساختار مدیریت آمایش استان

چارچوب مطالعات آمایش استان

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
۳	۱: نواحی همگن برنامه ریزی
۳	۱-۱: معیارهای انتخاب نواحی همگن فضایی
۷	۱-۱-۱: ناحیه یک (دشت مغان)
۹	۱-۱-۲: ناحیه دو (جعفرآباد)
۱۱	۱-۱-۳: ناحیه سه (خروسلو)
۱۲	۱-۱-۴: ناحیه چهار (دره رود)
۱۲	۱-۱-۵: ناحیه پنج (صلوات)
۱۳	۱-۱-۶: ناحیه شش (سبلان)
۱۴	۱-۱-۷: ناحیه هفت (مشگین شهر)
۱۷	۱-۱-۸: ناحیه هشت (عنبران - فندقلو)
۱۷	۱-۱-۹: ناحیه نه (اردبیل)
۱۹	۱-۱-۱۰: ناحیه ده (نیر - سرعین)
۲۱	۱-۱-۱۱: ناحیه یازده (گیوی)
۲۲	۱-۱-۱۲: ناحیه دوازده (خلخال)
۳۱	۱-۲: تطبیق نواحی همگن فضایی - آمایشی با منطقه بندی طرح کالبدی منطقه ای
۳۵	۲: پیش بینی و آینده نگری
۳۵	۲-۱: پیش بینی تحولات جمعیتی
۳۶	۲-۱-۱: روش های پیش بینی جمعیت
	۲-۱-۲: پیش بینی جمعیت بر پایه نرخ رشد مطلق جمعیت دردهه
۳۷	۷۵-۸۵
۳۹	۲-۱-۳: پیش بینی جمعیت بر پایه نرخ رشد مطلق جمعیت
۴۴	۲-۱-۴: پیش بینی جمعیت استان اردبیل براساس شاخص های جمعیتی
	۲-۱-۵: پیش بینی جمعیت براساس امکانات و قابلیت های بالقوه و بالفعل
۷۶	منطقه و برنامه های مدیریت آمایش سرزمین

۸۲	۲-۲: پیش بینی اشتغال
۹۳	۳: برنامه ریزی و سیاستگذاری
۹۳	۳-۱: راهبردهای توسعه (آمایش) استان
۹۳	۳-۱-۱: راهبردهای کلان براساس سند ملی آمایش
۹۵	۳-۱-۲: راهبردهای توسعه استان به تفکیک نواحی همگن فضایی
۹۷	۳-۱-۲-۱: نقاط قوت، ضعف، فرصت ها و تهدیدها
۱۱۵	۳-۱-۲-۲: راهبردهای توسعه استان در سطح خرد
۱۶۸	۴: سازمان فضایی مطلوب برای توسعه استان
۱۶۹	۴-۱: راهبردهای توسعه نظام سکونتگاهی
۱۶۱	۴-۱-۱: نظام شهری
۱۷۲	۴-۱-۱-۱: نظامدهی به اندازه شهرها
۱۷۴	۴-۱-۱-۲: حوزه نفوذ و سطح بندی کارکرد شهرها
۱۷۶	۴-۱-۱-۳: الگوی مناسب نظام شهری
۱۸۱	۴-۱-۲: نظام روستایی
۸۵	۴-۲: راهبردهای توسعه شبکه راهها
۱۹۱	۵: اولویت بندی راهبردی آمایش به تفکیک نواحی همگن فضایی
۱۹۱	۵-۱: اولویت های راهبردی ناحیه یک (دشت مغان)
۱۹۲	۵-۲: اولویت های راهبردی ناحیه دو (جعفرآباد)
۱۹۲	۵-۳: اولویت های راهبردی ناحیه سه (خروسلو)
۱۹۳	۵-۴: اولویت های راهبردی ناحیه چهار (دره رود)
۱۹۴	۵-۵: اولویت های راهبردی ناحیه پنج (صلوات)
۱۹۴	۵-۶: اولویت های راهبردی ناحیه شش (سبلان)
۱۹۵	۵-۷: اولویت های راهبردی ناحیه هفت (مشگین شهر)
۱۹۶	۵-۸: اولویت های راهبردی ناحیه هشت (عنبران - فندقلو)
۱۹۷	۵-۹: اولویت های راهبردی ناحیه نه (اردبیل)
۱۹۸	۵-۱۰: اولویت های راهبردی ناحیه ده (نیر - سرعین)
۱۹۹	۵-۱۱: اولویت های راهبردی ناحیه یازده (گیوی)
۲۰۰	۵-۱۲: اولویت های راهبردی ناحیه دوازده (خلخال)

عنوان

صفحه

۲۰۲	۶: ساختار مدیریت آمایش استان
۲۰۲	۶-۱: ارکان مدیریت آمایش
۲۰۲	۶-۲: ترکیب و وظایف ارکان آمایش
۲۰۲	۶-۲-۱: رئیس یا رئیس شورای آمایش
۲۰۳	۶-۲-۲: شورای عالی آمایش استان
۲۰۴	۶-۲-۳: شورای مشورتی آمایش استان
۲۰۵	۶-۲-۴: دبیرخانه آمایش استان

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۲۳	جدول (۱-۱): جمع بندی ویژگیهای استان اردبیل از نظر ساختار محیط طبیعی براساس نواحی دوازده گانه
۲۷	جدول (۱-۲): ویژگیهای استان اردبیل از نظر ساختار اجتماعی - اقتصادی براساس نواحی دوازده گانه
۴۰	جدول (۲-۱): پیش بینی جمعیت استان اردبیل به تفکیک نقاط شهری و روستایی
۴۱	جدول (۲-۲): پیش بینی جمعیت استان اردبیل به تفکیک شهرستان
۴۲	جدول (۲-۳): پیش بینی جمعیت ساکن در نقاط شهری استان اردبیل به تفکیک شهرستان
۴۳	جدول (۲-۴): پیش بینی جمعیت ساکن در نقاط روستایی استان اردبیل به تفکیک شهرستان
۴۶	جدول (۲-۵): پیش بینی جمعیت به تفکیک گروههای سنی در استان اردبیل
۴۷	جدول (۲-۶): پیش بینی جمعیت به تفکیک گروههای سنی در نقاط شهری
۴۸	جدول (۲-۷): پیش بینی جمعیت به تفکیک گروههای سنی در نقاط روستایی
۴۹	جدول (۲-۸): پیش بینی جمعیت به تفکیک گروههای سنی
۵۰	جدول (۲-۹): پیش بینی جمعیت به تفکیک گروههای سنی در نقاط شهری
۵۱	جدول (۲-۱۰): پیش بینی جمعیت به تفکیک گروههای سنی در نقاط روستایی
۵۲	جدول (۲-۱۱): پیش بینی جمعیت به تفکیک گروههای سنی در شهرستان پارس آباد
۵۳	جدول (۲-۱۲): پیش بینی جمعیت به تفکیک گروههای سنی در نقاط شهری شهرستان پارس آباد
۵۴	جدول (۲-۱۳): پیش بینی جمعیت به تفکیک گروههای سنی در نقاط روستایی شهرستان پارس آباد
۵۵	جدول (۲-۱۴): پیش بینی جمعیت به تفکیک گروههای سنی در شهرستان بیله سوار

- جدول (۲-۱۵): پیش بینی جمعیت به تفکیک گروه‌های سنی در نقاط شهری
 ۵۶ شهرستان بيله سوار
- جدول (۲-۱۶): پیش بینی جمعیت به تفکیک گروه‌های سنی در نقاط روستایی
 ۵۷ شهرستان بيله سوار
- جدول (۲-۱۷): پیش بینی جمعیت به تفکیک گروه‌های سنی در شهرستان خلخال
 ۵۸
 جدول (۲-۱۸): پیش بینی جمعیت به تفکیک گروه‌های سنی در نقاط شهری
 ۵۹ شهرستان خلخال
- جدول (۲-۱۹): پیش بینی جمعیت به تفکیک گروه‌های سنی در نقاط روستایی
 ۶۰ شهرستان خلخال
- جدول (۲-۲۰): پیش بینی جمعیت به تفکیک گروه‌های سنی در شهرستان مشگین شهر
 ۶۱
 جدول (۲-۲۱): پیش بینی جمعیت به تفکیک گروه‌های سنی در نقاط شهری
 ۶۲ شهرستان مشگین شهر
- جدول (۲-۲۲): پیش بینی جمعیت به تفکیک گروه‌های سنی در نقاط روستایی
 ۶۳ شهرستان مشگین شهر
- جدول (۲-۲۳): پیش بینی جمعیت به تفکیک گروه‌های سنی در شهرستان گرمی
 ۶۴
 جدول (۲-۲۴): پیش بینی جمعیت به تفکیک گروه‌های سنی در نقاط شهری
 ۶۵ شهرستان گرمی
- جدول (۲-۲۵): پیش بینی جمعیت به تفکیک گروه‌های سنی در نقاط روستایی
 ۶۶ شهرستان گرمی
- جدول (۲-۲۶): پیش بینی جمعیت به تفکیک گروه‌های سنی در شهرستان کوثر
 ۶۷
 جدول (۲-۲۷): پیش بینی جمعیت به تفکیک گروه‌های سنی در نقاط شهری
 ۶۸ شهرستان کوثر
- جدول (۲-۲۸): پیش بینی جمعیت به تفکیک گروه‌های سنی در نقاط روستایی
 ۶۹ شهرستان کوثر
- جدول (۲-۲۹): پیش بینی جمعیت به تفکیک گروه‌های سنی در شهرستان نمین
 ۷۰

- جدول (۲-۳۰): پیش بینی جمعیت به تفکیک گروه‌های سنی در نقاط شهری
شهرستان نمین
۷۱
- جدول (۲-۳۱): پیش بینی جمعیت به تفکیک گروه‌های سنی در نقاط روستایی
شهرستان نمین
۷۲
- جدول (۲-۳۲): پیش بینی جمعیت به تفکیک گروه‌های سنی در شهرستان نیر
جدول (۲-۳۳): پیش بینی جمعیت به تفکیک گروه‌های سنی در نقاط شهری
شهرستان نیر
۷۴
- جدول (۲-۳۴): پیش بینی جمعیت به تفکیک گروه‌های سنی در نقاط روستایی
شهرستان نیر
۷۵
- جدول (۲-۳۵): پیش بینی جمعیت استان اردبیل به تفکیک نقاط شهری و روستایی
جدول (۲-۳۶): پیش بینی جمعیت استان اردبیل به تفکیک شهرستان
جدول (۲-۳۷): پیش بینی جمعیت ساکن در نقاط شهری استان اردبیل به تفکیک
شهرستان
۸۱
- جدول (۲-۳۸): پیش بینی جمعیت ساکن در نقاط روستایی استان اردبیل به تفکیک
شهرستان
۸۱
- جدول (۲-۳۹): پیش بینی جمعیت فعال و نرخ فعالیت در استان اردبیل طی مقاطع
۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ براساس توسعه امکانات و خدمات در وضع آتی
۸۴
- جدول (۲-۴۰): پیش بینی جمعیت فعال و نرخ فعالیت در شهرستان اردبیل طی مقاطع
۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ براساس توسعه امکانات و خدمات در وضع آتی
۸۴
- جدول (۲-۴۱): پیش بینی جمعیت فعال و نرخ فعالیت در شهرستان بیله سوار طی مقاطع
۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ براساس توسعه امکانات و خدمات در وضع آتی
۸۴
- جدول (۲-۴۲): پیش بینی جمعیت فعال و نرخ فعالیت در شهرستان پارس آباد طی مقاطع
۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ براساس توسعه امکانات و خدمات در وضع آتی
۸۵
- جدول (۲-۴۳): پیش بینی جمعیت فعال و نرخ فعالیت در شهرستان خلخال طی مقاطع
۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ براساس توسعه امکانات و خدمات در وضع آتی
۸۵

- جدول (۲-۴۴): پیش بینی جمعیت فعال و نرخ فعالیت در شهرستان کوثر طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ براساس توسعه امکانات و خدمات در وضع آتی
۸۵
- جدول (۲-۴۵): پیش بینی جمعیت فعال و نرخ فعالیت در شهرستان گرمی طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ براساس توسعه امکانات و خدمات در وضع آتی
۸۶
- جدول (۲-۴۶): پیش بینی جمعیت فعال و نرخ فعالیت در شهرستان مشگین شهر طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ براساس توسعه امکانات و خدمات در وضع آتی
۸۶
- جدول (۲-۴۷): پیش بینی جمعیت فعال و نرخ فعالیت در شهرستان نمین طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ براساس توسعه امکانات و خدمات در وضع آتی
۸۶
- جدول (۲-۴۸): پیش بینی جمعیت فعال و نرخ فعالیت در شهرستان نیر طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ براساس توسعه امکانات و خدمات در وضع آتی
۸۶
- جدول (۲-۴۹): پیش بینی جمعیت شاغل در استان اردبیل طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ براساس نرخ فعالیت و نرخ بیکاری (با توجه به توسعه امکانات و خدمات)
۸۸
- جدول (۲-۵۰): پیش بینی جمعیت شاغل در شهرستان اردبیل طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ براساس نرخ فعالیت و نرخ بیکاری (با توجه به توسعه امکانات و خدمات)
۸۸
- جدول (۲-۵۱): پیش بینی جمعیت شاغل در شهرستان بیله سوار طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ براساس نرخ فعالیت و نرخ بیکاری (با توجه به توسعه امکانات و خدمات)
۸۸
- جدول (۲-۵۲): پیش بینی جمعیت شاغل در شهرستان پارس آباد طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ براساس نرخ فعالیت و نرخ بیکاری (با توجه به توسعه امکانات و خدمات)
۸۹
- جدول (۲-۵۳): پیش بینی جمعیت شاغل در شهرستان خلخال طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ براساس نرخ فعالیت و نرخ بیکاری (با توجه به توسعه امکانات و خدمات)
۸۹

عنوان

صفحه

- جدول (۲-۵۴): پیش بینی جمعیت شاغل در شهرستان کوثر طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ براساس نرخ فعالیت و نرخ بیکاری (با توجه به توسعه امکانات و خدمات) ۸۹
- جدول (۲-۵۵): پیش بینی جمعیت شاغل در شهرستان گرمی طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ براساس نرخ فعالیت و نرخ بیکاری (با توجه به توسعه امکانات و خدمات) ۹۰
- جدول (۲-۵۶): پیش بینی جمعیت شاغل در شهرستان مشگین شهر طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ براساس نرخ فعالیت و نرخ بیکاری (با توجه به توسعه امکانات و خدمات) ۹۰
- جدول (۲-۵۷): پیش بینی جمعیت شاغل در شهرستان نمین طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ براساس نرخ فعالیت و نرخ بیکاری (با توجه به توسعه امکانات و خدمات) ۹۰
- جدول (۲-۵۸): پیش بینی جمعیت شاغل در شهرستان نیر طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ براساس نرخ فعالیت و نرخ بیکاری (با توجه به توسعه امکانات و خدمات) ۹۰
- جدول (۲-۵۹): ساختار بخشی و رشته فعالیتی اشتغال در استان اردبیل ۹۱
- جدول (۲-۶۰): ساختار بخشی و رشته فعالیتی در جامعه شهری استان اردبیل ۹۱
- جدول (۲-۶۱): ساختار بخشی و رشته فعالیتی اشتغال در جامعه روستایی استان اردبیل ۹۲
- جدول (۳-۱): نقاط قوت استان اردبیل به تفکیک مناطق فضایی - کالبدی و نواحی فضایی - آمایشی ۹۸
- جدول (۳-۲): نقاط ضعف استان اردبیل به تفکیک مناطق فضایی - کالبدی و نواحی فضایی آمایشی ۱۰۲
- جدول (۳-۳): فرصت های استان اردبیل به تفکیک مناطق فضایی - کالبدی و نواحی فضایی آمایشی ۱۰۶
- جدول (۳-۴): تهدیدهای استان اردبیل به تفکیک مناطق فضایی - کالبدی و نواحی فضایی - آمایشی ۱۱۱
- جدول (۳-۵): راهبردهای توسعه کشاورزی به تفکیک نواحی همگن آمایشی و مناطق فضایی - کالبدی ۱۲۰

	جدول(۳-۶): راهبردهای توسعه صنعت به تفکیک نواحی همگن آمایشی و مناطق
۱۳۱	فضایی - کالبدی
۱۳۹	جدول(۳-۷): فهرست نواحی توسعه گردشگری استان اردبیل
	جدول(۳-۸): راهبردهای توسعه گردشگری به تفکیک نواحی همگن آمایشی و
۱۴۰	مناطق فضایی - کالبدی
	جدول(۳-۹): راهبردهای توسعه خدمات به تفکیک نواحی همگن آمایشی و
۱۵۰	مناطق فضایی - کالبدی
	جدول(۳-۱۰): راهبردهای توسعه فضایی به تفکیک نواحی همگن آمایشی و
۱۵۶	مناطق فضایی - کالبدی
	جدول(۳-۱۱): راهبردهای توسعه مدیریت زیست محیطی به تفکیک نواحی
۱۶۱	همگن آمایشی و مناطق فضایی - کالبدی
۱۸۲	جدول(۴-۱): سطح بندی پیشنهادی فضاها و مراکز روستایی استان اردبیل
۱۸۷	جدول(۴-۲): راهبردهای توسعه شبکه راهها به تفکیک نواحی همگن فضایی

فهرست نقشه

صفحه	عنوان
۳۰	نقشه (۱-۱): نواحی همگن فضایی
۳۲	نقشه (۱-۲): تطبیق منطقه بندی طرح کالبدی منطقه ای با تقسیمات اداری- سیاسی
۳۳	نقشه (۱-۳): تطبیق منطقه بندی طرح کالبدی منطقه ای با ناحیه بندی آمایشی
۳۴	نقشه (۱-۴): تطبیق ناحیه بندی آمایشی با تقسیمات اداری- سیاسی
۱۲۵	نقشه (۳-۱): شبکه های آبیاری در دست اجرا
۱۲۶	نقشه (۳-۲): شبکه های آبیاری در دست مطالعه
۱۲۷	نقشه (۳-۳): سدهای در دست مطالعه
۱۳۵	نقشه (۳-۴): پراکنش صنایع در استان اردبیل
۱۳۶	نقشه (۳-۵): معادن
۱۴۵	نقشه (۳-۶): جاذبه های طبیعی و گردشگری
	نقشه (۳-۷): جاذبه های گردشگری استان اردبیل مورد تائید سازمان میراث فرهنگی
۱۴۶	صنایع دستی و گردشگری استان
	نقشه (۳-۸): تلفیق جاذبه های گردشگری با مناطق تحت مدیریت اداره کل حفاظت
۱۴۷	محیط زیست استان اردبیل
۱۵۳	نقشه (۳-۹): مناطق دارای ظرفیت برای توسعه انرژی های نو
۱۶۵	نقشه (۳-۱۰): مناطق حفاظت شده
۱۶۶	نقشه (۳-۱۱): مناطق تحت مدیریت اداره کل حفاظت محیط زیست استان
۱۷۹	نقشه (۴-۱): توسعه شبکه شهری استان اردبیل در وضع آتی
۱۸۰	نقشه (۴-۲): ارتباطات عرضی شبکه سکونتگاهی استان اردبیل
۱۹۰	نقشه (۴-۳): توسعه شبکه راههای استان اردبیل

برنامه آمایش سرزمین به تنظیم رابطه بین انسان، فضا و فعالیت های انسان در فضا، به منظور بهره برداری منطقی، از مجموعه امکانات برای بهبود وضعیت مادی و معنوی اجتماع، براساس ارزشهای اعتقادی، سوابق فرهنگی و با ابزار علم و تجربه درطول زمان می پردازد. مهمترین اقدامات لازم جهت نیل به اهداف آمایش سرزمین در استان اردبیل در گام اول بررسی سیمای وضع موجود استان (شناخت)، گام دوم؛ تجزیه و تحلیل، جمع بندی و شناسایی نقاط قوت، و ضعف، فرصتها و تهدیدها و در گام سوم؛ ارایه چشم انداز آتی استان است. در گام اول و دوم گزارش هایی به شرح زیر تدوین شده است:

جلد اول : تحلیل وضعیت و ساختار

فصل اول:تحلیل وضعیت استان

بخش اول: تحلیل وضعیت منابع طبیعی و محیط زیست

پیوست ۱: هواشناسی

پیوست ۲: زمین شناسی

پیوست ۳: ارزیابی منابع اراضی

پیوست ۴: پوشش گیاهی

پیوست ۵: منابع آب سطحی و زیرزمینی

بخش دوم: تحلیل اجتماعی و فرهنگی

قسمت اول: تحولات جمعیتی در سه دهه گذشته

قسمت دوم: تحلیل نظام شهری استان

قسمت سوم : تحلیل نظام روستانشینی و عشایری استان

قسمت چهارم: تحلیل وضعیت اجتماعی – فرهنگی

بخش سوم: تحلیل اقتصادی

قسمت اول:تحلیل ویژگی های اقتصادی جمعیتی

قسمت دوم: تحلیل زمینه های فعالیت اقتصادی برحسب بخش های اصلی

پیوست ۱: صنعت و معدن

پیوست ۲: ساختار کشاورزی

پیوست ۳: خدمات

قسمت چهارم: تحلیل عرصه های فعالیت اقتصادی

پیوست ۱: اقتصاد شهری

قسمت پنجم: تحلیل اقتصاد کلان استان و جایگاه آن در سطح ملی در ۵ سال گذشته

فصل دوم: تحلیل ساختار فضایی موجود

فصل سوم: توصیف و تحلیل پیوندهای اصلی بین سکونتگاهها

فصل چهارم: ملاحظات دفاعی – امنیتی در آمایش استان

فصل پنجم: جمع بندی و نتیجه گیری از مطالعات

نتایج حاصل از بررسی های فوق حاکی از عدم یکپارچگی و همگنی فضایی در استان اردبیل است. گستردگی اراضی دشتی به همراه ویژگی های آب و هوایی نسبتاً متعادل و مناسب در شمال استان، ناحیه منحصر به فرد کشاورزی دشت مغان را شکل داده است که علاوه بر اهمیت منطقه‌ای، از اهمیت ویژه ملی برخوردار بوده و یکی از مهمترین قطب های کشاورزی ایران است. این در حالی است که گستردگی اراضی کوهستانی در شرق و جنوب استان علاوه بر اینکه شرایط دشوار محیطی را رقم زده است، ارایه امکانات و خدمات و بهره برداریهای مناسب از قابلیت ها و پتانسیل های محیطی و فعالیت انسانی را نیز با مشکلاتی مواجه می نماید. در حالی که این نواحی از قابلیت های منحصر به فردی در زمینه اکوتوریسم و طبیعت گردی، توریسم درمانی و... برخوردارند.

۱: نواحی همگن برنامه ریزی

با توجه به گستردگی طولی و وسعت استان اردبیل، هر بخش از استان دارای ویژگی منحصر به فرد و ویژه‌ای است. به طوری که نتایج حاصل از بررسی های وضع موجود ۱۲ ناحیه همگن فضایی را پیش روی قرار داده است. این نواحی از نظر ویژگیهای محیط طبیعی، محیط اجتماعی- اقتصادی و فرهنگی، ارتباطات و پیوندهای موجود میان ساکنین هر ناحیه دارای ویژگی های مشابه در داخل ناحیه و تفاوت‌هایی با یکدیگر هستند. معیارهای انتخاب نواحی همگن فضایی در استان اردبیل به شرح زیر است.

۱-۱: معیارهای انتخاب نواحی همگن فضایی

به منظور ناحیه بندی استان اردبیل و جداسازی واحدهای نسبتاً همگن که قابلیت برنامه‌ریزی را دارا باشند، معیارهای کلی زیر در نظر گرفته شده است:

(الف): مشخصات محیطی

(ب): مشخصات بهره‌برداری کنونی از اراضی

(ج): بررسی طرحهای توسعه پیشنهادی توسط دستگاههای مختلف اجرایی، تجزیه و تحلیل برنامه ها و تفکیک برنامه هایی که در حیات اجتماعی و اقتصادی دارای نقش تعیین کننده هستند.

(د): بررسی شرایط اجتماعی و اقتصادی و شیوه معیشت مناطق مختلف استان

(ه): بررسی ساختار سکونت و وضعیت استقرار نقاط جمعیتی

(و): امکانات زیرساختی و زیربنایی

در ارتباط با مشخصات محیطی، پارامترهای زیر مدنظر قرار گرفته است.

۱: ارتفاع از سطح دریا

این پارامتر به دلیل تاثیرگذاری بر اقلیم ناحیه، پوشش گیاهی، نوع نباتاتی که امکان کشت آنان در منطقه وجود دارد، و تاثیر بر محیط زیست انسانی مدنظر قرار گرفته است.

۲: اقلیم منطقه

این پارامتر همانند ارتفاع از سطح دریا، دارای تاثیر قاطعی بر پوشش گیاهی، نوع نباتات زراعی و باغی منطقه و بوجود آوردن شرایط زیست انسانی است.

۳: توپوگرافی و فیزیوگرافی

شکل توپوگرافیک و فیزیوگرافیک اراضی باعث تفکیک اراضی کوهستانی، کوهپایه ای، دشتی از یکدیگر می گردد. که خود موجب ایجاد بسترهای متفاوتی برای استقرار فعالیتهای تولیدی و در نتیجه ایجاد کانونهای جمعیتی می گردد.

در اراضی کوهستانی و کوهپایه ای با توجه به وضعیت شیب اراضی و ارتفاع آنان قابلیت تفکیک از یکدیگر را دارند. در اراضی دشتی نیز، مشخصات دشت ها که شامل دشت های آبرفتی رودخانه ای و دشت های سیلابی و دشت های پست می باشد. با توجه به ویژگیهای آنان، کاربریهای متفاوتی را موجب می گردند. و به همین جهت قابلیت تفکیک از یکدیگر را دارند.

به منظور شناخت بهتر از محدوده مطالعاتی، با استفاده از مطالعات انجام شده، دسته بندی زیر انجام شده است:

- کوهها و تپه ها
- تراسهای فوقانی
- واریزه ها و آبرفت های بادبزنی شکل
- دشت های آبرفتی رودخانه ای
- دشت های سیل گیر و اراضی پست

۴: زمین شناسی محدوده

مشخصات زمین شناسی محدوده به دلیل تاثیر آن در ایجاد اشکال ژئومورفولوژی و پیدایش خاک دارای تاثیر است.

۵: وضعیت منابع آب سطحی و زیرزمینی

این پارامتر دارای تاثیر مستقیم در بوجود آوردن فعالیت های زراعی و باغی و ایجاد کانونهای جمعیتی است. با توجه به مجموعه مشخصات محیطی، ابتدا استان به واحدهای نسبتاً همگن محیطی تفکیک گردید که حاصل تلفیق عوامل اشاره شده است. به طور مثال، دشت های کم ارتفاع و گرم آبرفتی شمال استان، از دشت های نسبتاً مرتفع با اقلیم سرد از یکدیگر تفکیک می گردند و یا تراسهای فوقانی که دارای پستی و بلندی کمتری از اراضی کوهها و تپه ها هستند و دارای پتانسیل کشت دیم هستند از اراضی کوهها و تپه ها که دارای پتانسیل کاربری جنگلی و مرتعی هستند از یکدیگر تفکیک می گردند. دشت های بدون منبع آب سطحی و زیرزمینی، صرفاً می توانند به عنوان جایگاه فعالیت های دامداری و زراعت دیم مورد استفاده قرار گیرند و پتانسیل کشت آبی را ندارند. بدین ترتیب شرایط محیطی به دلیل ایجاد پتانسیل های مختلف برای فعالیت های مختلف و ایجاد بسترهای مختلف برای سکونت و زیست، به عنوان اولین عامل در ناحیه بندی مورد استفاده قرار گرفتند.

(ب): مشخصات بهره برداری کنونی از اراضی

ویژگیهای محیطی از یکسو و دخالت انسان در طبیعت و تغییر طبیعت در استفاده از تکنولوژی جهت سازگاری با محیط از سوی دیگر، سیمای بهره برداری کنونی از اراضی را شکل می دهد.

استفاده از منابع جنگلی، مرتعی و یا مبادرت به فعالیت های کشاورزی و صنعتی باعث می گردد که سیمای بهره برداری از عرصه های مختلف سرزمین، متفاوت باشد. به منظور تعیین تاثیر این عامل نقشه کاربری اراضی تعیین گردید که براساس آن عرصه سرزمین به کاربریهای زیر تفکیک گردید:

- اراضی جنگلی
- اراضی مرتعی
- اراضی دارای برون زد سنگی بدون پوشش گیاهی
- اراضی دارای کاربری زراعی دیم
- اراضی دارای کاربری زراعی آبی
- اراضی تحت اشغال مناطق مسکونی
- اراضی تحت اشغال نواحی صنعتی
- اراضی بایر بدون پوشش گیاهی

- اراضی تحت اشغال دریاچه ها و برکه ها
- اراضی تحت اشغال بسترهای سنگلاخی رودخانه ای

در اراضی تحت اشغال اراضی زراعی آبی ، به دلیل تفاوت در نوع منبع آب، اراضی دارای منابع آب زیرزمینی و سطحی از یکدیگر تفکیک گردیدند.

در اراضی تحت اشغال اراضی زراعی آبی که از منبع آب سطحی مشروب می گردند، شبکه های مدرن آبیاری از شبکه های سنتی آبیاری تفکیک گردیدند.

شبکه های مدرن آبیاری به دلیل تاثیرات آن در ارتقاء تکنولوژی ، بهره‌وری و راندمان تولید و ایجاد مناسبات نوین در نظام بهره برداری از منابع و عوامل تولید از شبکه آبیاری سنتی تفکیک گردیدند.

(ج) : بررسی طرحهای توسعه پیشنهادی

ناحیه بندی استان صرفاً نمی‌تواند شرایط کنونی سرزمین را مدنظر قرار دهد. زیرا ناحیه بندی به منظور برنامه ریزی برای آمایش سرزمین انجام شده است و لاجرم می باید شرایط آبی را نیز مدنظر قرار دهد.

به منظور ترسیم شرایط آبی استان، مجموعه طرحها و پروژه های تدوین شده توسط دستگاههای اجرایی مدنظر قرار گرفت. از مجموعه طرحها و پروژه ها ، آن دسته از طرحها و پروژه هایی که دارای تاثیرات گسترده ای بر عرصه هستند که عمدتاً شامل ایجاد شبکه های آبیاری می باشند مشخص گردید. این طرحها پهنه های وسیعی از سرزمین را تحت تاثیر قرار داده و در روند فعالیت های تولیدی، نحوه استقرار آبادیها و سکونتگاهها، نقش تاثیر گذاری را دارند.

(د) : شرایط اقتصادی – اجتماعی و شیوه معیشت

با شکل گیری تولید در عرصه محیطی، مناسبات اقتصادی و اجتماعی و شیوه معیشت تکوین می یابد. شیوه معیشت عشایری متکی بر بهره برداری از دام رمه گردان و یا شیوه معیشت متکی بر زراعت و باغداری متکی بر استفاده از منابع آب یا شیوه بهره برداری از اراضی دیم و یا شیوه های تولیدی صنعتی ، از سویی بازتاب تولید متکی بر محیط بوده و از سویی دیگر تحت تاثیر عوامل دیگری از جمله مناسبات قومی و یا فرهنگی پیدایش و تکوین می یابد. بهر حال مناسبات اقتصادی و اجتماعی و شیوه معیشت صرفاً بازتاب ساده عامل محیطی نبوده و دارای تعامل متقابل با آن می باشد.

به همین دلیل، این عامل نیز در تدوین ناحیه بندی تاثیر گذار بوده و در جداسازی نواحی دخیل گردیده است.

(ه) : ساختار سکونت و وضعیت نقاط استقرار جمعیتی

ساختار فضایی استان و ساختار سکونت شهری و روستایی به دلیل داشتن سهم عمده در برنامه ریزی و آمایش سرزمین در ناحیه بندی استان دخیل بوده است. لذا پس از ترسیم سیمای استقرار جمعیتی این عامل نیز در ناحیه بندی دخالت داده شده و مدنظر قرار گرفته است.

(و) : امکانات زیرساختی و زیربنایی

زیرساخت های تولیدی و زیربنایی، زیرساخت های ارتباطی و مواصلاتی که پیوند دهنده مناطق سکونتگاهی با یکدیگر بوده و زمینه های تولید و امکان توسعه را فراهم می سازند به لاجرم در جداسازی نواحی از یکدیگر موثر هستند. به همین دلیل در ناحیه بندی استان مورد استفاده واقع شده اند.

(ز) : ناحیه بندی نهایی

ناحیه بندی نهایی حاصل تلفیق مکانیکی عناصر فوق و رویهم گذاری ساده لایه های اطلاعاتی نیست، بلکه می باید حاصل ترکیب پیچیده و خردمندانه مجموعه عناصر فوق باشد. نواحی تفکیک شده می باید نواحی نسبتاً وسیعی را پوشش دهند. زیرا در طرح آمایش نمی توان برای نواحی کوچک برنامه ریزی نمود. از این رو پس از شکل گیری نواحی، با ادغام نواحی کوچک نواحی بزرگی انتخاب گردید که ضمن داشتن ویژگیهای نسبتاً مشابه از قابلیت برنامه ریزی آمایش نیز برخوردار باشند. عمده ترین ویژگیهای نواحی همگن فضایی استان اردبیل به شرح زیر است.

۱-۱-۱ : ناحیه یک (دشت مغان)

این ناحیه با وسعت ۹۳۹/۲۱ کیلومترمربع در شمال استان واقع شده و از نظر تقسیمات اداری - سیاسی بخش هایی از شهرستان پارس آباد و بيله سوار را شامل شده است. بررسی ویژگیهای محیطی ناحیه یک نشان می دهد، در ناحیه ای کم ارتفاع و کم شیب به نام دشت مغان واقع شده است.

ارتفاع در این ناحیه کمتر از ۵۰۰ متر است. از نظر خصوصیات اراضی بیش از ۷۴ درصد این ناحیه دشتی بوده و بقیه مساحت آن شامل تپه ماهورها می شود که از ارتفاع کمتر از ۵۰۰ متر برخوردارند. موقعیت مناسب محیطی این ناحیه شرایط مناسب آب و هوایی را نیز به دنبال داشته است. متوسط درجه حرارت سالیانه در این ناحیه ۸ درجه سانتی گراد است.

تعداد روزهای یخبندان در این ناحیه کمتر از ۵۰ روز بوده و متوسط بارش نیز ۲۸۰-۲۶۰ میلی متر است. جریان رودخانه ارس از این ناحیه به همراه شرایط مناسب خاک، توپوگرافی و پارامترهای دمایی فعالیت های زراعی را در این ناحیه فراهم ساخته است. احداث سد میل مغان و شبکه آبیاری مغان تامین آب زراعی را در این ناحیه فراهم نموده است. وجود شبکه های مدرن آبیاری به همراه کشت و صنعت های مغان و پارس مغان، کشاورزی این ناحیه را به کشاورزی پیشرفته و مدرن بدل ساخته است. تولیدات حاصل از فعالیت کشاورزی در این ناحیه به سراسر استان و خارج استان حمل و صادر می گردد.

بررسی سازمان فضایی این ناحیه نشان می دهد، ۷۷ سکونتگاه شهری و روستایی (۷۴ روستا و شهرهای پارس آباد، بيله سوار و اصلاندوز) در این ناحیه استقرار یافته اند. در این سکونتگاه ها در مجموع ۱۶۰۳۵۰ نفر جمعیت معادل ۱۴ درصد از کل جمعیت استان استقرار یافته اند. از مجموع جمعیت ساکن در این ناحیه ۱۰۰۴۰۷ نفر معادل ۶۲/۶ درصد ساکن نقاط شهری و ۵۹۹۴۳ نفر معادل ۳۷/۴ درصد ساکن نقاط روستایی هستند.

وجود شهرهای بيله سوار، پارس آباد، اصلاندوز امکان ارتباط استان را از طریق این ناحیه با خارج از کشور فراهم ساخته است. بازار مرزی شهر بيله سوار موجب رونق بازرگانی در این ناحیه شده است.

ایجاد و توسعه واحدهای کشت و صنعت مدرن در این ناحیه و گسترش عملیات ساختمانی و عمرانی در شبکه های آبیاری، توسعه شهری را در این ناحیه به دنبال داشته است به طوری که شهر پارس آباد که تا قبل از سال ۴۵ به عنوان یک نقطه روستایی به شمار می آمده است، تحت تاثیر جریان توسعه به ویژه طی دهه ۶۰ و ۷۰ رشد فزاینده ای یافته است. جمعیت این شهر از ۲۹۴۳۸ نفر در سال ۱۳۶۵ با نرخ رشد ۷/۵ درصد به ۳۴۰۳۸ نفر در سال ۱۳۷۵ افزایش یافته و در دهه بعد علی رغم کاهش نرخ رشد جمعیت در این شهر با رشد سالانه ۳/۱ درصد جمعیت آن به ۸۲۲۵۶ نفر افزایش یافته است، به طوری که در حال حاضر به عنوان دومین شهر استان مطرح بوده و ایفای نقش می نماید. از عمده ترین دلایل توسعه شهر پارس آباد می توان به مهاجرت های روستا- شهری نیروی کار از نقاط مختلف استان به این شهر، اسکان عشایر و جذب امکانات و خدمات شهری بیشتر به دلیل نقش آن در ارائه خدمات به واحدهای کشاورزی توسعه یافته و مدرن اشاره نمود. در واقع شهر پارس آباد تحت تاثیر

توسعه کشاورزی، بر خلاف سایر شهرهای کشور و یا استان که دارای نقش و کارکرد خدمات بازاری هستند، نقش و ویژگیهای یک کشت - شهر (شهر کشاورزی) را احراز نموده است. با توجه به نقش شهر پارس آباد در شمال استان و رشد سریع آن انتظار می‌رود در آینده ای نه چندان دور این شهر به همراه مراکز شهری پیرامونی خود (بیله سوار و اصلاندوز و کانونهای روستایی مرکزی) منطقه شهری جدیدی را در استان و کشور شکل دهد.

علاوه بر فعالیتهای زراعی مدرن، وجود دامداری مدرن در مجتمع های کشت و صنعت. یکی دیگر از ویژگی های این ناحیه است. دامداری سنتی با استفاده از پس چر مزارع در این ناحیه متداول است. جاذبه های گردشگری را در این ناحیه ، اگروتوریسم تشکیل می دهد. وجود دمای مناسب در این ناحیه موجبات افزایش طول دوره گردشگری را نسبت به سایر نقاط استان فراهم می سازد.

بهره برداری شدید از آب سطحی و عدم بهره برداری از آب زیرزمینی در این ناحیه به جهت کیفیت نامناسب و شوری بالای آن ، امکان خیز سطح ایستابی و زهدار بودن اراضی را فراهم ساخته ، که عدم زهکشی مناسب از چالش های مهم زیست محیطی این ناحیه به شمار می رود.

احداث سد خداآفرین بر روی ارس و برداشت بیش از ۱/۶ میلیارد مترمکعب از آن در آینده که در ایران و جمهوری آذربایجان به مصرف می رسد موجب کاهش شدید آبدهی رودخانه ارس خواهد گردید. ورود پس آبهای زراعی به رودخانه ارس و فاضلاب شهرهای اصلاندوز و پارس آباد به رودخانه ارس به همراه کاهش آبدهی این رودخانه از چالش های عمده پیش روی این ناحیه خواهد بود.

بدین ترتیب این ناحیه را می توان قلمرو فعالیت کشاورزی پیشرفته ، دامداری مدرن و سنتی و دارای پتانسیل های گردشگری دانست.

۲-۱-۱: ناحیه دو (جعفرآباد)

این ناحیه با وسعت ۱۲۹۰/۴۹ کیلومتر مربع در مجاورت ناحیه یک و در شمال استان واقع شده است. از نظر تقسیمات اداری- سیاسی این ناحیه بخش هایی از شهرستان بیله سوار را شامل می شود. این ناحیه نیز جزء مناطق کم ارتفاع و پست طبقه بندی می شود. ارتفاع در این ناحیه کمتر از ۵۰۰ متر است. از نظر ویژگیهای اراضی این ناحیه را عموماً تپه ماهورها (تراس های فوقانی) تشکیل می دهد.

موقعیت نسبتاً مناسب محیطی این ناحیه شرایط مناسب آب و هوایی را نیز در پی داشته است. متوسط درجه حرارت سالیانه در این ناحیه همانند دشت مغان حدود ۸ درجه سانتی گراد است. تعداد روزهای یخبندان در این ناحیه کمتر از ۵۰ روز بوده و متوسط بارش نیز ۲۸۰-۲۶۰ میلی متر است.

طی سالیان اخیر با استفاده از تکنولوژی جدید، بخش بزرگی از این ناحیه، تغییر کاربری داده و به کشت دیم اختصاص یافته و وسعت اراضی مرتعی رو به کاهش نهاده است. در این ناحیه طرح‌های بزرگ آبیاری خداآفرین و عمارت در حال اجرا می باشد. با اجرای این طرح‌ها بخش بزرگی از این ناحیه تحت پوشش شبکه‌های مدرن آبیاری با استفاده از آبیاری تحت فشار قرار خواهد گرفت.

اجرای طرح‌های آبیاری تحت فشار با این وسعت (بیش از ۷۰۰۰۰ هکتار) در سطح کشور بی سابقه بوده و مستلزم ورود تکنولوژی نوین و نیروی متخصص به این ناحیه است. تبدیل کشت دیم به کشت آبی در این ناحیه تحول عظیمی را در سطح استان باعث خواهد شد که مستلزم جذب نیروی کارآمد متخصص کشاورزی، تغییر در نظام بهره‌برداری و تغییر در ساختار مدیریت سرزمین خواهد گردید. ایجاد این تغییرات بی شک موجب تحولاتی در توسعه شهر جعفرآباد خواهد شد. همچنین به افزایش راندمان محصولات کشاورزی و اشتغال زایی و نیز افزایش درآمد زارعین خواهد انجامید و نهایتاً از مهاجرت روستائیان منطقه جلوگیری می نماید. این ناحیه از گذشته قلمرو قشلاق عشایر بوده و در حال حاضر نیز باقی مانده استقرارگاه های عشایر (آبادی‌های عشایرنشین) در این ناحیه وجود دارد. در نتیجه تحولاتی که در آینده در این ناحیه رخ خواهد داد، همگام با ایجاد تحولات در زیربناها، ایجاد تحولاتی در نظامات اجتماعی و اقتصادی نیز الزامی و ضروری خواهد بود.

این ناحیه در حال حاضر قلمرو فعالیت کشاورزی و دامداری سنتی بوده و فعالیت های صنعتی، معدنی، گردشگری در آن وجود ندارد.

در ناحیه دو، ۱۶۵ سکونتگاه شهری و روستایی (۱۶۴ روستا و شهر جعفرآباد) استقرار دارند. تعداد ۳۲۹۵۹ نفر جمعیت معادل ۲/۹ درصد از کل جمعیت استان در این ناحیه ساکن هستند. از مجموع جمعیت ساکن در این ناحیه ۷۱۷۸ نفر معادل ۲۱/۸ درصد ساکن شهر جعفرآباد و ۲۵۷۸۱ نفر معادل ۷۸/۲ درصد ساکن نقاط روستایی هستند. شهر جعفرآباد که تنها نقطه شهری ناحیه است، دارای ماهیتی روستایی- عشایری بوده که بعد از آخرین تقسیمات اداری- سیاسی استان در سال ۱۳۸۳ با توجه به کارکردها و نقشی که در ناحیه ایفا می نموده است نقش یک کانون شهری را پذیرفته است. با توجه به نرخ رشد نسبتاً بالای جمعیت این شهر که طی دو مقطع آماری ۷۵-۱۳۶۵ و ۸۵-۱۳۷۵ به ترتیب معادل ۴/۱ و ۲ درصد در

سال بوده است، انتظار می رود این شهر به عنوان کانون جذب جمعیت نقاط روستایی پیرامونی خود نیز ایفای نقش نماید و در آینده به عنوان عمده ترین کانون زیستی ناحیه روابط عملکردی - کارکردی ناحیه را تنظیم نماید.

با ایجاد تحولات آتی ، این ناحیه می تواند به قلمرو فعالیت کشاورزی و دامداری مدرن بدل گردیده و ایجاد صنایع مرتبط با بخش کشاورزی نیز می تواند سیمایی صنعتی به این ناحیه ببخشد. جاذبه هایی مبنی بر اگروتوریسم در آینده می تواند از جمله فعالیت های این ناحیه باشد.

۳-۱-۱: ناحیه سه (خروسلو)

این ناحیه با وسعت ۱۶۵۲/۶۲ کیلومترمربع در جنوب ناحیه دو و در شهرستان گرمی قرار گرفته و شامل ارتفاعات مشرف بر مغان (ارتفاعات خروسلو) است. بیش از ۷۰ درصد از وسعت این ناحیه دارای ارتفاع بین ۵۰۰-۱۰۰۰ متر است. همچنین حدود ۷۹ درصد از وسعت این ناحیه کوهستانی بوده و به همین دلیل دارای شرایط آب و هوای نسبتاً سرد و خشک است. تعداد روزهای یخبندان در این ناحیه بیش از ۵۰ روز است. متوسط بارش در این ناحیه ۲۸۰-۳۲۰ میلی متر است

سیمای کوهستانی ناحیه به محدودیت توسعه کشاورزی آن انجامیده است. کشاورزی این ناحیه عمدتاً شامل کشت دیم بوده که در حاشیه کوهها و تپه ها پراکنده است. کشاورزی آبی در حاشیه تراس های رودخانه ای و با شیوه سنتی صورت می پذیرد.

مراعات این ناحیه در اراضی مرتفع و پرشیب تر که امکان شخم اراضی میسر نبوده است، واقع شده اند. بخشی از این ناحیه ، قلمرو عشایر کوچنده بوده که هنوز آثار آن در فعالیت های این ناحیه باقی است.

در ناحیه سه، ۲۰۳ سکونتگاه شهری و روستایی (۲۰۱ روستا و شهرهای گرمی و تازه کندآنگوت) استقرار دارند. تعداد ۶۹۲۹۱ نفر جمعیت معادل ۶ درصد از کل جمعیت استان در این ناحیه استقرار یافته اند. از مجموع جمعیت ساکن در این ناحیه ۳۰۷۴۹ نفر معادل ۴۴/۴ درصد ساکن نقاط شهری و ۳۸۵۴۲ نفر معادل ۵۵/۶ درصد ساکن نقاط روستایی هستند.

ناحیه صنعتی گرمی در این ناحیه قرار گرفته است. راه ارتباطی اردبیل به پارس آباد از این ناحیه عبور کرده و اتصال بخش های مرکزی استان را برقرار می سازد. فعالیت های عمده این ناحیه، فعالیت کشاورزی و دامداری سنتی است. شرایط توپوگرافیک و محدودیت سایر منابع

محیطی، امکان توسعه این ناحیه را در آینده کند می‌سازد. فعالیتهای اجتماعی - اقتصادی این ناحیه در حال حاضر فاقد پویایی لازم جهت توسعه و گسترش است..

۴-۱-۱: ناحیه چهار (دره رود)

این ناحیه با وسعت ۵۵۳/۴۸ کیلومتر مربع در شمال غربی استان و در بخش هایی از سه شهرستان پارس آباد، گرمی و مشگین شهر قرار گرفته است. این ناحیه دارای چهره ای کوهستانی است. به طوری که بیش از ۵۷ درصد از وسعت ناحیه دارای ارتفاعی بین ۱۰۰۰-۵۰۰ متر است. همچنین حدود ۹۱ درصد از وسعت این ناحیه کوهستانی است. از نظر آب و هوایی نیز دارای شرایط نسبتاً سرد و خشک است. روزهای یخبندان در این ناحیه بیش از ۵۰ روز بوده و متوسط بارش آن ۲۸۰-۳۰۰ میلی متر است. رودخانه دره رود با مسیر شمالی - جنوبی از این ناحیه عبور می نماید. شرایط توپوگرافیک این ناحیه به گونه‌ای است که اراضی مساعد جهت کشت و زرع و فعالیتهای انسانی به دره رودخانه دره رود و اراضی کوهپایه‌ای و کوهستانی و مجاور آن محدود می شود.

این شرایط توپوگرافیک موجب شده است که در حاشیه رودخانه دره رود ، کشاورزی سنتی آبی با استفاده از انهار سنتی شکل گیرد. آبیاری این ناحیه در حاشیه رودخانه دره رود پراکنده هستند.

اراضی کوهپایه‌ای و کوهستانی مشرف بر دره رود اختصاص به مراتع ضعیف دارد. کشاورزی سنتی و دامداری سنتی وجه غالب فعالیت را در این ناحیه شکل می دهد. به دلیل استقرار کشاورزی در امتداد رودخانه دره رود عمدتاً در معرض تخریب سیلابهای رودخانه‌ای قرار دارند.

فعالیت های صنعتی ، گردشگری و معدنی در این ناحیه بسیار ضعیف است. بخشی از این ناحیه در قلمرو زیستگاه‌های عشایری واقع شده است. در این ناحیه ۳۷ سکونتگاه روستایی وجود دارد که ۶۴۸۵ نفر جمعیت ۰/۶ درصد کل جمعیت استان را در خود جای داده اند.

۵-۱-۱: ناحیه پنج (صلوات)

این ناحیه با وسعت ۲۵۳۳/۷۸ کیلومتر مربع در جنوب نواحی ۳ و ۴ و در بخش هایی از دو شهرستان گرمی و مشگین شهر قرار گرفته و شامل اراضی کوهستانی و کوهپایه ای

(ارتفاعات صلوات). بیش از ۸۸ درصد از وسعت این ناحیه دارای ارتفاع بیش از ۱۰۰۰ متر بوده و حدود ۷۷ درصد از اراضی ناحیه کوهستانی هستند. به دلیل کوهستانی بودن ناحیه، شرایط آب و هوایی سردی نیز بر آن حکم فرماست به طوری که تعداد روزهای یخبندان در این ناحیه بیش از ۷۵ روز بوده و شاهد متوسط بارش ۳۶۰-۳۰۰ میلی متر در سال است. سکونتگاههای این ناحیه شامل سکونتگاههای روستایی بوده و بخشی از آن نیز قلمرو عشایر است. شهر رضی تنها نقطه شهری این ناحیه است. با توجه به موقعیت استقرار این شهر و بررسی پیشینه آن این شهر دارای ماهیتی روستایی- عشایری است.

همانند ناحیه سه، عمده فعالیت کشاورزی در این ناحیه شامل کشت محصولات دیم در حاشیه کوهها و تپه ها و تراسهای فوقانی است. در حاشیه رودخانه ها، کشت اندک محصولات آبی به شیوه سنتی رایج است.

اراضی مرتفع تر این ناحیه به مراتب اختصاص یافته است.

مهم ترین فعالیت این ناحیه را فعالیت کشاورزی سنتی به همراه دامداری روستایی و عشایری شکل می دهد. فعالیت های دیگر در این ناحیه بسیار ضعیف است.

در ناحیه پنج ۲۱۱ سکونتگاه شهری و روستایی استقرار یافته اند. تعداد ۳۶۰۶۶ نفر جمعیت معادل ۳/۱ درصد از کل جمعیت استان در این ناحیه ساکن هستند. از مجموع جمعیت ساکن در این ناحیه ۱۸۹۵ نفر معادل ۵/۳ درصد ساکن نقاط شهری و ۳۴۱۷۱ نفر معادل ۹۴/۷ درصد ساکن نقاط روستایی هستند.

عبور محور ارتباطی اردبیل- مشگین شهر- پارس آباد و همچنین سیاب- رضی- گرمی از قابلیت های ارتباطی ناحیه است.

همچنین استقرار ناحیه صنعتی رضی در محدوده از قابلیت های ناحیه ۵ به شمار می آید. همچنین وجود آثار تاریخی از قبیل قلعه های تاریخی از جاذبه های گردشگری این ناحیه به شمار می آید.

۶-۱-۱: ناحیه شش (سبلان)

این ناحیه با وسعت ۱۷۹۸/۷۱ کیلومترمربع شامل کوه سبلان، کوهپایه ها و دامنه های آن در بخش هایی از سه شهرستان مشگین شهر، اردبیل و نیز واقع شده است. بلندترین ناحیه ارتفاعی استان در این ناحیه قرار گرفته و جزء سردترین نواحی استان است. تعداد روزهای یخبندان در این ناحیه از سه ماه تا ۸ ماه در نوسان است. متوسط بارش در این ناحیه بین ۵۲۰-۳۲۰ میلی متر در سال متغیر است.

وجود سیمای کوهستانی، اراضی مرتفع، سرمای شدید، شرایط زیست و فعالیت را در آن محدود ساخته است. از اینرو این ناحیه دارای تراکم جمعیتی کم بوده و سکونتگاههای با تعداد کم جمعیت را در بر گرفته است. وجود سیمای کوهستانی و اراضی مرتفع و پرشیب باعث شده تا توسعه کشاورزی در آن بسیار محدود گردد. به دلیل گستردگی و وجود مراتع غنی مورد توجه عشایر استان بوده و به عنوان چراگاه تابستانی عشایر کوچنده استان مورد استفاده قرار می گیرد. به همین دلیل فعالیت های دامداری رمه گردان فعالیت عمده در این ناحیه به شمار می آید.

در ناحیه شش، ۸۷ سکونتگاه روستایی استقرار یافته است که ۳۳۴۳۹ نفر جمعیت ساکن دارند.

با توجه به حفاری های ژئوترمالی که در این ناحیه انجام شده در آینده می تواند منبع انرژیهای زمین گرمایش باشد. چشمه های آب معدنی متعددی در این ناحیه وجود دارند. وجود چشمه های آب معدنی، در کنار سیمای کوهستانی سبلان، مراتع سرسبز ییلاقی و پیست اسکی آلوارس مجموعه شرایطی را فراهم ساخته که می تواند گردشگری مبتنی بر طبیعت گردی را فراهم سازد.

استفاده از انرژی زمین گرمایش که از جمله انرژیهای پاک است می تواند به توسعه کشت های گلخانه ای، ایجاد شهرک های گردشگری در این ناحیه منجر شود.

۷-۱-۱: ناحیه هفت (مشگین شهر)

این ناحیه با وسعت ۱۲۴۷/۹۸ کیلومتر مربع دشت مشگین شهر و کوهپایه های مشرف بر آن را شامل می شود. از نظر تقسیمات اداری- سیاسی این ناحیه بخش هایی از شهرستان مشگین شهر را در بر گرفته است. از نظر ویژگی های محیط طبیعی، این ناحیه جزء نقاط مرتفع استان به شمار می آید. با توجه به مرتفع بودن این ناحیه بیش از ۷۳ درصد ناحیه کوهپایه ای است. به دلیل همجواری با ارتفاعات سبلان و صلوات دارای زمستانهای نسبتاً سرد است. تعداد روزهای یخبندان در این ناحیه بیش از ۷۵ روز بوده و متوسط بارش ناحیه ۳۶۰-۳۲۰ میلی متر است. از جمله مراکز کشاورزی استان به شمار می آید. باغات اطراف مشگین شهر، کشاورزی را به سمت کشت محصولات باغی سوق داده است. به دلیل بالا بودن میزان بارش در منطقه کشت دیم در اراضی تراسهای فوقانی رایج است. در این ناحیه احداث شبکه آبیاری زهکشی سبلان و شبکه های متعدد مدرن آبیاری در دست اجرا و احداث است که در آینده می تواند کشاورزی سنتی را به کشاورزی مدرن بدل سازد.

شهرهای لاهرود و مشگین شهر در این ناحیه واقع شده اند. شهر مشگین شهر در گذشته، مرکز مبادلات عشایر کوچنده استان بوده و نوعی نقش انتظام دهنده و مدیریت روابط عشایری استان را بعهده داشته است. با کاهش نقش عشایر در تولید استان و افول جایگاه و منزلت اجتماعی آنان، شهر مشگین شهر نیز از این نظر دچار افول شده است. در این ناحیه ۱۰۵ سکونتگاه شهری و روستایی (۱۰۳ روستا و شهرهای مشگین شهر و لاهرود) استقرار یافته اند.

تعداد ۱۱۵۷۶۸ نفر جمعیت معادل ۱۰/۱ درصد از کل جمعیت استان در این ناحیه ساکن هستند. از مجموع جمعیت ناحیه ۶۶۶۲۶ نفر معادل ۵۷/۶ درصد ساکن نقاط شهری و ۴۹۱۴۲ نفر معادل ۴۲/۴ درصد ساکن نقاط روستایی هستند.

شهرک صنعتی مشگین شهر، به لحاظ جای دادن برخی از صنایع در خود، فعالیت صنعتی را در این ناحیه رونق بخشیده است.

همچنین استقرار شهر مشگین شهر در حاشیه سبلان و چشمه های آب معدنی، کارکرد گردشگری را برای این محور تعریف نموده است. چشم اندازهای طبیعی حاشیه سبلان، باغات میوه، وجود قلعه های قدیمی و محوطه های باستانی در صورت اعمال مدیریت می تواند تقویت این کارکرد را موجب گردد.

نواحی یک تا هفت، در گذشته نه چندان دور به دلیل واقع شدن در مسیر کوچ عشایر و واقع شدن قلمروهای عشایری (بیلاقی و قشلاقی) در آن به لحاظ ویژگیهای فرهنگی دارای پیوستگی و انسجام بوده اند. این نواحی قلمرو یکسان فرهنگی را تشکیل می داده اند که با روستانشینان واقع در نواحی نه و ده (اردبیل، نمین و نیر) نیز دارای تعارضاتی بوده اند. با تغییر در کارکردهای این نواحی و تغییر در نوع فعالیت ها، به تدریج این مجموعه دچار گسست هایی شده است.

با پیدایش شبکه های آبیاری و احداث کشت و صنعت ها در ناحیه یک، کارکرد این ناحیه تغییرات بسیار شدیدی را شاهد بوده است. آبادیهای عشایرنشین به تدریج متروک و آبادیهای متکی بر کشاورزی توسعه یافته اند. ورود نیروهای غیربومی که عمدتاً شامل نیروهای متخصص بوده اند. در ساختار فرهنگی ناحیه تغییراتی را بوجود آورده است. با گسترش شهر پارس آباد و افزایش روند مهاجرت های روستایی به این شهر حاشیه نشینی در اطراف این شهر گسترش یافته و یکی از معضلات شهر پارس آباد به شمار می آید. لازم به ذکر است توسعه شهر پارس آباد به توسعه فرهنگ شهرنشینی در این ناحیه کمک شایانی نموده است.

با گسترش دیم زارها در اراضی مرتعی نواحی دو، سه، چهار، پنج و هفت از وسعت مراتع کاسته شده و به وسعت اراضی کشاورزی افزوده شده که لاجرم منجر به توسعه روستانشینی گردیده است.

اسکان عشایر و گسترش یکجانشینی، افزایش مهاجرت های روستا - شهری به تمرکز جمعیت در شهرهای بیله سوار، پارس آباد و سپس توسعه روستاهای بزرگ و شکل گیری شهرهای جدید اصلاندوز، جعفرآباد، تازه کندانگوت، لاهرود، رضی انجامیده است.

مشگین شهر که در گذشته مرکز سیاسی، فرهنگی و اقتصادی عشایر بوده با تغییر در نقش و کارکرد مواجه شده و تا حدی در انزوا قرار گرفته است.

تمرکز صنایع در اطراف مشگین شهر، احداث شبکه های مدرن آبیاری، گسترش باغات اقتصادی و رونق گردشگری می تواند در خروج از انزوای این شهر موثر واقع گردد.

۸-۱-۱: ناحیه هشت (عنبران - فندقلو)

این ناحیه با وسعت ۴۰۰/۵۲ کیلومترمربع به صورت نوار باریکی در حاشیه شرق مرکزی استان و در شهرستان نمین واقع شده است. این ناحیه شامل ارتفاعات حدفاصل استان اردبیل و گیلان بوده و جاده ارتباطی اردبیل به آستارا از آن می گذرد. در این ناحیه ۲۳ سکونتگاه استقرار دارند. شهر تازه تاسیس عنبران تنها نقطه شهری این ناحیه است. در این ناحیه، جمعیتی معادل ۱۸۹۰۷ نفر که ۱/۶ درصد از جمعیت استان را شامل می شود ساکن هستند. از مجموع جمعیت ناحیه ۶۱۶۱ نفر (۳۲/۶ درصد) ساکن شهر عنبران و ۱۲۷۴۶ نفر (۶۷/۴ درصد) ساکن نقاط روستایی هستند.

بخشی از گردنه حیران و جنگلهای فندقلو در این ناحیه واقع شده اند. این ناحیه عمدتاً شامل قلمرو فعالیت کشاورزی و دامداری سنتی است. وجود جنگلهای فندقلو و تاسیسات گردشگری در آن، به این ناحیه کارکرد گردشگری داده است. با توجه به کوهستانی بودن این ناحیه و چشم اندازهای زیبای محیطی آن، وجود جنگلهای طبیعی و هم جواری با گردنه حیران و محور ارتباطی آستارا به اردبیل گسترش گردشگری در این ناحیه می تواند مهم ترین محور توسعه این ناحیه باشد.

۹-۱-۱: ناحیه نه (اردبیل)

این ناحیه با وسعت ۱۴۳۰/۱۷ کیلومترمربع در مرکز استان و در بخش هایی از دو شهرستان نمین و اردبیل واقع شده و شامل دشت آبرفتی اردبیل است. شهر اردبیل مرکز اداری - سیاسی - اقتصادی و تجاری استان در این ناحیه واقع شده است. وجود دشت آبرفتی اردبیل که غنی ترین دشت استان به لحاظ منابع آب زیرزمینی است باعث شده که بیشترین حجم بهره برداری از آب زیرزمینی در این ناحیه انجام پذیرد. رودخانه های متعددی در این ناحیه از استان وارد شده و جریان دارند. جهت کنترل آب سطحی سدهای متعددی بر روی رودخانه های جاری در این ناحیه احداث شده است. بهره برداری از آب سطحی و زیرزمینی کنترل شده، پیدایش کشاورزی نسبتاً پیشرفته ای را در دشت اردبیل فراهم نموده است. اراضی زراعی متکی بر منابع آب، بخش عمده ای از اراضی این ناحیه را اشغال نموده است. واحدهای پیشرفته دامداری در اطراف شهر اردبیل باعث شده تا این ناحیه از قلمروهای دامداری مدرن استان گردد.

وجود اراضی کشاورزی و پس چر مزارع، دامداری روستایی را متکی بر پرورش سنتی گوسفندداری به همراه داشته و به همین دلیل دامداری سنتی یکی از وجوه فعالیت در این ناحیه است.

در ناحیه نه، ۱۲۲ سکونتگاه شهری و روستایی (۱۱۸ روستا و شهرهای اردبیل، نمین، آبی بیگلو و هیر) استقرار یافته اند. تعداد ۵۰۸۱۱۳ نفر جمعیت معادل ۴۴/۳ درصد از کل جمعیت استان در این ناحیه ساکن هستند. از مجموع جمعیت ساکن در ناحیه اردبیل ۴۳۶۶۶۷ نفر (۸۵/۹ درصد) ساکن نقاط شهری و ۷۱۴۴۶ نفر (۱۴/۱ درصد) ساکن نقاط روستایی هستند. به واسطه وجود شهر اردبیل و فرودگاه در این ناحیه، زیرساخت های صنعتی در این ناحیه قوی بوده و با احداث شهرک های صنعتی اردبیل ۱ و ۲ فعالیت صنعتی در این ناحیه توسعه یافته است. تمرکز صنایع در دو شهرک صنعتی و در کنار محور ارتباطی اردبیل به نمین موجب شده که بیشترین صنایع استان در این ناحیه متمرکز شود. در نتیجه ناحیه نه (اردبیل) صنعتی ترین ناحیه در میان نواحی استان است. فعالیت های معدنی که عموماً شامل معادن سنگ و شن و ماسه است در این ناحیه پراکنش دارند.

جاذبه های تاریخی، فرهنگی و شهری در شهر اردبیل به همراه زیرساخت های مناسب فعالیت گردشگری را نیز در این ناحیه توسعه داده است.

وجود شهرهای اردبیل، نمین و آبی بیگلو باعث شده تا بیشترین تمرکز شهرنشینی استان در این ناحیه مشاهده شود. وجود مراکز اداری، سیاسی، فرهنگی و علمی در شهر اردبیل به همراه وجود صنایع به گسترش زیرساخت های مخابراتی و ارتباطی، بهداشتی و درمانی انجامیده است. در نتیجه این ناحیه را به برخوردارترین ناحیه به لحاظ خدمات و زیرساخت ها بدل نموده است.

به این ترتیب، تمرکز کلیه قلمروهای فعالیت در این ناحیه آن را به قطب فعال و پویای استان بدل نموده است. بدیهی است تمرکز مجموعه ای از فعالیت ها در یک ناحیه علی رغم مزیت های مکمل آن، می تواند چالش های فراوانی را نیز به همراه داشته باشد. از این چالش ها می توان به توسعه ناموزون شهری و رشد حاشیه نشینی، افزایش بار آلودگی های زیست محیطی ناشی از تولید زباله و فاضلاب ها، نشت آلودگی ها به منابع آب زیرزمینی، آلودگی هوا ناشی از فعالیت های صنعتی و بحران منابع آب اشاره نمود.

افت سفره های آب زیرزمینی در دشت اردبیل و نیاز به تامین آب از سایر نواحی از اولین شاخص های بروز این چالش هاست.

اعمال مدیریت ویژه بر پروسه رشد و توسعه فعالیت در این ناحیه در شرایط آتی ضروری است. در صورت عدم اعمال چنین مدیریتی، بحران های پیش روی کلان شهرهای کشور در این استان نیز محتمل است.

۱۰-۱-۱: ناحیه ده (نیر-سرعین)

این ناحیه با وسعت ۱۲۸۸/۱۴ کیلومترمربع در قسمت جنوب غربی ناحیه نه و در بخش هایی از دو شهرستان اردبیل و نیر واقع شده و شامل محدوده ای است که شهرهای نیر، سرعین و کورایم را در بر می گیرد. جاده ارتباطی اردبیل به تبریز از میان این ناحیه می گذرد. اراضی این ناحیه، نسبت به ناحیه نه دارای پستی و بلندی و ناهمواری بیشتری بوده و به دلیل شرایط فیزیوگرافیک در این ناحیه، سفره های آب زیرزمینی محدود می باشد. سرشاخه های رودخانه های منتهی به دشت اردبیل در این ناحیه واقع شده که بر روی برخی از آنان سد احداث شده است. به دلایل شرایط توپوگرافی، بهره برداری از منابع آب این سدها در این ناحیه مقدور نبوده و جریانات تنظیمی در پشت سدها به دشت اردبیل منتقل می گردد. کشاورزی آبی در این ناحیه محدود به اراضی مجاور رودخانه ها محدود می شود که به صورت سنتی مورد کشت محصولات زراعی و باغی قرار می گیرد. کشت دیم در اراضی فلاتهای مرتفع و حاشیه تپه ها رواج دارد. مراتع در این ناحیه به اراضی مرتعی محصور میان اراضی کشت دیم که در قله تپه ها که از دسترس عملیات شخم خارج بوده اند، محدود می شود. کشاورزی سنتی به همراه دامداری روستایی سنتی متکی بر رمه گردانی در اراضی پیرامون روستاها و پس چر مزارع وجه غالب فعالیت در این ناحیه هستند. معادن محدود شن و ماسه و بهره برداری از این معادن از دیگر فعالیت های این ناحیه است.

در ناحیه ده ۱۰۱ سکونتگاه شهری (۹۸ روستا و شهرهای نیر، سرعین و کورایم) استقرار یافته اند. تعداد ۳۸۲۹۴ نفر جمعیت معادل ۳/۳ درصد از کل جمعیت استان را به خود اختصاص داده اند. از مجموع جمعیت ساکن در این ناحیه ۱۰۹۱۳ نفر معادل ۲۸/۵ درصد ساکن نقاط شهری و ۲۷۳۸۱ نفر معادل ۷۱/۵ درصد ساکن نقاط روستایی هستند.

در این ناحیه و در حاشیه غربی آن شهر سرعین واقع شده است. وجود چشمه های آب گرم در این شهر و اقدامات انجام شده پیرامون این چشمه ها، در سالهای اخیر رشد سریع و بی رویه شهر سرعین را فراهم ساخته است. استقبال گردشگران از این شهر موجب شده که به سرعت هتل ها و هتل آپارتمان ها به منظور جذب و اسکان گردشگر در این شهر ساخته شود. به

شکلی که چهره و سیمای این شهر در سالهای اخیر دستخوش تغییرات زیادی شده است. سرمایه‌گذاری در خرید زمین و مسکن در این شهر و رشد سوداگری متکی بر زمین از پدیده‌های بارز این شهر است. پیست اسکی آلوارس در نزدیک شهر سرعین از دیگر جاذبه‌های گردشگری این شهر است که بر روی رشد آتی این شهر اثر گذار خواهد بود.

احداث بزرگ راه منتهی به شهر سرعین از دیگر اقداماتی است که می‌تواند این رشد را تسریع نماید. گسترش گردشگری در این ناحیه رونق اقتصادی را به همراه خواهد داشت. ولی نکته‌ای که نباید مورد غفلت واقع گردد تمرکز بیش از حد استقرارگاههای گردشگری (هتل‌ها و هتل آپارتمانها) در محیط کوچک این شهر است. تمرکز بیش از حد جمعیت در فصول گردشگری و تمرکز شدید استقرارگاه‌ها می‌تواند به کاهش جاذبه‌های گردشگری منجر شود. در برخی از نقاط این شهر، گسترش پاساژها عملاً گردشگری مبتنی بر طبیعت را که با پتانسیل این شهر سازگاری دارد به سایر اشکال گردشگری مانند گردشگری انبوه که دارای عارضه‌های فراوان اجتماعی است روبرو می‌سازد.

مدیریت بر توسعه و هدایت گردشگری مبتنی بر طبیعت گردی مهم‌ترین راهبرد توسعه در این ناحیه می‌باشد.

ناحیه هشت، نه و ده، به لحاظ پیوندهای اجتماعی و فرهنگی دارای همسانی نسبی، نسبت به سایر مناطق می‌باشند.

از دیرباز شهر اردبیل به عنوان مرکز تجاری و اداری، مرکزیت این ناحیه را داشته و مجموعه آبادیهای محور نیر تا نمین دارای پیوستگی با این مرکز بوده‌اند. وجود سابقه و پیشینه دهقنت در این ناحیه و اراضی کشاورزی با نظام خرده مالکی، این مجموعه را به لحاظ اجتماعی همبسته نموده و با توجه به ارتباطات دیرینه حول محور شهر اردبیل این مجموعه دارای همبستگی فرهنگی است. این مجموعه همبسته از سویی دارای تفاوتها و جدائیهایی از ناحیه های یک تا هفت بوده و از سوئی دیگر از ناحیه های یازده و دوازده که تحت نفوذ گیوی و خلخال هستند مجزا می‌گردد.

۱۱-۱-۱: ناحیه یازده (گیوی)

این ناحیه با وسعت ۴۴۹۰/۵۴ در قسمت جنوبی استان و در بخش هایی از چهار شهرستان نیر، اردبیل، گیوی و خلخال اردبیل قرار گرفته است. از نظر ویژگیهای محیط طبیعی دارای سیمایی مرتفع و کوهستانی است. به واسطه ارتفاع بلند این ناحیه، برودت شدید هوا در فصل زمستان از بزرگترین ویژگیهای این ناحیه است.

کوهستانی بودن این ناحیه و شیب اراضی باعث شده که بیشتر این عرصه به کاربری مرتعی اختصاص یابد. بخشی از این ناحیه نیز دارای پوشش جنگلی است.

اراضی زراعی آبی در این ناحیه محدود به دشتک های کوچک محصور در میان اراضی کوهستانی و حاشیه رودخانه ها است. اراضی زراعی دیم در حاشیه کوهها و تپه ها به صورت قطعات پراکنده قرار دارد.

دامداری متکی بر مره گردانی در حاشه روستاها، مهم ترین فعالیت این ناحیه است. که عموماً به پرورش بز و در درجه بعدی گوسفند اختصاص دارد.

در این ناحیه ۲۴۶ سکونتگاه شهری و روستایی (۲۴۳ روستا و شهرهای هشتجین، کلور و گیوی) استقرار یافته اند. تعداد ۷۴۷۶۷ نفر جمعیت معادل ۶/۵ درصد از کل جمعیت استان در این ناحیه ساکن هستند. از مجموع جمعیت ساکن بر این ناحیه ۱۵۲۴۷ نفر (۲۰/۴ درصد) ساکن نقاط شهری و ۵۹۵۲۰ نفر (۷۹/۶ درصد) ساکن نقاط روستایی هستند.

در سالهای اخیر از تمرکز جمعیت آبادیها در چند آبادی بزرگ تر شهرهای گیوی و هشتجین و کلور شکل یافته اند که جمعیت کمی را در خود جای داده اند.

تشکیلات زمین شناسی در این ناحیه به گونه ای است که پتانسیلهای معدنی در این ناحیه شکل یافته که در حال حاضر از بخشی از آن بهره برداری صورت می پذیرد. پتانسیلهای معدنی به گونه ای است که امکانات توسعه در آن مهیا بوده و این ناحیه را به مستعدترین ناحیه در بین نواحی استان جهت توسعه این فعالیت بدل نموده است. راههای روستایی و خاکی در قسمت جنوبی این ناحیه، استان اردبیل را به استان زنجان متصل می سازد و راه ارتباطی خلخال به اسالم نیز از این ناحیه عبور می نماید.

وضعیت طبیعی این ناحیه به گونه ای است که امکانات استفاده برای گردشگری مبتنی بر طبیعت گردی را فراهم می سازد. مناطقی مانند چشمه ازناو یا گردنه الماس با ویژگیهای بسیار زیبای طبیعی آن و دریاچه نئور در قسمت شمالی این ناحیه از جمله جاذبه های شناخته شده است. با انجام مطالعات بیشتر می توان محورها و کانونهای گردشگری دیگری را نیز شناسایی نمود که با انجام سرمایه گذاری در این محورها و مناطق می توان جذب و هدایت گردشگر را

در این ناحیه که از محروم ترین و کم برخوردارترین نواحی استان است به انجام رساند. استفاده از پتانسیل‌های گردشگری و استفاده از پتانسیل‌های معدنی از جمله مهم ترین راهبردهای توسعه در این بخش از استان است.

استفاده از هم جوارگی با استان گیلان و جذابیت محور اسالم به خلخال می تواند موجب رونق گردشگری را فراهم سازد.

۱۲-۱-۱: ناحیه دوازده (خلخال)

این ناحیه با وسعت ۱۷۴/۳۱ کیلومترمربع واقع در شهرستان خلخال کوچک ترین ناحیه استان به لحاظ وسعت بوده و در میان ناحیه یازده محصور است. شهر خلخال به همراه ۱۵ روستا در این ناحیه واقع شده و اراضی دشت دامنه ای خلخال، اراضی این ناحیه را تشکیل می‌دهد.

سیمای کشاورزی ناحیه پیرامون خلخال آن را از ناحیه یازده متمایز نموده است. فعالیت کشاورزی محدود پیرامون خلخال، و فعالیت صنعتی حاشیه این شهر به همراه فعالیت تجاری، اداری و آموزشی شهر خلخال از ویژگیهای این ناحیه است. براساس بررسی های انجام شده تعداد ۵۲۰۵۰ نفر جمعیت معادل ۴/۵ درصد از کل جمعیت استان در این ناحیه ساکن هستند. از این تعداد ۷۶/۴ درصد ساکن شهر خلخال و ۲۳/۶ درصد ساکن نقاط روستایی هستند.

ناحیه یازده و دوازده، شامل آبادیهای کوهستانی است که از جنوب دشت اردبیل تا جنوب استان پراکنده هستند. این مجموعه آبادیها، عموماً تحت نفوذ شهرهای گیوی و خلخال قرار دارند. ارتباطات شهرهای گیوی و خلخال با استان گیلان برقرار است. در اراضی مرزی این دو استان، بخشی از دامداران ساکن در مناطق اسالم، در فصل تابستان به این ناحیه کوچ می‌نمایند (مانند گردنه الماس)، خصوصیات فرهنگی، قومی و حتی مذهبی تا حدی این ناحیه را که خود دارای تنوع و گوناگونی است از ناحیه های هشت و نه و ده (اردبیل، نیر، نمین) مجزا می‌سازد.

در جداول شماره (۱-۱) و (۱-۲) خلاصه ای از مهمترین ویژگیهای نواحی همگن فضایی استان اردبیل و فرصتها و تهدیدهای مربوطه ارائه شده است. در نقشه (۱-۱) نیز نواحی همگن فضایی استان نمایش داده شده است.

جدول (۱-۱) : جمع بندی ویژگیهای استان اردبیل از نظر ساختار محیط طبیعی بر اساس نواحی دوازده گانه

نام ناحیه	وسعت	موقعیت استقرار	تقسیمات اداری - سیاسی	ویژگیهای توپوگرافی	ویژگیهای منابع اراضی	ویژگیهای اقلیمی	ویژگیهای منابع آب	کاربری اراضی	نتیجه و جمع بندی
تک (مغان)	۹۳۹.۲۲ کیلومتر مربع (معادل ۵.۳ درصد از وسعت استان)	شمال استان	۲۴.۸ درصد در شهرستان بيله سوار ۷۵.۲ درصد در شهرستان پارس آباد	منطقه پست با ارتفاع کمتر از ۵۰۰ متر از سطح دریا	۷۴ درصد اراضی دشتی ۲۱.۱ درصد اراضی کوهپایه ای ۴.۹ درصد اراضی کوهستانی در نتیجه ناحیه ای دشتی بوده و دربرگیرنده دشت مغان است.	متوسط بارش ۲۸۰-۲۶۰ میلی متر تعداد روز های یخبندان کمتر از ۵۰ روز	عمده ترین منابع آب سطحی بوده و شامل رودخانه های ارس و قره سو می شود. بهره برداری در این ناحیه در قالب شبکه های مدرن آبیاری صورت می گیرد (۹۹.۸۵ درصد از اراضی کشاورزی این ناحیه تحت پوشش شبکه آبیاری مغان قرار داشته و ۰.۱۵ درصد تحت پوشش شبکه خدا آفرین قرار خواهد گرفت.	۹۰.۴ درصد از وسعت ناحیه زراعت آبی و باغات ۸.۳ درصد زراعت دیم و باغات دیم ۱.۳ درصد اراضی مرتعی و جنگلی	با توجه به ویژگیهای اشاره شده این ناحیه قوی ترین و مستعد ترین ناحیه استان از نظر توسعه به شمار می آید.
دو (چغندر آباد)	۱۲۹۰.۵ کیلومتر مربع (معادل ۷.۲ درصد از وسعت استان)	شمال استان با امتداد شمال غربی - شمال شرقی	۵۵.۲ درصد در شهرستان بيله سوار ۴۴.۸ درصد در شهرستان پارس آباد	منطقه پست با ارتفاع کمتر از ۵۰۰ متر از سطح دریا	۵ درصد اراضی دشتی ۵۸ درصد اراضی کوهپایه ای ۳۷ درصد اراضی کوهستانی	متوسط بارش ۲۸۰-۲۶۰ میلی متر تعداد روز های یخبندان در ۵۶ درصد از وسعت ناحیه بین ۷۵-۵۰ روز و در ۴۳ درصد از وسعت آن کمتر از ۵۰ روز	عمده ترین منابع آب این ناحیه جریانات سطحی بوده و بهره برداری از منابع آب در قالب توسعه شبکه های مدرن آبیاری صورت خواهد گرفت که ۶۵.۹ درصد از وسعت ناحیه را شامل خواهد شد. (۵۰.۳ درصد شبکه آبیاری خدا آفرین و ۱۵.۶ درصد شبکه عمارت)	۵.۵ درصد از وسعت ناحیه زراعت آبی و باغات ۶۸.۶ درصد زراعت دیم و باغات دیم ۲۵.۹ درصد اراضی مرتعی و جنگلی	با توجه به ویژگیهای اشاره شده این ناحیه جزء نواحی پست و با شرایط بسیار مناسب از نظر محیطی جهت توسعه آبی در زمینه فعالیتهای کشاورزی به شمار می آید.
سه (خوشلو)	۱۶۵۲.۶۲ کیلومتر مربع (معادل ۹.۳ درصد از وسعت استان)	شمال استان و در جنوب ناحیه دو	۵۱.۷ درصد در شهرستان گرمی ۴۸.۲ درصد در شهرستان بيله سوار ۰.۱ درصد در شهرستان پارس آباد	ارتفاع در این ناحیه از کمتر از ۵۰۰ متر تا ۱۲۵۰ متر در نوسان است. ۲۸.۲ درصد دارای ارتفاع کمتر از ۵۰۰ متر ۷۰.۱ درصد در ارتفاع ۱۰۰۰-۵۰۰ متر ۱.۱ درصد دارای ارتفاع ۱۲۵۰-۱۰۰۰ متر	۷۹ درصد اراضی کوهستانی ۱۸.۲ درصد اراضی کوهپایه ای ۲.۸ درصد اراضی دشتی	متوسط بارش ۳۲۰-۲۸۰ میلی متر تعداد روز های یخبندان در این ناحیه بین ۷۵-۵۰ روز است.	عمده ترین منابع آب این ناحیه جریانات سطحی بوده و بهره برداری از منابع آب از طریق برداشت از رودخانه و در قالب توسعه شبکه های مدرن آبیاری صورت خواهد گرفت.	۱.۵ درصد از وسعت ناحیه زراعت آبی و باغات ۸۱.۳ درصد زراعت دیم و باغات دیم ۱۷.۲ درصد اراضی مرتعی و جنگلی	با توجه به ویژگیهای اشاره شده شامل کوهپایه ای و کوهستانی بودن این ناحیه و محدودیت منابع آب و بهره برداری از ۸۱ درصد از اراضی کشاورزی به صورت دیم با محدودیت توسعه روبرو خواهد بود.
چهار (دره رود)	۵۵۳.۴۸ کیلومتر مربع (معادل ۳.۱ درصد از وسعت استان)	شمال غرب استان و غرب ناحیه سه	۵۹.۵ درصد در شهرستان گرمی ۹.۹ درصد در شهرستان بيله سوار ۲۲.۶ درصد در شهرستان پارس آباد ۸ درصد در شهرستان مشگین شهر	ارتفاع در این ناحیه از کمتر از ۵۰۰ متر تا ۱۵۰۰ متر متغیر است. ۳۸.۲ درصد دارای ارتفاع کمتر از ۵۰۰ متر ۵۷.۸ درصد در ارتفاع ۱۰۰۰-۵۰۰ متر ۳.۹ درصد دارای ارتفاع ۱۲۵۰-۱۰۰۰ متر ۰.۱ درصد دارای ارتفاع ۱۵۰۰-۱۲۵۰ متر	۹۱.۶ درصد اراضی کوهستانی ۱.۲ درصد اراضی کوهپایه ای ۷.۲ درصد اراضی دشتی	متوسط بارش ۳۰۰-۲۸۰ میلی متر تعداد روز های یخبندان در این ناحیه بین ۷۵-۵۰ روز است.	به دلیل کوهستانی بودن ناحیه منابع آب در این ناحیه به جریان رودخانه دره رود و منابع آب زیرزمینی (چشمه) محدود می شود. بهره برداری از منابع آب از طریق برداشت از رودخانه و منابع آب زیرزمینی در حاشیه رودخانه در آینده در قالب توسعه شبکه عمارت در ۲.۳ درصد از وسعت اراضی زراعی ناحیه صورت خواهد گرفت.	۹۱.۳ درصد اراضی مرتعی و جنگلی ۶.۵ درصد از وسعت ناحیه زراعت آبی و باغات ۲.۲ درصد زراعت دیم و باغات دیم	با توجه به ویژگیهای اشاره شده در صورت توسعه شبکه های آبیاری و زهکشی در این ناحیه قابلیت فراوانی را برای توسعه خواهد داشت.
پنج (صلوات)	۲۵۳۳.۷۸ کیلومتر مربع (معادل ۱۴.۲ درصد از وسعت استان)	بخش هایی از شرق و غرب استان با امتداد شرقی - غربی و در جنوب ناحیه سه	۶۳.۷ درصد در شهرستان مشگین شهر ۲۸.۳ درصد در شهرستان گرمی ۸ درصد در شهرستان اردبیل وسعت شهرستان نمین نیز بسیار ناچیز است.	ارتفاع در این ناحیه از ۵۰۰ متر تا ۲۵۰۰ متر متغیر است. ۱۲.۶ درصد در ارتفاع ۱۰۰۰-۵۰۰ متر ۲۳.۷ درصد دارای ارتفاع ۱۲۵۰-۱۰۰۰ متر ۳۵.۳ درصد دارای ارتفاع ۱۵۰۰-۱۲۵۰ متر ۲۰.۸ درصد دارای ارتفاع ۱۷۵۰-۱۵۰۰ متر ۶ درصد دارای ارتفاع ۲۰۰۰-۱۷۵۰ متر ۱.۶ درصد دارای ارتفاع ۲۵۰۰-۲۰۰۰ متر	۷۷ درصد اراضی کوهستانی ۲۰.۴ درصد اراضی کوهپایه ای ۲.۶ درصد اراضی دشتی	متوسط بارش ۳۶۰-۳۰۰ میلی متر تعداد روز های یخبندان در ۵۲.۶ درصد از وسعت ناحیه بین ۱۰۰-۷۵ روز و در ۴۱.۵ درصد بین ۱۲۵-۱۰۰ روز و در ۵.۹ درصد از وسعت آن بین ۷۵-۵۰	به دلیل کوهستانی بودن ناحیه منابع آب در این ناحیه به جریان بخشی از رودخانه قره سو و منابع آب زیرزمینی (قنات) محدود می شود. بهره برداری از منابع آب از طریق برداشت از رودخانه و در آینده در قالب توسعه شبکه سبنل در ۰.۰۵ درصد از وسعت اراضی زراعی ناحیه صورت خواهد گرفت.	۷۷.۷ درصد اراضی مرتعی و جنگلی ۱۰.۱ درصد از وسعت ناحیه زراعت آبی و باغات ۲۱.۱ درصد زراعت دیم و باغات دیم	کوهستانی بودن محدوده مطالعاتی، محدودیت استفاده از اراضی و سایر منابع محیطی و در ناحیت محدودیت توسعه را در این ناحیه فراهم آورده است.

ادامه جدول (۱-۱) : جمع بندی ویژگیهای استان اردبیل از نظر ساختار محیط طبیعی بر اساس نواحی دوازده گانه

نام ناحیه	وسعت	موقعیت استقرار	تقسیمات اداری - سیاسی	ویژگیهای توپوگرافی	ویژگیهای منابع اراضی	ویژگیهای اقلیمی	ویژگیهای منابع آب	کاربری اراضی	نتیجه و جمع بندی
(سیلان) شش	۱۷۹۸.۷۱ کیلومتر مربع (معادل ۱۰.۱ درصد از وسعت استان)	بخش هایی از غرب مرکزی استان شامل قلعه سیلان و ارتفاعات پیرامون آن	۶۳.۷ درصد در شهرستان مشگین شهر ۲۸.۳ درصد در شهرستان گرمی ۸ درصد در شهرستان اردبیل وسعت شهرستان نمین نیز بسیار ناچیز است.	ارتفاع در این ناحیه از ۱۰۰۰ متر تا بیش از ۳۰۰۰ متر متغیر است. ۰.۹ درصد دارای ارتفاع ۱۲۵۰-۱۰۰۰ متر ۹.۴ درصد دارای ارتفاع ۱۵۰۰-۱۲۵۰ متر ۱۲.۸ درصد دارای ارتفاع ۱۷۵۰-۱۵۰۰ متر ۱۴.۳ درصد دارای ارتفاع ۲۰۰۰-۱۷۵۰ متر ۲۸.۸ درصد دارای ارتفاع ۲۵۰۰-۲۰۰۰ متر ۱۹.۷ درصد دارای ارتفاع ۳۰۰۰-۲۵۰۰ متر ۱۴.۱ درصد دارای ارتفاع بیش از ۳۰۰۰ متر	۹۹ درصد اراضی کوهستانی ۰.۸ درصد اراضی کوهپایه ای ۰.۰۵ درصد اراضی دشتی	متوسط بارش ۵۲۰-۳۳۰ میلی متر تعداد روز های یخبندان در ۱.۸ درصد از وسعت ناحیه بین ۱۰۰-۷۵ روز و در ۲۸.۷ درصد بین ۱۲۰-۱۰۰ روز، ۳۴.۱ درصد بین ۱۵۰-۱۲۵ روز، ۲۰.۶ درصد بین ۲۲۱-۱۷۵ روز، بر این اساس ۹۸.۲ درصد از وسعت این ناحیه دارای روزهای یخبندان بین ۳ تا ۷ ماه هستند.	به دلیل ارتفاع زیاد این ناحیه و کوهستانی بودن آن ، بالا بودن میزان بارش و نزولات جوی، بیشتر سرشاخه های رودخانه های نواحی همجوار از این ناحیه نشأت گرفته و جاری می شوند. در وسعت بسیار اندک دشتی این ناحیه بخشی از شبکه در حال اجرای سیلان در وسعتی حدود ۱۷ هکتار معادل ۰/۰۱ درصد و شبکه آبیاری یامچی با وسعت ۱۴۰ هکتار معادل ۰/۰۸ درصد جهت بهره برداری از منابع آب سطحی در حال اجرا می باشد.	۷۸.۲ درصد اراضی مرتعی و جنگلی ۵.۱ درصد از وسعت ناحیه زراعت آبی و باغات ۱۶.۷ درصد زراعت دیم و باغات دیم	کوهستانی بودن محدوده مطالعاتی، محدودیت های بسیاری در زمینه توسعه را در این ناحیه وجود آورده است.
(مشگین شهر) هفت	۱۲۴۷.۹۸ کیلومتر مربع (معادل ۷ درصد از وسعت استان)	با امتداد شرقی - غربی و قطع بخشی از ناحیه پنج در میان نواحی پنج و شش واقع شده است.	۱۰۰ درصد در شهرستان مشگین شهر با امتداد شرقی - غربی و قطع بخشی از ناحیه پنج در میان نواحی پنج و شش واقع شده است.	ارتفاع در این ناحیه از ۵۰۰ متر تا بیش از ۲۰۰۰ متر متغیر است. ۱۵.۱ درصد دارای ارتفاع ۱۰۰۰-۵۰۰ متر ۵۵.۰۴ درصد دارای ارتفاع ۱۲۵۰-۱۰۰۰ متر ۲۶.۲ درصد دارای ارتفاع ۱۵۰۰-۱۲۵۰ متر ۳.۶۲ درصد دارای ارتفاع ۲۰۰۰-۱۷۵۰ متر ۰.۰۴ درصد دارای ارتفاع ۲۵۰۰-۲۰۰۰ متر	۱۵.۸ درصد اراضی کوهستانی ۷۳.۹ درصد اراضی کوهپایه ای ۱۰.۳ درصد اراضی دشتی	متوسط بارش ۳۶۰-۳۲۰ میلی متر تعداد روزهای یخبندان نیز در این ناحیه از ۷۵ تا ۱۵۰ روز متغیر است. ۸۴/۱ درصد از وسعت ناحیه دارای روزهای یخبندان ۱۲۵- ۱۲۰ روز و ۱۵/۳ درصد دارای روزهای یخبندان ۱۵۰-۱۲۵ روز هستند.	با توجه به همجواری این ناحیه با ناحیه شش (سیلان) جریان روان آبها و سرشاخه های رودخانه قره سو از ناحیه سیلان به این ناحیه وارد شده و در آن جریان می یابد بهره برداری از منابع آب در این ناحیه در قالب توسعه شبکه های آبیاری و زهکشی مدرن (در حال اجرا) می باشد. از مجموع ۱۲۹۹۶ هکتار وسعت ناحیه شبکه آبیاری سیلان ۱۰/۴ درصد و از وسعت ۴۰/۳۶ هکتار شبکه آبیاری احمدبیکلو معادل ۳/۲ درصد در این ناحیه در حال اجراست. علاوه بر استفاده از جریانات سطحی ، بهره برداری از منابع آب زیرزمینی در قالب بهره برداری از چشمه و چاه نیز در این ناحیه صورت می گیرد.	۱۶.۷ درصد اراضی مرتعی و جنگلی ۲۲.۸ درصد از وسعت ناحیه زراعت آبی و باغات ۶۰.۵ درصد زراعت دیم و باغات دیم	با توجه به موقعیت کوهپایه ای و کوهستانی این ناحیه، محدودیت هایی در زمینه توسعه خواهد داشت.

ادامه جدول (۱-۱) : جمع بندی ویژگیهای استان اردبیل از نظر ساختار محیط طبیعی بر اساس نواحی دوازده گانه

نام ناحیه	وسعت	موقعیت استقرار	تقسیمات اداری - سیاسی	ویژگیهای توپوگرافی	ویژگیهای منابع اراضی	ویژگیهای اقلیمی	ویژگیهای منابع آب	کاربری اراضی	نتیجه و جمع بندی
عسبران - قندقلو (هشت)	۴۰۰/۵۲ کیلومتر مربع (معادل ۲/۳ درصد از وسعت استان)	شرق استان	۷۳/۶ درصد در شهرستان نمین ۲۶/۴ درصد در شهرستان اردبیل	ارتفاع در این ناحیه از ۱۲۵۰ متر تا ۳۰۰۰ متر متغیر است. ۱۱.۷ درصد دارای ارتفاع ۱۵۰۰-۱۲۵۰ متر ۳۴.۴ درصد دارای ارتفاع ۱۷۵۰-۱۵۰۰ متر ۳۱.۵ درصد دارای ارتفاع ۲۰۰۰-۱۷۵۰ متر ۲۱.۸ درصد دارای ارتفاع ۲۵۰۰-۲۰۰۰ متر ۰.۰۶ درصد دارای ارتفاع ۳۰۰۰-۲۵۰۰ متر	۹۲.۸ درصد اراضی کوهستانی ۶.۱ درصد اراضی کوهپایه ای ۱.۱ درصد اراضی دشتی	متوسط بارش ۳۸۰-۳۲۰ میلی متر تعداد روزهای یخبندان نیز در این ناحیه از ۷۵ تا ۱۵۰ روز متغیر است. ۸۴/۱ درصد وسعت ناحیه دارای روزهای یخبندان ۱۲۵-۱۲۰ روز و ۱۵/۳ درصد دارای روزهای یخبندان ۱۵۰-۱۲۵ روز هستند.	با توجه به کوهستانی بودن این ناحیه با محدودیت منابع آب مواجه است.	۹۴/۴ درصد اراضی مرتعی- جنگلی ۱/۱ درصد از وسعت ناحیه زراعت آبی و باغات ۴/۶ درصد زراعت دیم و باغات دیم	در مجموع با توجه به شرایط عمومی این ناحیه توسعه این ناحیه به دلیل ویژگیهای محیط طبیعی با محدودیت هایی مواجه است.
ته (اردبیل)	۱۴۳۰/۱۷ کیلومتر مربع (معادل ۸ درصد از وسعت استان)	مرکز استان	۵۴/۴ درصد در شهرستان اردبیل ۴۵/۶ درصد در شهرستان نمین	ارتفاع در این ناحیه از ۱۲۵۰ متر تا ۲۰۰۰ متر متغیر است. ۸۷/۸ درصد دارای ارتفاع ۱۵۰۰-۱۲۵۰ متر ۱۱/۹ درصد دارای ارتفاع ۱۷۵۰-۱۵۰۰ متر ۰/۳ درصد دارای ارتفاع ۲۰۰۰-۱۷۵۰ متر	۴۷/۱ درصد اراضی دشتی ۴۴/۷ درصد اراضی کوهپایه ای ۸/۲ درصد اراضی کوهستانی	متوسط بارش ۴۰۰-۳۴۰ میلی متر تعداد روزهای یخبندان نیز در این ناحیه از ۳ تا ۶ ماه متغیر است. ۷۴/۷ درصد وسعت ناحیه دارای روزهای یخبندان ۱۲۵-۱۰۰ روز و ۲۴/۸ درصد دارای روزهای یخبندان ۱۵۰-۱۲۵ روز هستند.	با توجه به میزان بارش در این ناحیه بخش زیادی از جریانات بارش به صورت جریانات سطحی شامل روان آب و رودخانه در این ناحیه جاری می شوند. رودخانه قوری جای با امتداد غربی - شرقی در این ناحیه جریان دارد. بهره برداری از منابع آب سطحی در این ناحیه در قالب شبکه های آبیاری مدرن صورت می گیرد. شبکه آبیاری یامچی با وسعت ۲۱۷۸۲ هکتار معادل ۱۵/۲ درصد از وسعت ناحیه در حال اجرا است. بهره برداری از منابع آب زیرزمینی در این واحد از طریق چاه های نیمه عمیق و عمیق صورت می گیرد.	با توجه به ویژگیهای ذکر شده این ناحیه از شرایط مساعد محیطی جهت توسعه به ویژه در زمینه مختلف برخوردار است.	
ده (عسبران - بخت)	۱۲۸۸/۱۴ کیلومتر مربع (معادل ۸ درصد از وسعت استان)	مرکز استان	۶۲/۱ درصد در شهرستان نیر ۳۷/۹ درصد در شهرستان اردبیل	ارتفاع در این ناحیه از ۱۲۵۰ متر تا ۲۵۰۰ متر متغیر است. ۱۸/۷ درصد دارای ارتفاع ۱۵۰۰-۱۲۵۰ متر ۵۵/۸ درصد دارای ارتفاع ۱۷۵۰-۱۵۰۰ متر ۲۲/۴ درصد دارای ارتفاع ۲۰۰۰-۱۷۵۰ متر ۳/۰۲ درصد دارای ارتفاع ۲۵۰۰-۲۰۰۰ متر	۲۸/۹ درصد اراضی کوهستانی ۶۱/۸ درصد اراضی کوهپایه ای ۹/۳ درصد اراضی دشتی	متوسط بارش ۴۲۰-۳۰۰ میلی متر تعداد روزهای یخبندان نیز در این ناحیه از ۱۰۰ تا ۱۷۵ روز متغیر است. ۵۳/۴ درصد وسعت ناحیه دارای روزهای یخبندان ۱۲۵-۱۰۰ روز و ۴۲/۸ درصد دارای روزهای یخبندان ۱۵۰-۱۲۵ روز هستند.	عمده ترین جریان سطحی این ناحیه رودخانه های قوری چای و بالیخوچای هستند. دسترسی به منابع آب سطحی فراوان در این ناحیه به توسعه شبکه های آبیاری و زهکشی در این ناحیه شده است در حال حاضر حدود ۰/۴ درصد از اراضی این ناحیه تحت پوشش شبکه های آبیاری مدرن در حال بهره برداری و ۰/۸ درصد آن تحت پوشش شبکه آبیاری و زهکشی در حال اجرای یامچی قرار گرفته است. بهره برداری از منابع آب زیرزمینی در این ناحیه از طریق چاه های نیمه عمیق صورت می گیرد.	۱۰/۹ درصد از وسعت ناحیه زراعت آبی و باغات ۸۳/۱ درصد زراعت دیم و باغات دیم ۶ درصد اراضی مرتعی- جنگلی	با توجه به وسعت اراضی دیم در ناحیه ده، این ناحیه یکی از عمده ترین قطبهای تولید محصولات دیم به شمار می آید، دشتک های نیر، سرعین و گورایم نیز به دلیل عبور رودخانه های بالیخوی چای و قوری چای امکان مناسبی را جهت توسعه کشت آبی و ایجاد شبکه های آبیاری و زهکشی فراهم آورده است.

ادامه جدول (۱-۱) : جمع بندی ویژگیهای استان اردبیل از نظر ساختار محیط طبیعی بر اساس نواحی دوازده گانه

نام ناحیه	وسعت	موقعیت استقرار	تقسیمات اداری - سیاسی	ویژگیهای توپوگرافی	ویژگیهای منابع اراضی	ویژگیهای اقلیمی	ویژگیهای منابع آب	کاربری اراضی	نتیجه و جمع بندی
ناحیه (گیوی)	۴۴۹۰/۵۴ کیلومتر مربع (معادل ۲۵/۲ درصد از وسعت استان)	جنوب استان	۵۸ درصد در شهرستان خلخال ۲۸/۹ درصد در شهرستان کوثر ۶/۲ درصد در شهرستان نیر ۶/۹ درصد در شهرستان اردبیل	ارتفاع در این ناحیه از ۵۰۰ متر تا بیش از ۳۰۰۰ متر متغیر است. ۳/۳ درصد دارای ارتفاع ۵۰۰-۱۰۰۰ متر ۸ درصد دارای ارتفاع ۱۲۵۰-۱۰۰۰ متر ۱۵/۲ درصد دارای ارتفاع ۱۵۰۰-۱۲۵۰ متر ۱۸/۱ درصد دارای ارتفاع ۱۷۵۰-۱۵۰۰ متر ۲۲/۶ درصد دارای ارتفاع ۱۷۵۰-۲۰۰۰ متر ۲۶/۴ درصد دارای ارتفاع ۲۵۰۰-۲۰۰۰ متر ۶/۲ درصد دارای ارتفاع ۲۵۰۰-۳۰۰۰ متر ۰/۲۴ درصد دارای ارتفاع بیش از ۳۰۰۰ متر	۹۱/۴ درصد اراضی کوهستانی ۵/۱ درصد اراضی کوهپایه ای ۳/۵ درصد اراضی دشتی	متوسط بارش ۴۲۰-۳۴۰ میلی متر تعداد روزهای یخبندان نیز در این ناحیه از ۱۰۰ تا ۱۷۵ روز متغیر است. ۳۶/۱ درصد وسعت ناحیه دارای روزهای یخبندان ۱۲۵- ۱۰۰ روز و ۵۶/۹ درصد دارای روزهای یخبندان ۱۵۰-۱۲۵ روز و ۷ درصد در صد دارای روزهای یخبندان ۱۷۵-۱۵۰ روز هستند.	عمده ترین منابع آب در این ناحیه جریانات سطحی هستند. وفور منابع آب در این ناحیه باعث شده است تا در هر نقطه ای که شرایط توپوگرافیک مساعد بوده استحصال آب از رودخانه صورت گرفته و کشت آبی انجام شود. بررسی های انجام شده نشان می دهد در محدوده گیوی شبکه آبیاری گیوی در وسعتی معادل ۷۴۲۷ هکتار معادل ۱/۷ درصد از وسعت این ناحیه در حال اجرا است. منابع آب زیرزمینی در این ناحیه بیشتر به چشمه ها اختصاص دارد.	۸۷/۵ درصد اراضی مرتعی- جنگلی ۲/۶ درصد از وسعت ناحیه زراعت آبی و باغات ۹/۹ درصد زراعت دیم و باغات دیم	در مجموع با توجه به شرایط عمومی این ناحیه توسعه این ناحیه به دلیل ویژگیهای محیط طبیعی با محدودیت هایی مواجه است.
دوازده (گیوی)	۱۷۴/۳۱ کیلومتر مربع) معادل یک درصد از وسعت استان)	جنوب استان	۱۰۰ درصد در شهرستان خلخال	ارتفاع در این ناحیه از ۱۵۰۰ متر تا بیش از ۲۵۰۰ متر متغیر است. ۱/۱ درصد دارای ارتفاع ۱۷۵۰-۱۵۰۰ متر ۶۱/۵ درصد دارای ارتفاع ۱۷۵۰-۲۰۰۰ متر ۳۷/۴ درصد دارای ارتفاع ۲۵۰۰-۲۰۰۰ متر	۶۵/۸ درصد اراضی کوهستانی ۹/۴ درصد اراضی کوهپایه ای ۲۴/۸ درصد اراضی دشتی	متوسط بارش ۴۴۰-۳۸۰ میلی متر تعداد روزهای یخبندان نیز در این ناحیه از ۱۲۵ تا ۱۷۵ روز متغیر است. ۹۷/۹ درصد وسعت ناحیه دارای روزهای یخبندان ۱۵۰-۱۲۵ روز هستند.	بررسی ویژگیهای منابع آب موجود در این ناحیه نشان می دهد در این واحد جریان سطحی مهمی وجود ندارد. عمده ترین منابع آب زیرزمینی این ناحیه شامل چشمه ها می شود.	۷۷ درصد اراضی مرتعی- جنگلی ۱۷/۲ درصد از وسعت ناحیه زراعت آبی و باغات ۵/۹ درصد زراعت دیم و باغات دیم	در مجموع با توجه به شرایط عمومی این ناحیه توسعه این ناحیه به دلیل ویژگیهای محیط طبیعی با محدودیت هایی مواجه است.

جدول (۲-۱): ویژگیهای استان اردبیل از نظر ساختار اجتماعی - اقتصادی بر اساس نواحی دوازده گانه

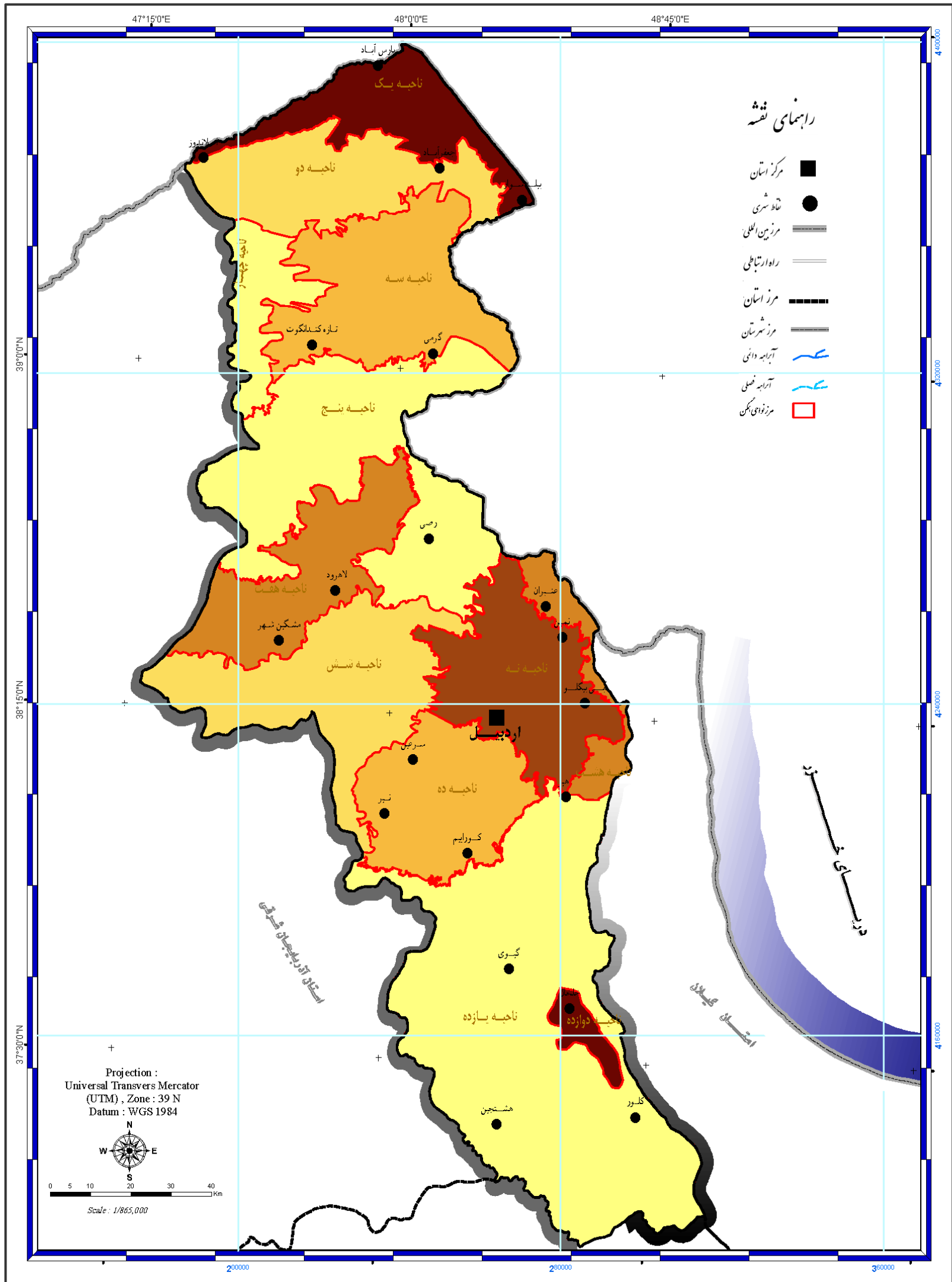
نام ناحیه	ویژگیهای اجتماعی - فرهنگی						
	تعداد جمعیت			تعداد سکونتگاه			
	روستایی	شهری	جمع	روستایی	شهری	جمع	
یک (مغان)	۵۹۹۴۳	۱۰۰۴۰۷	۱۶۰۳۵۰	۷۴	۳	۷۷	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه نامتوازن شهر پارس آباد و گسترش حاشیه نشینی در اطراف این شهر به دلیل مهاجریپذیر بودن آن - توسعه کالبدی شهر پارس آباد در اراضی کشاورزی بهره برداری شدید از آب سطحی و عدم بهره برداری از آب زیرزمینی که منجر به امکان افزایش خیز سطح ایستایی و زهدار شدن اراضی را فراهم ساخته است. - برداشت بیش از ۱/۶ میلیارد متر مکعب از آب رودخانه ارس در آینده از سوی ایران و جمهوری آذربایجان و کاهش شدید آبدهی رودخانه ارس - ورود پس آب زراعی به رودخانه ارس - ورود فاضلاب شهرهای اصلاندوز و پارس آباد به رودخانه ارس و افزایش بار آلودگی آن - توسعه شبکه های آبیاری و زهکشی در ناحیه در پی توسعه کشاورزی در اراضی قشلاقی عشایر و بروز چالش و تنش - بالا بودن میزان مهاجرت های روستایی-شهری (به دلیل جاذبه های شهر پارس آباد) - تداوم روش دامپروری رمه گردان و بهره برداری از اراضی مستعد کشاورزی به عنوان مراتع قشلاقی - تداوم فرهنگ مبتنی بر روابط قومی و ایلی در تعارض با توسعه کشاورزی مبتنی بر شبکه های آبیاری
ناحیه دو (جعفر آباد)	۲۵۷۸۱	۷۱۷۸	۳۲۹۵۹	۱۶۴	۱	۱۶۵	<ul style="list-style-type: none"> - اجرای طرح های بزرگ آبیاری - با اجرای شبکه آبیاری و زهکشی خداآفرین و عمارت کشت دیم به کشت آبی تبدیل شده و کشاورزی تجاری و مکانیزه توسعه می یابد. - امکان توسعه شهر جعفر آباد و انبساط نقش یک کشت شهر مدرن - امکان توسعه دامپروری مدرن - امکان ایجاد و توسعه صنایع تبدیلی - تکمیلی مبتنی بر کشاورزی - دارا بودن جاذبه های گردشگری در زمینه آگروتوریسم و توریسم روستایی - عشایری - امکان ایجاد توسعه عمومی و کلان محدوده جعفر آباد
							<ul style="list-style-type: none"> - تداوم نظام رمه گردانی و اتکا به مراتع قشلاقی با توجه به توسعه اراضی زراعی آبی باعث گسیختگی نظام دامداری سنتی می شود. - فقدان تهیه طرح دقیق برای توسعه جعفر آباد باعث شکل گیری شهری با ناهنجاریهای متعدد از جمله توسعه حاشیه نشینی در پیرامون این شهر خواهد شد. - تعارضات اجتماعی ناشی از تغییر دامداری سنتی رمه گردان به توسعه زراعی مدرن قابل پیش بینی است.

ادامه جدول (۲-۱): ویژگیهای استان اردبیل از نظر ساختار اجتماعی - اقتصادی بر اساس نواحی دوازده گانه

نام ناحیه	ویژگیهای اجتماعی - فرهنگی						ویژگیهای اقتصادی	قابلیت ها	تنگناها
	تعداد سکونتگاه			تعداد جمعیت					
	جمع	شهری	روستایی	جمع	شهری	روستایی			
ناحیه سه (خروسلو)	۲۰۳	۲	۲۰۱	۶۹۲۹۱	۳۰۷۴۹	۳۸۵۴۲	<ul style="list-style-type: none"> استقرار ناحیه صنعتی گرمی در این ناحیه استقرار شهر گرمی در این ناحیه به عنوان یکی از شهرهای مهم استان و تنظیم کننده روابط کارکردی - عملکردی ناحیه امکان توسعه شهر گرمی به عنوان یک شهر میان راهی بین پارس آباد و اردبیل 	<ul style="list-style-type: none"> محدودیت توسعه کشاورزی به دلیل کوهستانی بودن ناحیه شیب زیاد اراضی و محدودیت توسعه کشاورزی بروز فرسایش در اراضی شیب دار که زیر کشت دیم قرار گرفته اند. امکان توسعه صنعتی وابسته به توسعه معدنی محدودیت توسعه شهری (در شهر گرمی) به دلیل کوهستانی بودن محدوده مطالعاتی 	
ناحیه چهار (دره رود)	۳۷	-	۳۷	۶۴۸۵	-	۶۴۸۵	<ul style="list-style-type: none"> وجود اراضی مساعد و مستعد جهت کشت و فعالیت های انسانی در حاشیه رودخانه دره رود وجود کشاورزی سنتی در حاشیه رودخانه دره رود و امکان تبدیل آن به کشاورزی مدرن با احداث و ایجاد شبکه های آبیاری و زهکشی در حاشیه رودخانه دره رود استقرار زیستگاههای عشایری در این ناحیه و امکان ایجاد توسعه گردشگری روستایی - عشایری وجود فعالیت های مربوط به دامداری مدرن در بخش کوچکی از شرق ناحیه امکان توسعه دامداری مدرن 	<ul style="list-style-type: none"> استقرار زیستگاههای عشایری در اراضی مستعد توسعه و امکان بروز تنش در امر توسعه عدم وجود کانون زیستی (نقطه شهری) مهم در این ناحیه محدودیت های جغرافیایی و اجتماعی برای توسعه گردشگری 	
ناحیه پنج (صلوات)	۲۱۱	۱	۲۱۰	۳۶۰۶۶	۱۸۹۵	۳۴۱۷۱	<ul style="list-style-type: none"> استقرار شهر رضی در این ناحیه گسترده گی مراکز در این ناحیه استقرار عشایر در این ناحیه و استفاده از مراتع این ناحیه در فصل ییلاق عبور محور ارتباطی جدید اردبیل - مشگین شهر - پارس آباد از این ناحیه 	<ul style="list-style-type: none"> عدم وجود کانون زیستی مهم در این ناحیه جهت تنظیم روابط کارکردی - عملکردی سکونتگاههای مستقر در این ناحیه محدودیت توسعه در این ناحیه به دلیل شرایط نامساعد محیطی عدم امکان توسعه زراعی به دلیل حاکمیت شرایط اقلیمی بسیار سرد تداوم نظام ایلی و رمه گردان در بهره برداری از مراتع 	
ناحیه شش (سیلان)	۸۷	-	۳۳۴۳۹	-	۳۳۴۳۹	-	<ul style="list-style-type: none"> استقرار قله سیلان در این ناحیه وجود مراتع غنی استان در این ناحیه تمرکز عشایر در این ناحیه و استفاده از مراتع آن در فصل ییلاق وجود چشمه های مستعد و آب معدنی و آب گرم و قابلیت استفاده از انرژیهای زمین گرمایش قابلیت بالای این ناحیه در جذب گردشگر و توسعه اکوتوریسم قابلیت قله سیلان جهت تبدیل شدن به زئویارک قابلیت تبدیل شدن این ناحیه به گسترده ترین قلمرو فعالیت های توریستی - گردشگری استان 	<ul style="list-style-type: none"> پایین بودن تراکم جمعیت در این ناحیه محدودیت توسعه فعالیت های کشاورزی در این ناحیه به دلیل کوهستانی بودن آن محدودیت توسعه زیست محیطی در برابر توسعه گردشگری محدودیت شدید توسعه کالبدی به دلیل شرایط توپوگرافی و طولانی بودن دوره یخبندان 	
ناحیه هفت (مشگین شهر)	۱۰۵	۲	۱۰۳	۱۱۵۷۶۸	۶۶۶۲۶	۴۹۱۴۲	<ul style="list-style-type: none"> بالا بودن متوسط بارش در این ناحیه ۳۶۰-۳۲۰ میلی متر عبور رودخانه قره سو از این ناحیه و امکان ایجاد و توسعه شبکه های آبیاری مدرن و در نتیجه توسعه کشاورزی استقرار شهر مشگین شهر در این ناحیه به عنوان سومین شهر بزرگ استان نقش استراتژیک شهر مشگین شهر به عنوان عمده ترین کانون کارکردی - عملکردی غرب استان استقرار عشایر در این ناحیه و نقش شهر مشگین شهر به عنوان انتظام دهنده و مدیریت روابط عشایری استان وجود شهرک صنعتی مشگین شهر وجود قلعه های قدیمی و محاط باستانی متعدد و قابلیت جذب گردشگر همجواری این ناحیه با ناحیه سیلان و استفاده از قابلیت گردشگری 	<ul style="list-style-type: none"> کوهپایه ای بودن بیش از ۷۳ درصد از وسعت ناحیه طولانی بودن دوره یخبندان (بیش از ۷۵ روز) کاهش نقش شهر مشگین شهر به عنوان مرکز سیاسی، فرهنگی و اقتصادی عشایر با افزایش روند یکجانشینی عشایر محدودیت ناشی از شرایط توپوگرافی و آسیب پذیری در مقابل فرسایش در صورت توسعه اراضی زراعی محدودیت و حساسیت زیست محیطی برای توسعه صنعتی و گردشگری محدودیت ناشی از تعارض نظام روستایی و جوامع عشایری کوچ رو در صورت اسکان عشایر در قشلاق 	

ادامه جدول (۲-۱): ویژگیهای استان اردبیل از نظر ساختار اجتماعی - اقتصادی بر اساس نواحی دوازده گانه

نام ناحیه	ویژگیهای اجتماعی - فرهنگی						
	تعداد جمعیت			تعداد سگوننگاه			
	روستایی	شهری	جمع	روستایی	شهری	جمع	
ناحیه هشت (عنبران)	۱۲۷۴۶	۶۱۶۱	۱۸۹۰۷	۲۲	۱	۲۳	<ul style="list-style-type: none"> - عمدۀ ترین فعالیت اقتصادی در این ناحیه به کشاورزی و دامداری سنتی محدود می شود - پوشش مرتعی - جنگلی بیش از ۹۴ درصد از وسعت عرصه - استقرار جنگل فندقلو در ناحیه - استقرار یخساز از گردنه حیران در ناحیه - عبور جاده ارتباطی اردبیل به آستارا - استقرار شهر تازه تاسیس عنبران به عنوان تنها نقطه شهری - امکان استفاده از جاذبه های طبیعی در توسعه اکوتوریسم و جذب گردشگر با توجه به پتانسیل های محیطی آن
ناحیه نه (اردبیل)	۷۱۴۴۶	۵۰۸۱۱۳	۴۳۶۶۶۷	۱۱۸	۴	۱۲۲	<ul style="list-style-type: none"> - تمرکز کلیه فعالیت های اقتصادی استان شامل کشاورزی - صنعتی و خدماتی در این ناحیه به دلیل استقرار شهر اردبیل (به عنوان مرکز استان در این ناحیه) - استقرار دشت آبرفتی اردبیل - عبور رودخانه های متعدد - گستردگی اراضی زراعی آبی و کشت - استقرار واحدهای پیشرفته دامداری - استقرار شهر اردبیل در این ناحیه به عنوان مرکز اداری - سیاسی اقتصادی و تجاری استان - استقرار زیرساختهای عمده استان در این ناحیه (فرودگاه و مهم ترین شریانهای جاده ای) - وجود دو شهرک صنعتی در این ناحیه - وجود معادن در این ناحیه و گسترش فعالیت های معدنی به ویژه در زمینه معادن شن و ماسه - وجود جاذبه های تاریخی - فرهنگی در شهر اردبیل به همراه زیرساخت های مناسب گردشگری
ناحیه ده (نیو - سرعین)	۲۷۳۸۱	۱۰۹۱۳	۳۸۲۹۴	۹۸	۳	۱۰۱	<ul style="list-style-type: none"> - این ناحیه قلمرو عمدۀ فعالیت های زراعی سنتی و دامداری سنتی است - استقرار چشمه های آب گرم سرعین اقتصاد گردشگری (صنعت توریسم) را نیز در این ناحیه رونق بخشیده و به یکی از عمدۀ ترین فعالیت های اقتصادی ناحیه بدل شده است - این ناحیه عمدۀ ترین قلمرو فعالیت معدنی در استان به شمار می آید. - بیشترین توزیع و پراکندگی معادن استان در این ناحیه مشاهده می شود - وجود چشمه های متعدد آب معدنی و آب گرم در این ناحیه - توسعه گردشگری در شهر سرعین به دلیل وجود چشمه های آب گرم در سرعین - عبور جاده ارتباطی اردبیل به تبریز از این ناحیه - وجود امکانات و شرایط برای توسعه و رزشهای زمستانی
ناحیه یازده (گیوی)	۵۹۵۲۰	۱۵۲۴۷	۷۴۷۶۷	۲۴۳	۳	۲۴۶	<ul style="list-style-type: none"> - عمدۀ ترین فعالیت اقتصادی در ناحیه گیوی دامداری سنتی است - استقرار دریاچه نئور در این ناحیه - قابلیت توسعه گردشگری مبتنی بر اکوتوریسم (طبیعت گردی) - وجود چشمه های متعدد با جاذبه گردشگری از جمله چشمه ازنا و گردنه الماس - استقرار شهر گیوی در محدوده - عبور محور اسالم به خلخال از این ناحیه و نقش آن در توسعه گردشگری - شیب زیاد اراضی و محدودیت کشاورزی - محدودیت توسعه فعالیت های کشاورزی به دلیل کوهستانی بودن ناحیه و آسیب پذیری در مقابل فرسایش - حاکمیت شرایط آب و هوایی بسیار سرد در این ناحیه - طولانی بودن طول دوره یخبندان (۱۰۰ تا ۱۷۵ روز) - موقعیت فضایی بسته و بن بست بودن نسبی محدوده - آسیب پذیری زیست محیطی در شرایط توسعه کالبدی
ناحیه دوازدهم (خلخال)	۱۲۲۹۶	۳۹۷۵۴	۵۲۰۵۰	۱۵	۱	۱۶	<ul style="list-style-type: none"> - به دلیل استقرار شهر خلخال در این ناحیه ویژگیهای اقتصاد شهری بر آن حاکم است - در نقاط روستایی فعالیت های زراعی و دامداری سنتی رواج دارد - استقرار شهر خلخال در این ناحیه - وجود امکانات برای توسعه گردشگری - امکان ایفای نقش مرکزیت در قلمرو جنوب استان و کانون جدید ارتباط گیلان و اردبیل - وسعت کم ناحیه و محدود بودن آن به شهر خلخال - آسیب پذیری فرهنگی در فرایند توسعه

کنسرسیوم مهندسين مشاور
 روپان و روپان فراتگار سيستم

Consortium of
 Consulting Engineers
 Rooyan & Rooyan Faranegar System
 www.rf-inc.net
 info@rf-inc.net

مطالعات آمایش استان اردبیل

نقشه ۱-۱: نقشه نواحی همگن فضایی

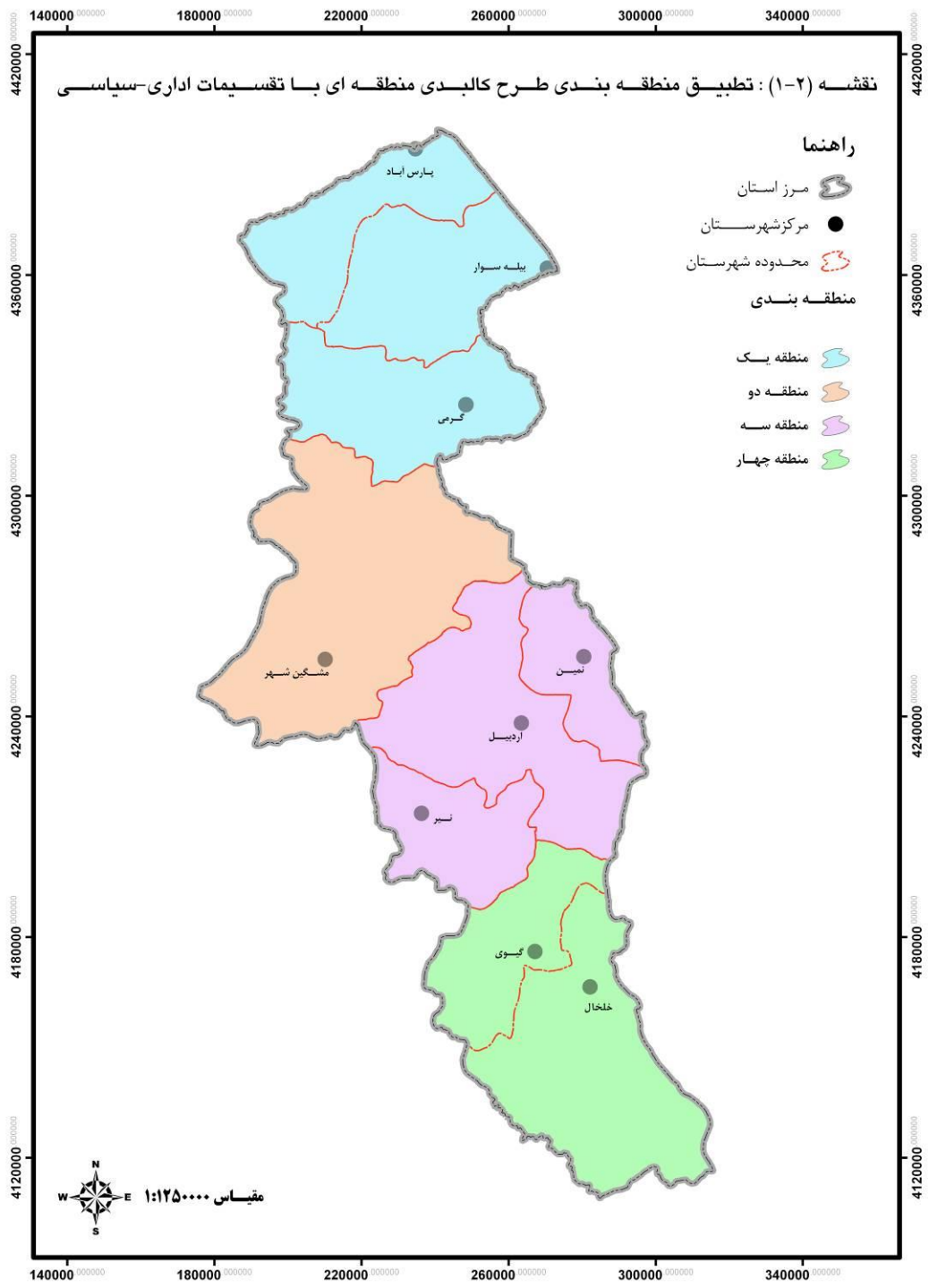
۱-۲: تطبیق نواحی همگن فضایی - آمایشی با منطقه بندی طرح کالبدی منطقه ای

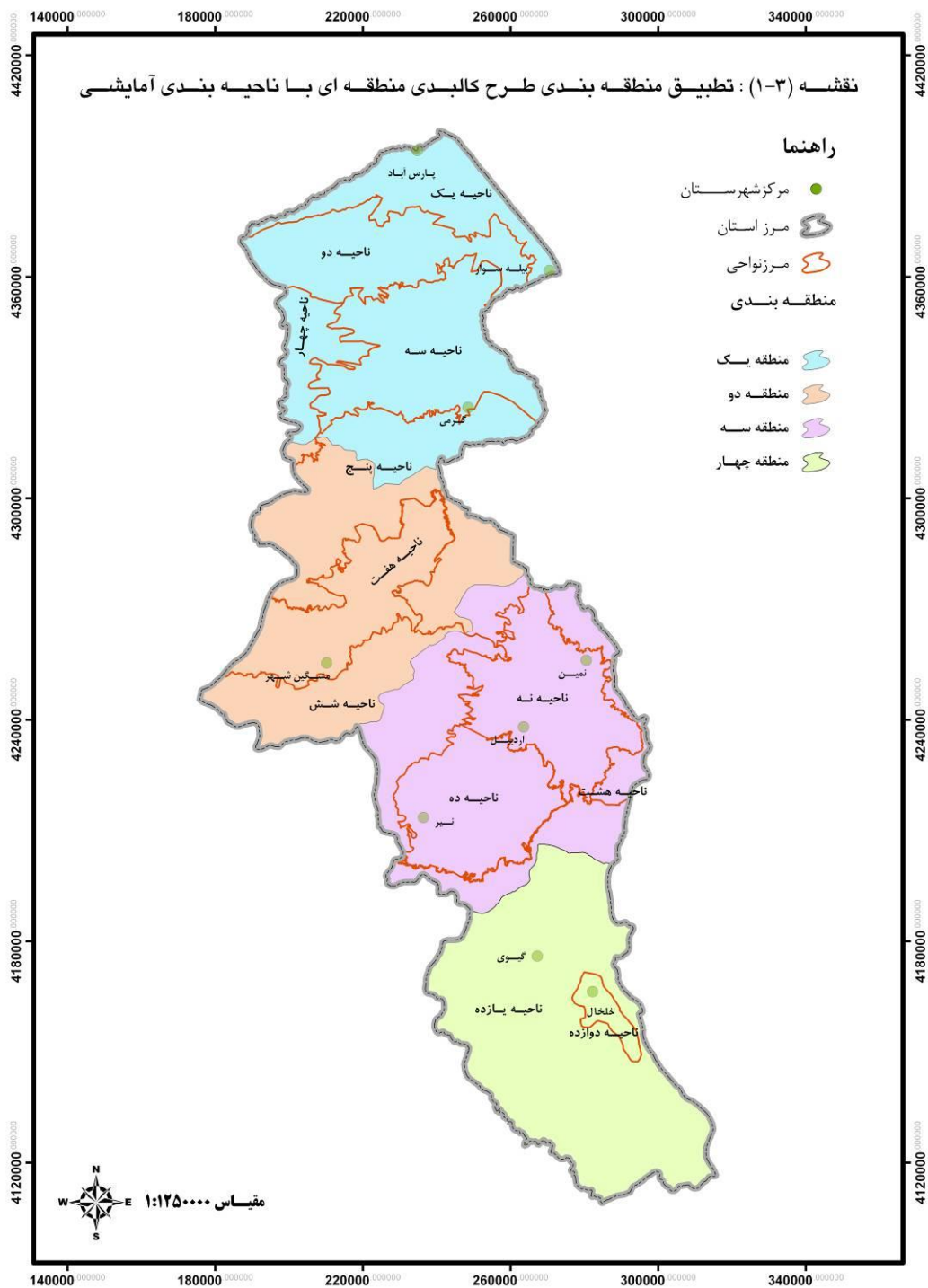
در نظام کنونی تقسیمات کشوری، از نظر فضایی پس از محدوده استان که فضای بزرگی به حساب می آید، بلافاصله پس از واحد تقسیمات کشوری شهرستان که در قیاس با استان، محدوده بسیار کوچکی است قرار می گیرد که از نظر سطوح سلسله مراتب فضایی، شکاف قابل توجهی به وجود می آورد. وجود شکاف اندازه فضایی بین استان و شهرستان یکی از عوامل اصلی شکاف بین اندازه شهر مرکز استان و شهرهای دیگر هر استان است. بنابراین از آنجایی که وجود چنین شکاف فضایی و مدیریتی در فضای تقسیمات کشوری، عامل مهمی در پیدایش شکاف و گسیختگی اندازه و سلسله مراتب شبکه شهری شده است، لزوم وجود سطوح فضایی جدیدی بین سطح شهرستان و استان توجیه می گردد که مرکزیت آن بتواند شکاف شبکه شهری در استان را پر نماید. از اینرو طرح کالبد منطقه ای آذربایجان با مرجع قرار دادن تقسیمات فرعی سرزمین در طرح کالبدی ملی صورت گرفته است. در این طرح ابتدا با توجه به شاخص های تقسیمات اداری - سیاسی، عوارض طبیعی و همگنی اقتصادی - اجتماعی، از مجموعه چند شهرستان، واحد ناحیه بدست آمده است. در این طرح استان اردبیل به ۴ ناحیه فضایی - کالبدی به شرح زیر تقسیم بندی شده است.

- مغان: که سه شهرستان پارس آباد، بیله سوار و گرمی را در بر می گیرد شهر مرکز این ناحیه پارس آباد - جعفرآباد میباشد.
  - مشگین شهر: با مرکزیت شهر مشگین شامل شهرستان مشگین شهر می شود.
  - اردبیل: که شامل سه شهرستان اردبیل، نمین و نیر می شود. مرکز این ناحیه شهر اردبیل است.
  - خلخال: با مرکزیت شهر خلخال در بر گیرنده دو شهرستان گیوی و خلخال است.
- در نقشه شماره (۱-۲)، تطبیق مناطق همگن فضایی - کالبدی با آخرین تقسیمات اداری - سیاسی نمایش داده شده است.

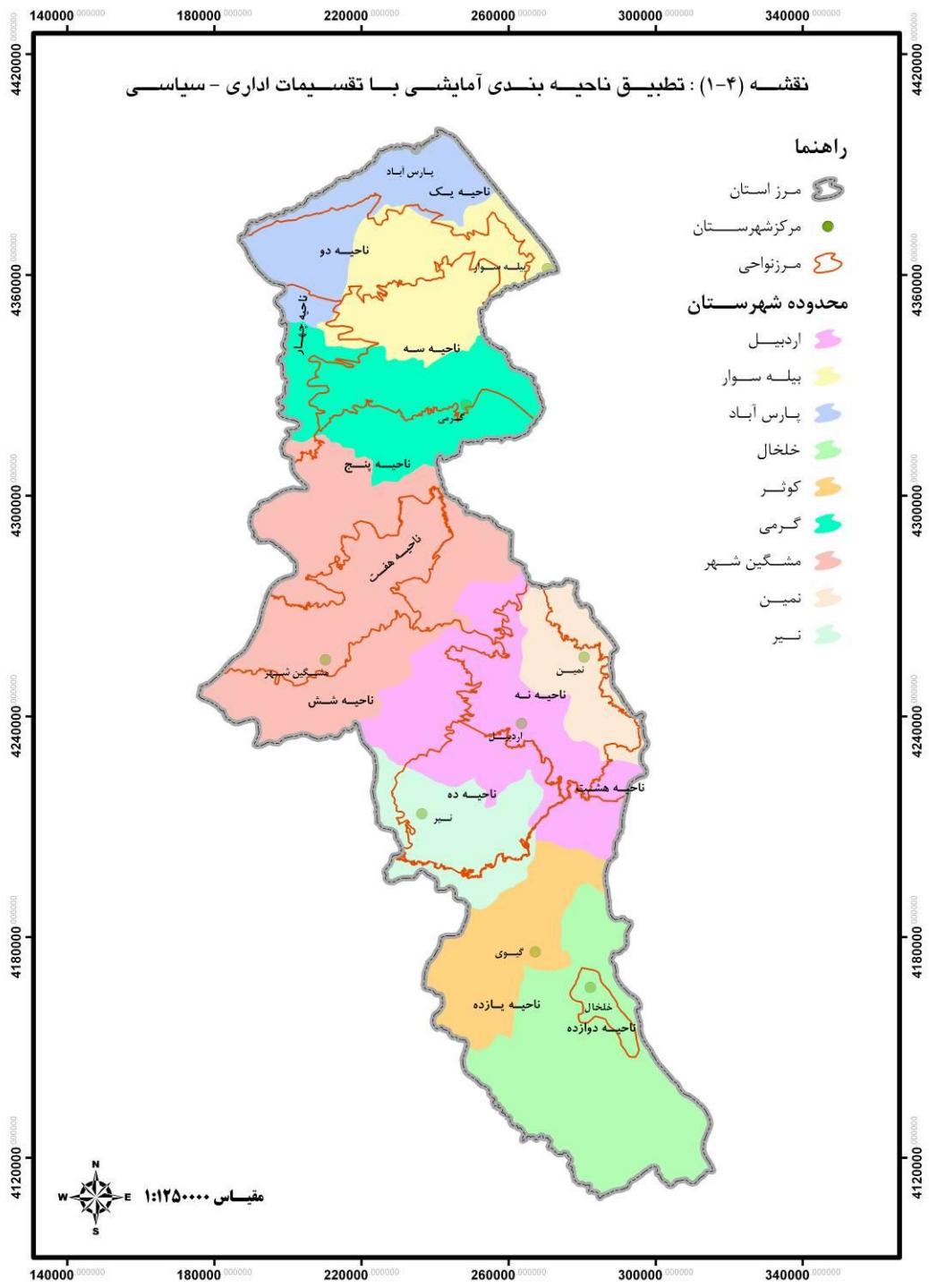
تطبیق مناطق فضایی - کالبدی طرح کالبد منطقه ای با ناحیه بندی آمایشی در نقشه شماره (۱-۳)، حاکی از انطباق ناحیه بندی آمایشی با طرح کالبد منطقه ای است. انطباق نواحی آمایشی و مناطق کالبدی به شرح زیر است.

- منطقه مغان منطبق با نواحی یک (مغان)، دو (جعفرآباد)، سه (خروسلو) و چهار (دره رود)
- منطقه مشگین شهر منطبق با نواحی پنج (صلوات)، شش (سبلان) و هفت (مشگین شهر)
- منطقه اردبیل منطبق با نواحی هشت (عنبران - فندقلو)، نه (اردبیل) و ده (نیر - سرعین)
- منطقه خلخال منطبق با نواحی یازده (گیوی) و دوازده (خلخال)

۲: پیش بینی و آینده نگری^۱

ترسیم چشم انداز تحولات آینده استان اردبیل در قالب مطالعات آمایش سرزمین را می توان با رویکرد آینده شناسی در مقولاتی نظیر منابع طبیعی، محیط زیست، انرژی، حمل و نقل، تکنولوژی، اشتغال، اقتصاد، نظام بازار، شهرها، روستاها، صنعت، جمعیت، ارتباطات، فرهنگ، جهانی شدن، تکنولوژی و فن آوری و... مطرح نمود. اما نکته اصلی در این است که تمامی این موضوعات مذکور در سطوح کلان تر (جهانی و ملی) قابل بررسی هستند. موضوعاتی که عمدتاً در سطح استان می توان به آنها پرداخت پیش بینی جمعیت، اشتغال و توان محیط است. با توجه به اهمیت موضوعات اشاره شده در چشم انداز آتی استان در ادامه ساختار جمعیت و اشتغال مورد بررسی قرار گرفته اند.

۲-۱: پیش بینی تحولات جمعیتی

مقوله جمعیت در هر مطالعه و برنامه ریزی از جایگاه قابل توجهی برخوردار است. در واقع این مبحث مبنای دیگر بخش های مطالعاتی مثل مباحث محیطی، اقتصادی و کالبدی به شمار می آید. بررسی و شناسایی ویژگیها و روند تحولات جمعیتی امکان پیش بینی و آینده نگری های نسبتاً دقیق برنامه ریزان را در عرصه های مختلف محیطی، اکولوژیک و اجتماعی - اقتصادی و کالبدی میسر می سازد. بر کسی پوشیده نیست علیرغم قابلیت هایی که با شناخت دقیق جمعیت و دگرگونی های آن حاصل می آید این مقوله بسیار پیچیده است.

پیش بینی جمعیت، برآورد و تخمین جمعیت آتی یک منطقه، یک شهر، یک روستا و یا... است که براساس عناصر جمعیتی مثل مرگ و میر، موالید، مهاجرت و مانند آن صورت می گیرد. با توجه به متغیر بودن میزان هر یک از عوامل یاد شده در زمانها و مکان های مختلف، غالباً پیش بینی ها با ابهامات زیادی همراه خواهد بود. در واقع با عنایت به نقش و اهمیت عوامل

---

^۱ در تنظیم برنامه ها، سیاستگذاریها و راهبردهای توسعه استان افق زمانی ۲۰ ساله از سال ۱۳۸۵ تا سال ۱۴۰۵ مدنظر قرار گرفته است.

مختلف اجتماعی - اقتصادی که در تنظیم جمعیت در چند دهه اخیر موثر بوده اند، نمی توان تنها با استناد به عناصر جمعیتی برآورد لازم را ارایه داد.

یکی از معیارهای اصلی و مهمی که معمولاً در پیش بینی جمعیت مراکز زیستی (اعم از شهری یا روستایی) مورد توجه قرار می گیرند، بررسی روند نرخ رشد جمعیت این مراکز در دوره های گذشته به ویژه در دوره های آخر که نزدیک به دوره مطالعه می باشد، چرا که روند تغییرات جمعیتی گذشته یک منطقه در واقع بیانگر ویژگیهایی است که عوامل موثر در رشد جمعیت آن منطقه نیز موالید، مرگ و میر و مهاجرت دارا می باشند و چنانچه تغییر و تحول مهمی در گذشته منطقه رخ نداده باشد و یا رویدادی تاثیر گذار و تعیین کننده در آینده اتفاق نیافتد می توان روند تقریبی رشد جمعیت گذشته را با درصد احتمال زیادی، در آینده نیز انتظار داشت. اما همانگونه که آمد یک نکته مهم را نیز باید در نظر داشت و آن اینکه نرخ رشد جمعیت هر سکونتگاه را دو عامل اصلی نرخ رشد طبیعی جمعیت و میزان مهاجرت فرستی یا مهاجرت پذیری آن سکونتگاه مشخص می کند. از آن جا که در بسیاری از مراکز زیستی منطقه تاثیر این دو عامل در تغییرات جمعیتی به یک اندازه نیست و گاه تاثیر آنها بسیار متفاوت می باشد لذا می توان تاثیر هر یک از این دو عامل را به طور جداگانه در تغییرات جمعیتی مورد توجه قرار داد و این تاثیرات را به عنوان یکی از معیارهای پیش بینی جمعیت در نظر گرفت.

در بررسی نرخ رشد طبیعی هر منطقه دو عامل مهم را باید مدنظر قرارداد؛

یکی سیاستهای تنظیم خانواده که از نیمه ۶۵-۷۵ شروع شده و تا به حال از موفقیت چشمگیری برخوردار بوده است و دیگری جوان بودن جمعیت منطقه (استان) با توجه به مبانی مورد نظر مناسبترین گزینه های پیش بینی جمعیت استان اردبیل از طریق روشهای زیر امکان پذیر خواهد بود.

۱-۲-۱: روش های پیش بینی جمعیت

برای پیش بینی جمعیت باید عوامل تغییر دهنده شمار و ساختمان سنی و جنسی جمعیت را شناخت و با روشهای محاسباتی برای آینده ای با تاریخهای معین، رقم جمعیت و ساختمانهای سنی حاصل از آن را تشخیص داد. بدین ترتیب در درجه اول مقادیر n و m (یعنی میزانهای موالید و مرگ) و سپس مهاجرتها برای پیش بینی جمعیت ضروری است. معمولاً برای پیش بینی جمعیت دو عامل طبیعی n و m را در نظر گرفته، محاسبات مربوط به آن را انجام می دهند. اما اگر عامل مهاجرت نقش مهمی را در تحولات مربوط به شمار و ساختمان جمعیت ایفا کند در این صورت باید حجم مهاجرتها و تاثیر مستقیم آنها را از لحاظ کاهش یا افزایش شمار جمعیت و

نیز تاثیر غیرمستقیم آنها را (از جمله تاثیر مهاجرت در تحول رفتار باروری و رفتار بهداشتی - درمانی) شناخت و در محاسبات وارد کرد. شایان ذکر است که محاسبات پیش بینی جمعیت همراه با محاسبات مهاجرتی دقیقتر اما طولانی تر و پیچیده تر است. آنچه در این مطالعه مدنظر بوده و در این قسمت به آن پرداخته می شود پیش بینی جمعیت براساس تغییرات و تاثیرات مولید و مرگ است. در این مورد دو روش وجود دارد.

روش اول: پیش بینی جمعیت با روش ترکیبی

در این روش تعداد بازماندگان افراد هر گروه سنی ۵ ساله را از زمانی به زمان بعد (با فاصله ۵ سال از زمان مبدا تا زمان مورد پیش بینی) حساب می کنند که در این صورت طبیعی است که بازماندگان کل جمعیت در ۵ سال بعد در دامنه سنی ۵ ساله و بیشتر قرار خواهند گرفت. پس از این مرحله باید تعداد صفر تا ۴ ساله ها را بر این دامنه ۵ ساله و بیشتر افزود تا جمعیت کل (یعنی صفر ساله تا آخرین سن) به دست آید. بدیهی است که تعداد صفر تا ۴ ساله ها بازماندگان مولید بین زمان مبدا تا زمان مورد پیش بینی هستند.

روش دوم: پیش بینی جمعیت با روش ریاضی

در این روش مقدار r (میزان افزایش طبیعی سالانه جمعیت) را برای دوره های مختلف براساس افزایش طبیعی سالانه جمعیت و منتج از تحولات مولید و مرگ تعیین کرده، مبنای محاسبات پیش بینی قرار می دهند. فرمول پیش بینی جمعیت در این روش فرمول $P_t = P_0(1+r)^T$ است.

که در آن P_t جمعیت برای زمان پیش بین، P_0 جمعیت مبدا، r میزان افزایش طبیعی و بالاخره T تعداد سالهای بین زمان مبدا و تاریخ و زمان مورد پیش بینی است.

با توجه به روش های اشاره شده عمده ترین گزینه های پیش بینی جمعیت استان اردبیل طی مقاطع آتی که مورد استفاده قرار گرفته اند به شرح زیر است:

۲-۱-۲: پیش بینی جمعیت بر پایه نرخ رشد مطلق جمعیت در دهه ۸۵-۷۵

پیش بینی براساس این گزینه به این معناست که نرخ رشد مطلق فعلی استان در نتیجه زاد و ولد و حرکات جمعیتی با شدت کنونی ادامه یابد. در این صورت جمعیت استان از ۱۲۲۵۳۴۸ نفر در سال ۱۳۸۵ با رشد سالانه ۰/۵ درصد به ۱۲۸۵۷۳۴ نفر در سال ۱۳۹۵ افزایش خواهد یافت و در دهه بعد (۱۳۹۵-۱۴۰۵) با ادامه روند رشد کنونی و صرف نظر از

تغییرات احتمالی در سال ۱۴۰۵ به ۱۳۴۹۰۹۶ نفر افزایش خواهد یافت. در جدول شماره (۱-۲) پیش بینی جمعیت در کل استان به تفکیک نقاط شهری و روستایی نیز ارائه شده است. براساس اطلاعات ارائه شده در جدول (۱-۲) جمعیت نقاط شهری استان از ۷۱۵۵۹۷ نفر در سال ۱۳۸۵ با رشدی معادل ۲/۱ درصد به ۸۷۸۳۴۹ نفر در سال ۱۳۹۵ و به ۱۰۷۸۱۱۶ نفر در سال ۱۴۰۵ افزایش خواهد یافت.

در نقاط روستایی نیز با فرض ثابت ماندن شرایط موثر در رشد جمعیت و ادامه روند مهاجر فرستی سکونتگاههای روستایی جمعیت با رشد سالانه ۱/۴- درصد از ۵۰۹۷۵۱ نفر در سال ۱۳۸۵ به ۴۴۴۳۳۶ نفر در سال ۱۳۹۵ و ۳۸۷۳۱۶ نفر در سال ۱۴۰۵ کاهش خواهد یافت. در جداول شماره (۲-۲)، (۲-۳) و (۲-۴) جمعیت ساکن در نقاط شهری و روستایی استان به تفکیک شهرستان مورد پیش بینی و برآورد قرار گرفته است. براساس اطلاعات ارائه شده در جدول شماره (۲-۲) شهرستان های بيله سوار، خلخال، مشگین شهر، گرمی، کوثر، نمین و نیر با توجه به رشد منفی که طی دهه ۸۵-۱۳۷۵ دارا بوده اند طی دهه آتی با کاهش جمعیت مواجه خواهند بود. شهرستان های اردبیل، پارس آباد تنها شهرستان هایی هستند که در سال ۱۳۹۵ با افزایش جمعیت روبرو خواهند بود. همچنین براساس جداول شماره (۲-۳) و (۲-۴) جمعیت ساکن در نقاط شهری شهرستان های استان اردبیل طی دو دهه آتی ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ افزایش خواهد یافت. در حالی که جمعیت ساکن در نقاط روستایی شهرستان های استان به جز دو شهرستان اردبیل و پارس آباد در سایر شهرستان های استان کاهش خواهد یافت.

۳-۱-۲: پیش بینی جمعیت برپایه نرخ رشد مطلق جمعیت در دوره ۸۵-۱۳۶۵

در این گزینه مبنای محاسبه جمعیت دهه های آتی استان اردبیل ، نرخ رشد ۲۰ ساله آماری گذشته (۸۵-۱۳۶۵) است. براین اساس جمعیت استان اردبیل در سال ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ به ترتیب برابر ۱۴۲۵۶۸۸ و ۱۶۵۸۷۸۳ نفر خواهد بود. پیش بینی جمعیت براساس این گزینه برای هریک از شهرستانهای استان اردبیل نیز به تفکیک نقاط شهری و روستایی درجداول شماره (۲-۲) و (۲-۳) و (۲-۴) انجام شده است.

جدول (۱-۲): پیش بینی جمعیت استان اردبیل به تفکیک نقاط شهری و روستایی برای دوره های آماری ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵

شرح	۱۳۸۵	نرخ رشد		پیش بینی جمعیت بر اساس نرخ رشد مطلق دهه ۸۵-۱۳۷۵		پیش بینی جمعیت بر اساس نرخ رشد مطلق دوره بیست ساله ۸۵-۱۳۶۵	
		دوره ۸۵-۱۳۷۵	دوره ۸۵-۱۳۶۵	۱۳۹۵	۱۴۰۵	۱۳۹۵	۱۴۰۵
		نقاط شهری	۷۱۵۵۹۷	۲.۱	۴.۷	۸۷۸۳۴۹	۱۰۷۸۱۱۶
نقاط روستایی	۵۰۹۷۵۱	-۱.۴	-۱.۶	۴۴۴۳۳۶	۳۸۷۳۱۶	۴۳۱۹۰۷	۳۶۵۹۵۱
کل استان	۱۲۲۵۳۴۸	۰.۵	۱.۵	۱۲۸۵۷۳۴	۱۳۴۹۰۹۶	۱۴۲۵۶۸۸	۱۶۵۸۷۸۳

مأخذ : ۱. مرکز آمار ایران ، بازسازی و برآورد جمعیت شهرستان های کشور براساس محدوده تقسیمات اداری- سیاسی سال ۱۳۸۰.

۲. مرکز آمار ایران؛ نتایج تفصیلی سرشماری عمومی نفوس و مسکن استان اردبیل، ۱۳۸۵.

۳. محاسبات مشاور.

جدول (۲-۲): پیش بینی جمعیت استان اردبیل به تفکیک شهرستان برای دوره های آماری ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵

پیش بینی جمعیت بر اساس نرخ رشد مطلق دوره بیست ساله ۸۵-۱۳۶۵		پیش بینی جمعیت بر اساس نرخ رشد مطلق دهه ۸۵-۱۳۷۵		نرخ رشد		جمعیت ۱۳۸۵	شرح
۱۴۰۵	۱۳۹۵	۱۴۰۵	۱۳۹۵	دوره ۸۵-۱۳۶۵	دوره ۸۵-۱۳۷۵		
۱۰۶۵۴۴۵	۷۶۴۶۹۰	۷۶۶۵۱۸	۶۴۸۶۰۶	۳.۴	۱.۷	۵۴۸۸۳۲	اردبیل
۶۳۷۰۱	۵۹۲۰۵	۴۷۳۰۸	۵۱۰۲۱	۰.۷	-۰.۸	۵۵۰۲۶	بيله سوار
۸۱۷۶۶	۸۸۱۳۷	۷۷۶۶۰	۸۵۸۹۶	-۰.۷	-۱.۰	۹۵۰۰۵	خلخال
۱۵۰۷۵۵	۱۵۴۹۴۰	۱۴۶۲۴۰	۱۵۲۶۰۳	-۰.۳	-۰.۴	۱۵۹۲۴۲	مشکین شهر
۷۹۳۶۱	۸۵۱۰۷	۷۳۱۸۲	۸۱۷۲۷	-۰.۷	-۱.۱	۹۱۲۷۰	گرمی
۵۴۱۱۲۷	۲۹۸۴۲۴	۲۳۱۰۹۲	۱۹۵۰۱۹	۶.۱	۱.۷	۱۶۴۵۷۷	پارس آباد
۱۵۱۵۶	۲۰۸۶۴	۲۱۰۵۳	۲۴۵۹۰	-۳.۱	-۱.۵	۲۸۷۲۱	کوثر
۳۹۵۶۹	۴۸۵۷۹	۴۵۹۸۱	۵۲۳۶۷	-۲.۰	-۱.۳	۵۹۶۴۰	نمین
۷۴۰۰	۱۳۰۵۶	۱۳۱۲۷	۱۷۳۸۹	-۵.۵	-۲.۸	۲۳۰۳۵	نیر

مأخذ: ۱. مرکز آمار ایران، بازسازی و برآورد جمعیت شهرستان های کشور براساس محدوده تقسیمات اداری- سیاسی سال ۱۳۸۰.

۲. مرکز آمار ایران: نتایج تفصیلی سرشماری عمومی نفوس و مسکن استان اردبیل، ۱۳۸۵.

۳. محاسبات مشاور.

جدول (۲-۳): پیش بینی جمعیت ساکن در نقاط شهری استان اردبیل به تفکیک شهرستان برای دوره های آماری ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵

پیش بینی جمعیت بر اساس نرخ رشد مطلق دوره بیست ساله ۱۳۶۵-۸۵		پیش بینی جمعیت بر اساس نرخ رشد مطلق دهه ۸۵-۱۳۷۵		نرخ رشد		جمعیت ۱۳۸۵	شرح
۱۴۰۵	۱۳۹۵	۱۴۰۵	۱۳۹۵	دوره ۱۳۶۵-۸۵	دوره ۱۳۷۵-۸۵		
۹۲۷۳۰.۱	۶۲۸۱۹۵	۶۳۹۷۶۸	۵۲۱۷۹۰	۴.۰	۲.۱	۴۲۵۵۶۸	اردبیل
۴۹۷۰.۸	۳۲۵۸۳	۲۶۶۶۲	۲۳۸۶۳	۴.۳	۱.۱	۲۱۳۵۸	بيله سوار
۱۰۹۲۷۹	۷۲۲۲۹	۵۵۳۴۵	۵۱۴۰۲	۴.۲	۰.۷	۴۷۷۴۰	خلخال
۲۱۱۰۵۰	۱۲۰۲۵۵	۱۰۴۶۳۷	۸۴۶۷۵	۵.۸	۲.۱	۶۸۵۲۱	مشکین شهر
۶۸۳۹۱	۴۵۸۵۸	۳۴۱۶۳	۳۲۴۱۱	۴.۱	۰.۵	۳۰۷۴۹	گرمی
۶۴۶۹۳۵	۲۳۶۱۸۵	۱۵۹۸۸۵	۱۱۷۴۱۵	۱۰.۶	۳.۱	۸۶۲۲۷	پارس آباد
۱۰۲۱۷	۸۶۱۳	۸۲۶۷	۷۷۴۸	۱.۷	۰.۷	۷۲۶۱	کوثر
۴۸۶۵۲	۳۲۶۱۱	۶۵۶۱۱	۳۷۸۷۱	۴.۱	۵.۶	۲۱۸۵۹	نمین
۷۵۶۶	۶۹۱۲	۹۷۱۲	۷۸۳۱	۰.۹	۲.۲	۶۳۱۴	نیر

مأخذ: ۱. مرکز آمار ایران، بازسازی و برآورد جمعیت شهرستان های کشور براساس محدوده تقسیمات اداری- سیاسی سال ۱۳۸۰.

۲. مرکز آمار ایران: نتایج تفصیلی سرشماری عمومی نفوس و مسکن استان اردبیل، ۱۳۸۵.

۳. محاسبات مشاور.

جدول (۴-۲): پیش بینی جمعیت ساکن در نقاط روستایی استان اردبیل به تفکیک شهرستان برای دوره های آماری ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵

پیش بینی جمعیت بر اساس نرخ رشد مطلق دوره بیست ساله ۸۵-۱۳۶۵		پیش بینی جمعیت بر اساس نرخ رشد مطلق دهه ۸۵-۱۳۷۵		نرخ رشد		جمعیت ۱۳۸۵	شرح
۱۳۹۵	۱۴۰۵	۱۳۹۵	۱۴۰۵	دوره ۸۵-۱۳۶۵	دوره ۸۵-۱۳۷۵		
۱۶۷۹۲۵	۱۴۳۸۷۲	۱۳۶۰۸۰	۱۲۹۵۱۴	۱.۶	۰.۵	۱۲۳۲۶۴	اردبیل
۲۷۶۶۴	۳۰۵۱۹	۲۳۵۸۲	۲۸۱۷۷	-۱.۰	-۱.۸	۳۳۶۶۸	بيله سوار
۲۱۰۳۱	۳۱۵۲۸	۲۸۶۱۷	۳۶۷۷۷	-۴.۰	-۲.۵	۴۷۲۶۴	خلخال
۴۷۵۰۵	۶۵۵۱۷	۶۰۱۸۰	۷۳۷۴۲	-۳.۲	-۲.۰	۹۰۳۵۹	مشکین شهر
۳۷۱۳۶	۴۷۴۰۸	۴۱۸۷۹	۵۰۳۴۴	-۲.۴	-۱.۸	۶۰۵۲۱	گرمی
۱۳۶۸۵۸	۱۰۳۵۵۱	۸۴۲۳۴	۸۱۲۳۹	۲.۸	۰.۴	۷۸۳۵۰	پارس آباد
۸۸۵۱	۱۳۷۸۲	۱۳۸۲۱	۱۷۲۲۲	-۴.۳	-۲.۲	۲۱۴۶۰	کوثر
۱۵۷۲۲	۲۴۳۷۲	۱۷۶۳۱	۲۵۸۰۹	-۴.۳	-۳.۷	۳۷۷۸۱	نمین
۳۸۴۴	۸۰۱۷	۷۲۳۳	۱۰۹۹۸	-۷.۱	-۴.۱	۱۶۷۲۱	نیر

مأخذ: ۱. مرکز آمار ایران، بازسازی و برآورد جمعیت شهرستان های کشور براساس محدوده تقسیمات اداری- سیاسی سال ۱۳۸۰.

۲. مرکز آمار ایران؛ نتایج تفصیلی سرشماری عمومی نفوس و مسکن استان اردبیل، ۱۳۸۵.

۳. محاسبات مشاور.

۴-۱-۲: پیش بینی جمعیت استان اردبیل براساس شاخص های جمعیتی

پیش بینی جمعیت براساس این گزینه با در نظر گرفتن شاخص های جمعیتی موثر در توسعه به ویژه توسعه انسانی شامل شاخص های امید به زندگی، مرگ و میر و باروری کل (TFR) براساس گروه های سنی طی دوره های ۵ ساله تا افق ۱۴۰۵ صورت گرفته است. اما با توجه به اینکه عموماً سرشماری های رسمی جمعیتی طی دوره های ۱۰ ساله انجام می شود تحلیل های مربوطه نیز طی دو دهه ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ به تفکیک گروه های سنی انجام شده است. براساس شاخص های ذکر شده جمعیت استان اردبیل در سال ۱۳۹۵ به ۱۳۷۴۸۰۹ نفر افزایش خواهد یافت. در این مقطع بیشترین تعداد جمعیت استان به ترتیب در گروه های سنی ۲۵-۲۹ ساله (۱۱/۹ درصد) ۳۰-۳۴ ساله (۱۰/۶ درصد)، ۲۰-۲۴ ساله (۹/۵ درصد) و ۳۵-۳۹ ساله (۸/۷ درصد) مشاهده می شود. این در حالی است که طی دهه قبل و در مقطع ۱۳۸۵ بیشترین تعداد جمعیت در گروه های سنی ۲۰-۲۴، ۲۵-۲۹، ۱۵-۱۹ و ۳۰-۳۴ ساله طبقه بندی می شده است. جمعیت در دو گروه سنی ۰-۴ و ۵-۹ ساله طی این مقطع (۱۳۹۵) نسبت به مقطع ۱۳۸۵ دارای افزایش بوده است در حالی که در دو گروه ۱۰-۱۴ و ۱۵-۱۹ ساله کاهش جمعیت مشاهده می شود. سایر گروه های سنی نیز طی دهه ۱۳۸۵-۱۳۹۵ تغییراتی را نشان می دهند. لازم به ذکر است توزیع جمعیت در هر دو جنس مرد و زن تابعی از روند کلی جمعیت است.

با توجه به توزیع جمعیت در مقطع ۱۳۹۵ در گروه های مختلف سنی، از مجموع جمعیت ساکن در استان در این سال ۲۱/۸ درصد را جمعیت لازم التعلیم (۶ تا ۱۸ ساله) تشکیل می دهند. این نسبت در مقطع ۱۳۸۵ معادل ۳۲/۲ درصد بوده است. بنابراین تعداد جمعیت لازم التعلیم در مقطع ۱۳۹۵ به نسبت سال ۱۳۸۵ کاهش زیادی داشته است.

چنانچه کلیه جمعیت واقع در این گروه سنی (جمعیت لازم التعلیم) همگی مشغول تحصیل باشند جمعیتی که واجد شرایط برای اشتغال و فعالیت خواهند بود جمعیت ۲۰ ساله و بیشتر و تا مقطع سنی ۵۰ ساله را شامل خواهند شد که سن فعالیت بسیار مفید است. نسبت جمعیتی که در مقطع ۱۳۹۵ در این گروه های سنی (۲۰ تا ۵۰) ساله قرار خواهند گرفت طبق پیش بینی های انجام شده معادل ۵۳/۷ درصد خواهد بود. نسبت مشابه این گروه جمعیتی در سال ۱۳۸۵ (دهه قبل) معادل ۴۶/۵ درصد بوده است. بنابراین طی دهه آتی و در سال ۱۳۹۵ با افزایش قابل توجه گروه فعال و نیازمند شغل مواجه خواهیم بود.

در افق ۲۰ ساله و در سال ۱۴۰۵ جمعیت استان به ۱۴۷۴۶۰۹ نفر افزایش خواهد یافت. روند تغییرات جمعیت براساس گروه های سنی جمعیت نشان می دهد جمعیت در گروه سنی

۴-۰ ساله نسبت به دو مقطع قبل ۱۳۸۵ و ۱۳۹۵ کاهش قابل توجهی خواهد داشت که ناشی از کنترل جمعیت و کاهش زاد و ولد است. در این مقطع (۱۴۰۵) بیشترین تعداد جمعیت در گروه های سنی ۳۵-۳۹ ساله (۱۰/۹ درصد) ۴۰-۴۴ ساله (۹/۷ درصد) و ۳۰-۳۴ ساله (۸/۹ درصد) خواهد بود. در این مقطع جمعیت دو گروه سنی ۱۰-۱۴ و ۱۵-۱۹ ساله نسبت به دو دوره قبل دارای افزایش بوده و از تعداد جمعیت در دو گروه سنی ۲۰-۲۴ و ۲۵-۲۹ ساله کاسته شده است که نشانگر افزایش سن و حرکات جمعیت از یک رده سنی به رده سنی بالاتر است.

در این مقطع نسبت جمعیت لازم التعلیم به ۲۲/۴ درصد افزایش یافته است که نسبت به مقطع قبل (۱۳۹۵) افزایش اندکی داشته است. نسبت جمعیت فعال و نیازمند به اشتغال در این دوره به ۵۰ درصد نسبت به دوره قبل کاهش یافته است. به عبارت دیگر در این دوره ۵۰ درصد از جمعیت استان از پتانسیل و قابلیت بسیار بالایی برای کار و فعالیت برخوردارند.

در جداول شماره (۲-۵) و (۲-۶) و (۲-۷) جمعیت در استان اردبیل به تفکیک گروه های سنی برای کل استان و نقاط شهری و روستایی برای مقاطع آماری مختلف مورد پیش بینی قرار گرفته است. براساس اطلاعات ارایه شده در جدول (۲-۶) جمعیت نقاط شهری استان در سال ۱۳۹۵ به ۸۰۱۳۵۱ و در سال ۱۴۰۵ به ۸۵۸۹۸۲ نفر افزایش خواهد یافت. در جدول شماره (۲-۷) نیز جمعیت نقاط روستایی استان مورد پیش بینی و برآورد قرار گرفته است. براساس اطلاعات ارایه شده در جدول مذکور جمعیت ساکن در نقاط روستایی استان اردبیل در مقطع آماری ۱۳۹۵ به ۵۷۵۷۹۱ نفر و در سال ۱۴۰۵ به ۶۲۱۹۷۱ نفر افزایش خواهد یافت.

تغییرات جمعیتی در هر یک از گروه های سنی مستقر در نقاط شهری و روستایی نیز تابعی از تغییرات کلی جمعیت استان است. به طوری که در دو مقطع آماری ۱۳۹۵ بیشترین تعداد جمعیت در گروه سنی ۲۵-۲۹ سال و در مقطع آماری ۱۴۰۵ در گروه سنی ۳۵-۳۹ ساله مشاهده می شود.

در جداول شماره (۲-۸) الی (۲-۳۴) جمعیت هر یک از شهرستان های استان اردبیل به تفکیک نقاط شهری و روستایی براساس گروه های سنی برای مقاطع آماری مختلف تا افق ۱۴۰۵ مورد پیش بینی قرار گرفته است.

جدول (۵-۲) : پیش بینی جمعیت به تفکیک گروههای سنی در استان اردبیل طی مقاطع ۱۳۹۰، ۱۳۹۵، ۱۴۰۰ و ۱۴۰۵

گروه سنی	۱۳۸۵			۱۳۹۰			۱۳۹۵			۱۴۰۰			۱۴۰۵		
	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل
۰-۴	۴۷۸۰۰	۴۵۲۲۱	۹۳۰۲۱	۵۶۴۴۱	۵۵۶۳۵	۱۱۲۰۷۶	۵۸۴۷۰	۵۷۶۱۳	۱۱۶۰۸۳	۵۳۰۸۲	۵۲۲۸۵	۱۰۵۳۶۷	۴۳۵۲۸	۴۲۸۵۹	۸۶۳۸۷
۵-۹	۴۹۲۶۹	۴۶۹۴۱	۹۶۲۱۰	۴۷۵۶۹	۴۴۹۴۴	۹۲۵۱۳	۵۶۱۸۳	۵۵۳۳۳	۱۱۱۵۱۵	۵۸۲۱۸	۵۷۳۲۱	۱۱۵۵۳۹	۵۲۸۶۶	۵۲۰۳۹	۱۰۴۹۰۴
۱۰-۱۴	۶۸۰۴۰	۶۴۶۹۶	۱۳۲۷۳۶	۴۹۱۳۰	۴۶۷۹۹	۹۵۹۲۹	۴۷۴۴۱	۴۴۸۱۸	۹۲۲۵۹	۵۶۰۳۹	۵۵۱۸۷	۱۱۱۲۲۶	۵۸۰۷۷	۵۷۱۸۱	۱۱۵۲۵۸
۱۵-۱۹	۸۴۲۹۴	۸۲۱۵۵	۱۶۶۴۴۹	۶۷۷۷۷	۶۴۴۵۴	۱۳۲۲۳۱	۴۸۹۴۹	۴۶۶۳۶	۹۵۵۸۵	۴۷۲۷۵	۴۴۶۷۱	۹۱۹۴۶	۵۵۸۵۳	۵۵۰۱۹	۱۱۰۸۷۲
۲۰-۲۴	۷۱۲۰۹	۷۷۴۸۲	۱۴۸۶۹۱	۸۳۷۷۷	۸۱۷۰۴	۱۶۵۴۸۱	۶۷۳۷۳	۶۴۱۲۴	۱۳۱۴۹۷	۴۸۶۶۶	۴۶۴۱۲	۹۵۰۷۸	۴۷۰۱۱	۴۴۴۷۰	۹۱۴۸۱
۲۵-۲۹	۶۱۰۷۰	۶۱۵۸۱	۱۲۲۶۵۱	۷۰۶۹۵	۷۶۹۳۴	۱۴۷۶۲۹	۸۳۱۸۹	۸۱۱۶۳	۱۶۴۳۵۲	۶۶۹۱۳	۶۳۷۲۴	۱۳۰۶۳۷	۴۸۳۴۳	۴۶۱۴۰	۹۴۴۸۳
۳۰-۳۴	۴۷۷۰۷	۴۷۱۷۵	۹۴۸۸۲	۶۰۶۰۲	۶۱۰۵۲	۱۲۱۶۵۴	۷۰۱۷۲	۷۶۳۱۲	۱۴۶۴۸۴	۸۲۵۹۵	۸۰۵۴۳	۱۶۳۱۳۸	۶۶۴۵۳	۶۳۲۶۶	۱۲۹۷۱۹
۳۵-۳۹	۴۴۰۹۶	۴۰۸۳۷	۸۴۹۳۳	۴۷۲۶۷	۴۶۶۶۹	۹۳۹۳۶	۶۰۰۶۵	۶۰۴۳۱	۱۲۰۴۹۵	۶۹۵۷۴	۷۵۵۷۵	۱۴۵۱۴۹	۸۱۹۲۱	۷۹۸۰۷	۱۶۱۷۲۸
۴۰-۴۴	۳۲۸۶۱	۳۲۴۰۸	۶۵۲۶۹	۴۳۵۳۲	۴۰۲۶۰	۸۳۷۹۲	۴۶۶۸۹	۴۶۰۳۸	۹۲۷۲۷	۵۹۳۶۴	۵۹۶۵۰	۱۱۹۰۱۴	۶۸۸۰۲	۷۴۶۴۴	۱۴۳۴۴۵
۴۵-۴۹	۲۷۱۸۹	۲۷۸۳۳	۵۵۰۲۲	۳۲۲۰۸	۳۱۷۶۷	۶۳۹۷۵	۴۲۷۰۴	۳۹۴۹۰	۸۲۱۹۴	۴۵۸۴۱	۴۵۱۹۰	۹۱۰۳۲	۵۸۳۳۹	۵۸۵۹۳	۱۱۶۹۳۲
۵۰-۵۴	۱۹۱۷۶	۲۲۲۹۹	۴۱۴۷۵	۲۶۳۲۰	۲۷۰۲۲	۵۳۳۴۲	۳۱۲۱۸	۳۰۸۶۶	۶۲۰۸۳	۴۱۴۴۳	۳۸۴۰۷	۷۹۸۵۰	۴۴۵۴۳	۴۳۹۹۲	۸۸۵۳۶
۵۵-۵۹	۱۵۱۹۷	۱۶۵۷۷	۳۱۷۷۴	۱۸۱۹۱	۲۱۳۴۳	۳۹۵۳۳	۲۵۰۱۳	۲۵۸۸۹	۵۰۹۰۲	۲۹۷۲۳	۲۹۶۰۹	۵۹۳۳۲	۳۹۵۳۲	۳۶۸۸۸	۷۶۴۲۰
۶۰-۶۴	۱۲۸۹۱	۱۳۵۰۲	۲۶۳۹۳	۱۳۹۶۶	۱۵۵۰۳	۲۹۴۶۹	۱۶۷۶۳	۱۹۹۸۷	۳۶۷۵۰	۲۳۱۱۳	۲۴۲۸۴	۴۷۳۹۶	۲۷۵۳۹	۲۷۸۱۸	۵۵۳۵۷
۶۵-۶۹	۱۱۲۵۰	۱۰۴۳۶	۲۱۶۸۶	۱۱۲۸۲	۱۲۱۱۸	۲۳۳۹۹	۱۲۲۷۶	۱۳۹۳۹	۲۶۲۱۵	۱۴۷۹۹	۱۸۰۱۱	۳۲۸۱۰	۲۰۴۹۵	۲۱۹۳۲	۴۲۴۲۶
۷۰-۷۴	۱۱۳۰۸	۹۶۹۵	۲۱۰۰۳	۹۱۰۲	۸۷۱۸	۱۷۸۲۰	۹۱۸۸	۱۰۱۴۷	۱۹۳۳۵	۱۰۰۶۳	۱۱۷۰۸	۲۱۷۷۱	۱۲۲۱۰	۱۵۱۷۳	۲۷۳۸۳
+۷۵	۱۳۹۸۵	۱۱۹۷۵	۲۵۹۶۰	۱۴۵۸۶	۱۳۰۴۷	۲۷۶۳۴	۱۳۴۲۳	۱۲۹۰۹	۲۶۳۳۲	۱۳۰۴۲	۱۳۹۴۶	۲۶۹۸۸	۱۳۶۰۵	۱۵۶۷۵	۲۹۲۸۰
جمع	۶۱۷۳۴۲	۶۱۰۸۱۳	۱۲۲۸۱۵۵	۶۵۲۴۴۴	۶۴۷۹۶۸	۱۳۰۰۴۱۲	۶۸۹۱۱۵	۶۸۵۶۹۴	۱۳۷۴۸۰۹	۷۱۹۷۵۰	۷۱۶۵۲۱	۱۴۳۶۲۷۱	۷۳۹۱۱۵	۷۳۵۴۹۴	۱۴۷۴۶۰۹

مآخذ : محاسبات مشاور

* در کلیه محاسبات عدد مربوط به جمعیت سایر و اظهار نشده حذف شده است.

جدول (۶-۲) : پیش بینی جمعیت به تفکیک گروههای سنی در نقاط شهری استان اردبیل طی مقاطع ۱۳۹۰ ، ۱۳۹۵ ، ۱۴۰۰ و ۱۴۰۵

گروه سنی	۱۳۸۵			۱۳۹۰			۱۳۹۵			۱۴۰۰			۱۴۰۵		
	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل
۰-۴	۲۷۴۹۸	۲۶۰۶۳	۵۳۵۶۱	۳۲۰۹۹	۳۱۴۵۴	۶۳۵۵۳	۳۳۰۶۱	۳۲۴۴۸	۶۵۵۰۹	۲۹۸۲۰	۲۹۳۱۳	۵۹۱۳۳	۲۴۹۵۷	۲۴۵۶۸	۴۹۵۲۵
۵-۹	۲۷۸۵۲	۲۶۴۰۱	۵۴۲۵۳	۲۷۳۶۱	۲۵۹۲۶	۵۳۲۸۷	۳۱۹۴۵	۳۱۳۰۷	۶۳۲۵۲	۳۲۹۰۸	۳۲۳۱۶	۶۵۲۲۴	۲۹۶۸۸	۲۹۲۱۰	۵۸۸۹۸
۱۰-۱۴	۳۷۱۸۹	۳۶۰۱۵	۷۳۲۰۴	۲۷۷۷۲	۲۶۳۲۹	۵۴۱۰۰	۲۷۲۸۵	۲۵۸۶۳	۵۳۱۴۸	۳۱۸۵۹	۳۱۲۴۱	۶۳۱۰۰	۳۲۸۲۳	۳۲۲۵۶	۶۵۰۷۹
۱۵-۱۹	۴۷۹۶۹	۴۷۱۲۴	۹۵۰۹۳	۳۷۰۴۲	۳۵۸۹۳	۷۲۹۳۵	۲۷۶۶۵	۲۶۲۴۹	۵۳۹۱۴	۲۷۱۸۴	۲۵۷۹۴	۵۲۹۷۷	۳۱۷۴۵	۳۱۱۶۸	۶۲۹۱۳
۲۰-۲۴	۴۲۰۱۶	۴۶۴۸۱	۸۸۴۹۷	۴۷۶۷۱	۴۶۸۸۹	۹۴۵۶۰	۳۶۸۱۶	۳۵۷۳۳	۷۲۵۴۹	۲۷۵۰۰	۲۶۱۴۵	۵۳۶۴۵	۲۷۰۲۵	۲۵۷۰۴	۵۲۷۲۹
۲۵-۲۹	۳۶۲۶۸	۳۷۲۵۴	۷۳۵۲۲	۴۱۷۰۸	۴۶۱۸۱	۸۷۸۹۰	۴۷۳۲۸	۴۶۶۱۶	۹۳۹۴۵	۳۶۵۵۷	۳۵۵۴۸	۷۲۱۰۵	۲۷۳۱۱	۲۶۰۲۶	۵۳۳۳۶
۳۰-۳۴	۲۹۶۶۳	۲۸۵۵۶	۵۸۲۱۹	۳۵۹۸۶	۳۶۹۶۰	۷۲۹۴۶	۴۱۳۹۱	۴۵۸۵۲	۸۷۲۴۳	۴۶۹۷۷	۴۶۳۱۸	۹۳۲۹۵	۳۶۲۹۲	۳۵۳۴۶	۷۱۶۳۸
۳۵-۳۹	۲۸۶۲۸	۲۵۶۵۱	۵۴۲۷۹	۲۹۳۸۴	۲۸۲۷۲	۵۷۶۵۶	۳۵۶۵۶	۳۶۶۲۵	۷۲۲۸۰	۴۱۰۲۲	۴۵۴۷۵	۸۶۴۹۷	۳۶۵۷۱	۴۵۹۷۶	۹۲۵۴۷
۴۰-۴۴	۲۱۹۹۰	۲۰۰۹۶	۴۲۰۸۶	۲۸۲۵۳	۲۵۳۱۱	۵۳۵۶۴	۲۹۰۱۱	۲۷۹۲۶	۴۵۹۳۶	۳۵۲۱۸	۳۶۲۱۳	۷۱۴۳۱	۴۰۵۳۵	۴۵۰۰۷	۸۵۵۴۲
۴۵-۴۹	۱۷۵۲۴	۱۶۴۳۳	۳۳۹۵۷	۲۱۵۴۳	۱۹۷۱۸	۴۱۲۶۱	۲۷۶۹۶	۲۴۸۶۵	۵۲۵۶۱	۲۸۴۵۷	۲۷۴۶۶	۵۵۹۲۳	۳۴۵۶۷	۳۵۶۵۸	۷۰۲۲۵
۵۰-۵۴	۱۱۸۴۲	۱۲۰۶۱	۲۳۹۰۳	۱۶۹۵۳	۱۵۹۷۴	۳۲۹۲۶	۲۰۸۵۹	۱۹۱۹۷	۴۰۰۵۷	۲۶۸۴۱	۲۴۲۴۷	۵۱۰۸۸	۲۷۶۰۴	۲۶۸۲۵	۵۴۴۲۸
۵۵-۵۹	۸۵۸۲	۸۴۸۰	۱۷۰۶۲	۱۱۲۲۲	۱۱۵۶۲	۲۲۷۸۴	۱۶۰۸۷	۱۵۳۴۴	۳۱۴۳۱	۱۹۸۲۰	۱۸۴۷۹	۳۸۳۰۰	۲۵۵۳۸	۲۳۳۸۷	۴۸۹۲۶
۶۰-۶۴	۶۷۷۰	۶۹۱۹	۱۳۶۸۹	۷۸۷۶	۷۹۴۷	۱۵۸۲۳	۱۰۳۱۹	۱۰۸۶۴	۲۱۱۸۳	۱۴۸۲۰	۱۴۴۵۷	۲۹۲۷۸	۱۸۲۹۵	۱۷۴۵۹	۳۵۷۵۴
۶۵-۶۹	۵۵۹۴	۵۴۱۰	۱۱۰۰۴	۵۹۱۱	۶۲۲۷	۱۲۱۳۸	۶۸۹۸	۷۱۷۹	۱۴۰۷۷	۹۰۶۷	۹۸۵۱	۱۸۹۱۷	۱۳۰۶۳	۱۳۱۶۰	۲۶۲۲۲
۷۰-۷۴	۵۳۶۶	۵۰۳۳	۱۰۳۹۹	۴۵۱۱	۴۵۳۶	۹۰۴۷	۴۷۸۹	۵۲۴۸	۱۰۰۳۶	۵۶۱۴	۶۰۸۰	۱۱۶۹۵	۷۴۱۴	۸۳۸۸	۱۵۸۰۱
۷۵+	۶۶۰۰	۶۲۶۹	۱۲۸۶۹	۶۸۷۳	۶۸۳۶	۱۳۷۱۰	۶۴۳۸	۶۷۹۳	۱۳۲۳۱	۶۴۷۰	۷۳۴۴	۱۳۸۱۴	۷۱۱۸	۸۳۰۱	۱۵۴۱۹
جمع	۳۶۱۳۵۱	۳۵۴۲۴۶	۷۱۵۵۹۷	۳۸۲۱۶۳	۳۷۶۰۱۵	۷۵۸۱۷۸	۴۰۳۲۴۴	۳۹۸۱۰۷	۸۰۱۳۵۱	۴۲۰۱۳۶	۴۱۶۲۸۵	۸۳۶۴۲۱	۴۳۰۵۴۵	۴۲۸۴۳۸	۸۵۸۹۸۲

مأخذ: محاسبات مشاور

جدول (۷-۲) : پیش بینی جمعیت به تفکیک گروههای سنی در نقاط روستایی استان اردبیل طی مقاطع ۱۳۹۰، ۱۳۹۵، ۱۴۰۰ و ۱۴۰۵

گروه سنی	۱۳۸۵			۱۳۹۰			۱۳۹۵			۱۴۰۰			۱۴۰۵		
	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل
۰-۴	۲۰۳۰۲	۱۹۱۵۸	۳۹۴۶۰	۲۴۸۷۲	۲۴۶۱۳	۴۹۴۸۵	۲۶۰۱۶	۲۵۷۲۶	۵۱۷۴۲	۲۳۸۲۱	۲۳۵۴۲	۴۷۳۶۲	۱۹۵۰۳	۱۹۲۶۳	۳۸۷۶۵
۵-۹	۲۱۴۱۷	۲۰۵۴۰	۴۱۹۵۷	۲۰۱۹۵	۱۹۰۵۰	۳۹۲۴۵	۲۴۷۵۲	۲۴۴۸۶	۴۹۲۳۷	۲۵۸۹۹	۲۵۶۰۴	۵۱۵۰۳	۲۳۷۲۰	۲۳۴۴۰	۴۷۱۶۰
۹-۱۴	۳۰۸۵۱	۲۸۶۸۱	۵۹۵۳۲	۲۱۳۵۲	۲۰۴۸۰	۴۱۸۳۳	۲۰۱۳۹	۲۴۶۸۶	۳۹۱۳۷	۱۸۹۹۹	۲۴۴۲۵	۴۹۱۱۱	۲۵۸۳۵	۲۵۵۴۶	۵۱۳۸۰
۱۵-۱۹	۳۶۳۲۵	۳۵۰۳۱	۷۱۳۵۶	۳۰۷۲۴	۲۸۵۷۸	۵۹۳۰۲	۲۱۲۷۰	۲۰۴۱۲	۴۱۶۸۲	۲۰۰۶۵	۱۸۹۴۰	۳۹۰۰۶	۲۴۶۰۲	۲۴۳۵۶	۴۸۹۵۸
۲۰-۲۴	۲۹۱۹۳	۳۱۰۰۱	۶۰۱۹۴	۳۶۰۹۱	۳۴۸۴۶	۷۰۹۳۸	۲۱۲۷۰	۳۰۵۳۶	۵۸۹۷۳	۲۱۱۴۴	۲۰۳۱۹	۴۱۴۶۳	۱۹۹۵۱	۱۸۸۶۱	۳۸۸۱۲
۲۵-۲۹	۲۴۸۰۲	۲۴۳۲۷	۴۹۱۲۹	۲۸۹۷۲	۳۰۷۹۰	۵۹۷۶۲	۳۵۸۳۱	۳۴۶۲۵	۷۰۴۵۶	۳۰۳۲۳	۲۸۲۷۰	۵۸۵۹۲	۲۱۰۰۲	۲۰۲۰۸	۴۱۲۱۰
۳۰-۳۴	۱۸۰۴۴	۱۸۶۱۹	۳۶۶۶۳	۲۴۶۰۲	۲۴۱۲۵	۴۸۷۲۶	۲۸۷۵۱	۳۰۵۵۰	۵۹۳۰۱	۳۰۵۵۰	۳۴۳۷۴	۶۹۹۴۲	۳۰۱۱۰	۲۸۰۷۹	۵۸۱۹۰
۳۵-۳۹	۱۵۴۶۸	۱۵۱۸۶	۳۰۶۵۴	۱۷۸۶۷	۱۸۴۲۵	۳۶۲۹۲	۲۴۳۷۵	۲۳۸۸۸	۴۸۲۶۳	۲۸۴۹۸	۳۰۲۶۹	۵۸۷۶۷	۳۵۲۷۲	۳۴۰۷۸	۶۹۳۵۰
۴۰-۴۴	۱۰۸۷۱	۱۲۳۱۲	۲۳۱۸۳	۱۵۲۵۸	۱۴۹۷۶	۳۰۲۳۴	۱۷۶۳۹	۱۸۱۸۳	۳۵۸۲۲	۲۴۰۸۰	۲۳۵۹۲	۴۷۶۷۲	۲۸۱۷۴	۲۹۹۱۵	۵۸۰۸۹
۴۵-۴۹	۹۶۶۵	۱۱۴۰۰	۲۱۰۶۵	۱۷۸۶۷	۱۲۰۷۳	۲۲۷۱۶	۱۴۹۵۵	۱۴۶۹۷	۲۹۶۵۲	۱۷۳۰۷	۱۷۸۶۰	۳۵۱۶۷	۲۳۶۵۴	۲۳۱۹۱	۴۶۸۴۵
۵۰-۵۴	۷۳۳۴	۱۰۲۳۸	۱۷۵۷۲	۱۵۲۵۸	۱۱۰۷۲	۲۰۴۱۳	۱۰۳۰۳	۱۱۷۳۸	۲۲۰۴۱	۱۴۵۰۰	۱۴۳۰۶	۲۸۸۰۵	۱۶۸۰۷	۱۷۴۰۳	۳۴۲۱۰
۵۵-۵۹	۶۶۱۵	۸۰۹۷	۱۴۷۱۲	۹۹۴۲	۹۸۰۳	۱۶۷۴۵	۸۸۶۱	۱۰۶۱۷	۱۹۴۷۸	۹۷۹۶	۱۱۲۷۲	۲۱۰۶۸	۱۳۸۱۸	۱۳۷۵۸	۲۷۵۷۶
۶۰-۶۴	۶۱۲۱	۶۵۸۳	۱۲۷۰۴	۶۰۶۱	۷۵۷۷	۱۳۶۳۸	۶۳۸۰	۹۱۹۱	۱۵۵۷۱	۸۱۷۲	۹۹۷۲	۱۸۱۴۴	۹۰۶۴	۱۰۶۰۸	۱۹۶۷۲
۶۵-۶۹	۵۶۵۶	۵۰۲۶	۱۰۶۸۲	۵۳۳۲	۵۹۱۳	۱۱۲۴۵	۵۳۰۵	۶۸۲۳	۱۲۱۲۸	۵۶۱۴	۸۲۹۸	۱۳۹۱۳	۷۲۳۰	۹۰۲۷	۱۶۲۵۷
۷۰-۷۴	۵۹۴۲	۴۶۶۲	۱۰۶۰۴	۴۵۴۶	۴۲۰۳	۸۷۴۹	۴۳۱۵	۴۹۶۲	۹۲۷۷	۴۳۲۷	۵۷۴۶	۱۰۰۷۳	۴۶۱۷	۷۰۱۲	۱۱۶۲۹
۷۵+	۷۳۸۵	۵۷۰۶	۱۳۰۹۱	۷۶۱۷	۶۲۶۱	۱۳۸۷۸	۶۸۰۵	۶۲۲۵	۱۳۰۳۰	۶۳۲۵	۶۷۹۷	۱۳۱۲۲	۶۱۷۰	۷۶۹۹	۱۳۸۶۹
جمع	۲۵۵۹۹۱	۲۵۶۵۶۷	۵۱۲۵۵۸	۲۷۰۴۱۵	۲۷۲۷۸۶	۵۴۳۲۰۱	۲۸۶۲۳۰	۲۸۹۵۶۰	۵۷۵۷۹۱	۳۰۰۱۲۷	۳۰۳۵۸۵	۶۰۳۷۱۲	۳۰۹۵۲۹	۳۱۲۴۴۳	۶۲۱۹۷۱

مأخذ: محاسبات مشاور

جدول (۸-۲) : پیش بینی جمعیت به تفکیک گروههای سنی در شهرستان اردبیل طی مقاطع ۱۳۹۰، ۱۳۹۵، ۱۴۰۰ و ۱۴۰۵

گروه سنی	۱۳۸۵			۱۳۹۰			۱۳۹۵			۱۴۰۰			۱۴۰۵		
	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل
۰-۴	۲۱۸۰۸	۲۰۷۴۶	۴۲۵۵۴	۲۳۵۲۳	۲۳۲۸۹	۴۶۸۱۲	۲۳۳۶۱	۲۳۱۳۰	۴۶۴۹۱	۲۰۳۵۱	۲۰۱۴۹	۴۰۵۰۰	۱۶۰۲۹	۱۵۸۵۸	۳۱۸۸۷
۵-۹	۲۲۳۹۳	۲۱۲۹۲	۴۳۶۸۵	۲۱۷۱۳	۲۰۶۶۰	۴۲۳۷۴	۲۳۴۲۵	۲۳۲۰۰	۴۶۶۲۵	۲۳۲۶۸	۲۳۰۴۹	۴۶۳۱۷	۲۰۲۷۵	۲۰۰۸۲	۴۰۳۵۷
۱۰-۱۴	۲۸۱۵۹	۲۶۵۴۹	۵۴۷۰۸	۲۲۳۳۶	۲۱۲۴۶	۴۳۵۸۲	۲۱۶۶۰	۲۰۶۱۹	۴۲۲۷۹	۲۳۳۷۰	۲۳۱۵۷	۴۶۵۲۷	۲۳۲۱۶	۲۳۰۰۸	۴۶۲۲۴
۱۵-۱۹	۳۵۵۱۴	۳۴۶۷۲	۷۰۱۸۶	۲۸۰۶۰	۲۶۴۷۷	۵۴۵۳۷	۲۲۲۶۰	۲۱۱۹۳	۴۳۴۵۳	۲۱۵۸۹	۲۰۵۷۱	۴۲۱۶۰	۲۳۲۹۶	۲۳۱۰۶	۴۶۴۰۲
۲۰-۲۴	۳۲۲۳۹	۳۵۲۶۹	۶۷۵۰۸	۳۵۳۰۹	۳۴۵۳۳	۶۹۸۴۲	۲۷۹۰۲	۲۶۳۷۸	۵۴۲۸۰	۲۲۱۳۷	۲۱۱۱۹	۴۳۲۵۶	۲۱۴۷۴	۲۰۵۰۳	۴۱۹۷۷
۲۵-۲۹	۲۸۰۶۹	۲۸۰۶۳	۵۶۱۳۲	۳۲۰۱۹	۳۵۰۸۴	۶۷۱۰۳	۳۵۰۷۳	۳۴۳۶۳	۶۹۴۳۶	۲۷۷۱۹	۲۶۲۵۷	۵۳۹۷۶	۲۱۹۹۶	۲۱۰۲۸	۴۳۰۲۴
۳۰-۳۴	۲۲۸۲۴	۲۱۵۰۵	۴۴۳۲۹	۲۷۸۶۸	۲۷۸۸۱	۵۵۷۵۰	۳۱۷۹۶	۳۴۸۷۱	۶۶۶۶۷	۲۷۷۱۹	۳۴۱۶۸	۶۹۰۰۲	۲۷۵۳۶	۲۶۱۱۶	۵۳۶۵۲
۳۵-۳۹	۲۱۷۸۰	۱۹۲۵۶	۴۱۰۳۶	۲۲۶۲۹	۲۱۳۲۶	۴۳۹۵۶	۲۷۶۳۸	۲۷۶۶۳	۵۵۳۰۰	۳۱۵۴۱	۳۴۶۱۳	۶۶۱۵۳	۳۴۵۶۴	۳۳۹۲۶	۶۸۴۹۰
۴۰-۴۴	۱۶۸۵۸	۱۵۵۰۰	۳۲۳۵۸	۲۱۵۲۵	۱۹۰۳۸	۴۰۵۶۳	۲۲۳۷۴	۲۱۰۹۶	۴۳۴۷۰	۲۷۳۳۷	۲۷۳۷۸	۵۴۷۱۵	۳۱۲۰۷	۳۴۲۷۰	۶۵۴۷۶
۴۵-۴۹	۱۳۳۹۴	۱۲۱۰۲	۲۵۴۹۶	۱۶۵۵۱	۱۵۲۴۳	۳۱۷۹۵	۲۱۱۴۷	۱۸۷۳۴	۳۹۸۸۱	۲۱۹۹۴	۲۰۷۷۲	۴۲۷۶۶	۲۶۸۸۴	۲۶۹۷۱	۵۳۸۵۵
۵۰-۵۴	۸۸۳۱	۹۳۵۳	۱۸۱۸۴	۱۲۹۹۸	۱۱۷۹۹	۲۴۷۹۷	۱۶۰۷۶	۱۴۸۷۵	۳۰۹۵۱	۲۰۵۵۸	۱۸۲۹۶	۳۸۸۵۴	۲۱۳۹۵	۲۰۳۰۰	۴۱۶۹۵
۵۵-۵۹	۶۸۵۱	۶۹۴۵	۱۳۷۹۶	۸۴۰۸	۹۰۰۱	۱۷۴۰۹	۱۲۳۹۱	۱۱۳۶۸	۲۳۷۵۹	۱۵۳۴۵	۱۴۳۴۶	۲۹۶۹۲	۱۹۶۴۲	۱۷۶۶۵	۳۷۳۰۷
۶۰-۶۴	۵۳۰۸	۵۶۱۹	۱۰۹۲۷	۶۳۳۰	۶۵۴۲	۱۲۸۷۱	۷۷۸۳	۸۴۹۱	۱۶۲۷۳	۱۱۴۹۲	۱۰۷۳۹	۲۲۲۳۱	۱۴۲۵۴	۱۳۵۷۵	۲۷۸۲۸
۶۵-۶۹	۴۵۴۵	۴۳۸۰	۸۹۲۵	۴۶۸۵	۵۰۹۳	۹۷۷۸	۵۶۰۵	۵۹۴۱	۱۱۵۴۵	۶۹۱۳	۷۷۲۷	۱۴۶۴۰	۱۰۲۳۰	۹۸۰۰	۲۰۰۳۰
۷۰-۷۴	۴۴۷۵	۴۰۴۷	۸۵۲۲	۳۷۲۴	۳۷۰۸	۷۴۳۲	۳۸۵۷	۴۳۲۲	۸۱۸۰	۴۶۳۵	۵۰۵۷	۹۶۹۳	۵۷۳۵	۶۶۰۵	۱۲۳۴۱
+۷۵	۵۴۲۹	۵۰۵۷	۱۰۴۸۶	۵۸۱۹	۵۵۶۹	۱۱۳۸۹	۵۴۹۹	۵۵۹۱	۱۱۰۸۹	۵۴۷۳	۶۰۸۶	۱۱۵۵۹	۶۰۶۱	۶۹۳۱	۱۲۹۹۲
جمع	۲۷۸۴۷۷	۲۷۰۳۵۵	۵۴۸۸۳۲	۲۹۳۴۹۸	۲۸۶۴۸۹	۵۷۹۹۸۷	۳۰۷۸۴۴	۳۰۱۸۳۴	۶۰۹۶۷۸	۳۱۸۵۵۷	۳۱۳۴۸۴	۶۳۲۰۴۰	۳۲۳۷۹۳	۳۱۹۷۴۳	۶۴۳۵۳۶

مأخذ: محاسبات مشاور

جدول (۹-۲) : پیش بینی جمعیت به تفکیک گروههای سنی در نقاط شهری شهرستان اردبیل طی مقاطع ۱۳۹۰، ۱۳۹۵، ۱۴۰۰ و ۱۴۰۵

گروه سنی	۱۳۸۵			۱۳۹۰			۱۳۹۵			۱۴۰۰			۱۴۰۵		
	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل
۰-۴	۱۶۲۱۱	۱۵۵۵۳	۳۱۷۶۴	۱۸۹۲۵	۱۸۳۱۴	۳۷۲۳۸	۱۸۷۷۱	۱۸۱۷۴	۳۶۹۴۵	۱۶۵۳۴	۱۵۹۹۹	۳۲۵۳۳	۱۳۱۹۴	۱۲۷۴۳	۲۵۹۳۷
۵-۹	۱۶۴۱۶	۱۵۶۰۹	۳۲۰۲۵	۱۶۱۴۳	۱۵۴۸۳	۳۱۶۲۶	۱۸۸۵۰	۱۸۲۴۰	۳۷۰۹۰	۱۸۷۰۳	۱۸۱۱۰	۳۶۸۱۳	۱۶۴۸۲	۱۵۹۴۷	۳۲۴۲۹
۱۰-۱۴	۲۰۶۹۸	۱۹۵۵۹	۴۰۲۵۷	۱۶۳۷۵	۱۵۵۷۲	۳۱۹۴۸	۱۶۱۰۵	۱۵۴۵۰	۳۱۵۵۵	۱۸۸۰۸	۱۸۲۰۶	۳۷۰۱۴	۱۸۶۶۵	۱۸۰۷۹	۳۶۷۴۴
۱۵-۱۹	۲۷۲۵۱	۲۶۷۶۶	۵۴۰۱۷	۲۰۶۲۷	۱۹۵۰۲	۴۰۱۲۹	۱۶۳۲۲	۱۵۵۳۱	۳۱۸۵۳	۱۶۰۵۵	۱۵۴۱۴	۳۱۴۶۹	۱۸۷۵۳	۱۸۱۶۷	۳۶۹۲۰
۲۰-۲۴	۲۵۴۶۹	۲۸۲۴۳	۵۳۷۱۲	۲۷۰۹۶	۲۶۶۵۰	۵۳۷۴۶	۲۰۵۱۳	۱۹۴۲۵	۳۹۹۳۹	۱۶۲۳۶	۱۵۴۷۷	۳۱۷۱۳	۱۵۹۷۵	۱۵۳۶۴	۳۱۳۳۹
۲۵-۲۹	۲۱۹۷۰	۲۲۳۰۸	۴۴۲۷۸	۲۵۲۹۷	۲۸۰۸۳	۵۳۳۸۱	۲۶۹۱۹	۲۶۵۱۳	۵۳۴۳۲	۲۰۳۸۴	۱۹۳۳۶	۳۹۷۲۰	۱۶۱۳۹	۱۵۴۱۲	۳۱۵۵۱
۳۰-۳۴	۱۷۹۷۷	۱۶۹۲۱	۳۴۸۹۸	۲۱۸۱۶	۲۲۱۵۳	۴۳۹۶۹	۲۵۱۲۶	۲۷۹۰۵	۵۳۳۲۲	۲۰۳۸۴	۱۹۳۳۶	۳۹۷۲۰	۱۶۱۳۹	۱۵۴۱۲	۳۱۵۵۱
۳۵-۳۹	۱۷۴۱۸	۱۵۵۳۷	۳۲۹۵۵	۱۷۸۲۷	۱۶۷۷۱	۳۴۵۹۸	۲۱۶۴۱	۲۱۹۷۲	۴۳۶۱۳	۲۰۳۸۴	۱۹۳۳۶	۳۹۷۲۰	۱۶۱۳۹	۱۵۴۱۲	۳۱۵۵۱
۴۰-۴۴	۱۳۸۸۱	۱۲۴۷۲	۲۶۳۵۳	۱۷۲۱۹	۱۵۳۵۱	۳۲۵۷۰	۱۷۶۳۳	۱۶۵۸۴	۳۴۲۱۷	۲۱۴۱۳	۲۱۷۴۵	۴۳۱۵۸	۲۴۶۷۴	۲۷۴۲۹	۵۲۱۰۲
۴۵-۴۹	۱۰۹۸۴	۹۸۷۰	۲۰۸۵۴	۱۳۶۳۵	۱۲۲۵۶	۲۵۸۹۰	۱۶۹۲۸	۱۵۰۹۹	۳۲۰۲۷	۱۷۳۴۲	۱۶۳۲۸	۳۳۶۷۰	۲۱۰۶۲	۲۱۴۲۷	۴۲۴۸۹
۵۰-۵۴	۷۲۹۳	۷۲۷۱	۱۴۵۶۴	۱۰۶۶۶	۹۶۱۳	۲۰۲۷۹	۱۳۲۵۵	۱۱۹۵۳	۲۵۲۰۸	۱۶۴۶۷	۱۴۷۴۵	۳۱۲۱۲	۱۶۸۷۳	۱۵۹۶۳	۳۲۸۳۶
۵۵-۵۹	۵۴۰۲	۵۲۲۹	۱۰۶۳۱	۶۹۵۰	۶۹۸۸	۱۳۹۳۸	۱۰۱۸۲	۹۲۵۵	۱۹۴۳۷	۱۲۶۶۷	۱۱۵۲۷	۲۴۱۹۴	۱۵۷۴۴	۱۴۲۴۴	۲۹۹۸۸
۶۰-۶۴	۵۴۰۲	۴۲۶۶	۹۶۶۸	۴۹۹۸	۴۹۱۷	۹۹۱۵	۶۴۴۶	۶۵۸۶	۱۳۰۳۲	۹۴۶۰	۸۷۴۲	۱۸۲۰۲	۱۱۷۸۲	۱۰۹۱۶	۲۲۶۹۷
۶۵-۶۹	۳۴۶۴	۳۳۱۶	۶۷۸۰	۴۷۷۹	۳۸۵۷	۸۶۳۶	۴۴۳۹	۴۴۶۰	۸۸۹۹	۵۷۴۰	۵۹۹۲	۱۱۷۳۲	۸۴۳۴	۷۹۸۷	۱۶۴۲۱
۷۰-۷۴	۳۲۹۱	۳۰۴۹	۶۳۴۰	۲۸۴۸	۲۷۹۸	۵۶۴۶	۳۹۵۳	۳۲۶۸	۷۲۲۱	۳۶۸۵	۳۷۹۵	۷۴۸۰	۴۷۷۲	۵۱۳۲	۹۹۰۴
۷۵+	۳۸۸۴	۳۸۴۱	۷۷۲۵	۴۲۴۶	۴۱۹۵	۸۴۴۱	۴۱۳۲	۴۲۰۶	۸۳۳۸	۴۹۱۶	۴۵۸۹	۹۵۰۵	۵۱۳۶	۵۲۲۵	۱۰۳۶۲
جمع	۲۱۷۰۱۱	۲۰۹۸۱۰	۴۲۶۸۲۱	۲۲۹۴۴۵	۲۲۲۵۰۱	۴۵۱۹۴۶	۲۴۱۲۱۴	۲۳۴۶۲۱	۴۷۵۸۳۵	۲۵۰۰۸۶	۲۴۴۰۶۳	۴۹۴۱۴۹	۲۵۴۴۸۶	۲۴۹۴۴۸	۵۰۳۹۳۳

مأخذ: محاسبات مشاور

جدول (۱۰-۲) : پیش بینی جمعیت به تفکیک گروههای سنی در نقاط روستایی شهرستان اردبیل طی مقاطع ۱۳۹۰، ۱۳۹۵، ۱۴۰۰ و ۱۴۰۵

گروه سنی	۱۳۸۵			۱۳۹۰			۱۳۹۵			۱۴۰۰			۱۴۰۵		
	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل
۰-۴	۵۵۹۷	۵۱۹۳	۱۰۷۹۰	۵۴۹۷	۵۴۵۰	۱۰۹۴۷	۵۸۹۹	۵۷۵۰	۱۱۵۴۸	۵۵۱۸	۵۴۷۴	۱۰۹۹۲	۴۸۰۰	۴۷۶۳	۹۵۶۳
۵-۹	۵۹۷۷	۵۶۸۳	۱۱۶۶۰	۵۵۶۷	۵۱۶۵	۱۰۷۳۲	۵۴۶۹	۵۴۲۳	۱۰۸۹۲	۵۷۷۱	۵۷۲۴	۱۱۴۹۴	۵۴۹۳	۵۴۵۱	۱۰۹۴۴
۱۰-۱۴	۷۴۶۱	۶۹۹۰	۱۴۴۵۱	۵۹۵۹	۵۶۶۷	۱۱۶۲۶	۵۵۵۱	۵۱۵۲	۱۰۷۰۳	۵۴۵۴	۵۴۱۰	۱۰۸۶۴	۵۷۵۵	۵۷۱۱	۱۱۴۶۶
۱۵-۱۹	۸۲۶۳	۷۹۰۶	۱۶۱۶۹	۷۴۳۰	۶۹۶۶	۱۴۳۹۶	۵۹۳۵	۵۶۴۹	۱۱۵۸۴	۵۵۲۹	۵۱۳۷	۱۰۶۶۶	۵۴۳۴	۵۳۹۵	۱۰۸۲۹
۲۰-۲۴	۶۷۷۰	۷۰۲۶	۱۳۷۹۶	۸۲۰۹	۷۸۶۶	۱۶۰۷۵	۷۳۸۳	۶۹۳۳	۱۴۳۱۶	۵۸۹۹	۵۶۲۴	۱۱۵۲۳	۵۴۹۶	۵۱۱۶	۱۰۶۱۲
۲۵-۲۹	۶۰۹۹	۵۷۵۵	۱۱۸۵۴	۶۷۱۸	۶۹۸۰	۱۳۶۹۸	۸۱۴۹	۷۸۱۸	۱۵۹۶۷	۷۳۳۰	۶۸۹۳	۱۴۲۲۴	۵۸۵۷	۵۵۹۵	۱۱۴۵۲
۳۰-۳۴	۴۸۴۷	۴۵۸۴	۹۴۳۱	۶۰۴۹	۵۷۰۹	۱۱۷۵۸	۶۶۶۶	۶۹۲۷	۱۳۵۹۳	۸۰۸۷	۷۷۶۳	۱۵۸۴۹	۷۲۷۶	۶۸۴۹	۱۴۱۲۴
۳۵-۳۹	۴۳۶۲	۳۷۱۹	۸۰۸۱	۴۷۹۹	۴۵۳۸	۹۳۳۷	۵۹۹۲	۵۶۵۵	۱۱۶۴۶	۶۶۰۴	۶۸۶۶	۱۳۴۷۰	۸۰۱۴	۷۶۹۸	۱۵۷۱۲
۴۰-۴۴	۲۹۷۷	۳۰۲۸	۶۰۰۵	۴۳۰۲	۳۶۶۹	۷۹۷۱	۴۷۳۶	۴۴۸۰	۹۲۱۵	۵۹۱۵	۵۵۸۶	۱۱۵۰۱	۶۵۲۳	۶۷۸۷	۱۳۳۱۰
۴۵-۴۹	۲۴۱۰	۲۲۳۲	۴۶۴۲	۲۹۱۴	۲۹۷۱	۵۸۸۴	۴۲۱۴	۳۶۰۲	۷۸۱۶	۴۶۴۲	۴۴۰۲	۹۰۴۴	۵۸۰۲	۵۴۹۳	۱۱۲۹۵
۵۰-۵۴	۱۵۳۸	۲۰۸۲	۳۶۲۰	۲۳۲۸	۲۱۶۹	۴۴۹۷	۲۸۱۸	۲۸۹۰	۵۷۰۸	۴۰۸۰	۳۵۰۸	۷۵۸۸	۴۴۹۸	۴۲۹۱	۸۷۸۹
۵۵-۵۹	۱۴۴۹	۱۷۱۶	۳۱۶۵	۱۴۵۵	۱۹۹۵	۳۴۵۰	۲۲۰۶	۲۰۸۱	۴۲۸۷	۲۶۷۴	۲۷۷۷	۵۴۵۱	۳۸۷۶	۳۳۷۶	۷۲۵۱
۶۰-۶۴	۱۱۵۹	۱۳۵۳	۲۵۱۲	۱۳۲۷	۱۶۰۷	۲۹۳۴	۱۳۳۵	۱۸۷۲	۳۲۰۷	۲۰۲۸	۱۹۵۷	۳۹۸۴	۲۴۶۳	۲۶۱۵	۵۰۷۸
۶۵-۶۹	۱۰۸۱	۱۰۶۴	۲۱۴۵	۱۰۰۹	۱۲۱۷	۲۲۲۶	۱۱۵۸	۱۴۴۹	۲۶۰۷	۱۱۶۹	۱۶۹۲	۲۸۶۱	۱۷۸۱	۱۷۷۳	۳۵۵۴
۷۰-۷۴	۱۱۸۴	۹۹۸	۲۱۸۲	۸۶۸	۸۹۲	۱۷۶۰	۸۱۳	۱۰۲۳	۱۸۳۶	۹۳۷	۱۲۲۳	۲۱۶۰	۹۵۱	۱۴۳۲	۲۳۸۳
۷۵+	۱۵۴۵	۱۲۱۶	۲۷۶۱	۱۵۵۱	۱۳۴۱	۲۸۹۱	۱۳۳۷	۱۳۲۹	۲۶۶۶	۱۲۰۵	۱۴۲۷	۲۶۳۲	۱۲۳۹	۱۶۳۱	۲۸۷۱
جمع	۶۲۷۱۹	۶۰۵۴۵	۱۲۳۲۶۴	۶۵۹۸۱	۶۴۲۰۱	۱۳۰۱۸۲	۶۹۵۵۸	۶۸۰۳۳	۱۳۷۵۹۱	۷۲۸۴۰	۷۱۴۶۱	۱۴۴۳۰۱	۷۵۲۵۶	۷۳۹۷۶	۱۴۹۲۳۲

مأخذ: محاسبات مشاور

جدول (۱۱-۲) : پیش بینی جمعیت به تفکیک گروههای سنی در شهرستان پارس آباد طی مقاطع ۱۳۹۰ ، ۱۳۹۵ ، ۱۴۰۰ و ۱۴۰۵

گروه سنی	۱۳۸۵			۱۳۹۰			۱۳۹۵			۱۴۰۰			۱۴۰۵		
	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل
۰-۴	۶۷۳۸	۶۲۳۶	۱۳۰۷۴	۸۲۴۲	۷۹۸۸	۱۶۲۳۰	۸۴۱۳	۸۱۴۵	۱۶۵۵۸	۷۶۱۵	۷۳۶۵	۱۴۹۷۹	۶۲۶۳	۶۰۴۵	۱۲۳۰۹
۵-۹	۷۰۲۲	۶۴۳۷	۱۳۴۵۹	۶۷۰۸	۶۳۰۷	۱۳۰۱۵	۸۲۰۸	۷۹۵۲	۱۶۱۶۰	۸۳۸۰	۸۱۱۱	۱۶۴۹۱	۷۵۸۷	۷۳۳۵	۱۴۹۲۲
۱۰-۱۴	۱۰۴۸۴	۹۷۷۲	۲۰۲۵۶	۷۰۰۴	۶۴۲۱	۱۳۴۲۵	۶۶۹۱	۶۲۹۲	۱۲۹۸۳	۸۱۸۸	۷۹۳۴	۱۶۱۲۳	۸۳۶۲	۸۰۹۴	۱۶۴۵۵
۱۵-۱۹	۱۲۰۳۵	۱۱۵۵۱	۲۳۵۸۶	۱۰۴۴۶	۹۷۴۳	۲۰۱۸۹	۶۹۸۰	۶۴۰۳	۱۳۳۸۳	۶۶۷۰	۶۲۷۵	۱۲۹۴۴	۸۱۶۳	۷۹۱۴	۱۶۰۷۷
۲۰-۲۴	۹۶۸۱	۱۰۱۹۸	۱۹۸۷۹	۱۱۹۶۵	۱۱۴۹۹	۲۳۴۶۴	۱۰۳۸۷	۹۷۰۱	۲۰۰۸۸	۶۹۴۱	۶۳۷۷	۱۳۳۱۸	۶۶۳۴	۶۲۵۰	۱۲۸۸۴
۲۵-۲۹	۹۰۵۷	۸۸۶۳	۱۷۹۲۰	۹۶۱۴	۱۰۱۳۹	۱۹۷۵۳	۱۱۸۸۴	۱۱۴۳۵	۲۳۳۱۹	۱۰۳۱۹	۹۶۴۹	۱۹۹۶۸	۶۸۹۸	۶۳۴۴	۱۳۲۴۲
۳۰-۳۴	۶۹۴۴	۶۸۶۹	۱۳۸۱۳	۸۹۹۱	۸۸۰۰	۱۷۷۹۱	۹۵۴۶	۹۰۶۹	۱۹۶۱۶	۱۱۸۰۳	۱۱۳۶۰	۲۳۱۶۳	۱۰۲۵۲	۹۵۸۸	۱۹۸۴۰
۳۵-۳۹	۶۳۵۲	۵۷۰۲	۱۲۰۵۴	۶۸۸۴	۶۸۰۷	۱۳۶۹۰	۸۹۱۶	۸۷۲۳	۱۷۶۳۹	۹۴۷۰	۹۹۸۴	۱۹۴۵۴	۱۱۷۱۳	۱۱۲۶۸	۲۲۹۸۰
۴۰-۴۴	۴۲۰۳	۳۹۶۰	۸۱۶۳	۶۲۷۶	۵۶۳۲	۱۱۹۰۸	۶۸۰۵	۶۷۲۶	۱۳۵۳۱	۸۸۱۹	۸۶۲۳	۱۷۴۴۲	۹۳۷۰	۹۸۷۳	۱۹۲۴۳
۴۵-۴۹	۳۲۹۸	۳۵۹۳	۶۸۹۱	۴۱۲۵	۳۸۹۰	۸۰۱۵	۶۱۶۵	۵۵۳۶	۱۱۷۰۰	۶۶۹۰	۶۶۱۳	۱۳۳۰۳	۸۶۷۴	۸۴۸۲	۱۷۱۵۵
۵۰-۵۴	۲۲۶۷	۲۶۱۹	۴۸۸۶	۳۱۹۹	۳۴۹۸	۶۶۹۷	۴۰۰۵	۳۷۹۰	۷۷۹۵	۵۹۹۳	۵۳۹۶	۱۱۳۸۹	۶۵۰۸	۶۴۵۰	۱۲۹۵۸
۵۵-۵۹	۱۴۷۳	۱۶۳۱	۳۱۰۴	۲۱۵۷	۲۵۱۶	۴۶۷۲	۳۰۴۸	۳۳۶۳	۶۴۱۱	۳۸۲۴	۳۶۴۶	۷۴۷۰	۵۷۲۷	۵۱۹۵	۱۰۹۲۲
۶۰-۶۴	۱۴۳۹	۱۳۱۳	۲۷۵۲	۱۳۵۹	۱۵۳۳	۲۸۹۲	۱۹۹۵	۲۳۶۷	۴۳۶۲	۲۸۲۷	۳۱۶۷	۵۹۹۴	۳۵۵۳	۳۴۳۷	۶۹۸۹
۶۵-۶۹	۱۱۱۵	۸۸۸	۲۰۰۳	۱۲۶۸	۱۱۸۶	۲۴۵۴	۱۲۰۲	۱۳۸۷	۲۵۸۹	۱۷۷۲	۲۱۴۴	۳۹۱۶	۲۵۱۷	۲۸۷۲	۵۳۹۰
۷۰-۷۴	۱۰۱۷	۸۸۹	۱۹۰۶	۹۱۱	۷۴۸	۱۶۵۹	۱۰۴۲	۱۰۰۲	۲۰۴۴	۹۹۵	۱۱۷۳	۲۱۶۷	۱۴۷۱	۱۸۱۷	۳۲۸۸
+۷۵	۱۳۲۳	۱۰۶۲	۲۳۸۵	۱۳۶۰	۱۱۹۲	۲۵۵۲	۱۳۱۲	۱۱۵۶	۲۴۶۸	۱۳۹۵	۱۳۲۹	۲۷۲۴	۱۴۱۱	۱۵۴۷	۲۹۵۸
جمع	۸۴۴۴۸	۸۱۶۸۳	۱۶۶۱۳۱	۹۰۵۰۷	۸۷۸۹۹	۱۷۸۴۰۷	۹۶۶۰۰	۹۴۰۴۵	۱۹۰۶۴۵	۱۰۱۷۰۱	۹۹۱۴۴	۲۰۰۸۴۵	۱۰۵۱۰۱	۱۰۲۵۱۱	۲۰۷۶۱۲

مأخذ: محاسبات مشاور

جدول (۱۲-۲) : پیش بینی جمعیت به تفکیک گروه‌های سنی در نقاط شهری شهرستان پارس آباد طی مقاطع ۱۳۹۰، ۱۴۰۰، ۱۴۰۵

گروه سنی	۱۳۸۵			۱۳۹۰			۱۳۹۵			۱۴۰۰			۱۴۰۵		
	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل
۰-۴	۳۶۲۰	۳۳۴۲	۶۹۶۲	۳۸۸۹	۳۸۱۸	۷۷۰۷	۴۰۲۴	۳۹۵۴	۷۹۷۸	۳۷۳۴	۳۶۷۴	۷۴۰۸	۳۱۶۲	۳۱۱۳	۶۲۷۵
۵-۹	۳۵۸۱	۳۳۷۸	۶۹۵۹	۳۶۰۳	۳۳۲۷	۶۹۳۰	۳۸۷۱	۳۸۰۲	۷۶۷۳	۴۰۰۶	۳۹۴۰	۷۹۴۵	۳۷۱۸	۳۶۶۱	۷۳۷۸
۱۰-۱۴	۵۴۳۱	۵۰۸۳	۱۰۵۱۴	۳۵۷۱	۳۳۷۰	۶۹۴۱	۳۵۹۳	۳۳۲۰	۶۹۱۳	۳۸۶۱	۳۷۹۵	۷۶۵۵	۳۹۹۵	۳۹۳۲	۷۹۲۸
۱۵-۱۹	۵۹۶۱	۵۹۰۱	۱۱۸۶۲	۵۴۱۰	۵۰۶۸	۱۰۴۷۸	۳۵۵۸	۳۳۶۱	۶۹۱۹	۳۵۸۰	۳۳۱۱	۶۸۹۱	۳۸۴۷	۳۷۸۶	۷۶۳۳
۲۰-۲۴	۴۵۷۷	۵۲۸۵	۹۸۶۲	۵۹۲۵	۵۸۷۵	۱۱۸۰۰	۵۳۷۸	۵۰۴۷	۱۰۴۲۵	۳۵۳۷	۳۳۴۸	۶۸۸۵	۳۵۵۹	۳۳۰۰	۶۸۵۹
۲۵-۲۹	۴۷۰۱	۴۸۳۴	۹۵۳۵	۴۵۴۴	۵۲۵۵	۹۷۹۹	۵۸۸۳	۵۸۴۴	۱۱۷۲۷	۵۳۴۱	۵۰۲۳	۱۰۳۶۳	۳۵۱۲	۳۳۳۳	۶۸۴۶
۳۰-۳۴	۳۶۸۲	۳۶۷۶	۷۳۵۸	۴۶۶۵	۴۸۰۰	۹۴۶۶	۴۵۱۰	۵۲۲۱	۹۷۳۱	۵۸۴۰	۵۸۰۹	۱۱۶۴۹	۵۳۰۲	۴۹۹۵	۱۰۲۹۷
۳۵-۳۹	۳۵۳۶	۳۰۸۹	۶۶۲۵	۳۶۴۸	۳۶۴۳	۷۲۹۲	۴۶۲۴	۴۷۶۰	۹۳۸۴	۴۴۷۱	۵۱۸۰	۹۶۵۱	۵۷۹۰	۵۷۶۷	۱۱۵۵۶
۴۰-۴۴	۲۴۴۳	۲۱۷۴	۴۶۱۷	۳۴۹۱	۳۰۵۲	۶۵۴۳	۳۶۰۳	۳۶۰۲	۷۲۰۵	۴۵۶۸	۴۷۰۹	۹۲۷۷	۴۴۱۸	۵۱۲۷	۹۵۴۵
۴۵-۴۹	۱۹۰۶	۱۸۷۵	۳۷۸۱	۲۳۹۵	۲۱۳۶	۴۵۳۱	۳۴۲۴	۳۰۰۱	۶۴۲۵	۳۵۳۶	۳۵۴۴	۷۰۸۰	۴۴۸۴	۴۶۳۷	۹۱۲۱
۵۰-۵۴	۱۲۰۶	۱۳۰۵	۲۵۱۱	۱۸۴۶	۱۸۲۶	۳۶۷۲	۲۳۲۱	۲۰۸۳	۴۴۰۳	۳۳۲۰	۲۹۲۹	۶۲۴۹	۳۴۳۰	۳۴۶۲	۶۸۹۳
۵۵-۵۹	۷۴۳	۷۵۵	۱۴۹۸	۱۱۴۵	۱۲۵۴	۲۳۹۹	۱۷۵۴	۱۷۵۷	۳۵۱۱	۲۲۰۷	۲۰۰۷	۴۲۱۳	۳۱۶۰	۲۸۲۶	۵۹۸۵
۶۰-۶۴	۶۶۱	۶۱۴	۱۲۷۵	۶۸۳	۷۱۰	۱۳۹۳	۱۰۵۴	۱۱۸۱	۲۲۳۵	۱۶۱۷	۱۶۵۸	۳۲۷۵	۲۰۳۸	۱۸۹۷	۳۹۳۴
۶۵-۶۹	۵۱۰	۴۱۸	۹۲۸	۵۷۹	۵۵۵	۱۱۳۴	۶۰۰	۶۴۳	۱۲۴۳	۹۲۸	۱۰۷۳	۲۰۰۱	۱۴۲۶	۱۵۱۰	۲۹۳۶
۷۰-۷۴	۴۵۰	۴۲۴	۸۷۴	۴۱۴	۳۵۳	۷۶۶	۴۷۱	۴۷۰	۹۴۱	۴۹۰	۵۴۶	۱۰۳۶	۷۵۹	۹۱۵	۱۶۷۴
۷۵+	۵۶۳	۵۰۳	۱۰۶۶	۵۸۵	۵۶۸	۱۱۵۳	۵۷۲	۵۴۹	۱۱۲۱	۶۰۹	۶۲۹	۱۲۳۹	۶۴۳	۷۳۲	۱۳۷۴
جمع	۴۳۵۷۱	۴۲۶۵۶	۸۶۲۲۷	۴۶۳۹۴	۴۵۶۰۸	۹۲۰۰۳	۴۹۲۴۰	۴۸۵۹۳	۹۷۸۳۳	۵۱۶۴۲	۵۱۱۷۳	۱۰۲۸۱۵	۵۳۲۴۲	۵۲۹۹۳	۱۰۶۲۳۵

مأخذ: محاسبات مشاور

جدول (۱۳-۲) : پیش بینی جمعیت به تفکیک گروههای سنی در نقاط روستایی شهرستان پارس آباد طی مقاطع ۱۳۹۰، ۱۳۹۵، ۱۴۰۰ و ۱۴۰۵

گروه سنی	۱۳۸۵			۱۳۹۰			۱۳۹۵			۱۴۰۰			۱۴۰۵		
	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل
۰-۴	۳۱۱۸	۲۹۹۴	۶۱۱۲	۳۹۱۷	۳۷۹۸	۷۷۱۵	۴۱۱۳	۳۹۹۱	۸۱۰۴	۳۷۸۹	۳۶۷۹	۷۴۶۸	۳۰۹۵	۳۰۰۶	۶۱۰۱
۵-۹	۳۴۴۱	۳۰۵۹	۶۵۰۰	۳۱۰۴	۲۹۸۰	۶۰۸۴	۳۸۹۹	۳۷۸۱	۷۶۸۰	۴۰۹۵	۳۹۷۴	۸۰۶۸	۳۷۷۳	۳۶۶۴	۷۴۳۷
۱۰-۱۴	۵۰۵۳	۴۶۸۹	۹۷۴۲	۳۴۳۲	۳۰۵۲	۶۴۸۳	۳۰۹۶	۲۹۷۳	۶۰۶۹	۳۸۸۹	۳۷۷۳	۷۶۶۲	۴۰۸۴	۳۹۶۵	۸۰۴۹
۱۵-۱۹	۶۰۷۴	۵۶۵۰	۱۱۷۲۴	۵۰۳۵	۴۶۷۵	۹۷۰۹	۳۴۱۹	۳۰۴۳	۶۴۶۲	۳۰۸۵	۲۹۶۵	۶۰۴۹	۳۸۷۵	۳۷۶۳	۷۶۳۸
۲۰-۲۴	۵۱۰۴	۴۹۱۳	۱۰۰۱۷	۶۰۳۸	۵۶۲۵	۱۱۶۶۳	۵۰۰۵	۴۶۵۵	۹۶۶۰	۳۴۰۰	۳۰۳۰	۶۴۳۰	۳۰۶۷	۲۹۵۳	۶۰۲۰
۲۵-۲۹	۴۳۵۶	۴۰۲۹	۸۳۸۵	۵۰۶۸	۴۸۸۵	۹۹۵۳	۵۹۹۶	۵۵۹۳	۱۱۵۸۹	۴۹۷۰	۴۶۳۰	۹۶۰۰	۳۳۷۶	۳۰۱۴	۶۳۹۱
۳۰-۳۴	۳۲۶۲	۳۱۹۳	۶۴۵۵	۴۳۲۴	۴۰۰۰	۸۳۲۴	۵۰۳۱	۴۸۵۱	۹۸۸۲	۵۹۵۳	۵۵۵۶	۱۱۵۰۹	۴۹۳۵	۴۶۰۰	۹۵۳۵
۳۵-۳۹	۲۸۱۶	۲۶۱۳	۵۴۲۹	۳۲۳۳	۳۱۶۴	۶۳۹۷	۴۲۸۶	۳۹۶۵	۸۲۵۱	۴۹۸۸	۴۸۱۰	۹۷۹۷	۵۹۰۲	۵۵۱۰	۱۱۴۱۲
۴۰-۴۴	۱۷۶۰	۱۷۸۶	۳۵۴۶	۲۷۸۲	۲۵۸۱	۵۳۶۳	۳۱۹۴	۳۱۲۶	۶۳۲۱	۴۲۳۵	۳۹۱۹	۸۱۵۴	۴۹۲۹	۴۷۵۵	۹۶۸۵
۴۵-۴۹	۱۳۹۲	۱۷۱۸	۳۱۱۰	۱۷۲۷	۱۷۵۵	۳۴۸۱	۲۷۳۰	۲۵۳۷	۵۲۶۶	۳۱۳۵	۳۰۷۴	۶۲۰۹	۴۱۵۸	۳۸۵۵	۸۰۱۳
۵۰-۵۴	۱۰۶۱	۱۳۱۴	۲۳۷۵	۱۳۴۹	۱۶۷۳	۳۰۲۲	۱۶۷۵	۱۷۰۹	۳۳۸۴	۲۶۴۸	۲۴۷۲	۵۱۲۰	۳۰۴۲	۲۹۹۷	۶۰۳۹
۵۵-۵۹	۷۳۰	۸۷۶	۱۶۰۶	۱۰۰۹	۱۲۶۲	۲۲۷۱	۱۲۸۳	۱۶۰۸	۲۸۹۱	۱۵۹۳	۱۶۴۴	۳۲۳۷	۲۵۲۱	۲۳۸۰	۴۹۰۰
۶۰-۶۴	۷۷۸	۶۹۹	۱۴۷۷	۶۷۳	۸۲۳	۱۴۹۶	۹۳۰	۱۱۸۷	۲۱۱۸	۱۱۸۵	۱۵۱۴	۲۶۹۸	۱۴۷۲	۱۵۴۹	۳۰۲۱
۶۵-۶۹	۶۰۵	۴۷۰	۱۰۷۵	۶۸۴	۶۳۱	۱۳۱۶	۵۹۳	۷۴۵	۱۳۳۷	۸۲۰	۱۰۷۵	۱۸۹۵	۱۰۴۵	۱۳۷۲	۲۴۱۸
۷۰-۷۴	۵۶۷	۴۶۵	۱۰۳۲	۴۹۳	۳۹۶	۸۸۹	۵۵۹	۵۳۳	۱۰۹۲	۴۸۵	۶۳۰	۱۱۱۴	۶۷۲	۹۱۱	۱۵۸۲
۷۵+	۷۶۰	۵۵۹	۱۳۱۹	۷۶۷	۶۲۵	۱۳۹۲	۷۱۸	۶۰۹	۱۳۲۷	۷۴۴	۷۰۴	۱۴۴۷	۷۰۴	۸۲۵	۱۵۲۹
جمع	۴۰۸۷۷	۳۹۰۲۷	۷۹۹۰۴	۴۳۶۳۴	۴۱۹۲۵	۸۵۵۵۸	۴۶۵۲۷	۴۴۹۰۴	۹۱۴۳۲	۴۹۰۱۳	۴۷۴۴۶	۹۶۴۵۹	۵۰۶۴۹	۴۹۱۲۰	۹۹۷۶۸

مأخذ: محاسبات مشاور

جدول (۱۴-۲) : پیش بینی جمعیت به تفکیک گروه‌های سنی در شهرستان بيله سوارطی مقاطع ۱۳۹۰، ۱۳۹۵، ۱۴۰۰ و ۱۴۰۵

گروه سنی	۱۳۸۵			۱۳۹۰			۱۳۹۵			۱۴۰۰			۱۴۰۵		
	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل
۰-۴	۲۰۹۴	۱۹۸۷	۴۰۸۱	۲۷۱۰	۲۶۵۹	۵۳۶۹	۲۷۵۸	۲۷۰۴	۵۴۶۲	۲۴۵۰	۲۴۰۱	۴۸۵۱	۱۹۶۲	۱۹۲۱	۳۸۸۳
۵-۹	۲۰۳۶	۱۹۳۸	۳۹۷۴	۲۰۸۳	۱۹۷۶	۴۰۵۹	۲۶۹۶	۲۶۴۵	۵۳۴۲	۲۷۴۵	۲۶۹۱	۵۴۳۶	۲۴۳۹	۲۳۹۰	۴۸۲۹
۱۰-۱۴	۲۹۶۲	۲۸۱۱	۵۷۷۳	۲۰۳۰	۱۹۳۳	۳۹۶۲	۲۰۷۷	۱۹۷۱	۴۰۴۸	۲۶۸۹	۲۶۳۹	۵۳۲۸	۲۷۳۸	۲۶۸۵	۵۴۲۳
۱۵-۱۹	۳۹۱۲	۳۷۷۸	۷۶۹۰	۲۹۵۰	۲۸۰۱	۵۷۵۱	۲۰۲۲	۱۹۲۶	۳۹۴۸	۲۰۶۹	۱۹۶۵	۴۰۳۴	۲۶۷۹	۲۶۳۱	۵۳۱۰
۲۰-۲۴	۳۰۳۰	۳۴۲۲	۶۴۵۲	۳۸۸۷	۳۷۵۹	۷۶۴۵	۲۹۳۱	۲۷۸۸	۵۷۱۹	۲۰۱۰	۱۹۱۷	۳۹۲۷	۲۰۵۷	۱۹۵۶	۴۰۱۳
۲۵-۲۹	۳۰۷۴	۲۹۷۳	۶۰۴۷	۳۰۰۷	۳۳۹۹	۶۴۰۶	۳۸۵۸	۳۷۳۵	۷۵۹۳	۲۹۱۱	۲۷۷۱	۵۶۸۲	۱۹۹۶	۱۹۰۷	۳۹۰۲
۳۰-۳۴	۲۲۶۸	۲۱۴۸	۴۴۱۶	۳۰۴۹	۲۹۴۹	۵۹۹۸	۲۹۸۴	۳۳۷۳	۶۳۵۷	۳۸۲۹	۳۷۰۸	۷۵۳۷	۲۸۸۹	۲۷۵۲	۵۶۴۱
۳۵-۳۹	۲۰۹۵	۱۹۱۰	۴۰۰۵	۲۲۴۶	۲۱۲۶	۴۳۷۲	۳۰۲۰	۲۹۲۰	۵۹۴۱	۲۹۵۷	۳۳۴۲	۶۲۹۸	۳۷۹۶	۳۶۷۵	۷۴۷۱
۴۰-۴۴	۱۴۷۹	۱۳۷۴	۲۸۵۳	۲۰۶۶	۱۸۸۴	۳۹۵۱	۲۲۱۶	۲۰۹۹	۴۳۱۵	۲۹۸۳	۲۸۸۴	۵۸۶۶	۲۹۲۱	۳۳۰۲	۶۲۲۳
۴۵-۴۹	۱۲۸۷	۱۳۱۰	۲۵۹۷	۱۴۴۸	۱۳۴۸	۲۷۹۶	۲۰۲۵	۱۸۴۹	۳۸۷۴	۲۱۷۳	۲۰۶۱	۴۲۳۴	۲۹۲۷	۲۸۳۴	۵۷۶۱
۵۰-۵۴	۸۲۸	۱۰۵۲	۱۸۸۰	۱۲۴۴	۱۲۷۳	۲۵۱۷	۱۴۰۱	۱۳۱۱	۲۷۱۱	۱۹۶۱	۱۸۰۰	۳۷۶۱	۲۱۰۸	۲۰۰۷	۴۱۱۵
۵۵-۵۹	۶۰۹	۶۶۳	۱۲۷۲	۷۸۴	۱۰۰۸	۱۷۹۱	۱۱۷۹	۱۲۲۱	۲۴۰۰	۱۳۳۰	۱۲۵۸	۲۵۸۸	۱۸۶۶	۱۷۳۰	۳۵۹۵
۶۰-۶۴	۶۲۰	۵۹۲	۱۲۱۲	۵۵۸	۶۲۱	۱۱۷۹	۷۱۹	۹۴۵	۱۶۶۴	۱۰۸۵	۱۱۴۶	۲۲۳۱	۱۲۲۷	۱۱۸۳	۲۴۱۱
۶۵-۶۹	۴۵۹	۴۱۱	۸۷۰	۵۴۰	۵۳۲	۱۰۷۲	۴۸۷	۵۵۹	۱۰۴۷	۶۳۱	۸۵۳	۱۴۸۴	۹۵۶	۱۰۳۷	۱۹۹۲
۷۰-۷۴	۴۹۸	۳۹۷	۸۹۵	۳۶۹	۳۴۴	۷۱۳	۴۳۶	۴۴۷	۸۸۳	۳۹۶	۴۷۱	۸۶۷	۵۱۶	۷۲۰	۱۲۳۵
+۷۵	۵۳۱	۴۷۸	۱۰۰۹	۵۹۷	۵۳۰	۱۱۲۷	۵۴۰	۵۱۹	۱۰۵۹	۵۶۵	۵۹۱	۱۱۵۶	۵۵۳	۶۴۷	۱۲۰۰
جمع	۲۷۷۸۲	۲۷۲۴۴	۵۵۰۲۶	۲۹۵۶۵	۲۹۱۴۳	۵۸۷۰۷	۳۱۳۴۹	۳۱۰۱۲	۶۲۳۶۱	۳۲۷۸۳	۳۲۴۹۷	۶۵۲۸۰	۳۳۶۳۰	۳۳۳۷۵	۶۷۰۰۴

مأخذ: محاسبات مشاور

جدول (۱۵-۲) : پیش بینی جمعیت به تفکیک گروههای سنی در نقاط شهری شهرستان بيله سوارطی مقاطع ۱۳۹۰، ۱۳۹۵، ۱۴۰۰ و ۱۴۰۵

گروه سنی	۱۳۸۵			۱۳۹۰			۱۳۹۵			۱۴۰۰			۱۴۰۵		
	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل
۰-۴	۸۵۰	۸۰۸	۱۶۵۸	۹۷۲	۹۱۷	۱۸۹۰	۹۸۵	۹۲۹	۱۹۱۴	۸۸۱	۸۳۲	۱۷۱۳	۷۲۵	۶۸۴	۱۴۰۹
۵-۹	۸۰۳	۷۳۶	۱۵۳۹	۸۴۶	۸۰۵	۱۶۵۱	۹۶۸	۹۱۴	۱۸۸۲	۹۸۱	۹۲۶	۱۹۰۷	۸۷۸	۸۲۹	۱۷۰۶
۱۰-۱۴	۱۱۳۶	۱۰۴۴	۲۱۸۰	۸۰۱	۷۳۴	۱۵۳۵	۸۴۴	۸۰۳	۱۶۴۷	۹۶۶	۹۱۲	۱۸۷۸	۹۷۹	۹۲۴	۱۹۰۳
۱۵-۱۹	۱۴۷۸	۱۴۵۱	۲۹۲۹	۱۱۳۲	۱۰۴۱	۲۱۷۳	۷۹۸	۷۳۳	۱۵۳۱	۸۴۱	۸۰۱	۱۶۴۳	۹۶۳	۹۱۰	۱۸۷۳
۲۰-۲۴	۱۱۲۱	۱۲۵۰	۲۳۷۱	۱۴۶۹	۱۴۴۵	۲۹۱۵	۱۱۲۶	۱۰۳۷	۲۱۶۳	۷۹۴	۷۳۰	۱۵۲۴	۸۳۷	۷۹۸	۱۶۳۵
۲۵-۲۹	۱۲۲۵	۱۱۸۳	۲۴۰۸	۱۱۱۳	۱۲۴۳	۲۳۵۷	۱۴۶۰	۱۴۳۸	۲۸۹۸	۱۱۱۸	۱۰۳۲	۲۱۵۱	۷۸۹	۷۲۷	۱۵۱۵
۳۰-۳۴	۹۴۵	۸۸۸	۱۸۳۳	۱۲۱۶	۱۱۷۵	۲۳۹۲	۱۱۰۶	۱۲۳۶	۲۳۴۱	۱۴۵۰	۱۴۳۰	۲۸۷۹	۱۱۱۱	۱۰۲۷	۲۱۳۷
۳۵-۳۹	۹۵۱	۸۱۵	۱۷۶۶	۹۳۷	۸۸۱	۱۸۱۸	۱۲۰۶	۱۱۶۶	۲۳۷۲	۱۰۹۷	۱۲۲۷	۲۳۲۳	۱۴۳۸	۱۴۱۹	۲۸۵۷
۴۰-۴۴	۶۸۷	۵۵۷	۱۲۴۴	۹۴۰	۸۰۶	۱۷۴۶	۹۲۶	۸۷۱	۱۷۹۷	۱۱۹۳	۱۱۵۴	۲۳۴۷	۱۰۸۵	۱۲۱۴	۲۲۹۹
۴۵-۴۹	۵۴۹	۵۰۶	۱۰۵۵	۶۷۵	۵۴۸	۱۲۲۲	۹۲۳	۷۹۳	۱۷۱۶	۹۱۰	۸۵۸	۱۷۶۸	۱۱۷۳	۱۱۳۶	۲۳۰۹
۵۰-۵۴	۳۱۰	۳۴۸	۶۵۸	۵۳۳	۴۹۳	۱۰۲۶	۶۵۵	۵۳۴	۱۱۸۹	۸۹۷	۷۷۴	۱۶۷۱	۸۸۵	۸۳۸	۱۷۲۳
۵۵-۵۹	۲۳۴	۱۹۷	۴۳۱	۲۹۵	۳۳۵	۶۳۰	۵۰۸	۴۷۵	۹۸۳	۶۲۵	۵۱۵	۱۱۴۰	۸۵۷	۷۴۷	۱۶۰۴
۶۰-۶۴	۱۷۸	۲۰۳	۳۸۱	۲۱۶	۱۸۶	۴۰۲	۲۷۳	۳۱۶	۵۸۹	۴۷۰	۴۴۹	۹۱۹	۵۸۰	۴۸۷	۱۰۶۷
۶۵-۶۹	۱۳۴	۱۴۴	۲۷۸	۱۵۷	۱۸۴	۳۴۱	۱۹۱	۱۶۸	۳۶۰	۲۴۲	۲۸۷	۵۲۹	۴۱۸	۴۰۹	۸۲۷
۷۰-۷۴	۱۵۷	۱۵۶	۳۱۳	۱۱۰	۱۲۲	۲۳۲	۱۲۹	۱۵۶	۲۸۵	۱۵۸	۱۴۳	۳۰۱	۲۰۱	۲۴۵	۴۴۶
+۷۵	۱۶۳	۱۵۱	۳۱۴	۱۹۱	۱۹۳	۳۸۴	۱۷۱	۱۸۸	۳۶۰	۱۷۶	۲۱۳	۳۸۹	۲۰۱	۲۱۶	۴۱۷
جمع	۱۰۹۲۱	۱۰۴۳۷	۲۱۳۵۸	۱۱۶۰۳	۱۱۱۰۸	۲۲۷۱۱	۱۲۲۶۹	۱۱۷۵۸	۲۴۰۲۷	۱۲۷۹۹	۱۲۲۸۲	۲۵۰۸۰	۱۳۱۱۶	۱۲۶۱۱	۲۵۷۲۷

مأخذ: محاسبات مشاور

جدول (۱۶-۲) : پیش بینی جمعیت به تفکیک گروههای سنی در نقاط روستایی شهرستان بيله سوار طی مقاطع ۱۳۹۰، ۱۳۹۵، ۱۴۰۰ و ۱۴۰۵

گروه سنی	۱۳۸۵			۱۳۹۰			۱۳۹۵			۱۴۰۰			۱۴۰۵		
	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل
۰-۴	۱۲۴۴	۱۱۷۹	۲۴۲۳	۱۶۱۱	۱۵۲۲	۳۱۳۲	۱۶۸۲	۱۵۹۰	۳۲۷۲	۱۵۲۱	۱۴۴۰	۲۹۶۱	۱۲۳۱	۱۱۶۷	۲۳۹۸
۵-۹	۱۲۳۳	۱۲۰۲	۲۴۳۵	۱۲۳۷	۱۱۷۳	۲۴۱۰	۱۶۰۳	۱۵۱۵	۳۱۱۷	۱۶۷۴	۱۵۸۴	۳۲۵۸	۱۵۱۴	۱۴۳۵	۲۹۴۹
۱۰-۱۴	۱۸۲۶	۱۷۶۷	۳۵۹۳	۱۲۲۹	۱۱۹۹	۲۴۲۸	۱۲۳۴	۱۱۷۰	۲۴۰۴	۱۵۹۸	۱۵۱۲	۳۱۱۰	۱۶۶۹	۱۵۸۱	۳۲۵۰
۱۵-۱۹	۲۴۳۴	۲۳۲۷	۴۷۶۱	۱۸۱۸	۱۷۶۱	۳۵۷۹	۱۲۲۴	۱۱۹۵	۲۴۲۰	۱۲۲۹	۱۱۶۷	۲۳۹۶	۱۵۹۲	۱۵۰۸	۳۱۰۰
۲۰-۲۴	۱۹۰۹	۲۱۷۲	۴۰۸۱	۲۴۱۸	۲۳۱۵	۴۷۳۴	۱۸۰۷	۱۷۵۳	۳۵۶۰	۱۲۱۷	۱۱۹۰	۲۴۰۷	۱۲۲۲	۱۱۶۳	۲۳۸۵
۲۵-۲۹	۱۸۴۹	۱۷۹۰	۳۶۳۹	۱۸۹۵	۲۱۵۸	۴۰۵۳	۲۴۰۱	۲۳۰۲	۴۷۰۳	۱۷۹۴	۱۷۴۴	۳۵۳۸	۱۲۰۹	۱۱۸۵	۲۳۹۴
۳۰-۳۴	۱۳۲۳	۱۲۶۰	۲۵۸۳	۱۸۳۴	۱۷۷۶	۳۶۱۰	۱۸۸۰	۲۱۴۳	۴۰۲۲	۲۳۸۳	۲۲۸۷	۴۶۷۰	۱۷۸۱	۱۷۳۴	۳۵۱۵
۳۵-۳۹	۱۱۴۴	۱۰۹۵	۲۲۳۹	۱۳۱۰	۱۲۴۸	۲۵۵۷	۱۸۱۷	۱۷۶۰	۳۵۷۷	۱۸۶۳	۲۱۲۵	۳۹۸۸	۲۳۶۲	۲۲۷۰	۴۶۳۲
۴۰-۴۴	۷۹۲	۸۱۷	۱۶۰۹	۱۱۲۸	۱۰۸۱	۲۲۰۹	۱۲۹۳	۱۲۳۲	۲۵۲۵	۱۷۹۴	۱۷۴۰	۳۵۳۴	۱۸۴۱	۲۱۰۳	۳۹۴۴
۴۵-۴۹	۷۳۸	۸۰۴	۱۵۴۲	۷۷۵	۸۰۲	۱۵۷۷	۱۱۰۶	۱۰۶۱	۲۱۶۷	۱۲۶۸	۱۲۱۲	۲۴۸۰	۱۷۶۱	۱۷۱۳	۳۴۷۴
۵۰-۵۴	۵۱۸	۴۶۶	۹۸۴	۷۱۳	۷۸۲	۱۴۹۵	۷۵۰	۷۸۱	۱۵۳۱	۱۰۷۱	۱۰۳۵	۲۱۰۶	۱۲۳۰	۱۱۸۴	۲۴۱۳
۵۵-۵۹	۳۷۵	۳۸۹	۷۶۴	۴۹۰	۴۴۷	۹۳۷	۶۷۶	۷۵۱	۱۴۲۷	۷۱۲	۷۵۱	۱۴۶۴	۱۰۱۹	۹۹۸	۲۰۱۷
۶۰-۶۴	۴۴۲	۲۶۷	۷۰۹	۳۴۴	۳۶۵	۷۰۸	۴۵۰	۴۲۰	۸۷۰	۶۲۲	۷۰۷	۱۳۲۹	۶۵۷	۷۱۰	۱۳۶۷
۶۵-۶۹	۳۲۵	۲۴۱	۵۶۶	۳۸۵	۲۴۰	۶۲۵	۳۰۰	۳۲۹	۶۲۹	۳۹۵	۳۸۱	۷۷۵	۵۴۸	۶۴۴	۱۱۹۲
۷۰-۷۴	۳۴۱	۱۶۰	۵۰۱	۲۶۱	۲۰۲	۴۶۳	۳۱۱	۲۰۳	۵۱۳	۲۴۴	۲۷۹	۵۲۳	۳۲۳	۳۲۴	۶۴۷
+۷۵	۳۶۸	۳۲۷	۶۹۵	۴۱۱	۲۸۱	۶۹۲	۳۷۷	۲۹۱	۶۶۸	۳۹۹	۲۹۸	۶۹۷	۳۶۵	۳۶۱	۷۲۶
جمع	۱۶۸۶۱	۱۶۲۶۳	۳۳۱۲۴	۱۷۸۵۹	۱۷۳۴۹	۳۵۲۰۹	۱۸۹۰۹	۱۸۴۹۵	۳۷۴۰۳	۱۹۷۸۴	۱۹۴۵۲	۳۹۲۳۵	۲۰۳۲۳	۲۰۰۸۰	۴۰۴۰۳

مأخذ: محاسبات کشور

جدول (۱۷-۲) : پیش بینی جمعیت به تفکیک گروههای سنی در شهرستان خلخال طی مقاطع ۱۳۹۰، ۱۳۹۵، ۱۴۰۰ و ۱۴۰۵

گروه سنی	۱۳۸۵			۱۳۹۰			۱۳۹۵			۱۴۰۰			۱۴۰۵		
	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل
۰-۴	۳۵۰۱	۳۱۹۲	۶۶۹۳	۳۵۴۷	۴۴۴۳	۸۹۹۰	۴۸۹۳	۴۷۸۱	۹۶۷۳	۴۴۲۶	۴۳۲۵	۸۷۵۱	۳۵۰۷	۳۴۲۷	۶۹۳۴
۵-۹	۳۵۷۵	۳۳۶۱	۶۹۳۶	۳۴۸۵	۳۱۷۵	۶۶۵۹	۴۵۲۷	۴۴۲۱	۸۹۴۸	۴۸۷۲	۴۷۵۹	۹۶۳۰	۴۴۰۸	۴۳۰۷	۸۷۱۴
۱۰-۱۴	۵۲۹۰	۵۱۴۳	۱۰۴۳۳	۳۵۶۵	۳۳۵۲	۶۹۱۷	۳۴۷۵	۳۱۶۷	۶۶۴۲	۴۵۱۶	۴۴۱۰	۸۹۲۶	۴۸۶۰	۴۷۴۸	۹۶۰۸
۱۵-۱۹	۶۷۰۹	۶۸۶۴	۱۳۵۷۳	۵۲۷۰	۵۱۲۵	۱۰۳۹۵	۳۵۵۲	۳۳۴۱	۶۸۹۳	۳۴۶۳	۳۱۵۷	۶۶۲۰	۴۵۰۱	۴۳۹۸	۸۸۹۹
۲۰-۲۴	۵۳۷۴	۶۵۱۷	۱۱۸۹۱	۶۶۶۹	۶۸۲۹	۱۳۴۹۸	۵۲۳۹	۵۱۰۱	۱۰۳۴۰	۳۵۳۲	۳۳۲۶	۶۸۵۸	۳۴۴۴	۳۱۴۴	۶۵۸۸
۲۵-۲۹	۳۸۰۳	۴۰۴۳	۷۸۴۶	۵۳۳۶	۶۴۷۴	۱۱۸۱۰	۶۶۲۲	۶۷۸۷	۱۳۴۰۹	۵۲۰۳	۵۰۷۱	۱۰۲۷۵	۳۵۰۹	۳۳۰۸	۶۸۱۷
۳۰-۳۴	۲۹۵۸	۳۲۴۳	۶۲۰۱	۳۷۷۴	۷۷۸۵	۱۱۷۲۲	۵۲۹۷	۶۴۲۵	۱۱۷۲۲	۶۵۷۵	۶۷۳۹	۱۳۳۱۴	۵۱۶۸	۵۰۳۸	۱۰۲۰۶
۳۵-۳۹	۲۵۹۹	۳۰۷۸	۵۶۷۷	۲۹۳۱	۳۲۱۰	۶۱۴۱	۳۷۴۱	۳۹۷۲	۷۷۱۴	۵۲۵۲	۶۳۶۷	۱۱۶۲۰	۶۵۲۲	۶۶۸۲	۱۳۲۰۴
۴۰-۴۴	۱۹۴۹	۲۲۶۶	۴۲۱۵	۲۵۶۷	۳۰۳۷	۵۶۰۳	۲۸۹۶	۳۱۶۹	۶۰۶۵	۳۶۹۸	۳۹۲۴	۷۶۲۲	۵۱۹۴	۶۲۹۴	۱۱۴۸۸
۴۵-۴۹	۱۷۹۱	۲۲۵۹	۴۰۵۰	۱۹۱۱	۲۲۲۳	۴۱۳۴	۲۵۱۹	۲۹۸۱	۵۵۰۰	۲۸۴۴	۳۱۱۴	۵۹۵۸	۳۶۳۵	۳۸۵۸	۷۴۹۳
۵۰-۵۴	۱۵۶۱	۲۰۶۹	۳۶۳۰	۱۷۳۵	۲۱۹۵	۳۹۳۰	۱۸۵۳	۲۱۶۲	۴۰۱۶	۲۴۴۵	۲۹۰۳	۵۳۴۸	۲۷۶۴	۳۰۳۵	۵۷۹۹
۵۵-۵۹	۱۴۳۰	۱۷۴۵	۳۱۷۵	۱۴۸۲	۱۹۸۳	۳۴۶۵	۱۶۵۰	۲۱۰۶	۳۷۵۶	۱۷۶۵	۲۰۷۸	۳۸۴۳	۲۳۳۲	۲۷۹۳	۵۱۲۵
۶۰-۶۴	۱۲۴۹	۱۳۲۹	۲۵۷۸	۱۳۱۶	۱۶۳۵	۲۹۵۱	۱۳۶۷	۱۸۶۰	۳۲۲۷	۱۵۲۵	۱۹۸۰	۳۵۰۵	۱۶۳۶	۱۹۵۶	۳۵۹۲
۶۵-۶۹	۱۲۸۸	۱۲۲۴	۲۵۱۲	۱۰۹۶	۱۱۹۵	۲۲۹۱	۱۱۵۹	۱۴۷۴	۲۶۳۲	۱۲۰۸	۱۶۸۱	۲۸۸۹	۱۳۵۳	۱۷۹۳	۳۱۴۶
۷۰-۷۴	۱۴۱۴	۱۰۸۹	۲۵۰۳	۱۰۴۶	۱۰۲۵	۲۰۷۱	۸۹۴	۱۰۰۵	۱۸۹۹	۹۵۱	۱۲۴۲	۲۱۹۳	۹۹۷	۱۴۲۲	۲۴۱۹
+۷۵	۱۷۰۰	۱۳۹۲	۳۰۹۲	۱۸۰۹	۱۴۹۵	۳۳۰۴	۱۶۱۰	۱۵۰۵	۳۱۱۵	۱۴۱۷	۱۵۰۱	۲۹۱۸	۱۳۷۶	۱۶۸۲	۳۰۵۷
جمع	۴۶۱۹۱	۴۸۸۱۴	۹۵۰۰۵	۴۸۵۳۷	۵۱۴۰۷	۹۹۹۴۴	۵۱۲۹۴	۵۴۲۵۷	۱۰۵۵۵۱	۵۳۶۹۳	۵۶۵۷۶	۱۱۰۲۶۹	۵۵۲۰۳	۵۷۸۸۴	۱۱۳۰۸۷

مأخذ: محاسبات کشور

جدول (۱۸-۲) : پیش بینی جمعیت به تفکیک گروههای سنی در نقاط شهری شهرستان خلخال طی مقاطع ۱۳۹۵، ۱۴۰۰، ۱۴۰۵

گروه سنی	۱۳۸۵			۱۳۹۰			۱۳۹۵			۱۴۰۰			۱۴۰۵		
	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل
۰-۴	۱۷۰۳	۱۵۶۸	۳۲۷۱	۲۱۹۹	۲۱۵۱	۴۳۴۹	۲۳۸۲	۲۳۳۲	۴۷۱۵	۲۱۵۸	۲۱۱۵	۴۲۷۳	۱۷۳۶	۱۷۰۲	۳۴۳۹
۵-۹	۱۸۰۱	۱۶۹۵	۳۴۹۶	۱۶۹۶	۱۵۶۱	۳۲۵۶	۲۱۸۹	۲۱۴۲	۴۳۳۱	۲۳۷۳	۲۳۲۴	۴۶۹۶	۲۱۵۰	۲۱۰۷	۴۲۵۷
۱۰-۱۴	۲۶۱۵	۲۶۶۲	۵۲۷۷	۱۷۹۶	۱۶۹۱	۳۴۸۷	۱۶۹۱	۱۵۵۷	۳۲۴۹	۲۱۸۴	۲۱۳۸	۴۳۲۲	۲۳۶۷	۲۳۱۹	۴۶۸۷
۱۵-۱۹	۳۵۹۲	۳۶۲۷	۷۲۱۹	۲۶۰۶	۲۶۵۴	۵۲۶۰	۱۷۹۰	۱۶۸۶	۳۴۷۷	۱۶۸۶	۱۵۵۴	۳۲۳۹	۲۱۷۷	۲۱۳۳	۴۳۱۰
۲۰-۲۴	۲۹۳۵	۳۴۹۶	۶۴۳۱	۳۵۷۱	۳۶۱۱	۷۱۸۲	۲۵۹۱	۲۶۴۳	۵۲۳۴	۱۷۸۰	۱۶۸۰	۳۴۶۰	۱۶۷۷	۱۵۴۸	۳۲۲۵
۲۵-۲۹	۱۸۸۹	۲۱۳۶	۴۰۲۵	۲۹۱۵	۳۴۷۶	۶۳۹۱	۳۵۴۷	۳۵۹۲	۷۱۳۹	۲۵۷۴	۲۶۳۱	۵۲۰۴	۱۷۶۹	۱۶۷۳	۳۴۴۱
۳۰-۳۴	۱۶۴۱	۱۷۹۴	۳۴۳۵	۱۸۷۶	۲۱۲۱	۳۹۹۷	۲۸۹۴	۳۴۵۳	۶۳۴۸	۳۵۲۳	۳۵۷۰	۷۰۹۳	۲۵۵۷	۲۶۱۶	۵۱۷۲
۳۵-۳۹	۱۵۷۹	۱۶۹۴	۳۲۷۳	۱۶۲۷	۱۷۷۸	۳۴۰۵	۱۸۶۰	۲۱۰۳	۳۹۶۳	۲۸۷۱	۳۴۲۷	۶۲۹۷	۳۴۹۵	۳۵۴۴	۷۰۳۹
۴۰-۴۴	۱۱۶۱	۱۲۴۰	۲۴۰۱	۱۵۶۱	۱۶۷۴	۳۲۳۴	۱۶۰۸	۱۷۵۸	۳۳۶۶	۱۸۳۹	۲۰۸۱	۳۹۲۰	۲۸۴۰	۳۳۹۲	۶۲۳۲
۴۵-۴۹	۱۰۰۴	۱۰۶۷	۲۰۷۱	۱۱۴۰	۱۲۱۸	۲۳۵۸	۱۵۳۳	۱۶۴۶	۳۱۷۹	۱۵۸۱	۱۷۳۰	۳۳۱۰	۱۸۰۸	۲۰۴۹	۳۸۵۷
۵۰-۵۴	۷۷۸	۸۵۴	۱۶۳۲	۹۷۴	۱۰۳۹	۲۰۱۳	۱۱۰۷	۱۱۸۸	۲۲۹۵	۱۴۸۹	۱۶۰۶	۳۰۹۵	۱۵۳۷	۱۶۹۰	۳۲۲۷
۵۵-۵۹	۵۹۸	۶۵۹	۱۲۵۷	۷۴۱	۸۲۱	۱۵۶۱	۹۲۸	۱۰۰۰	۱۹۲۸	۱۰۵۶	۱۱۴۵	۲۲۰۰	۱۴۲۲	۱۵۵۰	۲۹۷۲
۶۰-۶۴	۴۶۵	۴۷۹	۹۴۴	۵۵۲	۶۲۰	۱۱۷۲	۶۸۵	۷۷۳	۱۴۵۸	۸۶۰	۹۴۳	۱۸۰۴	۹۸۰	۱۰۸۲	۲۰۶۲
۶۵-۶۹	۴۹۰	۴۷۴	۹۶۴	۴۱۰	۴۳۳	۸۴۳	۴۸۹	۵۶۱	۱۰۵۰	۶۰۸	۷۰۲	۱۳۱۰	۷۶۵	۸۵۹	۱۶۲۴
۷۰-۷۴	۴۶۰	۴۱۴	۸۷۴	۴۰۱	۴۰۰	۸۰۱	۳۳۷	۳۶۶	۷۰۴	۴۰۳	۴۷۷	۸۸۰	۵۰۳	۵۹۹	۱۱۰۲
۷۵+	۶۳۷	۵۳۳	۱۱۷۰	۶۳۶	۵۷۵	۱۲۱۱	۵۹۶	۵۸۸	۱۱۸۳	۵۳۳	۵۷۲	۱۱۰۴	۵۵۳	۶۵۰	۱۲۰۳
جمع	۲۳۳۴۸	۲۴۳۹۲	۴۷۷۴۰	۲۴۷۰۰	۲۵۸۲۲	۵۰۵۲۱	۲۶۲۲۹	۲۷۳۸۹	۵۳۶۱۸	۲۷۵۱۷	۲۸۶۹۱	۵۶۲۰۸	۲۸۳۳۵	۲۹۵۱۲	۵۷۸۴۷

مأخذ: محاسبات مشاور

جدول (۱۹-۲) : پیش بینی جمعیت به تفکیک گروه‌های سنی در نقاط روستایی شهرستان خلخال طی مقاطع ۱۳۹۰، ۱۳۹۵، ۱۴۰۰ و ۱۴۰۵

گروه سنی	۱۳۸۵			۱۳۹۰			۱۳۹۵			۱۴۰۰			۱۴۰۵		
	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل
۰-۴	۱۷۹۸	۱۶۲۴	۳۴۲۲	۱۹۲۱	۱۸۶۱	۳۷۸۲	۲۱۱۷	۲۰۵۲	۴۱۶۹	۱۹۶۳	۱۹۰۵	۳۸۶۸	۱۶۲۴	۱۵۷۷	۳۲۰۱
۵-۹	۱۷۷۴	۱۶۶۶	۳۴۴۰	۱۷۹۰	۱۶۱۷	۳۴۰۷	۱۹۱۳	۱۸۵۳	۳۷۶۶	۲۱۰۸	۲۰۴۵	۴۱۵۳	۱۹۵۶	۱۸۹۸	۳۸۵۴
۱۰-۱۴	۲۶۷۵	۲۴۸۱	۵۱۵۶	۱۷۷۰	۱۶۶۲	۳۴۳۲	۱۷۸۶	۱۶۱۳	۳۳۹۹	۱۹۰۸	۱۸۴۹	۳۷۵۸	۲۱۰۴	۲۰۴۱	۴۱۴۵
۱۵-۱۹	۳۱۱۷	۳۲۳۷	۶۳۵۴	۲۶۶۶	۲۴۷۴	۵۱۳۹	۱۷۶۳	۱۶۵۸	۳۴۲۱	۱۷۸۰	۱۶۰۹	۳۳۸۹	۱۹۰۲	۱۸۴۵	۳۷۴۷
۲۰-۲۴	۲۴۳۹	۳۰۲۱	۵۴۶۰	۳۰۹۹	۳۲۲۳	۶۳۲۲	۲۶۵۰	۲۴۶۴	۵۱۱۴	۱۷۵۴	۱۶۵۱	۳۴۰۵	۱۷۷۰	۱۶۰۴	۳۳۷۴
۲۵-۲۹	۱۹۱۴	۱۹۰۷	۳۸۲۱	۲۴۲۲	۳۰۰۴	۵۴۲۶	۳۰۷۸	۳۲۰۶	۶۲۸۴	۲۶۳۳	۲۴۵۲	۵۰۸۵	۱۷۴۲	۱۶۴۴	۳۳۸۶
۳۰-۳۴	۱۳۱۷	۱۴۴۹	۲۷۶۶	۱۹۰۰	۱۸۹۴	۳۷۹۴	۲۴۰۵	۲۹۸۴	۵۳۹۰	۳۰۵۷	۳۱۸۶	۶۲۴۳	۲۶۱۵	۲۴۳۸	۵۰۵۳
۳۵-۳۹	۱۰۲۰	۱۳۸۴	۲۴۰۴	۱۳۰۶	۱۴۳۶	۲۷۴۲	۱۸۸۴	۱۸۷۸	۳۷۶۲	۲۳۸۶	۲۹۶۱	۵۳۴۷	۳۰۳۳	۳۱۶۳	۶۱۹۶
۴۰-۴۴	۷۸۸	۱۰۲۶	۱۸۱۴	۱۰۰۸	۱۳۶۷	۲۳۷۵	۱۲۹۱	۱۴۲۰	۲۷۱۱	۱۸۶۴	۱۸۵۸	۳۷۲۱	۲۳۶۰	۲۹۳۱	۵۲۹۱
۴۵-۴۹	۷۸۷	۱۱۹۲	۱۹۷۹	۷۷۴	۱۰۰۸	۱۷۸۲	۹۹۰	۱۳۴۵	۲۳۳۵	۱۲۶۹	۱۳۹۷	۲۶۶۶	۱۸۳۲	۱۸۲۹	۳۶۶۲
۵۰-۵۴	۷۸۲	۱۲۱۵	۱۹۹۷	۷۶۴	۱۱۶۱	۱۹۲۴	۷۵۱	۹۸۳	۱۷۳۴	۹۶۲	۱۳۱۲	۲۲۷۴	۱۲۳۴	۱۳۶۵	۲۵۹۸
۵۵-۵۹	۸۳۲	۱۰۸۶	۱۹۱۸	۷۴۴	۱۱۶۸	۱۹۱۲	۷۲۸	۱۱۱۷	۱۸۴۵	۷۱۷	۹۴۷	۱۶۶۴	۹۱۹	۱۲۶۶	۲۱۸۵
۶۰-۶۴	۷۸۴	۸۵۰	۱۶۳۴	۷۶۹	۱۰۲۱	۱۷۸۹	۶۸۹	۱۱۰۰	۱۷۸۸	۶۷۴	۱۰۵۴	۱۷۲۸	۶۶۵	۸۹۵	۱۵۶۰
۶۵-۶۹	۷۹۸	۷۵۰	۱۵۴۸	۶۹۲	۷۶۸	۱۴۶۰	۶۸۰	۹۲۵	۱۶۰۵	۶۱۱	۹۹۹	۱۶۱۰	۵۹۹	۹۶۰	۱۵۶۰
۷۰-۷۴	۹۵۴	۶۷۵	۱۶۲۹	۶۵۴	۶۳۳	۱۲۸۶	۵۶۹	۶۵۰	۱۲۱۹	۵۶۱	۷۸۵	۱۳۴۶	۵۰۶	۸۵۲	۱۳۵۷
۷۵+	۱۰۶۳	۸۵۹	۱۹۲۲	۱۱۹۵	۹۳۳	۲۱۲۷	۱۰۴۷	۹۴۲	۱۹۸۸	۹۱۸	۹۶۳	۱۸۸۱	۸۵۵	۱۰۸۲	۱۹۳۷
جمع	۲۲۸۴۲	۲۴۴۲۲	۴۷۲۶۴	۲۳۴۷۲	۲۵۲۲۷	۴۸۶۹۹	۲۴۳۴۱	۲۶۱۸۸	۵۰۵۲۹	۲۵۱۶۴	۲۶۹۷۳	۵۲۱۳۷	۲۵۷۱۵	۲۷۳۹۰	۵۴۱۰۴

مأخذ: محاسبات مشاور

جدول (۲۰-۲) : پیش بینی جمعیت به تفکیک گروههای سنی در شهرستان مشگین شهر طی مقاطع ۱۳۹۰ ، ۱۳۹۵ ، ۱۴۰۰ و ۱۴۰۵

گروه سنی	۱۳۸۵			۱۳۹۰			۱۳۹۵			۱۴۰۰			۱۴۰۵		
	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل
۰-۴	۵۹۱۷	۵۵۹۲	۱۱۵۰۹	۷۳۱۳	۶۸۷۵	۱۴۱۸۷	۷۶۷۳	۷۲۱۳	۱۴۸۸۷	۷۰۰۳	۶۵۸۳	۱۳۵۸۶	۵۷۸۲	۵۴۲۸	۱۱۲۱۰
۵-۹	۶۲۴۳	۶۰۶۵	۱۲۳۰۸	۵۸۹۲	۵۵۶۶	۱۱۴۵۸	۷۲۸۳	۶۸۴۵	۱۴۱۲۸	۷۶۴۴	۷۱۸۴	۱۴۸۲۸	۶۹۷۸	۶۵۵۹	۱۳۵۳۷
۱۰-۱۴	۸۸۵۷	۸۵۷۰	۱۷۴۲۷	۶۲۲۷	۶۰۵۰	۱۲۲۷۸	۵۸۷۸	۵۵۵۴	۱۱۴۳۱	۷۲۶۶	۶۸۳۱	۱۴۰۹۷	۷۶۲۷	۷۱۷۰	۱۴۷۹۷
۱۵-۱۹	۱۲۰۵	۱۱۱۰۸	۱۲۳۱۳	۸۸۲۶	۸۵۴۴	۱۷۳۷۱	۶۲۰۷	۶۰۳۳	۱۲۲۴۰	۵۸۵۹	۵۵۳۹	۱۱۳۹۸	۷۲۴۴	۶۸۱۴	۱۴۰۵۸
۲۰-۲۴	۹۲۴۶	۹۷۷۱	۱۹۰۱۷	۱۱۹۸	۱۱۰۵۹	۱۲۲۵۷	۸۷۷۷	۸۵۰۹	۱۷۲۸۶	۶۱۷۳	۶۰۱۰	۱۲۱۸۳	۵۸۲۸	۵۵۱۹	۱۱۳۴۷
۲۵-۲۹	۷۲۸۷	۷۶۳۹	۱۴۹۲۶	۹۱۸۴	۹۷۱۵	۱۸۸۹۸	۱۱۹۰	۱۰۹۹۹	۱۲۱۸۹	۸۷۲۰	۸۴۶۵	۱۷۱۸۵	۶۱۳۴	۵۹۸۱	۱۲۱۱۵
۳۰-۳۴	۵۸۲۱	۶۲۱۱	۱۲۰۳۲	۷۲۳۶	۷۵۸۵	۱۴۸۲۱	۹۱۲۰	۹۶۵۰	۱۸۷۷۰	۱۱۸۲	۱۰۹۲۹	۱۲۱۱۱	۸۶۶۴	۸۴۱۵	۱۷۰۷۸
۳۵-۳۹	۵۲۸۳	۴۹۴۸	۱۰۲۳۱	۵۷۷۲	۶۱۵۵	۱۱۹۲۷	۷۱۷۷	۷۵۲۰	۱۴۶۹۷	۹۰۴۸	۹۵۷۱	۱۸۶۱۹	۱۱۷۳	۱۰۸۴۵	۱۲۰۱۸
۴۰-۴۴	۳۸۶۷	۴۱۳۷	۸۰۰۴	۵۲۲۲	۴۸۸۸	۱۰۱۱۰	۵۷۰۸	۶۰۸۳	۱۱۷۹۲	۷۱۰۰	۷۴۳۶	۱۴۵۳۶	۸۹۵۳	۹۴۶۹	۱۸۴۲۲
۴۵-۴۹	۳۵۷۴	۳۸۹۱	۷۴۶۵	۳۷۹۸	۴۰۶۵	۷۸۶۲	۵۱۳۲	۴۸۰۵	۹۹۳۷	۵۶۱۳	۵۹۸۴	۱۱۵۹۷	۶۹۸۳	۷۳۱۹	۱۴۳۰۲
۵۰-۵۴	۲۶۵۳	۳۱۸۹	۵۸۴۲	۳۴۷۰	۳۷۸۹	۷۲۵۹	۳۶۹۱	۳۹۶۱	۷۶۵۱	۴۹۹۲	۴۶۸۶	۹۶۷۸	۵۴۶۱	۵۸۴۰	۱۱۳۰۱
۵۵-۵۹	۲۰۲۶	۲۳۱۳	۴۳۳۹	۲۵۲۸	۳۰۶۴	۵۵۹۱	۳۳۱۰	۳۶۴۴	۶۹۵۴	۳۵۲۵	۳۸۱۳	۷۳۳۹	۴۷۷۱	۴۵۱۶	۹۲۸۷
۶۰-۶۴	۱۷۶۰	۱۹۱۸	۳۶۷۸	۱۸۷۴	۲۱۷۴	۴۰۴۸	۲۳۴۲	۲۸۸۴	۵۲۲۶	۳۰۷۳	۳۴۳۴	۶۵۰۷	۳۲۷۶	۳۵۹۹	۶۸۷۵
۶۵-۶۹	۱۵۸۱	۱۳۷۳	۲۹۵۴	۱۵۵۶	۱۷۳۳	۳۲۸۹	۱۶۶۲	۱۹۶۸	۳۶۳۰	۲۰۸۴	۲۶۱۵	۴۶۹۹	۲۷۳۷	۳۱۲۰	۵۸۵۷
۷۰-۷۴	۱۵۴۵	۱۳۴۶	۲۸۹۱	۱۲۹۹	۱۱۵۸	۲۴۵۶	۱۲۸۴	۱۴۶۵	۲۷۴۹	۱۳۷۸	۱۶۶۸	۳۰۴۵	۱۷۳۰	۲۲۲۱	۳۹۵۱
+۷۵	۱۹۳۹	۱۵۵۷	۳۴۹۶	۲۰۴۷	۱۷۸۱	۳۸۲۷	۱۹۳۲	۱۷۵۸	۳۶۸۹	۱۸۷۷	۱۹۸۱	۳۸۵۹	۱۹۲۹	۲۲۵۳	۴۱۸۱
جمع	۶۸۸۰۴	۷۹۶۲۸	۱۴۸۴۳۲	۷۳۴۴۱	۸۴۱۹۹	۱۵۷۶۴۰	۷۸۳۶۷	۸۸۸۸۹	۱۶۷۲۵۵	۸۲۵۳۸	۹۲۷۲۹	۱۷۵۲۶۷	۸۵۲۷۰	۹۵۰۶۷	۱۸۰۳۳۶

مأخذ: محاسبات مشاور

جدول (۲۱-۲) : پیش بینی جمعیت به تفکیک گروههای سنی در نقاط شهری شهرستان مشگین شهر طی مقاطع ۱۳۹۰ ، ۱۳۹۵ ، ۱۴۰۰ و ۱۴۰۵

گروه سنی	۱۳۸۵			۱۳۹۰			۱۳۹۵			۱۴۰۰			۱۴۰۵		
	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل
۰-۴	۲۵۵۹	۲۳۹۷	۴۹۵۶	۳۰۶۶	۲۹۹۸	۶۰۶۴	۳۱۳۷	۳۰۷۰	۶۲۰۷	۲۸۲۸	۲۷۷۰	۵۵۹۸	۲۳۳۲	۲۲۸۷	۴۶۱۹
۵-۹	۲۶۳۹	۲۴۹۷	۵۱۳۶	۲۵۴۷	۲۳۸۴	۴۹۳۱	۳۰۵۳	۲۹۸۴	۶۰۳۶	۳۱۲۴	۳۰۵۷	۶۱۸۱	۲۸۱۷	۲۷۶۱	۵۵۷۷
۱۰-۱۴	۳۵۸۰	۳۵۲۴	۷۱۰۴	۲۶۳۲	۲۴۹۰	۵۱۲۲	۲۵۴۰	۲۳۷۹	۴۹۱۹	۳۰۴۵	۲۹۷۷	۶۰۲۲	۳۱۱۷	۳۰۵۲	۶۱۶۸
۱۵-۱۹	۵۳۵۲	۴۵۱۷	۹۸۶۹	۳۵۶۷	۳۵۱۲	۷۰۷۹	۲۶۲۲	۲۴۸۳	۵۱۰۵	۲۵۳۲	۲۳۷۲	۴۹۰۴	۳۰۳۵	۲۹۷۰	۶۰۰۶
۲۰-۲۴	۴۲۰۰	۴۱۱۰	۸۳۱۰	۵۳۲۰	۴۴۹۵	۹۸۱۴	۳۵۴۶	۳۴۹۶	۷۰۴۲	۲۶۰۷	۲۴۷۳	۵۰۸۰	۲۵۱۸	۲۳۶۴	۴۸۸۲
۲۵-۲۹	۳۲۵۶	۳۳۸۲	۶۶۳۸	۴۱۷۰	۴۰۸۴	۸۲۵۴	۵۲۸۳	۴۴۶۸	۹۷۵۱	۳۵۲۲	۳۴۷۸	۷۰۰۰	۲۵۹۰	۲۴۶۲	۵۰۵۲
۳۰-۳۴	۲۸۱۰	۲۷۶۶	۵۵۷۶	۳۲۳۲	۳۳۵۵	۶۵۸۷	۴۱۴۰	۴۰۵۴	۸۱۹۴	۵۲۴۶	۴۴۴۰	۹۶۸۶	۳۴۹۸	۳۴۵۹	۶۹۵۶
۳۵-۳۹	۲۷۵۶	۲۳۹۴	۵۱۵۰	۲۷۸۵	۲۷۳۹	۵۵۲۳	۳۲۰۳	۳۳۲۵	۶۵۲۸	۴۱۰۵	۴۰۲۱	۸۱۲۶	۵۲۰۴	۴۴۰۷	۹۶۱۱
۴۰-۴۴	۲۰۱۸	۱۸۳۷	۳۸۵۵	۲۷۲۲	۲۳۶۲	۵۰۸۴	۲۷۵۱	۲۷۰۵	۵۴۵۶	۳۱۶۷	۳۲۸۸	۶۴۵۴	۴۰۶۱	۳۹۸۰	۸۰۴۰
۴۵-۴۹	۱۶۹۳	۱۶۴۸	۳۳۴۱	۱۹۷۹	۱۸۰۳	۳۷۸۱	۲۶۷۱	۲۳۲۱	۴۹۹۲	۲۷۰۳	۲۶۶۰	۵۳۶۳	۳۱۱۳	۳۲۳۷	۶۳۵۰
۵۰-۵۴	۱۲۴۸	۱۲۴۹	۲۴۹۷	۱۶۴۰	۱۶۰۲	۳۲۴۲	۱۹۱۹	۱۷۵۵	۳۶۷۴	۲۵۹۴	۲۲۶۳	۴۸۵۷	۲۶۲۷	۲۵۹۸	۵۲۲۶
۵۵-۵۹	۸۱۷	۸۱۱	۱۶۲۸	۱۱۸۵	۱۱۹۷	۲۳۸۲	۱۵۶۰	۱۵۳۹	۳۰۹۹	۱۸۲۹	۱۶۸۹	۳۵۱۸	۲۴۷۶	۲۱۸۳	۴۶۵۹
۶۰-۶۴	۶۶۱	۶۷۸	۱۳۳۹	۷۵۲	۷۶۰	۱۵۱۲	۱۰۹۴	۱۱۲۵	۲۲۱۹	۱۴۴۳	۱۴۵۰	۲۸۹۳	۱۶۹۶	۱۵۹۶	۳۲۹۲
۶۵-۶۹	۵۰۳	۴۸۶	۹۸۹	۵۸۰	۶۱۰	۱۱۹۰	۶۶۲	۶۸۷	۱۳۴۹	۹۶۷	۱۰۲۰	۱۹۸۸	۱۲۸۲	۱۳۲۰	۲۶۰۲
۷۰-۷۴	۴۹۱	۴۶۵	۹۵۶	۴۰۸	۴۰۸	۸۱۶	۴۷۴	۵۱۴	۹۸۸	۵۴۵	۵۸۲	۱۱۲۶	۸۰۰	۸۶۹	۱۶۶۹
۷۵+	۶۲۳	۵۵۴	۱۱۷۷	۶۴۴	۶۱۹	۱۲۶۳	۶۰۰	۶۱۳	۱۲۱۳	۶۳۱	۶۹۳	۱۳۲۴	۷۰۲	۷۸۹	۱۴۹۲
جمع	۳۵۲۰۶	۳۳۳۱۵	۶۸۵۲۱	۳۷۲۲۷	۳۵۴۱۷	۷۲۶۴۴	۳۹۲۵۵	۳۷۵۱۶	۷۶۷۷۲	۴۰۸۸۷	۳۹۲۳۴	۸۰۱۲۱	۴۱۸۶۹	۴۰۳۳۱	۸۲۲۰۰

مأخذ: محاسبات مشاور

جدول (۲۲-۲) : پیش بینی جمعیت به تفکیک گروههای سنی در نقاط روستایی شهرستان مشگین شهر طی مقاطع ۱۳۹۰، ۱۳۹۵، ۱۴۰۰ و ۱۴۰۵

گروه سنی	۱۳۸۵			۱۳۹۰			۱۳۹۵			۱۴۰۰			۱۴۰۵		
	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل
۰-۴	۳۳۳۲	۳۱۷۲	۶۵۰۴	۳۹۰۹	۳۷۸۴	۷۶۹۳	۴۲۳۴	۴۱۰۳	۸۳۳۶	۳۹۴۹	۳۸۳۱	۷۷۸۱	۳۲۹۸	۳۲۰۲	۶۵۰۰
۵-۹	۳۵۹۵	۳۵۵۷	۷۱۵۲	۳۳۱۶	۳۱۵۵	۶۴۷۲	۳۸۹۲	۳۷۶۶	۷۶۵۸	۴۲۱۶	۴۰۸۶	۸۳۰۲	۳۹۳۴	۳۸۱۸	۷۷۵۱
۱۰-۱۴	۵۲۶۵	۵۰۲۹	۱۰۲۹۴	۳۵۸۵	۳۵۴۷	۷۱۳۲	۳۳۰۸	۳۱۴۸	۶۴۵۵	۳۸۸۲	۳۷۵۸	۷۶۴۰	۴۲۰۶	۴۰۷۸	۸۲۸۴
۱۵-۱۹	۶۶۳۳	۶۵۷۰	۱۳۲۰۳	۵۲۴۵	۵۰۱۲	۱۰۲۵۷	۳۵۷۲	۳۵۳۷	۷۱۰۹	۳۲۹۶	۳۱۳۹	۶۴۳۶	۳۸۶۹	۳۷۵۰	۷۶۱۹
۲۰-۲۴	۵۰۲۱	۵۶۴۵	۱۰۶۶۶	۶۵۹۳	۶۵۳۷	۱۳۱۳۰	۵۲۱۴	۴۹۹۰	۱۰۲۰۴	۳۵۵۲	۳۵۲۳	۷۰۷۵	۳۲۷۸	۳۱۲۸	۶۴۰۷
۲۵-۲۹	۴۰۱۳	۴۲۴۵	۸۲۵۸	۴۹۸۵	۵۶۰۹	۱۰۵۹۴	۶۵۴۷	۶۴۹۹	۱۳۰۴۷	۵۱۷۹	۴۹۶۴	۱۰۱۴۳	۳۵۲۹	۳۵۰۶	۷۰۳۵
۳۰-۳۴	۳۰۰۳	۳۴۲۷	۶۴۳۰	۳۹۸۳	۴۲۱۲	۸۱۹۴	۴۹۴۹	۵۵۶۹	۱۰۵۱۸	۶۵۰۱	۶۴۵۸	۱۲۹۵۹	۵۱۴۴	۴۹۳۶	۱۰۰۸۰
۳۵-۳۹	۲۵۱۵	۲۵۳۹	۵۰۵۴	۲۹۷۶	۳۳۹۳	۶۳۶۹	۳۹۴۸	۴۱۷۳	۸۱۲۲	۴۹۰۸	۵۵۲۳	۱۰۴۳۱	۶۴۴۹	۶۴۱۰	۱۲۸۵۹
۴۰-۴۴	۱۸۴۲	۲۲۹۱	۴۱۳۳	۲۴۸۴	۲۵۰۵	۴۹۸۹	۲۹۴۰	۳۳۵۱	۶۲۹۲	۳۹۰۳	۴۱۲۶	۸۰۳۰	۴۸۵۴	۵۴۶۶	۱۰۳۲۰
۴۵-۴۹	۱۸۷۱	۲۲۳۴	۴۱۰۵	۱۸۰۶	۲۲۴۸	۴۰۵۴	۲۴۳۷	۲۴۶۱	۴۸۹۹	۲۸۸۸	۳۲۹۶	۶۱۸۴	۳۸۳۷	۴۰۶۳	۷۹۰۰
۵۰-۵۴	۱۳۹۷	۱۹۳۲	۳۳۲۹	۱۸۱۲	۲۱۷۲	۳۹۸۴	۱۷۵۲	۲۱۸۹	۳۹۴۰	۲۳۶۷	۲۴۰۰	۴۷۶۷	۲۸۰۸	۳۲۱۹	۶۰۲۷
۵۵-۵۹	۱۲۰۶	۱۴۹۶	۲۷۰۲	۱۳۲۷	۱۸۵۲	۳۱۷۹	۱۷۲۴	۱۷۲۴	۳۸۱۰	۱۶۶۹	۲۱۰۷	۳۷۷۶	۲۲۵۹	۲۳۱۵	۴۵۷۴
۶۰-۶۴	۱۰۹۱	۱۲۳۵	۲۳۲۶	۱۱۱۰	۱۴۰۲	۲۵۱۲	۱۲۲۴	۱۷۴۰	۲۹۶۴	۱۵۹۵	۱۹۶۵	۳۵۶۰	۱۵۴۸	۱۹۹۰	۳۵۳۹
۶۵-۶۹	۱۰۷۵	۸۸۷	۱۹۶۲	۹۵۷	۱۱۱۲	۲۰۶۹	۹۷۸	۱۲۶۷	۲۲۴۴	۱۰۸۳	۱۵۷۸	۲۶۶۱	۱۴۱۷	۱۷۸۹	۳۲۰۶
۷۰-۷۴	۱۰۴۸	۸۸۰	۱۹۲۸	۸۷۳	۷۴۴	۱۶۱۷	۷۸۲	۹۳۷	۱۷۱۹	۸۰۴	۱۰۷۳	۱۸۷۷	۸۹۶	۱۳۴۴	۲۲۳۹
۷۵+	۱۳۱۲	۱۰۰۱	۲۳۱۳	۱۳۶۶	۱۱۴۸	۲۵۱۴	۱۲۷۷	۱۱۲۷	۲۴۰۴	۱۱۷۹	۱۲۶۸	۲۴۴۷	۱۱۵۷	۱۴۵۱	۲۶۰۷
جمع	۴۴۲۱۹	۴۶۱۴۰	۹۰۳۵۹	۴۶۳۲۷	۴۸۴۳۱	۹۴۷۵۸	۴۸۷۷۹	۵۰۹۴۲	۹۹۷۲۰	۵۰۹۷۲	۵۳۰۹۵	۱۰۴۰۶۷	۵۲۴۸۴	۵۴۴۶۴	۱۰۶۹۴۸

مأخذ: محاسبات مشاور

جدول (۲۳-۲) : پیش بینی جمعیت به تفکیک گروههای سنی در شهرستان گرمی طی مقاطع ۱۳۹۰، ۱۳۹۵، ۱۴۰۰ و ۱۴۰۵

گروه سنی	۱۳۸۵			۱۳۹۰			۱۳۹۵			۱۴۰۰			۱۴۰۵		
	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل
۰-۴	۳۳۶۹	۳۱۸۱	۶۵۵۰	۴۸۰۲	۴۶۸۶	۹۴۸۸	۵۰۸۲	۴۹۶۶	۱۰۰۴۸	۴۶۶۸	۴۵۶۹	۹۲۳۸	۳۷۷۰	۳۶۹۶	۷۴۶۵
۵-۹	۳۵۷۰	۳۴۳۲	۷۰۰۲	۳۳۵۲	۳۱۵۹	۶۵۱۲	۳۷۷۹	۴۶۶۰	۹۴۴۰	۵۰۵۸	۴۹۴۲	۱۰۰۰۰	۴۶۴۸	۴۵۵۰	۹۱۹۸
۱۰-۱۴	۵۷۴۰	۵۵۴۳	۱۱۲۸۳	۳۵۶۰	۳۴۲۱	۶۹۸۱	۳۳۴۳	۳۱۵۰	۶۴۹۳	۴۷۶۶	۴۶۴۹	۹۴۱۵	۵۰۴۵	۴۹۳۱	۹۹۷۶
۱۵-۱۹	۶۷۵۰	۶۶۸۲	۱۳۴۳۲	۵۷۱۷	۵۵۲۱	۱۱۲۳۸	۳۵۴۶	۳۴۰۹	۶۹۵۵	۳۳۳۱	۳۱۴۰	۶۴۷۱	۴۷۴۹	۴۶۳۶	۹۳۸۵
۲۰-۲۴	۵۰۱۲	۵۷۹۱	۱۰۸۰۳	۶۷۰۸	۶۶۴۳	۱۳۳۵۱	۵۶۸۳	۵۴۹۳	۱۱۱۷۵	۳۵۲۵	۳۳۹۳	۶۹۱۸	۳۳۱۱	۳۱۲۷	۶۴۳۹
۲۵-۲۹	۴۳۶۷	۴۸۹۴	۹۲۶۱	۴۹۷۵	۵۷۴۸	۱۰۷۲۳	۶۶۶۰	۶۵۹۹	۱۳۲۵۹	۵۶۴۲	۵۴۶۰	۱۱۱۰۲	۳۵۰۱	۳۳۷۵	۶۸۷۶
۳۰-۳۴	۲۹۳۶	۳۳۵۹	۶۲۹۵	۴۳۳۳	۴۸۵۰	۹۱۸۳	۴۹۳۷	۵۷۰۱	۱۰۶۳۸	۶۶۱۰	۶۵۵۰	۱۳۱۶۱	۵۶۰۲	۵۴۲۳	۱۱۰۲۵
۳۵-۳۹	۲۵۵۵	۲۶۴۵	۵۲۰۰	۲۹۰۸	۳۳۲۱	۶۲۳۰	۴۲۹۳	۴۸۰۰	۹۰۹۴	۴۸۹۴	۵۶۴۸	۱۰۵۴۱	۶۵۵۳	۶۴۹۵	۱۳۰۴۸
۴۰-۴۴	۱۸۷۴	۲۳۴۷	۴۲۲۱	۲۵۲۲	۲۶۰۶	۵۱۲۸	۲۸۷۱	۳۲۷۶	۶۱۴۸	۴۲۴۱	۴۷۴۰	۸۹۸۱	۴۸۳۵	۵۵۸۲	۱۰۴۱۸
۴۵-۴۹	۱۷۲۱	۲۱۴۵	۳۸۶۶	۱۸۳۶	۲۲۹۹	۴۱۳۵	۲۴۷۲	۲۵۵۶	۵۰۲۸	۲۸۱۷	۳۲۱۷	۶۰۳۴	۴۱۶۲	۴۶۶۰	۸۸۲۲
۵۰-۵۴	۱۴۰۷	۱۷۰۶	۳۱۱۳	۱۶۶۵	۲۰۸۱	۳۷۴۶	۱۷۷۸	۲۲۳۴	۴۰۱۲	۲۳۹۶	۲۴۸۸	۴۸۸۳	۲۷۳۲	۳۱۳۶	۵۸۶۸
۵۵-۵۹	۱۲۳۲	۱۲۷۳	۲۵۰۵	۱۳۳۳	۱۶۳۲	۲۹۶۵	۱۵۸۰	۱۹۹۴	۳۵۷۴	۱۶۸۹	۲۱۴۴	۳۸۳۴	۲۲۷۹	۲۳۹۳	۴۶۷۲
۶۰-۶۴	۱۱۵۱	۱۱۰۵	۲۲۵۶	۱۱۳۱	۱۱۸۹	۲۳۲۰	۱۲۲۶	۱۵۲۸	۲۷۵۴	۱۴۵۶	۱۸۷۲	۳۳۲۷	۱۵۵۹	۲۰۱۹	۳۵۷۸
۶۵-۶۹	۸۵۴	۸۴۸	۱۷۰۲	۱۰۰۵	۹۹۱	۱۹۹۶	۹۹۰	۱۰۶۹	۲۰۵۹	۱۰۷۷	۱۳۷۹	۲۴۵۶	۱۲۸۳	۱۶۹۵	۲۹۷۸
۷۰-۷۴	۹۱۵	۷۸۳	۱۶۹۸	۶۸۹	۷۰۷	۱۳۹۶	۸۱۴	۸۲۹	۱۶۴۳	۸۰۶	۹۰۰	۱۷۰۶	۸۸۱	۱۱۶۶	۲۰۴۶
+۷۵	۱۱۴۱	۹۴۲	۲۰۸۳	۱۱۷۹	۱۰۳۸	۲۲۱۸	۱۰۴۴	۱۰۳۷	۲۰۸۱	۱۰۷۶	۲۲۰۹	۱۰۹۲	۱۲۴۱	۲۳۳۳	
جمع	۴۴۵۹۴	۴۶۶۷۶	۹۱۲۷۰	۴۷۷۱۵	۴۹۸۹۴	۹۷۶۰۹	۵۱۰۹۸	۵۳۳۰۲	۱۰۴۴۰۰	۵۴۰۵۱	۵۶۲۲۲	۱۱۰۲۷۴	۵۶۰۰۲	۵۸۱۲۲	۱۱۴۱۲۴

مأخذ: محاسبات مشاور

جدول (۲۴ - ۲) : پیش بینی جمعیت به تفکیک گروههای سنی در نقاط شهری شهرستان گرمی طی مقاطع ۱۳۹۰، ۱۳۹۵، ۱۴۰۰ و ۱۴۰۵

گروه سنی	۱۳۸۵			۱۳۹۰			۱۳۹۵			۱۴۰۰			۱۴۰۵		
	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل
۰-۴	۱۲۲۳	۱۱۱۵	۲۳۳۸	۱۴۲۴	۱۳۷۸	۲۸۰۲	۱۵۵۶	۱۵۰۶	۳۰۶۲	۱۴۸۴	۱۴۳۸	۲۹۲۱	۱۲۳۱	۱۱۹۳	۲۴۲۵
۵-۹	۱۲۳۸	۱۱۸۸	۲۴۲۶	۱۲۱۷	۱۱۰۹	۲۳۲۶	۱۴۱۸	۱۳۷۱	۲۷۸۹	۱۵۴۹	۱۵۰۰	۳۰۴۹	۱۴۷۸	۱۴۳۲	۲۹۱۰
۱۰-۱۴	۱۷۳۱	۱۹۵۶	۳۶۸۷	۱۲۳۵	۱۱۸۵	۲۴۱۹	۱۲۱۴	۱۱۰۶	۲۳۲۰	۱۴۱۴	۱۳۶۸	۲۷۸۲	۱۵۴۵	۱۴۹۷	۳۰۴۲
۱۵-۱۹	۲۰۶۵	۲۳۰۶	۴۳۷۱	۱۷۲۵	۱۹۴۹	۳۶۷۴	۱۲۳۰	۱۱۸۱	۲۴۱۱	۱۲۱۰	۱۱۰۳	۲۳۱۳	۱۴۱۰	۱۳۶۵	۲۷۷۴
۲۰-۲۴	۱۷۶۸	۱۹۵۲	۳۷۲۰	۲۰۵۳	۲۲۹۴	۴۳۴۷	۱۷۱۴	۱۹۴۰	۳۶۵۵	۱۲۲۳	۱۱۷۶	۲۳۹۹	۱۲۰۳	۱۰۹۹	۲۳۰۲
۲۵-۲۹	۱۵۶۵	۱۶۷۰	۳۲۳۵	۱۷۵۵	۱۹۳۹	۳۶۹۵	۲۰۳۸	۲۲۸۱	۴۳۱۹	۱۷۰۳	۱۹۳۰	۳۶۳۳	۱۲۱۵	۱۱۷۰	۲۳۸۶
۳۰-۳۴	۱۲۴۶	۱۱۷۷	۲۴۲۳	۱۵۵۳	۱۶۵۷	۳۲۱۰	۱۷۴۳	۱۹۲۵	۳۶۶۸	۲۰۲۴	۲۲۶۵	۴۲۸۹	۱۶۹۱	۱۹۱۸	۳۶۰۹
۳۵-۳۹	۱۱۲۴	۹۵۲	۲۰۷۶	۱۲۳۵	۱۱۶۵	۲۴۰۰	۱۵۴۰	۱۶۴۱	۳۱۸۱	۱۷۲۸	۱۹۰۹	۳۶۳۷	۲۰۰۸	۲۲۴۸	۴۲۵۵
۴۰-۴۴	۷۸۶	۸۵۴	۱۶۴۰	۱۱۱۰	۹۳۹	۲۰۴۹	۱۲۲۰	۱۱۵۱	۲۳۷۱	۱۵۲۲	۱۵۲۲	۳۱۴۴	۱۷۰۹	۱۸۸۸	۳۵۹۷
۴۵-۴۹	۶۴۳	۶۸۴	۱۳۲۷	۷۷۱	۸۳۸	۱۶۰۹	۱۰۸۹	۹۲۳	۲۰۱۲	۱۱۹۸	۱۱۳۱	۲۳۲۹	۱۴۹۶	۱۵۹۶	۳۰۹۳
۵۰-۵۴	۴۷۸	۴۳۹	۹۱۷	۶۲۳	۶۶۵	۱۲۸۸	۷۴۸	۸۱۵	۱۵۶۳	۱۰۵۸	۸۹۹	۱۹۵۷	۱۱۶۵	۱۱۰۴	۲۲۶۹
۵۵-۵۹	۳۸۴	۳۲۸	۷۱۲	۴۵۴	۴۲۱	۸۷۵	۵۹۳	۶۳۸	۱۲۳۱	۷۱۲	۷۸۴	۱۴۹۷	۱۰۱۰	۸۶۶	۱۸۷۶
۶۰-۶۴	۲۶۱	۲۷۹	۵۴۰	۳۵۳	۳۰۷	۶۶۱	۴۱۹	۳۹۵	۸۱۴	۵۴۸	۶۰۱	۱۱۴۹	۶۶۱	۷۴۰	۱۴۰۰
۶۵-۶۹	۱۸۹	۲۲۱	۴۱۰	۲۲۹	۲۵۱	۴۸۰	۳۱۱	۲۷۷	۵۸۹	۳۷۱	۳۵۸	۷۲۸	۴۸۷	۵۴۶	۱۰۳۲
۷۰-۷۴	۱۹۹	۲۱۴	۴۱۳	۱۵۴	۱۸۵	۳۳۹	۱۸۷	۲۱۱	۳۹۸	۲۵۶	۲۳۴	۴۹۰	۳۰۷	۳۰۴	۶۱۰
+۷۵	۲۴۵	۱۵۸	۴۰۳	۲۵۷	۲۳۷	۴۹۴	۲۳۳	۲۵۶	۴۸۸	۲۴۷	۲۸۶	۵۳۳	۳۰۶	۳۲۰	۶۲۶
جمع	۱۵۱۴۵	۱۵۴۹۳	۳۰۶۳۸	۱۶۱۴۷	۱۶۵۲۰	۳۲۶۶۷	۱۷۲۵۲	۱۷۶۱۹	۳۴۸۷۰	۱۸۲۴۷	۱۸۶۰۴	۳۶۸۵۱	۱۸۹۲۲	۱۹۲۸۵	۳۸۲۰۷

مأخذ: محاسبات مشاور

جدول (۲-۲۵) : پیش بینی جمعیت به تفکیک گروههای سنی در نقاط روستایی شهرستان گرمی طی مقاطع ۱۳۹۰، ۱۳۹۵، ۱۴۰۰ و ۱۴۰۵

گروه سنی	۱۳۸۵			۱۳۹۰			۱۳۹۵			۱۴۰۰			۱۴۰۵		
	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل
۰-۴	۲۱۴۶	۲۰۶۶	۴۲۱۲	۲۹۸۰	۲۹۲۵	۵۹۰۵	۳۱۵۳	۳۰۹۴	۶۲۴۶	۲۸۸۹	۲۸۳۵	۵۷۲۳	۲۳۱۹	۲۲۷۶	۴۵۹۵
۵-۹	۲۳۳۲	۲۲۴۴	۴۵۷۶	۲۱۳۵	۲۰۵۵	۴۱۹۰	۲۹۶۵	۲۹۱۰	۵۸۷۶	۳۱۳۸	۳۰۷۹	۶۲۱۷	۲۸۷۶	۲۸۲۳	۵۶۹۹
۱۰-۱۴	۴۰۰۹	۳۵۸۷	۷۵۹۶	۲۳۲۵	۲۲۳۸	۴۵۶۳	۲۱۲۹	۲۰۵۰	۴۱۷۸	۲۹۵۷	۲۹۰۳	۵۸۶۰	۳۱۳۰	۳۰۷۳	۶۲۰۲
۱۵-۱۹	۴۶۸۵	۴۳۷۶	۹۰۶۱	۳۹۹۲	۳۵۷۵	۷۵۶۷	۲۳۱۶	۲۲۳۱	۴۵۴۶	۲۱۲۰	۲۰۴۴	۴۱۶۴	۲۹۴۶	۲۸۹۵	۵۸۴۲
۲۰-۲۴	۳۲۴۴	۳۸۳۹	۷۰۸۳	۴۶۵۵	۴۳۵۴	۹۰۰۸	۳۹۶۸	۳۵۵۸	۷۵۲۵	۲۳۰۲	۲۲۲۱	۴۵۲۳	۲۱۰۸	۲۰۳۵	۴۱۴۳
۲۵-۲۹	۲۸۰۲	۳۲۲۴	۶۰۲۶	۳۲۱۹	۳۸۱۴	۷۰۳۳	۴۶۲۱	۴۳۲۷	۸۹۴۸	۳۹۳۹	۳۵۳۷	۷۴۷۷	۲۲۸۶	۲۲۰۹	۴۴۹۵
۳۰-۳۴	۱۶۹۰	۲۱۸۲	۳۸۷۲	۲۷۷۹	۳۱۹۸	۵۹۷۷	۳۱۹۴	۳۷۸۵	۶۹۷۹	۴۵۸۶	۴۲۹۷	۸۸۸۳	۳۹۱۱	۳۵۱۴	۷۴۲۵
۳۵-۳۹	۱۴۳۱	۱۶۹۳	۳۱۲۴	۱۶۷۳	۲۱۶۰	۳۸۳۳	۲۷۵۳	۳۱۶۸	۵۹۲۱	۳۱۶۵	۳۷۵۱	۶۹۱۷	۴۵۴۶	۴۲۶۱	۸۸۰۷
۴۰-۴۴	۱۰۸۸	۱۴۹۳	۲۵۸۱	۱۴۱۱	۱۶۷۰	۳۰۸۲	۱۶۵۲	۲۱۳۲	۳۷۸۴	۲۷۱۹	۳۱۳۰	۵۸۴۸	۳۱۲۸	۳۷۰۹	۶۸۳۶
۴۵-۴۹	۱۰۷۸	۱۴۶۱	۲۵۳۹	۱۰۶۵	۱۴۶۵	۲۵۳۰	۱۳۸۳	۱۶۴۰	۳۰۲۳	۱۶۱۹	۲۰۹۵	۳۷۱۵	۲۶۶۸	۳۰۷۷	۵۷۴۶
۵۰-۵۴	۹۲۹	۱۲۶۷	۲۱۹۶	۱۰۴۲	۱۴۲۰	۲۴۶۱	۱۰۳۰	۱۴۲۵	۲۴۵۵	۱۳۴۰	۱۵۹۷	۲۹۳۷	۱۵۷۱	۲۰۴۳	۳۶۱۳
۵۵-۵۹	۸۴۸	۹۴۵	۱۷۹۳	۸۷۹	۱۲۱۴	۲۰۹۳	۹۸۷	۱۳۶۲	۲۳۵۰	۹۷۹	۱۳۶۹	۲۳۴۸	۱۲۷۴	۱۵۳۷	۲۸۱۱
۶۰-۶۴	۸۹۰	۸۲۶	۱۷۱۶	۷۷۷	۸۸۵	۱۶۶۲	۸۰۷	۱۱۳۹	۱۹۴۶	۹۰۹	۱۲۸۱	۲۱۹۰	۹۰۳	۱۲۸۹	۲۱۹۲
۶۵-۶۹	۶۶۵	۶۲۷	۱۲۹۲	۷۷۵	۷۴۳	۱۵۱۸	۶۷۹	۷۹۸	۱۴۷۷	۷۰۸	۱۰۳۰	۱۷۳۸	۸۰۱	۱۱۶۱	۱۹۶۱
۷۰-۷۴	۷۱۶	۵۶۹	۱۲۸۵	۵۳۴	۵۲۵	۱۰۶۰	۶۲۵	۶۲۵	۱۲۵۰	۵۵۱	۶۷۳	۱۲۲۴	۵۷۸	۸۷۲	۱۴۵۰
+۷۵	۸۹۳	۶۷۶	۱۵۶۹	۹۱۹	۷۵۶	۱۶۷۵	۸۰۸	۷۶۶	۱۵۷۴	۸۲۷	۸۴۹	۱۶۷۵	۷۸۹	۹۳۰	۱۷۱۹
جمع	۲۹۴۴۶	۳۱۰۷۵	۶۰۵۲۱	۳۱۱۶۰	۳۲۹۹۶	۶۴۱۵۶	۳۳۰۶۹	۳۵۰۱۰	۶۸۰۷۸	۳۴۷۴۷	۳۶۶۹۰	۷۱۴۳۸	۳۵۸۳۴	۳۷۷۰۳	۷۳۵۳۶

مأخذ: محاسبات مشاور

جدول (۲-۲۶) : پیش بینی جمعیت به تفکیک گروههای سنی در شهرستان کوثر طی مقاطع ۱۳۹۰، ۱۳۹۵، ۱۴۰۰ و ۱۴۰۵

گروه سنی	۱۳۸۵			۱۳۹۰			۱۳۹۵			۱۴۰۰			۱۴۰۵		
	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل
۰-۴	۱۰۴۵	۹۷۷	۲۰۲۲	۱۲۵۷	۱۲۲۱	۲۴۷۸	۱۳۸۸	۱۳۴۷	۲۷۳۵	۱۳۲۴	۱۲۸۳	۲۶۰۶	۱۰۸۹	۱۰۵۴	۲۱۴۳
۵-۹	۱۰۴۷	۱۰۹۹	۲۱۴۶	۱۰۳۹	۹۷۲	۲۰۱۱	۱۲۵۱	۱۲۱۵	۲۴۶۶	۱۳۸۲	۱۳۴۰	۲۷۲۲	۱۳۱۸	۱۲۷۶	۲۵۹۴
۱۰-۱۴	۱۷۷۰	۱۶۷۸	۳۴۴۸	۱۰۴۴	۱۰۹۶	۲۱۴۰	۱۰۳۷	۹۶۹	۲۰۰۶	۱۲۴۷	۱۲۱۲	۲۴۵۹	۱۳۷۸	۱۳۳۷	۲۷۱۵
۱۵-۱۹	۱۹۸۷	۲۰۵۷	۴۰۴۴	۱۷۶۳	۱۶۷۲	۳۴۳۵	۱۰۴۰	۱۰۹۲	۲۱۳۲	۱۰۳۳	۹۶۶	۱۹۹۸	۱۲۴۳	۱۲۰۸	۲۴۵۰
۲۰-۲۴	۱۷۳۱	۱۵۹۱	۳۳۲۲	۱۹۷۴	۲۰۴۶	۴۰۲۱	۱۷۵۲	۱۶۶۴	۳۴۱۶	۱۰۳۳	۱۰۸۷	۲۱۲۰	۱۰۲۷	۹۶۱	۱۹۸۸
۲۵-۲۹	۱۲۸۶	۱۱۷۹	۲۴۶۵	۱۷۱۸	۱۵۸۰	۳۲۹۸	۱۹۶۰	۲۰۳۳	۳۹۹۳	۱۷۳۹	۱۶۵۳	۳۳۹۳	۱۰۲۶	۱۰۸۰	۲۱۰۷
۳۰-۳۴	۱۰۱۰	۱۰۳۵	۲۰۴۵	۱۲۷۶	۱۱۶۹	۲۴۴۵	۱۷۰۵	۱۵۶۸	۳۲۷۲	۱۹۴۵	۲۰۱۸	۳۹۶۳	۱۷۲۷	۱۶۴۱	۳۳۶۸
۳۵-۳۹	۸۲۸	۸۰۱	۱۶۲۹	۱۰۰۰	۱۰۲۴	۲۰۲۴	۱۲۶۴	۱۱۵۸	۲۴۲۱	۱۶۸۹	۱۵۵۳	۳۲۴۲	۱۹۲۸	۱۹۹۹	۳۹۲۷
۴۰-۴۴	۶۴۱	۶۶۷	۱۳۰۸	۸۱۷	۷۹۰	۱۶۰۷	۹۸۷	۹۸۷	۱۹۹۸	۱۲۴۸	۱۱۴۳	۲۳۹۱	۱۶۶۹	۱۵۳۳	۳۲۰۲
۴۵-۴۹	۵۳۵	۶۵۵	۱۱۹۰	۶۲۷	۶۵۴	۱۲۸۲	۸۰۰	۷۷۵	۱۵۷۵	۹۶۸	۹۹۲	۱۹۶۰	۱۲۲۵	۱۱۲۲	۲۳۴۷
۵۰-۵۴	۴۴۰	۶۲۲	۱۰۶۲	۵۱۷	۶۳۶	۱۱۵۳	۶۰۷	۶۳۶	۱۲۴۳	۷۷۵	۷۵۴	۱۵۲۹	۹۳۹	۹۶۶	۱۹۰۴
۵۵-۵۹	۴۴۵	۵۴۸	۹۹۳	۴۱۶	۵۹۶	۱۰۱۲	۴۹۰	۶۱۰	۱۱۰۰	۵۷۷	۶۱۰	۱۱۸۷	۷۳۷	۷۲۴	۱۴۶۱
۶۰-۶۴	۳۲۰	۳۹۴	۷۱۴	۴۰۸	۵۱۳	۹۲۱	۳۸۲	۵۵۸	۹۴۱	۴۵۱	۵۷۲	۱۰۲۳	۵۳۲	۵۷۳	۱۱۰۵
۶۵-۶۹	۴۲۷	۳۵۴	۷۸۱	۲۷۹	۳۵۴	۶۳۳	۳۵۶	۴۶۲	۸۱۸	۳۳۵	۵۰۳	۸۳۹	۳۹۷	۵۱۶	۹۱۴
۷۰-۷۴	۴۱۹	۲۸۱	۷۰۰	۳۴۳	۲۹۶	۶۳۹	۲۲۵	۲۹۷	۵۲۲	۲۸۹	۳۸۸	۶۷۷	۲۷۴	۴۲۳	۶۹۷
+۷۵	۴۷۵	۳۷۷	۸۵۲	۵۱۵	۳۹۴	۹۱۰	۴۸۴	۴۱۵	۸۹۹	۳۸۹	۴۲۷	۸۱۵	۳۹۳	۵۰۱	۸۹۳
جمع	۱۴۴۰۶	۱۴۳۱۵	۲۸۷۲۱	۱۴۹۹۲	۱۵۰۱۶	۳۰۰۰۸	۱۵۷۲۶	۱۵۸۱۰	۳۱۵۳۵	۱۶۴۲۳	۱۶۵۰۰	۳۲۹۲۳	۱۶۹۰۰	۱۶۹۱۴	۳۳۸۱۴

مأخذ: محاسبات مشاور

جدول (۲۷-۲) : پیش بینی جمعیت به تفکیک گروههای سنی در نقاط شهری شهرستان کوثر طی مقاطع ۱۳۹۰، ۱۳۹۵، ۱۴۰۰ و ۱۴۰۵

گروه سنی	۱۳۸۵			۱۳۹۰			۱۳۹۵			۱۴۰۰			۱۴۰۵		
	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل
۰-۴	۲۴۸	۲۵۱	۴۹۹	۳۲۶	۳۰۶	۶۳۲	۳۷۷	۳۵۵	۷۳۲	۳۶۴	۳۴۳	۷۰۸	۲۹۶	۲۷۹	۵۷۵
۵-۹	۲۵۳	۲۳۶	۴۸۹	۲۴۷	۲۵۰	۴۹۷	۳۲۴	۳۰۵	۶۲۹	۳۷۵	۳۵۳	۷۲۹	۳۶۳	۳۴۲	۷۰۵
۱۰-۱۴	۳۵۷	۴۶۵	۸۲۲	۲۵۲	۲۳۵	۴۸۸	۲۴۶	۲۴۹	۴۹۵	۳۲۳	۳۰۴	۶۲۸	۳۷۴	۳۵۳	۷۲۷
۱۵-۱۹	۵۷۵	۶۶۴	۱۲۳۹	۳۵۶	۴۶۳	۸۱۹	۲۵۱	۲۳۵	۴۸۶	۲۴۵	۲۴۸	۴۹۴	۳۲۲	۳۰۴	۶۲۶
۲۰-۲۴	۳۶۰	۴۰۱	۷۶۱	۵۷۲	۶۶۱	۱۲۳۲	۳۵۴	۴۶۱	۸۱۵	۲۵۰	۲۳۴	۴۸۴	۲۴۴	۲۴۸	۴۹۲
۲۵-۲۹	۳۱۷	۳۲۵	۶۴۲	۳۵۷	۳۹۸	۷۵۶	۵۶۸	۶۵۷	۱۲۲۴	۳۵۱	۴۵۹	۸۱۰	۲۴۸	۲۳۳	۴۸۱
۳۰-۳۴	۳۰۱	۳۱۲	۶۱۳	۳۱۵	۳۲۲	۶۳۷	۳۵۵	۳۹۶	۷۵۰	۵۶۴	۶۵۳	۱۲۱۶	۳۴۹	۴۵۶	۸۰۵
۳۵-۳۹	۲۳۳	۲۲۰	۴۵۳	۲۹۸	۳۰۹	۶۰۷	۳۱۲	۳۲۰	۶۳۱	۳۵۲	۳۹۲	۷۴۴	۵۵۹	۶۴۸	۱۲۰۷
۴۰-۴۴	۱۹۵	۱۷۵	۳۷۰	۲۳۰	۲۱۷	۴۴۷	۲۹۵	۳۰۵	۶۰۰	۳۰۸	۳۱۶	۶۲۴	۳۴۸	۳۸۸	۷۳۶
۴۵-۴۹	۱۴۰	۱۴۳	۲۸۳	۱۹۱	۱۷۲	۳۶۳	۲۲۶	۲۱۳	۴۳۹	۲۹۰	۳۰۰	۵۹۰	۳۰۳	۳۱۱	۶۱۴
۵۰-۵۴	۱۰۸	۱۱۸	۲۲۶	۱۳۶	۱۳۹	۲۷۵	۱۸۶	۱۶۷	۳۵۳	۲۱۹	۲۰۸	۴۲۷	۲۸۱	۲۹۳	۵۷۵
۵۵-۵۹	۸۴	۹۶	۱۸۰	۱۰۳	۱۱۳	۲۱۶	۱۲۹	۱۳۴	۲۶۳	۱۷۷	۱۶۱	۳۳۸	۲۰۹	۲۰۱	۴۱۰
۶۰-۶۴	۶۴	۷۰	۱۳۴	۷۷	۹۰	۱۶۷	۹۵	۱۰۶	۲۰۱	۱۱۹	۱۲۶	۲۴۵	۱۶۴	۱۵۲	۳۱۶
۶۵-۶۹	۶۱	۹۱	۱۵۲	۵۶	۶۳	۱۱۹	۶۸	۸۱	۱۴۹	۸۴	۹۶	۱۸۰	۱۰۶	۱۱۵	۲۲۱
۷۰-۷۴	۸۶	۷۷	۱۶۳	۵۰	۷۶	۱۲۶	۴۶	۵۳	۹۹	۵۶	۶۹	۱۲۵	۶۹	۸۲	۱۵۱
۷۵+	۱۱۲	۱۲۲	۲۳۴	۱۱۴	۱۱۸	۲۳۲	۹۰	۱۱۶	۲۰۵	۷۶	۹۸	۱۷۴	۷۸	۱۰۱	۱۷۹
جمع	۳۴۹۴	۳۷۶۶	۷۲۶۰	۳۶۷۹	۳۹۳۳	۷۶۱۲	۳۹۲۰	۴۱۵۲	۸۰۷۲	۴۱۵۴	۴۳۶۱	۸۵۱۵	۴۳۱۴	۴۵۰۵	۸۸۱۹

مأخذ: محاسبات مشاور

جدول (۲۸-۲) : پیش بینی جمعیت به تفکیک گروههای سنی در نقاط روستایی شهرستان کوثر طی مقاطع ۱۳۹۰، ۱۳۹۵، ۱۴۰۰ و ۱۴۰۵

گروه سنی	۱۳۸۵			۱۳۹۰			۱۳۹۵			۱۴۰۰			۱۴۰۵		
	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل
۰-۴	۷۹۷	۷۲۶	۱۵۲۳	۹۰۵	۸۸۸	۱۷۹۳	۹۹۰	۹۷۰	۱۹۵۹	۹۴۷	۹۲۷	۱۸۷۴	۷۹۷	۷۷۹	۱۵۷۶
۵-۹	۷۹۴	۸۶۳	۱۶۵۷	۷۹۳	۷۲۳	۱۵۱۶	۹۰۱	۸۸۴	۱۷۸۵	۹۸۶	۹۶۵	۱۹۵۱	۹۴۴	۹۲۳	۱۸۶۷
۱۰-۱۴	۱۴۱۳	۱۲۱۳	۲۶۲۶	۷۹۲	۸۶۱	۱۶۵۳	۷۹۱	۷۲۱	۱۵۱۲	۸۹۹	۸۸۲	۱۷۸۰	۹۸۳	۹۶۳	۱۹۴۷
۱۵-۱۹	۱۴۱۲	۱۳۹۳	۲۸۰۵	۱۴۰۸	۱۲۰۹	۲۶۱۷	۷۸۹	۸۵۸	۱۶۴۷	۷۸۹	۷۱۹	۱۵۰۷	۸۹۶	۸۷۹	۱۷۷۵
۲۰-۲۴	۱۳۷۱	۱۱۹۰	۲۵۶۱	۱۴۰۴	۱۳۸۷	۲۷۹۰	۱۳۹۹	۱۲۰۴	۲۶۰۴	۷۸۵	۸۵۵	۱۶۳۹	۷۸۴	۷۱۶	۱۵۰۰
۲۵-۲۹	۹۶۹	۸۵۴	۱۸۲۳	۱۳۶۱	۱۱۸۳	۲۵۴۴	۱۳۹۴	۱۳۷۹	۲۷۷۳	۱۳۹۰	۱۱۹۸	۲۵۸۸	۷۷۹	۸۵۰	۱۶۳۰
۳۰-۳۴	۷۰۹	۷۲۳	۱۴۳۲	۹۶۲	۸۴۸	۱۸۱۰	۱۳۵۱	۱۱۷۵	۲۵۲۶	۱۳۸۴	۱۳۷۰	۲۷۵۴	۱۳۸۱	۱۱۹۰	۲۵۷۱
۳۵-۳۹	۵۹۵	۵۸۱	۱۱۷۶	۷۰۳	۷۱۶	۱۴۱۹	۹۵۳	۸۴۰	۱۷۹۴	۱۳۴۰	۱۱۶۵	۲۵۰۵	۱۳۷۳	۱۳۵۹	۲۷۳۲
۴۰-۴۴	۴۴۶	۴۹۲	۹۳۸	۵۸۸	۵۷۴	۱۱۶۲	۶۹۴	۷۰۸	۱۴۰۲	۹۴۳	۸۳۱	۱۷۷۳	۱۳۲۶	۱۱۵۲	۲۴۷۷
۴۵-۴۹	۳۹۵	۵۱۲	۹۰۷	۴۳۷	۴۸۳	۹۲۱	۵۷۷	۵۶۴	۱۱۴۱	۶۸۲	۶۹۶	۱۳۷۸	۹۲۷	۸۱۷	۱۷۴۴
۵۰-۵۴	۳۳۲	۵۰۴	۸۳۶	۳۸۳	۴۹۹	۸۸۱	۴۲۴	۴۷۱	۸۹۵	۵۶۰	۵۵۰	۱۱۱۰	۶۶۳	۶۷۹	۱۳۴۲
۵۵-۵۹	۳۶۱	۴۵۲	۸۱۳	۳۱۵	۴۸۴	۷۹۹	۳۶۴	۴۷۹	۸۴۳	۴۰۴	۴۵۳	۸۵۷	۵۳۵	۵۲۹	۱۰۶۴
۶۰-۶۴	۲۵۶	۳۲۴	۵۸۰	۳۳۲	۴۲۵	۷۵۷	۲۹۱	۴۵۵	۷۴۶	۳۳۷	۴۵۱	۷۸۸	۳۷۵	۴۲۷	۸۰۲
۶۵-۶۹	۳۶۶	۲۶۳	۶۲۹	۲۲۵	۲۹۳	۵۱۷	۲۹۳	۳۸۴	۶۷۷	۲۵۷	۴۱۲	۶۷۰	۲۹۹	۴۰۹	۷۰۸
۷۰-۷۴	۳۳۳	۲۰۴	۵۳۷	۲۹۷	۲۲۲	۵۱۹	۱۸۴	۲۴۷	۴۳۱	۲۴۱	۳۲۵	۵۶۵	۲۱۳	۳۴۹	۵۶۲
۷۵+	۳۶۳	۲۵۴	۶۱۷	۴۰۹	۲۷۹	۶۸۷	۴۰۸	۳۰۵	۷۱۳	۳۲۹	۳۳۸	۶۶۶	۳۳۵	۴۱۳	۷۴۷
جمع	۱۰۹۱۲	۱۰۵۴۸	۲۱۴۶۰	۱۱۳۱۲	۱۱۰۷۲	۲۲۳۸۵	۱۱۸۰۳	۱۱۶۴۴	۲۳۴۴۷	۱۲۲۷۱	۱۲۱۳۵	۲۴۴۰۶	۱۲۶۰۷	۱۲۴۳۴	۲۵۰۴۲

مأخذ: محاسبات مشاور

جدول (۲۹-۲) : پیش بینی جمعیت به تفکیک گروههای سنی در شهرستان نمین طی مقاطع ۱۳۹۰، ۱۳۹۵، ۱۴۰۰ و ۱۴۰۵

گروه سنی	۱۳۸۵			۱۳۹۰			۱۳۹۵			۱۴۰۰			۱۴۰۵		
	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل
۰-۴	۲۳۸۶	۲۳۳۲	۴۷۱۸	۲۸۹۲	۲۸۲۷	۵۷۱۹	۲۹۹۷	۲۹۲۷	۵۹۲۴	۲۷۲۷	۲۶۶۳	۵۳۸۹	۲۲۳۷	۲۱۸۴	۴۴۲۱
۵-۹	۲۳۶۰	۲۳۱۳	۴۶۷۳	۲۳۷۳	۲۳۱۵	۴۶۸۹	۲۸۷۸	۲۸۰۹	۵۶۸۷	۲۹۸۳	۲۹۱۱	۵۸۹۴	۲۷۱۵	۲۶۴۹	۵۳۶۳
۱۰-۱۴	۳۳۶۲	۳۳۱۹	۶۶۸۱	۳۳۵۳	۳۳۰۵	۶۶۵۸	۳۳۶۷	۳۳۰۸	۶۶۷۵	۲۸۷۰	۲۸۰۱	۵۶۷۱	۲۹۷۵	۲۹۰۳	۵۸۷۸
۱۵-۱۹	۳۸۷۰	۳۸۹۲	۷۷۶۲	۳۳۴۸	۳۳۰۶	۶۶۵۴	۳۳۴۴	۲۲۹۷	۴۶۴۰	۲۳۵۸	۲۳۰۰	۴۶۵۸	۲۸۶۰	۲۷۹۲	۵۶۵۲
۲۰-۲۴	۳۵۶۲	۳۶۵۵	۷۲۱۷	۳۸۴۵	۳۸۶۹	۷۷۱۴	۳۳۲۷	۳۲۸۷	۶۶۱۵	۲۳۲۹	۲۲۸۵	۴۶۱۴	۲۳۴۴	۲۲۸۹	۴۶۳۳
۲۵-۲۹	۳۰۳۴	۲۹۰۵	۵۹۳۹	۳۵۳۵	۳۶۲۷	۷۱۶۲	۳۸۱۷	۳۸۴۱	۷۶۵۸	۳۳۰۴	۳۲۶۵	۶۵۶۹	۲۳۱۳	۲۲۷۱	۴۵۸۴
۳۰-۳۴	۲۰۶۱	۲۰۱۲	۴۰۷۳	۳۰۰۹	۲۸۷۸	۵۸۸۸	۳۵۰۷	۳۵۹۶	۷۱۰۳	۳۷۸۸	۳۸۱۰	۷۵۹۸	۳۲۸۰	۳۲۴۰	۶۵۲۰
۳۵-۳۹	۱۷۶۳	۱۷۵۰	۳۵۱۳	۲۰۴۱	۱۹۸۹	۴۰۳۰	۲۹۸۱	۲۸۴۷	۵۸۲۸	۳۴۷۶	۳۵۵۹	۷۰۳۵	۳۷۵۵	۳۷۷۳	۷۵۲۸
۴۰-۴۴	۱۳۸۳	۱۵۴۲	۲۹۲۵	۱۷۳۹	۱۷۲۴	۳۴۶۳	۲۰۱۴	۱۹۶۱	۳۹۷۵	۲۹۴۴	۲۸۰۹	۵۷۵۲	۳۴۳۴	۳۵۱۳	۶۹۴۷
۴۵-۴۹	۱۱۲۵	۱۳۳۶	۲۴۶۱	۱۳۵۴	۱۵۱۰	۲۸۶۴	۱۷۰۴	۱۶۹۰	۳۳۹۴	۱۹۷۵	۱۹۲۳	۳۸۹۸	۲۸۸۹	۲۷۵۷	۵۶۶۶
۵۰-۵۴	۹۱۲	۱۱۵۰	۲۰۶۲	۱۰۸۷	۱۲۹۶	۲۳۸۳	۱۳۱۰	۱۴۶۶	۲۷۷۶	۱۶۵۰	۱۶۴۲	۳۲۹۲	۱۹۱۵	۱۸۷۰	۳۷۸۶
۵۵-۵۹	۷۵۹	۱۰۰۹	۱۷۶۸	۸۶۳	۱۱۰۰	۱۹۶۳	۱۰۳۰	۱۲۴۰	۲۲۷۱	۱۲۴۴	۱۴۰۵	۲۶۴۸	۱۵۷۰	۱۵۷۵	۳۱۴۵
۶۰-۶۴	۷۳۳	۸۲۳	۱۵۵۶	۶۹۵	۹۴۲	۱۶۳۸	۷۹۲	۱۰۲۸	۱۸۲۱	۹۴۸	۱۱۶۱	۲۱۱۰	۱۱۴۸	۱۳۱۷	۲۴۶۵
۶۵-۶۹	۶۵۱	۶۳۷	۱۲۸۸	۶۳۸	۷۳۷	۱۳۷۶	۶۰۷	۸۴۶	۱۴۵۳	۶۹۵	۹۲۴	۱۶۱۹	۸۳۶	۱۰۴۶	۱۸۸۲
۷۰-۷۴	۷۰۷	۵۹۹	۱۳۰۶	۵۲۳	۵۳۱	۱۰۵۴	۵۱۵	۶۱۶	۱۱۳۱	۴۹۳	۷۰۸	۱۲۰۱	۵۶۸	۷۷۶	۱۳۴۴
+۷۵	۹۶۲	۷۳۶	۱۶۹۸	۹۴۵	۸۰۱	۱۷۴۶	۸۱۲	۷۸۶	۱۵۹۸	۷۵۰	۸۴۴	۱۵۹۴	۷۱۱	۹۴۴	۱۶۵۶
جمع	۲۹۶۳۰	۳۰۰۱۰	۵۹۶۴۰	۳۱۲۴۰	۳۱۷۵۸	۶۲۹۹۸	۳۳۰۰۲	۳۳۵۴۶	۶۶۵۴۸	۳۴۵۳۴	۳۵۰۱۰	۶۹۵۴۳	۳۵۵۴۹	۳۵۸۹۹	۷۱۴۴۹

مأخذ: محاسبات مشاور

جدول (۳۰-۲) : پیش بینی جمعیت به تفکیک گروههای سنی در نقاط شهری شهرستان نمین طی مقاطع ۱۳۹۰، ۱۳۹۵، ۱۴۰۰ و ۱۴۰۵

گروه سنی	۱۳۸۵			۱۳۹۰			۱۳۹۵			۱۴۰۰			۱۴۰۵		
	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل
۰-۴	۸۷۸	۸۳۳	۱۷۱۱	۹۸۳	۹۲۸	۱۹۱۱	۱۰۴۰	۹۸۲	۲۰۲۲	۹۷۳	۹۱۹	۱۸۹۱	۸۳۳	۷۸۶	۱۶۱۹
۵-۹	۸۸۹	۸۳۸	۱۷۲۷	۸۷۴	۸۲۹	۱۷۰۳	۹۷۹	۹۲۴	۱۹۰۳	۱۰۳۶	۹۷۸	۲۰۱۴	۹۶۹	۹۱۵	۱۸۸۴
۱۰-۱۴	۱۱۹۸	۱۲۸۵	۲۴۸۳	۸۸۷	۸۳۶	۱۷۲۳	۸۷۲	۸۲۷	۱۶۹۹	۹۷۶	۹۲۲	۱۸۹۸	۱۰۳۳	۹۷۷	۲۰۱۰
۱۵-۱۹	۱۲۹۹	۱۴۲۵	۲۷۲۴	۱۱۹۴	۱۲۸۱	۲۴۷۵	۸۸۳	۸۳۴	۱۷۱۷	۸۶۹	۸۲۵	۱۶۹۴	۹۷۳	۹۲۰	۱۸۹۳
۲۰-۲۴	۱۲۳۵	۱۴۳۲	۲۶۶۷	۱۲۹۱	۱۴۱۹	۲۷۱۰	۱۱۸۷	۱۲۷۶	۲۴۶۳	۸۷۸	۸۳۱	۱۷۰۹	۸۶۴	۸۲۳	۱۶۸۶
۲۵-۲۹	۱۰۶۶	۱۱۳۴	۲۲۰۰	۱۲۲۶	۱۴۲۴	۲۶۵۰	۱۲۸۲	۱۴۱۱	۲۶۹۴	۱۱۷۹	۱۲۷۰	۲۴۴۸	۸۷۳	۸۲۷	۱۷۰۰
۳۰-۳۴	۸۰۲	۸۰۹	۱۶۱۱	۱۰۵۸	۱۱۲۶	۲۱۸۴	۱۲۱۷	۱۴۱۵	۲۶۳۲	۱۲۷۳	۱۴۰۳	۲۶۷۶	۱۱۷۱	۱۲۶۳	۲۴۳۳
۳۵-۳۹	۷۶۶	۷۱۸	۱۴۸۴	۷۹۵	۸۰۲	۱۵۹۷	۱۰۴۹	۱۱۱۷	۲۱۶۵	۱۲۰۷	۱۴۰۴	۲۶۱۱	۱۲۶۳	۱۳۹۳	۲۶۵۶
۴۰-۴۴	۶۰۳	۶۳۲	۱۲۳۵	۷۵۶	۷۰۹	۱۴۶۶	۷۸۵	۷۹۳	۱۵۷۸	۱۰۳۷	۱۱۰۵	۲۱۴۱	۱۱۹۴	۱۳۸۹	۲۵۸۳
۴۵-۴۹	۴۷۵	۵۰۶	۹۸۱	۵۹۱	۶۲۱	۱۲۱۲	۷۴۲	۶۹۸	۱۴۴۰	۷۷۱	۷۸۰	۱۵۵۱	۱۰۱۹	۱۰۸۸	۲۱۰۷
۵۰-۵۴	۳۵۹	۳۷۳	۷۳۲	۴۶۰	۴۹۳	۹۵۳	۵۷۴	۶۰۵	۱۱۷۹	۷۲۱	۶۸۱	۱۴۰۲	۷۵۰	۷۶۲	۱۵۱۲
۵۵-۵۹	۲۵۴	۳۷۳	۶۲۷	۳۴۱	۳۵۸	۶۹۹	۴۳۸	۴۷۴	۹۱۲	۵۴۷	۵۸۳	۱۱۳۰	۶۸۸	۶۵۷	۱۳۴۵
۶۰-۶۴	۲۵۸	۲۳۹	۴۹۷	۲۳۴	۳۵۱	۵۸۵	۳۱۵	۳۳۸	۶۵۲	۴۰۵	۴۴۷	۸۵۲	۵۰۷	۵۵۱	۱۰۵۸
۶۵-۶۹	۱۹۷	۱۷۶	۳۷۳	۲۲۶	۲۱۶	۴۴۲	۲۰۶	۳۱۸	۵۲۴	۲۷۸	۳۰۷	۵۸۵	۳۶۰	۴۰۸	۷۶۷
۷۰-۷۴	۱۷۲	۱۸۷	۳۵۹	۱۶۰	۱۴۸	۳۰۸	۱۸۵	۱۸۳	۳۶۸	۱۶۹	۲۷۰	۴۳۹	۲۳۰	۲۶۱	۴۹۲
۷۵+	۲۸۵	۲۱۷	۵۰۲	۲۵۷	۲۴۸	۵۰۵	۲۳۷	۲۳۶	۴۷۳	۲۴۸	۲۵۶	۵۰۴	۲۴۳	۳۳۴	۵۷۷
جمع	۱۰۷۳۶	۱۱۱۷۷	۲۱۹۱۳	۱۱۳۳۳	۱۱۷۸۹	۲۳۱۲۲	۱۱۹۹۰	۱۲۴۲۹	۲۴۴۱۹	۱۲۵۶۶	۱۲۹۸۰	۲۵۵۴۶	۱۲۹۷۰	۱۳۳۵۳	۲۶۳۲۲

مأخذ: محاسبات مشاور

جدول (۲-۳۱) : پیش بینی جمعیت به تفکیک گروههای سنی در نقاط روستایی شهرستان نمین طی مقاطع ۱۳۹۰، ۱۳۹۵، ۱۴۰۰ و ۱۴۰۵

گروه سنی	۱۳۸۵			۱۳۹۰			۱۳۹۵			۱۴۰۰			۱۴۰۵		
	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل
۰-۴	۱۵۰۸	۱۴۹۹	۳۰۰۷	۱۷۰۲	۱۶۵۳	۳۳۵۵	۱۸۰۹	۱۷۵۸	۳۵۶۷	۱۶۸۲	۱۶۳۴	۳۳۱۶	۱۴۰۹	۱۳۶۹	۲۷۷۸
۵-۹	۱۴۷۱	۱۴۷۵	۲۹۴۶	۱۵۰۱	۱۴۹۲	۲۹۹۳	۱۶۹۴	۱۶۴۶	۳۳۴۰	۱۸۰۱	۱۷۵۱	۳۵۵۲	۱۶۷۵	۱۶۲۸	۳۳۰۴
۱۰-۱۴	۲۱۶۴	۲۰۳۴	۴۱۹۸	۱۴۶۷	۱۴۷۲	۲۹۳۹	۱۴۹۷	۱۴۸۹	۲۹۸۶	۱۶۹۰	۱۶۴۳	۳۳۳۳	۱۷۹۷	۱۷۴۸	۳۵۴۵
۱۵-۱۹	۲۵۷۱	۲۴۶۷	۵۰۳۸	۲۱۵۶	۲۰۲۸	۴۱۸۴	۱۴۶۲	۱۴۶۸	۲۹۲۹	۱۴۹۲	۱۴۸۵	۲۹۷۷	۱۶۸۴	۱۶۳۹	۳۳۲۴
۲۰-۲۴	۲۳۲۷	۲۲۲۳	۴۵۵۰	۲۵۵۶	۲۴۵۶	۵۰۱۲	۲۱۴۳	۲۰۲۰	۴۱۶۳	۱۴۵۳	۱۴۶۲	۲۹۱۵	۱۴۸۴	۱۴۸۰	۲۹۶۴
۲۵-۲۹	۱۹۶۸	۱۷۷۱	۳۷۳۹	۲۳۱۱	۲۲۱۰	۴۵۲۱	۲۵۳۸	۲۴۴۳	۴۹۸۱	۲۱۲۹	۲۰۱۰	۴۱۳۹	۱۴۴۴	۱۴۵۶	۲۸۹۹
۳۰-۳۴	۱۲۵۹	۱۲۰۳	۲۴۶۲	۱۹۵۳	۱۷۵۹	۳۷۱۲	۲۲۹۴	۲۱۹۶	۴۴۹۰	۲۵۲۰	۲۴۲۹	۴۹۴۹	۲۱۱۴	۱۹۹۹	۴۱۱۳
۳۵-۳۹	۹۹۷	۱۰۳۲	۲۰۲۹	۱۲۴۸	۱۱۹۲	۲۴۴۰	۱۹۳۶	۱۷۴۴	۳۶۸۰	۲۲۷۵	۲۱۷۹	۴۴۵۳	۲۵۰۰	۲۴۱۱	۴۹۱۱
۴۰-۴۴	۷۸۰	۹۱۰	۱۶۹۰	۹۸۵	۱۰۲۰	۲۰۰۴	۱۲۳۳	۱۱۷۹	۲۴۱۱	۱۹۱۴	۱۷۲۵	۳۶۳۹	۲۲۵۰	۲۱۵۷	۴۴۰۷
۴۵-۴۹	۶۵۰	۸۳۰	۱۴۸۰	۷۶۵	۸۹۴	۱۶۵۹	۹۶۶	۹۰۳	۱۹۶۹	۱۲۱۱	۱۱۶۰	۲۳۷۱	۱۸۸۲	۱۶۹۹	۳۵۸۱
۵۰-۵۴	۵۵۳	۷۷۷	۱۳۳۰	۶۳۰	۸۰۸	۱۴۳۸	۷۴۲	۸۷۲	۱۶۱۴	۹۳۸	۹۷۸	۱۹۱۷	۱۱۷۷	۱۱۳۳	۲۳۱۰
۵۵-۵۹	۵۰۵	۶۹۲	۱۱۹۷	۵۲۵	۷۴۷	۱۲۷۲	۵۹۹	۷۷۸	۱۳۷۷	۷۰۷	۸۴۰	۱۵۴۷	۸۹۶	۹۴۴	۱۸۴۰
۶۰-۶۴	۴۷۵	۵۸۴	۱۰۵۹	۴۶۵	۶۵۱	۱۱۱۵	۴۸۵	۷۰۳	۱۱۸۸	۵۵۴	۷۳۴	۱۲۸۸	۶۵۶	۷۹۴	۱۴۵۰
۶۵-۶۹	۴۵۴	۴۶۱	۹۱۵	۴۱۷	۵۲۸	۹۴۵	۴۰۹	۵۹۰	۹۹۹	۴۲۹	۶۳۹	۱۰۶۷	۴۹۲	۶۶۹	۱۱۶۱
۷۰-۷۴	۵۳۵	۴۱۲	۹۴۷	۳۶۹	۳۸۹	۷۵۷	۳۴۱	۴۴۷	۷۸۷	۳۳۷	۵۰۱	۸۳۷	۳۵۵	۵۴۵	۸۹۹
۷۵+	۶۷۷	۵۱۷	۱۱۹۴	۷۰۱	۵۶۶	۱۲۶۶	۵۹۸	۵۷۵	۱۱۷۳	۵۳۴	۶۲۵	۱۱۵۹	۵۰۴	۶۹۵	۱۱۹۹
جمع	۱۸۸۹۴	۱۸۸۸۷	۳۷۷۸۱	۱۹۷۴۷	۱۹۸۶۳	۳۹۶۱۰	۲۰۷۴۵	۲۰۹۰۸	۴۱۶۵۳	۲۱۶۶۴	۲۱۷۹۵	۴۳۴۵۹	۲۲۳۱۸	۲۲۳۶۵	۴۴۶۸۲

مأخذ: محاسبات مشاور

جدول (۲-۳۲) : پیش بینی جمعیت به تفکیک گروههای سنی در شهرستان نیر طی مقاطع ۱۳۹۰، ۱۳۹۵، ۱۴۰۰ و ۱۴۰۵

گروه سنی	۱۳۸۵			۱۳۹۰			۱۳۹۵			۱۴۰۰			۱۴۰۵		
	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل
۰-۴	۹۴۲	۸۷۸	۱۸۲۰	۱۰۷۸	۱۰۱۶	۲۰۹۴	۱۱۴۴	۱۰۷۹	۲۲۲۳	۱۰۷۹	۱۰۱۷	۲۰۹۶	۹۰۸	۸۵۵	۱۷۶۳
۵-۹	۱۰۲۳	۱۰۰۴	۲۰۲۷	۹۳۷	۸۷۲	۱۸۰۸	۱۰۷۲	۱۰۱۰	۲۰۸۲	۱۰۷۲	۱۰۷۳	۲۲۱۱	۱۰۷۴	۱۰۱۲	۲۰۸۶
۱۰-۱۴	۱۴۱۶	۱۳۱۱	۲۷۲۷	۱۰۲۰	۱۰۰۱	۲۰۲۰	۹۳۴	۸۶۹	۱۸۰۳	۹۳۴	۱۰۰۷	۲۰۷۶	۱۱۳۶	۱۰۷۰	۲۲۰۶
۱۵-۱۹	۱۵۰۲	۱۵۵۱	۳۰۵۳	۱۴۱۰	۱۳۰۶	۲۷۱۵	۱۰۱۵	۹۹۷	۲۰۱۲	۱۰۱۵	۸۶۶	۱۷۹۶	۱۰۶۵	۱۰۰۴	۲۰۶۸
۲۰-۲۴	۱۳۳۴	۱۲۶۸	۲۶۰۲	۱۴۹۲	۱۵۴۲	۳۰۳۴	۱۴۰۱	۱۲۹۹	۲۶۹۹	۱۴۰۱	۹۹۲	۲۰۰۱	۹۲۴	۸۶۲	۱۷۸۷
۲۵-۲۹	۱۰۹۳	۱۰۲۲	۲۱۱۵	۱۳۲۳	۱۲۵۸	۲۵۸۲	۱۴۸۰	۱۵۳۱	۳۰۱۱	۱۴۸۰	۱۲۹۰	۲۶۸۱	۱۰۰۲	۹۸۶	۱۹۸۸
۳۰-۳۴	۸۸۵	۷۹۳	۱۶۷۸	۱۰۸۴	۱۰۱۳	۲۰۹۶	۱۳۱۳	۱۲۴۸	۲۵۶۰	۱۳۱۳	۱۵۱۹	۲۹۸۸	۱۳۸۰	۱۲۸۰	۲۶۶۰
۳۵-۳۹	۸۴۱	۷۴۷	۱۵۸۸	۸۷۶	۷۸۴	۱۶۶۰	۱۰۷۳	۱۰۰۲	۲۰۷۵	۱۰۷۳	۱۲۳۵	۲۵۳۵	۱۴۵۶	۱۵۰۴	۲۹۶۰
۴۰-۴۴	۶۰۷	۶۱۵	۱۲۲۲	۸۲۹	۷۳۶	۱۵۶۵	۸۶۴	۷۷۳	۱۶۳۷	۸۶۴	۹۸۸	۲۰۴۷	۱۲۸۴	۱۲۱۹	۲۵۰۳
۴۵-۴۹	۴۶۴	۵۴۲	۱۰۰۶	۵۹۴	۶۰۲	۱۱۹۶	۸۱۱	۷۲۱	۱۵۳۳	۸۱۱	۷۵۸	۱۶۰۵	۱۰۳۸	۹۷۰	۲۰۰۹
۵۰-۵۴	۲۷۷	۵۳۹	۸۱۶	۴۴۸	۵۲۶	۹۷۴	۵۷۴	۵۸۵	۱۱۵۹	۵۷۴	۷۸۵	۱۴۸۶	۸۲۰	۷۳۸	۱۵۵۸
۵۵-۵۹	۳۷۲	۴۵۰	۸۲۲	۲۶۲	۵۱۵	۷۷۷	۴۲۴	۵۰۳	۹۲۷	۴۲۴	۵۴۴	۱۱۰۴	۷۴۵	۶۷۳	۱۴۱۸
۶۰-۶۴	۳۱۱	۴۰۹	۷۲۰	۳۴۰	۴۲۰	۷۶۰	۲۴۰	۴۸۲	۷۲۲	۲۴۰	۳۸۹	۶۷۲	۵۰۰	۵۲۶	۱۰۲۶
۶۵-۶۹	۳۳۰	۳۲۱	۶۵۱	۲۷۰	۳۶۶	۶۳۷	۲۹۶	۳۷۷	۶۷۳	۲۹۶	۲۰۹	۶۴۳	۳۴۱	۴۲۵	۷۶۶
۷۰-۷۴	۳۱۸	۲۶۴	۵۸۲	۲۶۴	۲۶۸	۵۳۲	۲۱۷	۳۰۶	۵۲۳	۲۱۷	۲۳۹	۳۱۶	۱۷۰	۳۶۵	۵۳۵
+۷۵	۲۸۷	۳۷۴	۶۶۱	۳۵۵	۳۷۷	۷۳۳	۳۵۱	۳۸۳	۷۳۵	۳۵۱	۳۱۸	۷۳۴	۳۲۰	۴۴۲	۷۶۲
جمع	۱۲۰۰۲	۱۲۰۸۸	۲۴۰۹۰	۱۲۵۷۹	۱۲۶۰۲	۲۵۱۸۲	۱۳۲۰۸	۱۳۱۶۵	۲۶۳۷۳	۱۳۲۰۸	۱۳۷۷۴	۲۷۴۱۸	۱۴۱۶۳	۱۳۹۳۱	۲۸۰۹۴

مأخذ: محاسبات مشاور

جدول (۲-۳۳) : پیش بینی جمعیت به تفکیک گروههای سنی در نقاط شهری شهرستان نیر طی مقاطع ۱۳۹۰، ۱۳۹۵، ۱۴۰۰ و ۱۴۰۵

گروه سنی	۱۳۸۵			۱۳۹۰			۱۳۹۵			۱۴۰۰			۱۴۰۵		
	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل
۰-۴	۲۰۶	۱۹۶	۴۰۲	۲۴۸	۲۴۲	۴۸۹	۲۸۷	۲۸۰	۵۶۷	۲۹۲	۲۸۶	۵۷۸	۲۴۶	۲۴۰	۴۸۶
۵-۹	۲۳۲	۲۲۴	۴۵۶	۲۰۵	۱۹۵	۴۰۰	۲۴۶	۲۴۱	۴۸۷	۲۸۵	۲۷۹	۵۶۴	۲۹۱	۲۸۴	۵۷۵
۱۰-۱۴	۴۴۳	۴۳۷	۸۸۰	۲۳۱	۲۲۳	۴۵۵	۲۰۵	۱۹۴	۳۹۹	۲۴۶	۲۴۰	۴۸۶	۲۸۵	۲۷۸	۵۶۳
۱۵-۱۹	۳۹۶	۴۶۷	۸۶۳	۴۴۱	۴۳۶	۸۷۷	۲۳۱	۲۲۳	۴۵۳	۲۰۴	۱۹۴	۳۹۸	۲۴۵	۲۳۹	۴۸۴
۲۰-۲۴	۳۵۱	۳۱۲	۶۶۳	۳۹۴	۴۶۵	۸۵۸	۴۳۹	۴۳۳	۸۷۲	۲۲۹	۲۲۲	۴۵۱	۲۰۳	۱۹۳	۳۹۶
۲۵-۲۹	۲۷۹	۲۸۲	۵۶۱	۳۴۹	۳۱۰	۶۵۹	۳۹۱	۴۶۲	۸۵۳	۴۳۶	۴۳۱	۸۶۷	۲۲۸	۲۲۱	۴۴۸
۳۰-۳۴	۲۵۹	۲۱۳	۴۷۲	۲۷۷	۲۸۰	۵۵۷	۳۴۶	۳۰۸	۶۵۴	۳۸۸	۴۵۹	۸۴۷	۴۳۳	۴۲۸	۸۶۱
۳۵-۳۹	۲۶۵	۲۳۲	۴۹۷	۲۵۷	۲۱۱	۴۶۸	۲۷۵	۲۷۷	۵۵۲	۳۴۳	۳۰۵	۶۴۸	۳۸۵	۴۵۵	۸۴۰
۴۰-۴۴	۲۱۶	۱۵۵	۳۷۱	۲۶۲	۲۲۹	۴۹۱	۲۵۴	۲۰۸	۴۶۲	۲۷۱	۲۷۴	۵۴۵	۳۳۹	۳۰۱	۶۴۱
۴۵-۴۹	۱۳۰	۱۳۴	۲۶۴	۲۱۲	۱۵۲	۳۶۴	۲۵۷	۲۲۵	۴۸۲	۲۴۹	۲۰۵	۴۵۴	۲۶۷	۲۶۹	۵۳۶
۵۰-۵۴	۶۲	۱۰۴	۱۶۶	۱۲۶	۱۳۰	۲۵۶	۲۰۵	۱۴۸	۳۵۳	۲۴۹	۲۱۹	۴۶۸	۲۴۲	۱۹۹	۴۴۲
۵۵-۵۹	۶۶	۸۸	۱۵۴	۵۹	۱۰۰	۱۵۹	۱۲۰	۱۲۵	۲۴۵	۱۹۶	۱۴۲	۳۳۸	۲۳۸	۲۱۱	۴۴۹
۶۰-۶۴	۷۳	۹۱	۱۶۴	۶۱	۸۲	۱۴۳	۵۴	۹۴	۱۴۸	۱۱۱	۱۱۸	۲۲۸	۱۸۲	۱۳۴	۳۱۶
۶۵-۶۹	۴۶	۸۴	۱۳۰	۶۴	۸۲	۱۴۶	۵۴	۷۴	۱۲۸	۴۸	۸۵	۱۳۳	۹۸	۱۰۶	۲۰۵
۷۰-۷۴	۶۰	۴۷	۱۰۷	۳۷	۷۰	۱۰۸	۵۲	۶۹	۱۲۱	۴۴	۶۳	۱۰۷	۴۰	۷۲	۱۱۱
۷۵+	۸۵	۷۹	۱۶۴	۸۳	۷۴	۱۵۷	۶۶	۸۹	۱۵۵	۷۰	۹۶	۱۶۶	۶۶	۹۵	۱۶۱
جمع	۳۱۶۹	۳۱۴۵	۶۳۱۴	۳۳۰۴	۳۲۸۰	۶۵۸۵	۳۴۸۰	۳۴۴۹	۶۹۲۹	۳۶۶۲	۳۶۱۴	۷۲۷۶	۳۷۸۷	۳۷۲۶	۷۵۱۳

مأخذ: محاسبات مشاور

جدول (۲-۳۴) : پیش بینی جمعیت به تفکیک گروههای سنی در نقاط روستایی شهرستان نیرطی مقاطع ۱۳۹۰، ۱۳۹۵، ۱۴۰۰ و ۱۴۰۵

گروه سنی	۱۳۸۵			۱۳۹۰			۱۳۹۵			۱۴۰۰			۱۴۰۵		
	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل
۰-۴	۷۳۶	۶۸۲	۱۴۱۸	۷۴۰	۷۲۰	۱۴۶۰	۷۸۹	۷۶۷	۱۵۵۷	۷۵۱	۷۳۰	۱۴۸۰	۶۵۶	۶۳۷	۱۲۹۳
۵-۹	۷۹۱	۷۸۰	۱۵۷۱	۷۳۲	۶۷۸	۱۴۱۰	۷۳۷	۷۱۶	۱۴۵۳	۷۸۶	۷۶۴	۱۵۴۹	۷۴۷	۷۲۶	۱۴۷۴
۱۰-۱۴	۹۷۳	۸۷۴	۱۸۴۷	۷۸۹	۷۷۸	۱۵۶۶	۷۳۰	۶۷۷	۱۴۰۷	۷۳۵	۷۱۴	۱۴۴۹	۷۸۴	۷۶۲	۱۵۴۶
۱۵-۱۹	۱۱۰۶	۱۰۸۴	۲۱۹۰	۹۶۹	۸۷۱	۱۸۴۰	۷۸۶	۷۷۵	۱۵۶۱	۷۲۷	۶۷۵	۱۴۰۲	۷۳۲	۷۱۲	۱۴۴۵
۲۰-۲۴	۹۸۳	۹۵۶	۱۹۳۹	۱۰۹۹	۱۰۷۹	۲۱۷۷	۹۶۳	۸۶۷	۱۸۳۰	۷۸۱	۷۷۲	۱۵۵۳	۷۲۳	۶۷۲	۱۳۹۵
۲۵-۲۹	۸۱۴	۷۴۰	۱۵۵۴	۹۷۶	۹۵۰	۱۹۲۵	۱۰۹۱	۱۰۷۲	۲۱۶۳	۹۵۶	۸۶۲	۱۸۱۸	۷۷۵	۷۶۸	۱۵۴۳
۳۰-۳۴	۶۲۶	۵۸۰	۱۲۰۶	۸۰۷	۷۳۴	۱۵۴۲	۹۶۸	۹۴۳	۱۹۱۱	۱۰۸۳	۱۰۶۴	۲۱۴۷	۹۴۹	۸۵۶	۱۸۰۵
۳۵-۳۹	۵۷۶	۵۱۵	۱۰۹۱	۶۲۰	۵۷۴	۱۱۹۴	۸۰۰	۷۲۷	۱۵۲۷	۹۵۹	۹۳۴	۱۸۹۳	۱۰۷۳	۱۰۵۶	۲۱۲۹
۴۰-۴۴	۳۹۱	۴۶۰	۸۵۱	۵۶۸	۵۰۸	۱۰۷۶	۶۱۲	۵۶۷	۱۱۷۹	۷۹۰	۷۱۸	۱۵۰۸	۹۴۸	۹۲۴	۱۸۷۱
۴۵-۴۹	۳۳۴	۴۰۸	۷۴۲	۳۸۳	۴۵۱	۸۳۴	۵۵۷	۵۵۷	۱۰۵۵	۶۰۰	۵۵۷	۱۱۵۷	۷۷۵	۷۰۶	۱۴۸۱
۵۰-۵۴	۲۱۵	۴۳۵	۶۵۰	۳۲۳	۳۹۷	۷۱۹	۳۷۰	۴۳۹	۸۰۹	۵۳۹	۴۸۶	۱۰۲۵	۵۸۲	۵۴۳	۱۱۲۵
۵۵-۵۹	۳۰۶	۳۶۲	۶۶۸	۲۰۳	۴۱۷	۶۲۰	۳۰۶	۳۸۱	۶۸۶	۳۵۲	۴۲۲	۷۷۳	۵۱۳	۴۶۷	۹۸۰
۶۰-۶۴	۲۳۸	۳۱۸	۵۵۶	۲۸۰	۳۳۹	۶۱۹	۱۸۷	۳۹۱	۵۷۸	۲۸۲	۳۵۸	۶۳۹	۳۲۵	۳۹۷	۷۲۲
۶۵-۶۹	۲۸۴	۲۳۷	۵۲۱	۲۰۷	۲۸۶	۴۹۳	۲۴۵	۳۰۶	۵۵۱	۱۶۴	۳۵۴	۵۱۷	۲۴۸	۳۲۴	۵۷۲
۷۰-۷۴	۲۵۸	۲۱۷	۴۷۵	۲۲۸	۱۹۹	۴۲۷	۱۶۷	۲۴۰	۴۰۸	۱۹۹	۲۵۸	۴۵۷	۱۳۴	۲۹۹	۴۳۳
۷۵+	۴۰۰	۲۹۵	۶۹۵	۳۶۸	۳۰۷	۶۷۴	۳۳۳	۳۰۰	۶۳۴	۲۷۷	۳۲۹	۶۰۶	۲۷۴	۳۵۸	۶۳۳
جمع	۹۰۳۱	۸۹۴۳	۱۷۹۷۴	۹۲۹۲	۹۲۸۶	۱۸۵۷۸	۹۶۴۰	۹۶۶۶	۱۹۳۰۶	۹۹۷۸	۹۹۹۶	۱۹۹۷۴	۱۰۲۳۸	۱۰۲۰۹	۲۰۴۴۷

مأخذ: محاسبات مشاور

۵-۱-۲: پیش بینی جمعیت بر اساس امکانات و قابلیت های بالقوه و بالفعل منطقه و برنامه های مدیریت آمایش سرزمین

با توجه به مفهوم آمایش سرزمین که مهندسی ترتیبات بهره وری بهینه از ظرفیت های اجتماعی، اقتصادی و طبیعی است و پی آمد آن تعامل بین انسان و فعالیت های انسان در فضا و چیدمان منطقی از استقرار جمعیت و فعالیت در پهنه سرزمین است. بنابراین با اجرای برنامه های مدیریت سرزمین توزیع جمعیت در عرصه مکانی - فضایی استان نیز به تعادل خواهد رسید. در واقع با دسترسی منطقی جمعیت ساکن در محدوده مطالعاتی به امکانات و خدمات مورد نیاز حرکات جمعیتی شامل مهاجرت، رشد جمعیت و استقرار آن در پهنه سرزمین متعادل خواهد شد. از این رو براساس پیش بینی های کارشناسی جمعیت استان با نرخ رشد تعادلی ۱/۸ درصد در سال از ۱۲۲۵۳۴۸ نفر در سال ۱۳۸۵ به ۱۴۶۴۶۶۱ نفر در سال ۱۳۹۵ و به ۱۷۵۰۷۱۳ نفر در سال ۱۴۰۵ افزایش خواهد یافت. جدول (۳۷-۱)

براساس بررسی های کارشناسی انجام شده با توجه به روند توسعه استان در آینده و افزایش تعداد نقاط شهری و شکل گیری شهرهای جدید جمعیت ساکن در نقاط شهری با نرخ رشد ۲ درصد در سال به ۸۷۲۳۰۹ نفر در سال ۱۳۹۵ و به ۱۰۶۳۳۳۹ نفر در سال ۱۴۰۵ افزایش خواهد یافت.

با توجه به جهت گیری های توسعه که در ادامه به آن پرداخته خواهد شد، رشد منفی جمعیت ساکن در نقاط روستایی نیز متوقف شده و روند مهاجرتی سکونتگاه های روستایی به دلیل دستیابی و دسترسی آسان جمعیت به امکانات و خدمات مناسب به تعادل خواهد رسید. در نتیجه براساس پیش بینی های انجام شده جمعیت ساکن در نقاط روستایی استان با رشد سالانه ۱ درصد در سال ۱۳۹۵ به ۵۶۳۰۸۲ نفر و در سال ۱۴۰۵ به ۶۲۱۹۹۳ نفر افزایش خواهد یافت. در جداول شماره (۳۵-۲) الی (۳۸-۲) رشد جمعیت در شهرستان های استان به تفکیک نقاط شهری و روستایی مورد بررسی قرار گرفته است.

• شهرستان اردبیل

با توجه به توزیع بهینه امکانات و خدمات و فراهم سازی زیرساخت های مربوط به فعالیت در تمامی نقاط استان اردبیل، از شتاب رشد جمعیت در شهرستان اردبیل به ویژه در نقاط شهری آن کاسته خواهد شد. همچنین استقرار جمعیت در نقاط روستایی این شهرستان از ثبات بیشتری برخوردار خواهد بود و هجوم گسترده جمعیت از نقاط روستایی شهرستان به سوی شهر اردبیل کاهش خواهد یافت. با توجه به پیش بینی های انجام شده رشد جمعیت در شهرستان اردبیل و

نقاط شهری و روستایی آن به ترتیب با نرخ ۱/۵ درصد برای کل شهرستان و نقاط شهری، ۱ درصد برای نقاط روستایی طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ ادامه خواهد یافت.

• شهرستان بيله سوار

در شهرستان بيله سوار به دليل اجرائى طرحهاى توسعه، به ويژه طرحهاى توسعه کشاورزى شامل اجرا و بهره بردارى از شبكه هاى آبيارى و زهكشى عمارت و خداآفرين نياز به نيروى كار و در نتيجه جذب جمعيت، رشد منفي جمعيت در اين شهرستان متوقف خواهد شد و به يكي از كانون هاى جذب جمعيت در استان تبديل خواهد شد. در نتيجه اين تغييرات، شهر بيله سوار با توجه به موقعيت مرزى و نقشى كه در ترانزيت کالا دارد، از توسعه بيشترى برخوردار خواهد شد و بخشى از سررئز جمعيتى استان را جذب خواهد نمود. از سوى ديگر شهر جعفرآباد كه طى دهه اخير به جرگه نقاط شهرى استان پيوسته است، به دليل نقش و اهميتى كه در توسعه کشاورزى اين شهرستان و استان دارد به عنوان يك كشت شهر توسعه يافته و به يكي از نقاط شهرى مهم در شمال استان مطرح خواهد شد و مورد توجه جمعيت كثيرى قرار خواهد گرفت. نرخ رشد پيش بينى شده براى اين شهرستان ۲ درصد است.

• شهرستان پارس آباد

شهرستان پارس آباد در حال حاضر نيز از عمده ترين مراكز جذب جمعيت در استان اردبيل به شمار مى آيد. استقرار شهر پارس آباد در اين شهرستان به عنوان دومين نقطه شهرى پرجمعيت و بزرگ استان طى دهه اخير توانسته است، بخش زيادى از سررئز جمعيتى استان را جذب نمايد. رشد جمعيت در وضع موجود در شهرستان پارس آباد نسبت به ديگر شهرستانهاى استان بالاترين رقم را نشان مى دهد كه نشانگر قابليت و پتانسيل بالای اين شهرستان در جذب جمعيت است. با توجه به ويژگيهاى محيطى و اقتصادى شهرستان پارس آباد و امكاناتى كه در وضع موجود در اختيار دارد و برنامه هاى توسعه آتى به ويژه در بخش کشاورزى، رشد جمعيت طى دهه هاى آينده در اين شهرستان ادامه خواهد يافت. رشد پيش بينى شده براى اين شهرستان تا افق ۱۴۰۵ براى شهرستان پارس آباد ۲ درصد و براى نقاط شهرى و نقاط روستايى به ترتيب ۲/۵ و ۱/۵ درصد در نظر گرفته شده است.

• شهرستان مشگین شهر

رشد کلی جمعیت در شهرستان مشگین شهر در حال حاضر روندی منفی را نشان می‌دهد. کاهش رشد طبیعی جمعیت در نقاط روستایی و همچنین مهاجرفرست بودن این نقاط از عمده‌ترین دلایل روند نزولی رشد جمعیت در شهرستان مشگین شهر است. در حالی که رشد جمعیت در نقاط شهری این شهرستان از نسبت بالایی برخوردار است. شهرستان مشگین شهر به دلیل برخورداری از ویژگیهای منحصر به فرد محیطی (استقرار رشته کوه سبلان، مراتع گسترده، بیلاقی بودن، وجود چشمه‌های آب معدنی و آب گرم، انرژی زمین گرمایش و...) پتانسیل‌های بی شماری جهت بهره برداری و توسعه آتی در شرق استان عرضه می نماید. از این رو شاهد تحولات اقتصادی - زیرساختی خواهد بود که در نتیجه آن تحولات اجتماعی و جمعیتی را نیز در پی خواهد داشت. طبق پیش بینی های انجام شده با بهره برداری از قابلیت ها و پتانسیل های این شهرستان رشد منفی جمعیت به ویژه در نقاط روستایی متوقف خواهد شد. نرخ رشد پیش‌بینی شده برای این شهرستان ۱/۲ درصد و برای نقاط شهری و روستایی آن به ترتیب ۱/۵ و ۰/۵ درصد است.

• شهرستان خلخال

رشد جمعیت در شهرستان خلخال در وضع موجود روندی نزولی را نشان می دهد. نامناسب بودن امکانات و خدمات زیربنایی به ویژه در نقاط روستایی این شهرستان از عمده‌ترین دلایل جمعیت گریزی و در نتیجه کاهش رشد جمعیت در این شهرستان است. با توجه به سیاستگذاریهای آمایش سرزمین و توزیع متعادل امکانات و خدمات متناسب با ظرفیت های محیطی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی در این شهرستان، پیش بینی می شود در آینده حرکات جمعیتی از ثبات بیشتری برخوردار شود. تقاضای بازار کار و نیاز به نیروی کار در نتیجه بهره برداریهای اقتصادی به ویژه در بخش گردشگری و خدمات از عمده ترین دلایل حفظ و نگهداشت جمعیت و در نتیجه ثبات جمعیت در این شهرستان خواهد بود. نرخ رشد پیش بینی شده برای رشد جمعیت تا افق ۱۴۰۵ برای کل جمعیت شهرستان و جمعیت نقاط شهری معادل ۱ درصد و برای نقاط روستایی ۰/۵- درصد با میل به افزایش پیش‌بینی شده است.

• شهرستان گرمی

رشد جمعیت در شهرستان گرمی از روندی نزولی تبعیت می کند. روند نزولی رشد جمعیت به ویژه در نقاط روستایی شهرستان نسبت بالایی را نشان می دهد. شرایط نسبتاً سخت محیطی حاکم در این شهرستان و عدم امکان توسعه کالبدی سکونتگاه ها به ویژه سکونتگاههای شهری از عمده ترین دلایل عدم جذب و نگهداشت جمعیت در این شهرستان است. تدوین و اجرای برنامه های توسعه و سیاستگذاریهای مناسب با شرایط و ویژگیهای این شهرستان تا حد زیادی می تواند روند رشد منفی جمعیت را تعادل بخشیده و به ثبات جمعیت منجر شود. رشد پیش بینی شده برای توسعه آتی شهرستان گرمی ۱ درصد و برای نقاط شهری و روستایی آن به ترتیب ۰/۷ و ۰/۵- درصد پیش بینی شده است.

• شهرستان کوثر، نمین و نیر

روند رشد جمعیت در شهرستان های کوثر، نمین و نیر به ویژه در نقاط روستایی این سه شهرستان به شدت منفی است. در حالی که رشد جمعیت در نقاط شهری این شهرستان ها بخصوص در شهرستان نمین رشد قابل توجهی را نشان می دهد. رشد منفی جمعیت در نقاط روستایی شهرستان های مذکور بیش از همه به توزیع نامناسب خدمات و امکانات و عدم وجود جذابیت های لازم و نبود شرایط زندگی نسبتاً مناسب در این نقاط باز می گردد. ارایه امکانات و خدمات متناسب با شرایط و قابلیت ها و پتانسیل های موجود در این سه شهرستان از جمعیت گریزی به ویژه در نقاط روستایی جلوگیری نموده و به تثبیت جمعیت کمک شایانی خواهد نمود. درجداول شماره (۱-۳۸) الی (۱-۴۰) نرخ رشد پیش بینی شده برای تغییرات جمعیتی این سه شهرستان به تفکیک کل شهرستان، نقاط شهری و روستایی مورد بررسی قرار گرفته است.

جدول (۲-۳۵) : پیش بینی جمعیت استان اردبیل به تفکیک نقاط شهری و روستایی برای دوره های آماري ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵

پیش بینی جمعیت		نرخ رشد	۱۳۸۵	شرح
۱۴۰۵	۱۳۹۵			
۱۰۶۳۳۳۹	۸۷۲۳۰۹	۲.۰	۷۱۵۵۹۷	نقاط شهری
۶۲۱۹۹۳	۵۶۳۰۸۲	۱.۰	۵۰۹۷۵۱	نقاط روستایی
۱۷۵۰۷۱۳	۱۴۶۴۶۶۱	۱.۸	۱۲۲۵۳۴۸	کل استان

مأخذ: محاسبات مشاور

جدول (۲-۳۶) : پیش بینی جمعیت استان اردبیل به تفکیک شهرستان برای دوره های آماري ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵

پیش بینی جمعیت		نرخ رشد دوره ۸۵-۱۳۷۵	جمعیت ۱۳۸۵	شرح
۱۴۰۵	۱۳۹۵			
۷۳۹۱۹۷	۶۳۶۹۴۲	۱.۵	۵۴۸۸۳۲	اردبیل
۸۱۷۶۶	۶۷۰۷۶	۲.۰	۵۵۰۲۶	بيله سوار
۱۱۵۹۲۴	۱۰۴۹۴۵	۱.۰	۹۵۰۰۵	خلخال
۲۰۲۱۴۷	۱۷۹۴۱۷	۱.۲	۱۵۹۲۴۲	مشگین شهر
۱۱۱۳۶۷	۱۰۰۸۱۹	۱.۰	۹۱۲۷۰	گرمی
۲۴۴۵۵۳	۲۰۰۶۱۸	۲.۰	۱۶۴۵۷۷	پارس آباد
۳۱۷۳۴	۳۰۱۹۰	۰.۵	۲۸۷۲۱	کوثر
۷۲۷۷۲	۶۵۸۸۰	۱.۰	۵۹۶۴۰	نمین
۲۵۴۵۱	۲۴۲۱۳	۰.۵	۲۳۰۳۵	نیر

مأخذ: محاسبات مشاور

جدول (۲-۳۷) : پیش بینی جمعیت ساکن در نقاط شهری استان اردبیل به تفکیک شهرستان برای دوره های آماری ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵

پیش بینی جمعیت		نرخ رشد دوره ۸۵-۱۳۷۵	جمعیت ۱۳۸۵	شرح
۱۳۴۰۵	۱۳۹۵			
۵۷۳۱۷۸	۴۹۳۸۸۹	۱.۵	۴۲۵۵۶۸	اردبیل
۳۱۷۳۷	۲۶۰۳۵	۲.۰	۲۱۳۵۸	بيله سوار
۵۸۲۵۲	۵۲۷۳۵	۱.۰	۴۷۷۴۰	خلخال
۹۲۲۸۸	۷۹۵۲۱	۱.۵	۶۸۵۲۱	مشکین شهر
۳۵۳۵۳	۳۲۹۷۱	۰.۷	۳۰۷۴۹	گرمی
۱۴۱۲۹۳	۱۱۰۳۷۸	۲.۵	۸۶۲۲۷	پارس آباد
۸۸۶۰	۸۰۲۱	۱.۰	۷۲۶۱	کوثر
۳۵۸۱۹	۲۷۹۸۱	۲.۵	۲۱۸۵۹	نمین
۹۳۸۲	۷۶۹۷	۲.۰	۶۳۱۴	نیر

مأخذ: محاسبات مشاور

جدول (۲-۳۸) : پیش بینی جمعیت ساکن در نقاط روستایی استان اردبیل به تفکیک شهرستان برای دوره های آماری ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵

پیش بینی جمعیت		نرخ رشد دوره ۸۵-۱۳۷۵	جمعیت ۱۳۸۵	شرح
۱۳۴۰۵	۱۳۹۵			
۱۵۰۴۰۶	۱۳۶۱۶۰	۱.۰	۱۲۳۲۶۴	اردبیل
۵۰۰۲۹	۴۱۰۴۱	۲.۰	۳۳۶۶۸	بيله سوار
۵۲۲۲۲	۴۹۶۸۱	۰.۵	۴۷۲۶۴	خلخال
۹۹۸۳۷	۹۴۹۸۰	۰.۵	۹۰۳۵۹	مشکین شهر
۶۶۸۶۹	۶۳۶۱۶	۰.۵	۶۰۵۲۱	گرمی
۱۰۵۵۲۶	۹۰۹۲۸	۱.۵	۷۸۳۵۰	پارس آباد
۲۳۷۱۱	۲۲۵۵۷	۰.۵	۲۱۴۶۰	کوثر
۴۱۷۴۴	۳۹۷۱۳	۰.۵	۳۷۷۸۱	نمین
۱۸۴۷۵	۱۷۵۷۶	۰.۵	۱۶۷۲۱	نیر

مأخذ: محاسبات مشاور

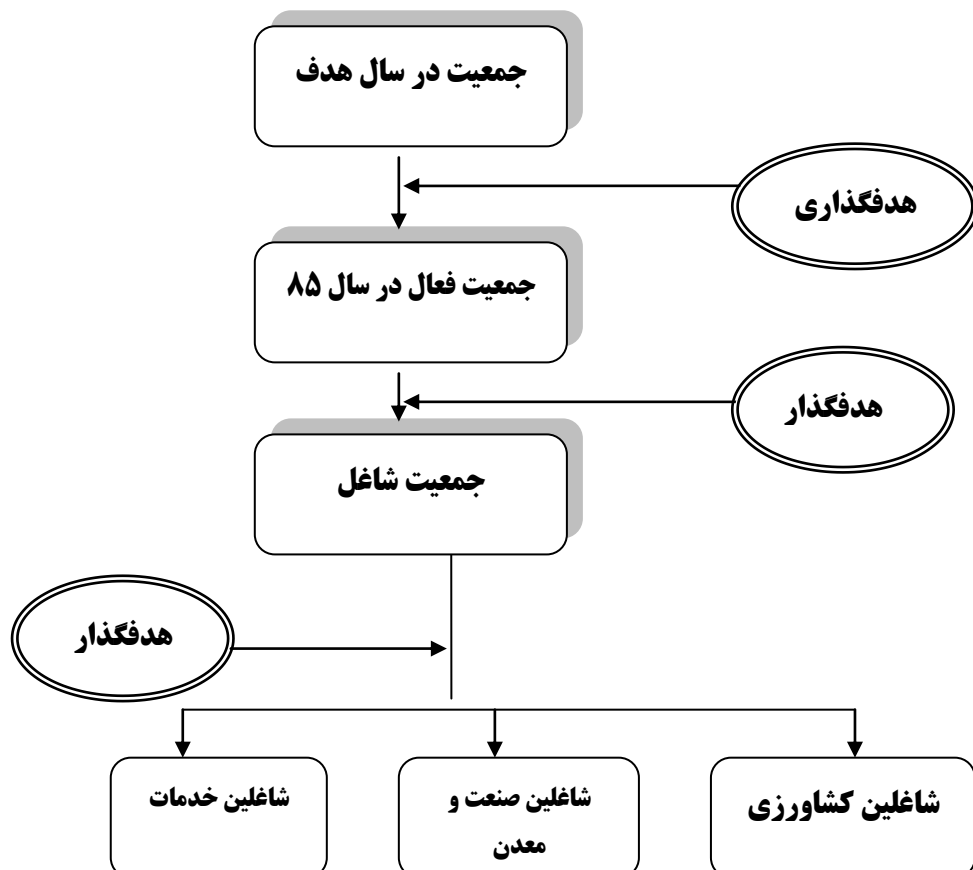

۲-۲: پیش بینی اشتغال

(الف): روش کلی پیش بینی اشتغال

روش کلی پیش بینی متغیرهای اشتغال، ابتدا براساس جمعیت پیش بینی شده در افق طرح (۱۴۰۵) و با هدف گذاری بر روی نرخ فعالیت، جمعیت فعال در هر مقطع از حاصلضرب نرخ فعالیت (هدف گذاری شده) در جمعیت (پیش بینی شده) بدست می آید. پس از آن با توجه به هدفگذاری کاهش نرخ بیکاری به سمت نرخ بیکاری طبیعی، شاغلین استان از حاصلضرب $(1-n)$ در جمعیت فعال بدست می آید که در اینجا n نرخ بیکاری هدفگذاری شده است. در نهایت براساس علل کاهش و با افزایش سهم هر یک از بخشها در سال پایه و افق طرح و مجموعه الزامات و سیاستهای مورد نظر جهت سازگاری حرکت بخشها با راهبردهای بلندمدت توسعه، هدفگذاری سهم بخشها صورت گرفته و تعداد شاغلین هر بخش از حاصلضرب هدفگذاری شده آن بخش در کل شاغلین استان بدست آمده است، روش پیش بینی اشتغال در بخشهای مختلف را می توان در قالب نمودار (۲-۱) نشان داد:

نمودار (۲-۱): روش پیش بینی اشتغال

(ب) : پیش بینی تعداد جمعیت فعال

تعداد جمعیت فعال استان در هر مقطع از حاصلضرب جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر پیش بینی شده در آن مقطع و نرخ فعالیت برنامه ریزی شده همان مقطع بدست می آید. به این ترتیب تعداد جمعیت فعال استان در سال ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ به ترتیب برابر ۴۱۱۴۳۲ و ۴۵۵۵۴۳ نفر خواهد بود. لازم به ذکر است که نرخ فعالیت برنامه ریزی شده را می توان از تقسیم جمعیت فعال بر کل جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر در سال پایه بدست آورد.

$$۴۰۸۱۵۶ = \text{جمعیت فعال در سال پایه } ۱۳۸۵$$

$$۱۰۳۸۹۲۴ = \text{کل جمعیت } ۱۰ \text{ ساله و بیشتر در سال پایه } ۱۳۸۵$$

$$\text{جمعیت فعال در سال پایه} \quad ۴۰۸۱۵۶$$

$$\text{نرخ فعالیت} = \frac{۴۰۸۱۵۶}{۱۰۳۸۹۲۴} = ۰/۳۹$$

$$\text{کل جمعیت } ۱۰ \text{ ساله و بیشتر در سال پایه} \quad ۱۰۳۸۹۲۴$$

جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر در افق طرح $\times$ نرخ فعالیت = جمعیت فعال در سال ۱۳۹۵

$$۴۱۱۴۳۲ = ۰/۳۹ \times ۱۰۵۴۹۵۲ = \text{جمعیت فعال در سال } ۱۳۹۵$$

$$۴۵۵۵۴۳ = ۰/۳۹ \times ۱۱۶۸۰۶۰ = \text{جمعیت فعال در سال } ۱۴۰۵$$

رشد جمعیت فعال در ۱۰ سال آتی در استان اردبیل برابر با ۱ درصد می باشد. برآورد جمعیت فعال و نرخ فعالیت برای نقاط شهری و روستایی استان در جدول شماره (۲-۳۹) صورت گرفته است. براساس اطلاعات ارایه شده در جدول مذکور جمعیت فعال روستایی استان در سالهای ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ در استان به ترتیب معادل ۲۰۳۱۷۵ و ۲۲۹۳۷۸ نفر خواهد بود. این تعداد در نقاط شهری به ترتیب در سالهای ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ معادل ۲۴۷۵۱۸ و ۲۷۶۲۱۰ نفر خواهد بود. برآورد تعداد جمعیت فعال در هر یک از شهرستان های استان به تفکیک نقاط شهری و روستایی در جداول شماره (۲-۴۰) الی (۲-۴۸) ارایه شده است.

جدول (۲-۳۹): پیش بینی جمعیت فعال و نرخ فعالیت در استان اردبیل طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ بر اساس توسعه امکانات و خدمات در وضع آتی																						
نرخ فعالیت در ۱۰ سال آتی			جمعیت فعال سال ۱۴۰۵			جمعیت فعال سال ۱۳۹۵			نرخ فعالیت			بر آورد جمعیت ۱۰ساله و بیشتر سال ۱۴۰۵			بر آورد جمعیت ۱۰ساله و بیشتر سال ۱۳۹۵			جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر سال پایه (۱۳۸۵)				
روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل		
۱.۰	۱.۰	۱.۰	۲۲۹۳۷۸	۲۷۶۲۱۰	۵۰۵۴۶۱	۲۰۳۱۷۵	۲۴۷۵۱۸	۴۵۰۷۷۳	۰.۴۳	۰.۳۷	۰.۳۹	۴۷۴۸۱۱	۵۳۶۰۴۷	۷۵۰۵۵۹	۱۲۸۶۶۰۶	۶۷۲۵۹۱	۱۱۴۷۴۰۲	۴۳۱۱۴۱	۶۰۷۷۸۳	۱۰۳۸۹۲۴	۱۸۴۴۸۸	
کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	
۴۰۸۱۵۶	۲۲۳۶۶۸	۱۸۴۴۸۸	۲۰۳۱۷۵	۲۴۷۵۱۸	۴۵۰۷۷۳	۲۰۳۱۷۵	۲۴۷۵۱۸	۴۵۰۷۷۳	۰.۴۳	۰.۳۷	۰.۳۹	۴۷۴۸۱۱	۵۳۶۰۴۷	۷۵۰۵۵۹	۱۲۸۶۶۰۶	۶۷۲۵۹۱	۱۱۴۷۴۰۲	۴۳۱۱۴۱	۶۰۷۷۸۳	۱۰۳۸۹۲۴	۱۸۴۴۸۸	

جدول (۲-۴۰): پیش بینی جمعیت فعال و نرخ فعالیت در شهرستان اردبیل طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ بر اساس توسعه امکانات و خدمات در وضع آتی																						
نرخ فعالیت در ۱۰ سال آتی و افق طرح			جمعیت فعال سال ۱۴۰۵			جمعیت فعال سال ۱۳۹۵			نرخ فعالیت			بر آورد جمعیت ۱۰ساله و بیشتر سال ۱۴۰۵			بر آورد جمعیت ۱۰ساله و بیشتر سال ۱۳۹۵			جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر سال پایه (۱۳۸۵)				
روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل		
۱.۳	۱.۱	۱.۱	۶۳۶۸۵	۱۶۹۹۰۴	۲۳۳۱۸۴	۵۶۹۶۹	۱۵۳۲۱۵	۲۰۹۹۰۱	۰.۴۹	۰.۲۸	۰.۴۱	۱۲۸۷۲۶	۱۲۸۷۲۶	۴۴۵۷۰	۵۷۴۲۹۶	۱۱۵۱۵۱	۴۰۱۸۰۳	۵۱۶۹۵۴	۱۰۰۸۱۴	۳۶۱۷۷۹	۴۶۲۵۹۳	
کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	
۱۸۷۸۲۹	۱۳۷۹۵۳	۴۹۸۷۶	۶۳۶۸۵	۱۶۹۹۰۴	۲۳۳۱۸۴	۵۶۹۶۹	۱۵۳۲۱۵	۲۰۹۹۰۱	۰.۴۹	۰.۲۸	۰.۴۱	۱۲۸۷۲۶	۱۲۸۷۲۶	۴۴۵۷۰	۵۷۴۲۹۶	۱۱۵۱۵۱	۴۰۱۸۰۳	۵۱۶۹۵۴	۱۰۰۸۱۴	۳۶۱۷۷۹	۴۶۲۵۹۳	

جدول (۲-۴۱): پیش بینی جمعیت فعال و نرخ فعالیت در شهرستان بيله سوار طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ بر اساس توسعه امکانات و خدمات در وضع آتی																						
نرخ فعالیت در ۱۰ سال آتی و افق طرح			جمعیت فعال سال ۱۴۰۵			جمعیت فعال سال ۱۳۹۵			نرخ فعالیت			بر آورد جمعیت ۱۰ساله و بیشتر سال ۱۴۰۵			بر آورد جمعیت ۱۰ساله و بیشتر سال ۱۳۹۵			جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر سال پایه (۱۳۸۵)				
روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل		
۰.۷	۱.۱	۰.۹	۱۶۳۷۹	۸۴۷۲	۲۴۸۸۰	۱۴۴۹۲	۷۵۸۰	۲۲۱۱۰	۰.۴۷	۰.۳۷	۰.۴۳	۳۵۰۵۶	۲۲۶۱۲	۵۷۶۶۸	۳۱۰۱۶	۲۰۲۳۱	۵۱۲۴۷	۲۸۸۱۰	۱۸۱۶۱	۴۶۹۷۱		
کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	
۲۰۲۶۵	۶۸۰۴	۱۳۴۶۱	۱۶۳۷۹	۸۴۷۲	۲۴۸۸۰	۱۴۴۹۲	۷۵۸۰	۲۲۱۱۰	۰.۴۷	۰.۳۷	۰.۴۳	۳۵۰۵۶	۲۲۶۱۲	۵۷۶۶۸	۳۱۰۱۶	۲۰۲۳۱	۵۱۲۴۷	۲۸۸۱۰	۱۸۱۶۱	۴۶۹۷۱		

جدول (۲-۴۲): پیش بینی جمعیت فعال و نرخ فعالیت در شهرستان یارس آباد طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ بر اساس توسعه امکانات و خدمات در وضع آتی																							
نرخ فعالیت در ۱۰ سال آتی و افق طرح			جمعیت فعال سال ۱۴۰۵			جمعیت فعال سال ۱۳۹۵			نرخ فعالیت			بر آورد جمعیت ۱۰ساله و بیشتر سال ۱۴۰۵			بر آورد جمعیت ۱۰ساله و بیشتر سال ۱۳۹۵			جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر سال پایه (۱۳۸۵)			جمعیت فعال سال پایه		
روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	شهری	کل	
۱.۲	۱.۳	۱.۲	۳۴۵۰۱	۳۱۴۵۱	۶۵۹۴۹	۳۰۲۶۷	۲۷۹۱۸	۵۸۳۱۱	۰.۴۰	۰.۳۴	۰.۳۷	۸۶۲۲۲	۹۲۵۸۱	۱۷۸۸۱۳	۷۵۶۴۹	۸۲۱۸۳	۱۵۷۸۳۲	۶۷۲۹۲	۷۲۳۰۶	۱۳۹۵۹۸	۲۶۹۲۳	۲۴۵۶۳	۵۱۴۸۶

جدول (۲-۴۳): پیش بینی جمعیت فعال و نرخ فعالیت در شهرستان خلخال طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ بر اساس توسعه امکانات و خدمات در وضع آتی																							
نرخ فعالیت در ۱۰ سال آتی و افق طرح			جمعیت فعال سال ۱۴۰۵			جمعیت فعال سال ۱۳۹۵			نرخ فعالیت			بر آورد جمعیت ۱۰ساله و بیشتر سال ۱۴۰۵			بر آورد جمعیت ۱۰ساله و بیشتر سال ۱۳۹۵			جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر سال پایه (۱۳۸۵)			جمعیت فعال سال پایه		
روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	شهری	کل	
۰.۵	۰.۸	۰.۷	۱۸۲۶۶	۱۶۲۷۴	۳۴۶۶۴	۱۶۸۹۵	۱۴۴۶۳	۳۱۴۰۸	۰.۴۰	۰.۳۲	۰.۳۶	۴۶۰۵۱	۵۰۱۵۳	۹۶۲۰۴	۴۲۵۹۵	۴۴۵۷۳	۸۷۱۶۸	۴۰۴۰۳	۴۰۹۷۳	۸۱۳۷۶	۱۶۰۲۶	۱۳۲۹۵	`

جدول (۲-۴۴): پیش بینی جمعیت فعال و نرخ فعالیت در شهرستان کوثر طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ بر اساس توسعه امکانات و خدمات در وضع آتی																							
نرخ فعالیت در ۱۰ سال آتی و افق طرح			جمعیت فعال سال ۱۴۰۵			جمعیت فعال سال ۱۳۹۵			نرخ فعالیت			بر آورد جمعیت ۱۰ساله و بیشتر سال ۱۴۰۵			بر آورد جمعیت ۱۰ساله و بیشتر سال ۱۳۹۵			جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر سال پایه (۱۳۸۵)			جمعیت فعال سال پایه		
روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	شهری	کل	
۰.۸	۱.۰	۰.۹	۸۹۳۴	۲۵۹۷	۱۱۵۸۸	۸۰۷۰	۲۳۲۷	۱۰۴۳۱	۰.۱۰	۰.۰۴	۰.۰۷	۹۲۶۹۶	۷۲۰۰۵	۱۶۴۷۰۱	۸۳۷۲۷	۶۴۵۲۹	۱۴۸۲۵۶	۷۶۹۹۶	۵۸۴۲۹	۱۳۵۴۲۵	۷۴۲۱	۲۱۰۷	۹۵۲۸

جدول (۲-۴۵): پیش بینی جمعیت فعال و نرخ فعالیت در شهرستان گرمی طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ بر اساس توسعه امکانات و خدمات در وضع آتی																							
نرخ فعالیت در ۱۰ سال آتی و افق طرح			جمعیت فعال سال ۱۴۰۵			جمعیت فعال سال ۱۳۹۵			نرخ فعالیت			بر آورد جمعیت ۱۰ساله و بیشتر سال ۱۴۰۵			بر آورد جمعیت ۱۰ساله و بیشتر سال ۱۳۹۵			جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر سال پایه (۱۳۸۵)			جمعیت فعال سال پایه		
روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل
۰.۸	۱.۲	۰.۹	۲۹۲۱۷	۱۰۸۱۹	۴۰۰۸۹	۲۵۸۵۱	۹۵۵۱	۳۵۴۴۳	۰.۴۶	۰.۳۳	۰.۴۲	۶۳۲۴۲	۳۲۸۷۱	۹۶۱۱۳	۵۵۹۵۶	۲۹۰۲۰	۸۴۹۷۶	۵۱۷۳۳	۲۵۸۷۴	۷۷۷۱۸	۲۳۹۰۰	۸۵۱۶	۳۲۴۱۶

جدول (۲-۴۶): پیش بینی جمعیت فعال و نرخ فعالیت در شهرستان مشگین شهر طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ بر اساس توسعه امکانات و خدمات در وضع آتی																							
نرخ فعالیت در ۱۰ سال آتی و افق طرح			جمعیت فعال سال ۱۴۰۵			جمعیت فعال سال ۱۳۹۵			نرخ فعالیت			بر آورد جمعیت ۱۰ساله و بیشتر سال ۱۴۰۵			بر آورد جمعیت ۱۰ساله و بیشتر سال ۱۳۹۵			جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر سال پایه (۱۳۸۵)			جمعیت فعال سال پایه		
روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل
۰.۸	۰.۷	۰.۷	۳۴۴۳۳	۲۶۱۹۲	۶۰۴۴۷	۳۱۴۰۹	۲۳۳۰۹	۵۴۷۹۰	۱.۵۹	۳.۴۷	۲.۰۷	۲۱۶۰۱	۷۵۴۰	۲۹۱۴۱	۱۹۷۰۴	۶۷۱۰	۲۶۴۱۴	۱۸۲۸۰	۶۲۷۳	۲۴۵۵۳	۲۹۱۳۹	۲۱۷۹۱	۵۰۹۳۰

جدول (۲-۴۷): پیش بینی جمعیت فعال و نرخ فعالیت در شهرستان نمین طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ بر اساس توسعه امکانات و خدمات در وضع آتی																							
نرخ فعالیت در ۱۰ سال آتی و افق طرح			جمعیت فعال سال ۱۴۰۵			جمعیت فعال سال ۱۳۹۵			نرخ فعالیت			بر آورد جمعیت ۱۰ساله و بیشتر سال ۱۴۰۵			بر آورد جمعیت ۱۰ساله و بیشتر سال ۱۳۹۵			جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر سال پایه (۱۳۸۵)			جمعیت فعال سال پایه		
روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل
۰.۹	۱.۱	۱.۰	۱۳۹۹۰	۸۲۱۷	۲۲۲۰۸	۱۲۵۹۳	۷۳۸۰	۱۹۹۷۴	۰.۳۶	۰.۳۶	۰.۳۶	۳۸۶۰۳	۲۲۸۱۹	۶۱۴۲۲	۳۴۷۴۷	۲۰۴۹۶	۵۵۲۴۳	۳۱۸۲۸	۱۸۴۲۱	۵۰۲۴۹	۱۱۵۳۵	۶۶۲۳	۱۸۱۶۸

جدول (۲-۴۸): پیش بینی جمعیت فعال و نرخ فعالیت در شهرستان نیر طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ بر اساس توسعه امکانات و خدمات در وضع آتی																							
نرخ فعالیت در ۱۰ سال آتی و افق طرح			جمعیت فعال سال ۱۴۰۵			جمعیت فعال سال ۱۳۹۵			نرخ فعالیت			بر آورد جمعیت ۱۰ساله و بیشتر سال ۱۴۰۵			بر آورد جمعیت ۱۰ساله و بیشتر سال ۱۳۹۵			جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر سال پایه (۱۳۸۵)			جمعیت فعال سال پایه		
روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	کل
۰.۸	۰.۷	۰.۸	۷۳۲۳	۲۳۷۳	۹۶۹۶	۶۷۵۱	۲۱۶۱	۸۹۱۰	۰.۴۱	۰.۳۷	۰.۴۰	۱۷۶۸۰	۶۴۵۳	۲۴۱۳۳	۱۶۲۹۹	۵۸۷۷	۲۲۱۷۶	۱۴۹۸۵	۵۴۵۶	۲۰۴۴۱	۶۲۰۷	۲۰۰۶	۸۲۱۳

ج): پیش بینی کل شاغلین

• هدفگذاری نرخ بیکاری

از آنجا که در روش پیش بینی کل شاغلین استان از حاصلضرب $(1-n)$ در جمعیت فعال استفاده شده است، هدفگذاری نرخ اشتغال از هدفگذاری نرخ بیکاری بدست خواهد آمد. برای هدفگذاری از مفهوم بیکاری طبیعی در استان استفاده شده است، به طوری که نرخ بیکاری طبیعی، استان در افق برابر با بیکاری طبیعی در حال حاضر در نظر گرفته شده است. براساس مجموعه استدلالات در مورد وضعیت اشتغال و بیکاری استان، بیکاری عمومی معادل $4/5$ درصد بدست آمده است.

پیش بینی تعداد شاغلین

با توجه به نرخ بیکاری (n) در مقاطع مختلف، تعداد شاغلینی که در آینده به شاغلین وضع موجود استان افزوده خواهند شد به صورت زیر بدست می آید.

$$L_{1395} = (1 - n_{1395})Ap_{1395} = (1 - n_{1395})\alpha_{1395}P_{1395}$$

L = تعداد شاغلین

Ap = جمعیت فعال

α = نرخ فعالیت

$$L_{1395} = (1 - 0.0446) \times 0.39 \times 450773 = 175723$$

$$L_{1395} = 175723$$

$$L_{1405} = (1 - n_{1405})Ap_{1405} = (1 - n_{1405})\alpha_{1405}P_{1405}$$

$$L_{1405} = (1 - 0.0446) \times 0.39 \times 505461 = 188338$$

$$L_{1405} = 188338$$

در جدول شماره (۲-۴۹) جمعیت شاغل در استان اردبیل طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ به تفکیک نقاط شهری و روستایی مورد پیش بینی قرار گرفته است. جمعیت شاغل در نقاط شهری در سالهای ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ به ترتیب برابر ۸۴۸۹۲ و ۹۴۷۳۲ نفر و در نقاط روستایی در سال ۱۳۹۵ معادل ۸۳۷۹۲ نفر و در سال ۱۴۰۵ معادل ۹۲۳۹۸ نفر خواهد بود.

همچنین در جداول شماره (۲-۵۰) الی (۲-۵۸) تعداد شاغلین در هر یک از شهرستان های استان به تفکیک نقاط شهری و روستایی طی مقاطع آماری ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ مورد بررسی قرار گرفته است.

جدول (۴۹-۲) : پیش بینی جمعیت شاغل در استان اردبیل طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ بر اساس نرخ فعالیت و نرخ بیکاری (با توجه به توسعه امکانات و خدمات)																	
نرخ بیکاری			نرخ فعالیت			جمعیت فعال سال ۱۳۹۵			جمعیت فعال سال ۱۴۰۵			پیش بینی شاغلین ۱۳۹۵			پیش بینی شاغلین ۱۴۰۵		
کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی
۰.۰۴۴۶	۰.۰۴۷۳	۰.۰۴۰۹	۰.۳۹	۰.۳۶	۰.۴۲	۴۵۰۷۷۳	۲۴۷۵۱۸	۲۰۳۱۷۵	۵۰۵۴۶۱	۲۷۶۲۱۰	۲۲۹۳۷۸	۱۷۵۷۲۳	۸۴۸۹۲	۸۱۸۴۳	۱۸۸۳۳۸	۹۴۷۳۲	۹۲۳۹۸

جدول (۵۰-۲) : پیش بینی جمعیت شاغل در شهرستان اردبیل طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ بر اساس نرخ فعالیت و نرخ بیکاری (با توجه به توسعه امکانات و خدمات)																	
نرخ بیکاری			نرخ فعالیت			جمعیت فعال سال ۱۳۹۵			جمعیت فعال سال ۱۴۰۵			پیش بینی شاغلین ۱۳۹۵			پیش بینی شاغلین ۱۴۰۵		
کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی
۰.۰۴۵	۰.۰۴۹	۰.۰۲۹	۰.۴۱	۰.۳۸	۰.۴۹	۲۰۹۹۰۱	۱۵۳۲۱۵	۵۶۹۶۹	۲۳۳۱۸۴	۱۶۹۹۰۴	۶۳۶۸۵	۸۶۰۲۱	۵۵۳۴۲	۲۷۰۹۷	۹۱۲۹۷	۶۱۳۷۰	۳۰۲۹۱

جدول (۵۱-۲) : پیش بینی جمعیت شاغل در شهرستان بيله سوار طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ بر اساس نرخ فعالیت و نرخ بیکاری (با توجه به توسعه امکانات و خدمات)																	
نرخ بیکاری			نرخ فعالیت			جمعیت فعال سال ۱۳۹۵			جمعیت فعال سال ۱۴۰۵			پیش بینی شاغلین ۱۳۹۵			پیش بینی شاغلین ۱۴۰۵		
کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی
۰.۰۵۵	۰.۰۵۴	۰.۰۵۶	۰.۴۳	۰.۳۷	۰.۴۷	۲۲۱۱۰	۷۵۸۰	۱۴۴۹۲	۲۴۸۸۰	۸۴۷۲	۱۶۳۷۹	۹۵۰۲	۲۶۵۲	۶۴۳۲	۱۰۱۰۹	۲۹۶۴	۷۲۷۰

جدول (۲-۵۲): پیش بینی جمعیت شاغل در شهرستان پارس آباد طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ بر اساس نرخ فعالیت و نرخ بیکاری (با توجه به توسعه امکانات و خدمات)																	
نرخ بیکاری			نرخ فعالیت			جمعیت فعال سال ۱۳۹۵			جمعیت فعال سال ۱۴۰۵			پیش بینی شاغلین ۱۳۹۵			پیش بینی شاغلین ۱۴۰۵		
کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی
۰.۰۳۵	۰.۰۳۸	۰.۰۳۱	۰.۴۶	۰.۴۴	۰.۴۰	۵۸۲۱۱	۲۷۹۱۸	۳۰۲۶۷	۶۵۹۴۹	۳۱۴۵۱	۳۴۵۰۱	۲۰۹۴۹	۹۱۳۳	۱۱۷۲۷	۲۲۹۱۷	۱۰۲۸۸	۱۳۳۶۷

جدول (۲-۵۳): پیش بینی جمعیت شاغل در شهرستان خلخال طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ بر اساس نرخ فعالیت و نرخ بیکاری (با توجه به توسعه امکانات و خدمات)																	
نرخ بیکاری			نرخ فعالیت			جمعیت فعال سال ۱۳۹۵			جمعیت فعال سال ۱۴۰۵			پیش بینی شاغلین ۱۳۹۵			پیش بینی شاغلین ۱۴۰۵		
کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی
۰.۰۵۴	۰.۰۵۲	۰.۰۵۵	۰.۳۶	۰.۳۲	۰.۳۹	۳۱۴۰۸	۱۴۴۶۳	۱۶۸۹۵	۳۴۶۶۴	۱۶۲۷۴	۱۸۲۶۶	۱۱۳۰۱	۴۳۸۶	۶۲۲۷	۱۱۸۰۹	۴۹۳۵	۶۷۳۲

جدول (۲-۵۴): پیش بینی جمعیت شاغل در شهرستان کوثر طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ بر اساس نرخ فعالیت و نرخ بیکاری (با توجه به توسعه امکانات و خدمات)																	
نرخ بیکاری			نرخ فعالیت			جمعیت فعال سال ۱۳۹۵			جمعیت فعال سال ۱۴۰۵			پیش بینی شاغلین ۱۳۹۵			پیش بینی شاغلین ۱۴۰۵		
کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی
۰.۰۲۹	۰.۰۱۹	۰.۰۳۳	۰.۳۸	۰.۳۳	۰.۴۱	۱۰۴۳۱	۲۳۲۷	۸۰۷۰	۱۱۵۸۸	۲۵۹۷	۸۹۳۴	۳۹۶۳	۷۵۳	۳۱۹۹	۴۲۷۴	۸۴۱	۳۵۴۲

جدول (۲-۵۵) : پیش بینی جمعیت شاغل در شهرستان گرمی طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ بر اساس نرخ فعالیت و نرخ بیکاری (با توجه به توسعه امکانات و خدمات)																	
نرخ بیکاری			نرخ فعالیت			جمعیت فعال سال ۱۳۹۵			جمعیت فعال سال ۱۴۰۵			پیش بینی شاغلین ۱۳۹۵			پیش بینی شاغلین ۱۴۰۵		
کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی
۰.۰۲۶	۰.۰۲۵	۰.۰۲۶	۰.۴۱	۰.۲۲	۰.۴۶	۳۵۴۴۳	۹۵۵۱	۲۵۸۵۱	۴۰۰۸۹	۱۰۸۱۹	۲۹۲۱۷	۱۴۵۲۸	۲۹۸۱	۱۱۵۷۹	۱۶۰۱۲	۳۳۷۶	۱۳۰۸۶

جدول (۲-۵۶) : پیش بینی جمعیت شاغل در شهرستان مشگین شهر طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ بر اساس نرخ فعالیت و نرخ بیکاری (با توجه به توسعه امکانات و خدمات)																	
نرخ بیکاری			نرخ فعالیت			جمعیت فعال سال ۱۳۹۵			جمعیت فعال سال ۱۴۰۵			پیش بینی شاغلین ۱۳۹۵			پیش بینی شاغلین ۱۴۰۵		
کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی
۰.۰۶۰	۰.۰۴۳	۰.۰۷۲	۰.۳۷	۰.۳۷	۰.۳۸	۴۸۷۸۷۰	۲۷۲۶۵۰	۲۰۳۷۸۹	۵۴۷۹۰	۲۳۳۰۹	۳۱۴۰۹	۶۰۴۴۷	۲۶۱۹۲	۳۴۴۳۳	۱۹۰۶۶	۸۲۵۳	۱۱۰۷۷

جدول (۲-۵۷) : پیش بینی جمعیت شاغل در شهرستان نمین طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ بر اساس نرخ فعالیت و نرخ بیکاری (با توجه به توسعه امکانات و خدمات)																	
نرخ بیکاری			نرخ فعالیت			جمعیت فعال سال ۱۳۹۵			جمعیت فعال سال ۱۴۰۵			پیش بینی شاغلین ۱۳۹۵			پیش بینی شاغلین ۱۴۰۵		
کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی
۰.۰۵۲	۰.۰۸۳	۰.۰۳۵	۰.۳۶	۰.۳۶	۰.۳۶	۱۹۹۷۴	۷۳۸۰	۱۲۵۹۳	۲۲۲۰۸	۸۲۱۷	۱۳۹۹۰	۷۱۸۷	۲۴۳۶	۴۳۹۹	۷۵۷۵	۲۷۱۲	۴۸۸۷

جدول (۲-۵۸) : پیش بینی جمعیت شاغل در شهرستان نیر طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵ بر اساس نرخ فعالیت و نرخ بیکاری (با توجه به توسعه امکانات و خدمات)																	
نرخ بیکاری			نرخ فعالیت			جمعیت فعال سال ۱۳۹۵			جمعیت فعال سال ۱۴۰۵			پیش بینی شاغلین ۱۳۹۵			پیش بینی شاغلین ۱۴۰۵		
کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی
۰.۰۱۳	۰.۰۲۶	۰.۰۰۹	۰.۴۱	۰.۳۶	۰.۴۱	۸۹۱۰	۲۱۶۱	۶۷۵۱	۹۶۹۶	۲۳۷۳	۷۳۲۳	۳۶۵۳	۷۵۸	۲۷۴۴	۳۹۲۲	۸۳۲	۲۹۷۶

(د): ترکیب اشتغال در گروههای عمده اقتصادی

نظریه پایه توسعه استان براساس اهداف کلی طرح آمایش و سند چشم انداز ملی کشور توسعه بخش کشاورزی در درجه اول و گردشگری در درجه دوم و سپس صنعت و معدن است. بر همین اساس انتظار می‌رود ترکیب اشتغال در سالهای آتی و پس از اعمال طرحهای توسعه مربوطه در نقاط مختلف استان دچار تغییر شود و در سال ۱۳۹۵ به ترکیب ۳۱/۴ درصد بخش کشاورزی، ۲۴ درصد بخش صنعت و معدن و ۴۴/۶ درصد بخش خدمات رسیده و در سال ۱۴۰۵ به ترتیب ۳۰/۵ درصد بخش کشاورزی، ۲۱/۷ درصد بخش صنعت و معدن و ۴۷/۸ درصد بخش خدمات تغییر یابد. روند تغییرات در بخش‌های مذکور طی مقاطع مورد بررسی در جداول شماره (۲-۵۹) و (۲-۶۰) و (۲-۶۱) ارایه شده است.

جدول (۲-۵۹) : ساختار بخشی و رشته فعالیتی اشتغال در استان اردبیل طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵

پیش بینی				۱۳۸۵		گروههای عمده فعالیت
۱۴۰۵		۱۳۹۵		درصد	تعداد	
درصد	تعداد	درصد	تعداد			
۳۰.۵	۲۲۸۸۶۸	۳۱.۴	۱۶۲۲۴۸	۳۲.۲	۱۱۵۰۲۱	بخش کشاورزی و ...
۲۱.۷	۱۶۲۷۴۸	۲۴.۰	۱۲۴۱۷۷	۲۶.۵	۹۴۷۴۷	بخش صنایع و معادن
۴۷.۸	۳۵۹۲۸۹	۴۴.۶	۲۳۰۵۰۰	۴۱.۳	۱۴۷۸۷۶	بخش خدمات
۱۰۰	۷۵۰۹۰۵	۱۰۰	۵۱۶۹۲۵	۱۰۰	۳۵۷۶۴۴	کل

جدول (۲-۶۰) : ساختار بخشی و رشته فعالیتی اشتغال در جامعه شهری استان اردبیل طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵

پیش بینی				۱۳۸۵		گروههای عمده فعالیت
۱۴۰۵		۱۳۹۵		درصد	تعداد	
درصد	تعداد	درصد	تعداد			
۴.۲	۱۹۴۴۲	۵.۱	۱۵۱۸۸	۶.۲	۱۱۸۶۵	بخش کشاورزی و ...
۲۶.۷	۱۲۳۳۹۴	۲۸.۸	۸۵۷۵۵	۳۱.۰	۵۹۵۹۷	بخش صنایع و معادن
۶۹.۱	۳۱۹۸۸۳	۶۶.۱	۱۹۶۵۰۶	۶۲.۸	۱۲۰۷۱۵	بخش خدمات
۱۰۰	۴۶۲۷۱۹	۱۰۰	۲۹۷۴۴۹	۱۰۰	۱۹۲۱۷۷	کل

جدول (۶۱-۲) : ساختار بخشی و رشته فعالیتی اشتغال در جامعه روستایی استان اردبیل طی مقاطع ۱۳۹۵ و ۱۴۰۵

پیش بینی				۱۳۸۵		گروه های عمده فعالیت
۱۴۰۵		۱۳۹۵		درصد	تعداد	
درصد	تعداد	درصد	تعداد			
۷۱.۷	۱۷۱۸۹۳	۷۲.۱	۱۴۴۰۹۱	۶۱.۸	۱۰۳۱۵۶	بخش کشاورزی و ...
۱۵.۸	۳۷۷۹۶	۱۵.۱	۳۰۲۴۳	۲۱.۱	۳۵۱۵۳	بخش صنایع و معادن
۱۲.۵	۲۹۹۳۵	۱۲.۸	۲۵۶۳۵	۱۶.۳	۲۷۱۵۹	بخش خدمات
۱۰۰.۰	۲۳۹۶۲۴	۱۰۰.۰	۱۹۹۹۶۹	۱۰۰.۰	۱۶۶۸۷۷	کل

۳: برنامه ریزی و سیاستگذاری

۳-۱: راهبردهای توسعه (آمایش) استان

عوامل تعیین کننده در تصمیم سازی برای تدوین راهبردهای توسعه استان براساس اهداف آمایش سرزمین عبارتند از :

(الف): سند ملی آمایش و جایگاه استان در نظام آمایشی کشور

(ب): توان اکولوژیک استان

(پ): تهدیدها و فرصت ها در زمینه

- وضعیت منابع طبیعی و محیط زیست

- اجتماعی - فرهنگی

- اقتصادی

- ساختار فضایی استان

- پیوندهای اصلی بین سکونتگاهها

- ملاحظات ایمنی، دفاعی - امنیتی

با توجه به عوامل ذکر شده راهبردهای توسعه استان اردبیل در دو سطح کلان و خرد تدوین شده اند. راهبرد های کلان توسعه استان بر اساس سند ملی آمایش و راهبردهای خرد براساس نواحی همگن فضایی تدوین شده اند.

۳-۱-۱: راهبردهای کلان براساس سند ملی آمایش

در راستای تحقق اهداف چشم انداز بلندمدت توسعه کشور، نظریه پایه توسعه ملی و جهت گیری های آمایش سرزمین و با توجه به ویژگی های استان، ماموریت ها و وظایف اصلی استان به ترتیب بر پایه توسعه کشاورزی، گردشگری و صنعت با تاکید بر توسعه صنایع کشاورزی و فعالیت های معدنی استوار خواهد بود.

بنابراین اصلی ترین راهبردهای توسعه استان به شرح زیر می باشد:

- تقویت بخش کشاورزی به عنوان محور توسعه متناسب با منابع آب و خاک و پوشش گیاهی استان با اولویت محصولات باغی نظیر انگور، گیلان، هلو، فندق و محصولات زراعی همچون چغندر، ذرت و دامداری با متعادل کردن رابطه جمعیت دامی و ظرفیت تعلیف، گسترش دامپروری های متمرکز
- توسعه منابع آبی جهت توسعه اراضی زیرکشت از طریق احداث سد بر روی رودخانه‌ها با اولویت رودخانه های مرزی
- توسعه صنایع با اولویت صنایع مرتبط با کشاورزی اعم از صنایع تبدیلی و غذایی، صنایع تولید ابزار و ادوات مورد نیاز آن و صنایع کانی و غیرفلزی
- افزایش تقویت امکانات و تاسیسات گردشگری با توجه به جاذبه های تاریخی و طبیعی (چشمه های آبگرم) استان جهت پذیرش گردشگران کشورهای منطقه
- تسریع در فعالیت های زمین شناسی برای تعیین امکانات و قابلیت های معدنی استان به ویژه معادن مس، سرب و روی، طلا و پتاس و بهره برداری از آنها
- در جهت بهره برداری از موقعیت فراملی کشور، اتصال اردبیل به راه آهن آذربایجان برای تقویت شبکه حمل و نقل و ترانزیت کالا در ارتباط با کشورهای منطقه جهت بهره برداری از موقعیت منطقه ای کشور و ارتقاء کیفی راههای درون استانی و بین منطقه ای
- توجه ویژه به آمایش مناطق مرزی استان
- تقویت زیربنایهای شهری جهت افزایش کارآیی استان در پذیرش نقش بیشتر در فرآیند توسعه ملی و منطقه ای
- تقویت خدمات برتر به منظور پشتیبانی از فرآیند توسعه استان
- توسعه شبکه گاز رسانی جهت جلوگیری از تخریب منابع طبیعی
- توسعه فعالیت های آموزشی و تحقیقاتی مراکز آموزش عالی استان با هدف آموزش نیروی متخصص مورد نیاز استان متناسب با گرایش های توسعه استانی
- توسعه آموزش های فنی و حرفه ای با توجه به الزامات توسعه و گرایش های تخصصی فعالیت ها در استان

۲-۱-۳: راهبردهای توسعه استان در سطح خرد (به تفکیک بخش های مختلف)

راهبردهای کلان توسعه استان اردبیل، محورها و جهت گیری های کلی و اصلی توسعه استان را تعیین کرده و برای اجرایی شدن نیازمند تدوین راهبردهایی در سطح خرد متناسب با ویژگی های مناطق مختلف استان و در ادامه راهبردهای کلان است.

توسعه براساس محور گردشگری یکی از عمده ترین راهبردهای توسعه کلان استان است، این راهبرد متناسب با قابلیت های موجود گردشگری در نقاط مختلف استان کاربردی خواهد شد. استقرار چشمه های آب گرم با خاصیت درمانی در منطقه سرعین، توسعه گردشگری مبنی بر توریسم درمانی، جذابیت های گردنه حیران و جنگل فندقلو در شهرستان نمین توسعه مبتنی بر طبیعت گردی و چشم اندازهای کشاورزی در دشت مغان اگر توریسم را شکل و گسترش خواهند داد.

با توجه به ناهمگنی فضایی موجود در استان جهت برقراری تعادل فضایی ضروریست متناسب با راهبردهای کلان توسعه در استان، راهبردهای توسعه در سطح خرد تدوین شوند. از این رو راهبردهای توسعه استان در سطح خرد براساس مناطق فضایی - کالبدی طرح کالبد منطقه ای استان و نواحی همگن فضایی - آمایشی، تدوین و مورد بررسی قرار گرفته اند. تدوین راهبردهای توسعه استان در سطح خرد و به تفکیک بخش های مختلف اجتماعی- اقتصادی و فضایی - کالبدی و محیط زیستی موثر در آمایش استان در چهار گام به شرح زیر انجام شده است.

- گام نخست: شناخت و بررسی وضع موجود استان با رویکرد آمایش سرزمین
- گام دوم: جمع بندی وضع موجود، نتیجه گیری و شناسایی مناطق همگن فضایی- آمایشی
- گام سوم: تطبیق نواحی همگن فضایی- آمایشی با تقسیمات اداری- سیاسی استان
- گام چهارم: تطبیق نواحی همگن فضایی - آمایشی با مناطق فضایی- کالبدی طرح کالبدی منطقه ای
- گام پنجم: تدوین راهبردهای آمایش استان به تفکیک بخش های مختلف براساس شناخت نقاط قوت، ضعف، فرصتها و تهدیدها گام های اول تا سوم به تفصیل در قسمت های مختلف مطالعات مورد بررسی قرار گرفته اند.

اقدامات انجام شده در گام چهارم به شرح زیر است :

تطبیق نواحی همگن فضایی - آمایشی با منطقه بندی طرح کالبدی منطقه ای

در طرح کالبدی منطقه ای آذربایجان که در سال ۱۳۷۶ از سوی مرکز مطالعات و تحقیقات شهرسازی و معماری ایران تهیه شده است استان اردبیل به ۴ منطقه فضایی - کالبدی به شرح زیر تقسیم بندی شده است.

- منطقه مغان : که سه شهرستان پارس آباد ، بيله سوار و گرمی را در بر می گیرد شهر مرکز این ناحیه پارس آباد - جعفرآباد میباشد.
- منطقه مشگین شهر : با مرکزیت شهر مشگین شهر شامل شهرستان مشگین شهر می شود.
- منطقه اردبیل: که شامل سه شهرستان اردبیل، نمین و نیر می شود. مرکز این ناحیه شهر اردبیل است.
- منطقه خلخال: با مرکزیت شهر خلخال در بر گیرنده دو شهرستان گیوی و خلخال است.

در نقشه های شماره (۱-۲)، تطبیق مناطق همگن فضایی - کالبدی با آخرین تقسیمات اداری - سیاسی نمایش داده شده است.

در نقشه مناطق فضایی - کالبدی طرح کالبد منطقه ای با ناحیه بندی آمایشی در نقشه شماره (۱-۳)، حاکی از انطباق ناحیه بندی آمایشی با طرح کالبد منطقه ای است. انطباق نواحی آمایشی و مناطق کالبدی به شرح زیر است.

- منطقه مغان منطبق با نواحی یک (مغان)، دو (جعفرآباد)، سه (خروسلو) و چهار (دره رود)
- منطقه مشگین شهر منطبق با نواحی پنج (صلوات) ، شش (سبلان) و هفت (مشگین شهر)
- منطقه اردبیل منطبق با نواحی هشت (عنبران - فندقلو) ، نه (اردبیل) و ده (نیر - سرعین)
- منطقه خلخال منطبق با نواحی یازده (گیوی) و دوازده (خلخال)

در گام پنجم که به تدوین راهبردهای آمایشی استان به تفکیک بخش های مختلف براساس شناخت نقاط قوت ، ضعف، فرصتها و تهدیدها اختصاص دارد، ابتدا با برگزاری کارگاه های هم اندیشی نظر نخبگان و سازمان ها و ارگانهای دخیل در امر مدیریت استان در قالب مدل طوفان فکری مورد ارزیابی قرار گرفت. سپس براساس نظرات دریافتی نقاط قوت، ضعف، فرصتها و تهدیدهای استان به تفکیک مناطق فضایی - کالبدی - آمایشی طبقه بندی گردید. در نهایت راهبردهای بخش آمایش استان به تفکیک مناطق فضایی - کالبدی و فضایی - آمایشی تدوین گردید.

در ادامه ابتدا نقاط قوت، ضعف، فرصتها و تهدیدها تعیین شده است و سپس راهبردهای توسعه آمایشی استان در سطح خرد به تفکیک مناطق فضایی - کالبدی و فضایی - آمایشی مورد بررسی قرار گرفته است.

۱-۲-۱-۳: نقاط قوت ، ضعف ، فرصت ها و تهدیدها (SWOT)

برای تعیین نقاط قوت، ضعف، فرصتها و تهدیدهای موجود در استان اردبیل از روش یا مدل تجزیه و تحلیل SWOT استفاده می شود. تجزیه و تحلیل SWOT اصطلاحی است که برای شناسایی نقاط قوت و ضعف داخلی و فرصت ها و تهدیدهای خارجی که یک سیستم با آن روبرو است به کار برده می شود. تجزیه و تحلیل SWOT شناسایی نظام مند عواملی است که راهبردهای اساسی یا اصلی توسعه باید بهترین سازگاری را با آنها داشته باشد. منطق رویکرد مذکور این است که راهبردهای اثربخش توسعه (استان) باید قوتها و فرصت های (استان) که مثابه یک سیستم است را به حداکثر برساند، ضعفها و تهدیدها را به حداقل برساند. این منطق اگر درست به کار گرفته شود نتایج بسیار خوبی برای انتخاب و طراحی یک راهبرد اثربخش خواهد داشت.^۱

^۱: توضیحات مفصل در این رابطه در گزارش جمع بندی و نتیجه گیری از مطالعات آمایش استان ارائه شده است.

جدول (۳-۱): نقاط قوت استان اردبیل به تفکیک مناطق فضایی - کالبدی و نواحی فضایی - آمایشی

مناطق فضایی - کالبدی	نواحی فضایی - آمایشی	قوت ها
مغان (شهرستان های پارس آباد، بیله سوار و گرمی)	<p>مغان (مغان) یک</p> <ul style="list-style-type: none"> - توپوگرافی مناسب ، تناسب منابع اراضی برای توسعه کشاورزی - وجود تپ خاکها با قابلیت آبیاری کلاس (III, II, I) - تناسب شرایط اقلیمی برای توسعه زراعی و باغی - وجود شبکه آبیاری مغان در ناحیه - وجود سدهای میل مغان و بودجه - وجود زیرساخت های صنعتی شامل شهرک و ناحیه صنعتی پارس آباد و دسترسی به صنایع تبدیلی تکمیلی وابسته به بخش کشاورزی نظیر کارخانه پنبه پاک کنی - موقعیت ژئواستراتژیک مناسب برای مبادلات برون مرزی و توسعه صادرات - استقرار شهر پارس آباد در ناحیه به عنوان دومین شهر بزرگ استان و بزرگترین شهر در شمال استان - توسعه شبکه ارتباطی درون ناحیه ای و فرودگاه مغان - تمرکز امکانات ، خدمات و زیرساخت های مناسب شهری در شهر پارس آباد و خدمات رسانی به کانون های جمعیتی پیرامونی - وجود مرکز تحقیقات کشاورزی مغان - دسترسی به نیروی انسانی متخصص و ارزان 	
	<p>دو (جغیرآباد)</p> <ul style="list-style-type: none"> - تناسب اراضی و وجود خاک مرغوب برای توسعه کشاورزی - تخصیص ۷۰۰ میلیون مترمکعب سهم استان اردبیل از سدخداآفرین برای توسعه شبکه آبیاری خداآفرین و تخصیص ۲۲۰ میلیون مترمکعب سهم استان اردبیل از سد عمارت برای شبکه آبیاری عمارت - تناسب اقلیمی برای توسعه کشاورزی و باغداری - میانگین روزهای آفتابی بالا نسبت به سایر نقاط استان - نزدیکی به مناطق مرزی و مناطق گمرکی بیله سوار - وجود ناحیه صنعتی روح کندی در منطقه - امکان ذخیره تولیدات کشاورزی نظیر گندم در سیلوی احداثی منطقه - امکان توسعه ایستگاه اصلاح نژاد و تکثیر گوسفند نژاد مغانی - احتمال قرار گرفتن شهرهای قدیمی بنه و یاجروان در محدوده جغرافیایی این ناحیه و استفاده از جاذبه های توریستی این شهرها 	
	<p>سه (خروسلو)</p> <ul style="list-style-type: none"> - تناسب اقلیمی در بخشی از محدوده به ویژه از نظر مناسب بودن میزان بارش ، نزولات جوی ، دما و کوتاه بودن دوره یخبندان - جریان رودخانه بالهارود و سرشاخه های اصلی آن - وجود چشمه های متعدد و دسترسی به منابع آب زیرزمینی - تناسب اراضی مرتعی - وجود سد کیلارلو - استقرار شهرک و ناحیه صنعتی گرمی، ناحیه صنعتی رضی و شکر آب - وجود معادن کانی های غیرفلزی شناخته شده - استقرار شهر گرمی به عنوان عمده ترین کانون زیستی - تاریخی در ناحیه - وجود زیستگاه های طبیعی حیات وحش - وجود گونه های گیاهان دارویی در منطقه - وجود اراضی مستعد کشاورزی در بخشی از ناحیه - واقع شدن شهر باستانی برزند و نیز قیزقلعه سی که قدمت هر دو آنها به دوره اشکانی می رسد، در اراضی رشته کوه خروسلو 	

ادامه جدول (۱-۳): نقاط قوت استان اردبیل به تفکیک مناطق فضایی - کالبدی و نواحی فضایی - آمایشی

مناطق فضایی - کالبدی	نواحی فضایی - آمایشی	قوت ها
	چهار (دره رود)	<ul style="list-style-type: none"> - وجود اراضی مستعد و حاصلخیز در اطراف رودخانه دره رود - جریان رودخانه دره رود در ناحیه - وجود اراضی مستعد جهت فعالیت های کشاورزی (زراعی) در حاشیه رودخانه دره رود - وجود فعالیت های مربوط به دامداری مدرن در شرق ناحیه - وجود معادن کانی غیر فلزی شناخته شده - تنوع گونه های گیاهی و جانوری - وجود شهرک صنعتی و ناحیه صنعتی - وجود منابع آبی تقریباً پایدار در منطقه - وجود اقلیم مناسب در منطقه جهت فعالیت کشاورزی - واقع شدن شهر قدیمی برزند در محدوده به عنوان جاذبه گردشگری - وجود شبکه بران در محدوده
	پنج (صلوات)	<ul style="list-style-type: none"> - جریان رودخانه قره سو در ناحیه - وجود سدهای متعدد جهت بهره برداری از منابع آب سطحی (ارباب کندی، گل تپه رضی، سد شیخ احمد) - وجود منطقه شکار ممنوع گندمین - مناسب بودن میزان بارش و نزولات جوی (متوسط بارش ۳۶۰-۳۰۰ میلی متر) - وجود اراضی با تناسب مرتعی - استقرار شهر رضی در ناحیه - عبور محور ارتباطی جدید اردبیل، مشگین شهر، پارس آباد از ناحیه در کنار جاده ارتباطی قدیم - وجود معادن کانی غیر فلزی شناخته شده - وجود زیرساختهای لازم در شهرکها و نواحی صنعتی - نزدیکی به مرکز استان - هم مرز بودن با کشور همسایه (آذربایجان)
	شش (سیلان)	<ul style="list-style-type: none"> - استقرار قله سیلان در ناحیه - تناسب اراضی مرتعی - وجود چشمه های آب معدنی و آب گرم - وجود منابع شناخته شده زمین گرمایی - وجود مناظر و مرایای بدیع طبیعی (منحصر به فرد در سطح ملی و دارای ارزش بین المللی) - وجود معادن کانی غیر فلزی شناخته شده
مشگین شهر (شهرستان مشگین شهر)	هفت (مشگین شهر)	<ul style="list-style-type: none"> - وجود چشمه های متعدد آب معدنی و آب گرم و دسترسی به انرژی زمین گرمایش - تناسب اراضی دشت مشگین شهر برای توسعه کشاورزی و باغداری - تناسب اقلیمی از منظر بارش و دما - عبور رودخانه قره سو از محدوده - وجود سدهای متعدد جهت بهره برداری از منابع آب سطحی (قره قیه، بنگجه، دوشاقسلو، جهان، قصابرود و...) - وجود چشمه های متعدد آب معدنی و آب گرم - وجود صنایع زمین گرمایی - وجود زیرساخت های صنعتی شامل شهرک و ناحیه صنعتی مشگین شهر - استقرار شهر مشگین شهر در ناحیه به عنوان سومین شهر بزرگ استان و مرکز تاریخی عشایر ایل شاهسون با عملکرد درون منطقه ای و ملی - وجود معادن کانی غیر فلزی شناخته شده - بالا بودن نرخ جمعیت فعال و تحصیلکرده - موقعیت ناحیه به عنوان پل ارتباطی بین استان اردبیل و استان آذربایجان شرقی - وجود آثار تاریخی از دوران های مختلف از جمله قلعه قهقهه، قیز قلعه سی و...

ادامه جدول (۱-۳): نقاط قوت استان اردبیل به تفکیک مناطق فضایی - کالبدی و نواحی فضایی - آمایشی

قوت ها	نواحی فضایی - آمایشی	مناطق فضایی - کالبدی
<ul style="list-style-type: none"> - گستردگی پوشش مرتعی - جنگی در بیش از ۹۴ درصد وسعت ناحیه - وجود جنگل فندقلو با ارزش اکولوژیک و مناظر و مرایای منحصر به فرد - استقرار بخشی از گردنه حیران در ناحیه - مناسب بودن میزان بارش و نزولات جوی (متوسط بارش ۳۶۰ میلی متر) - استقرار شهر عنبران در ناحیه - وجود گونه های گیاهی غنی با ارزش دارویی و اکولوژیکی از جمله اثر طبیعی ملی سوسن چلچراغ 	<p style="text-align: center;">هفت (عنبران - فندقلو)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - استقرار دشت آبرفتی اردبیل در ناحیه و تناسب اراضی برای توسعه کشاورزی - عبور رودخانه های قوری چای، بالیخوچای و یامچی ، قره سو، نشته رود و... - وجود شبکه آبیاری قوری چای و یامچی - وجود سدهای متعدد جهت بهره برداری از منابع آب سطحی (سرپند، تازه کند محمدیه، شورابیل، گوهساره، زربیل و...) - وجود تالاب پته خور - وجود دریاچه شورابیل ، نئور و مناطق حفاظت شده در این مناطق - وجود معادن در ناحیه به ویژه معادن شن و ماسه - وجود زیرساخت های صنعتی شامل شهرکها و نواحی صنعتی - توسعه شبکه ارتباطی درون ناحیه ای و فرودگاه - استقرار شهر اردبیل در ناحیه به عنوان مرکز اداری ، سیاسی ، اقتصادی و تجاری استان - تمرکز امکانات، خدمات و زیرساخت های مناسب شهری در اردبیل و خدمات رسانی به کانون های جمعیتی - پیرامونی، منطقه ای ، فرمانطقه ای و بین المللی شهر اردبیل - وجود معادن گانی غیر فلزی شناخته شده - وجود اراضی با تناسب مرتعی و پوشش گیاهی و وجود تناسب شرایط اقلیمی برای توسعه باغداری و وجود باغات میوه و نهالستان - وجود فعالیت های دامداری و دام قابل توجه در منطقه و وجود تعاونی های تولیدی - وجود چشمه سارهای متعدد و امکان دسترسی به منابع آب زیرزمینی - وجود مناظر و مرایای طبیعی و امکانات توسعه و گردشگری زمستانی(برف و زیاد بودن دوران یخبندان) - وجود زیرساخت های آموزش عالی و مراکز علمی و پژوهشی - وجود روستاهای بزرگ و پرجمعیت - توسعه مبادلات بین استانی با توجه به وجود زیرساخت های مناسب 	<p style="text-align: center;">ده (اردبیل)</p>	<p style="text-align: center;">اردبیل (شهرستان های اردبیل، نئین و نیز)</p>

ادامه جدول (۱-۳): نقاط قوت استان اردبیل به تفکیک مناطق فضایی - کالبدی و نواحی فضایی - آمایشی

قوت ها	نواحی فضایی - آمایشی	مناطق فضایی - کالبدی
<ul style="list-style-type: none"> - وجود چشمه های متعدد آب معدنی و آب گرم - وجود سدهای متعدد جهت بهره برداری از منابع آب سطحی (گنجگاه، بستان آباه، زمزم، فوری چای) - استقرار در محدوده دشتی - گسترش اراضی زراعی آبی و باغات - وجود شهر نیر محور پیوند آذربایجان شرقی - اردبیل - وجود شهر سرعین به عنوان کانون با سابقه جذب گردشگر - وجود مناظر و مرایای طبیعی و امکانات توسعه گردشگری زمستانه - وجود معادن کانی غیر فلزی شناخته شده - وجود دالانها و کریدورهای جریانات هوایی - وجود شهرک و ناحیه صنعتی - گسترش فعالیت های زنبورداری - گسترش فعالیت های دامپروری صنعتی در منطقه - گسترش فعالیت های خدماتی در منطقه - وجود آثار تاریخی از ماقبل تاریخ همچون دژ کوه عباسلو، کاروانسرای شاه عباسی، بقعه کورائیم، غارباستانی گلستان و... 	<p style="text-align: center;">دشت (سخت)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - تناسب اقلیمی از نظر بارش و نزولات جوی (متوسط بارش ۴۲۰-۳۴۰ میلی متر) - وجود چشمه های متعدد و دسترسی به منابع آب زیرزمینی - جریان رودخانه های بالیخلوچای و قزل اوزن - وجود سدهای متعدد جهت بهره برداری از منابع آب سطحی (قره قشلاق، گنجگاه، پردستو، هرسین، ایلخچی و...) - وجود دریاچه نئور - گسترش پوشش مرتعی و چشم اندازهای بدیع و منحصر به فرد - استقرار گردنه الماس در ناحیه و همجواری با محور اسالم - احداث شبکه آبیاری کوثر - استقرار شهر گیوی با عملکرد خدماتی در محدوده - وجود معادن کانی غیر فلزی شناخته شده - وجود منطقه حفاظت شده نئور - وجود منطقه شکار ممنوع و حفاظت شده آق داغ - وجود غار یخکان - وجود شکارگاه های حیات وحش نوده، دابی کندی، گزور و... - وجود شهرک و ناحیه صنعتی - وجود منابع به میزان زیاد در این ناحیه - وجود جنگل های ایرانی - تورانی در منطقه، با ارزش زیست محیطی و اکوتوریسم - وجود آب معدنی تیل شاهرود و آبدرمانی گیوی 	<p style="text-align: center;">ناحیه (گوی)</p>	<p>خلخال (شهرستان های کوثر و خلیخال)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - تناسب شرایط اقلیمی برای توسعه باغداری - استقرار شهر خلیخال در ناحیه به عنوان عمده ترین کانون جمعیتی در جنوب استان - وجود اراضی با تناسب اراضی و باغی با عوارض توپوگرافی کم (دشت خلیخال) - موقعیت مناسب محدوده از نظر پهنه بندی خطر زلزله (محدوده با خطر کم) - پتانسیل منابع آبهای سطحی به میزان ۵۰۰ میلیون مترمکعب در سال - وجود زیرساخت های آموزش عالی - وجود معادن کانی غیر فلزی شناخته شده - وجود گردنه اسالم در نزدیکی خلیخال - وجود زیستگاه های بکر و حیات وحش و گونه های نادر گیاهی - وجود شهرک صنعتی خلیخال - تناسب شرایط اقلیمی برای توسعه باغداری و گردشگری 	<p style="text-align: center;">دوارزه (خلخال)</p>	

جدول (۲-۳): نقاط ضعف استان اردبیل به تفکیک مناطق فضایی - کالبدی و نواحی فضایی - آمایشی

ضعف ها	نواحی فضایی - آمایشی	مناطق فضایی - کالبدی
<ul style="list-style-type: none"> - بالا بودن سطح آب زیرزمینی و زهدار بودن بخشی از اراضی زراعی - محدودیت کمی و کیفی آب زیرزمینی و وابستگی شدید به آب سطحی - بالا بودن خطر رخداد زلزله - موقعیت جغرافیایی و فاصله زیاد با کانون های توسعه داخل کشور - رشد نامتوازن شهرپارس آباد و جذب جمعیت مهاجر روستایی بدون ایجاد زیرساخت ها و ساختار سکونت و توسعه کالبدی شهر در اراضی کشاورزی - استفاده بی رویه از کودها و سموم شیمیایی - عدم توسعه کافی شریانهای ارتباطی در منطقه نظیر راه آهن - عدم توسعه مناسب صنایع تبدیلی در منطقه - عدم بهره وری، کارآیی و مدیریت بهینه کشت و صنعت « بهره گیری از امکانات کشت و صنعت و پایین بودن میزان سوددهی» - تحقق نیافتن مدیریت یکپارچه منابع آب به لحاظ عدم مدیریت شرکت آب منطقه ای اردبیل بر سدا رس به جهت قرار گیری سد در خارج از استان 	<p>بک (مغان)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - شرایط توپوگرافی نامناسب و تپ اراضی کوهپایه ای - بالا بودن خطر رخداد زلزله - استقرار روستاهای پراکنده و فقدان کانون شهری - وجود نظام دامداری سنتی مبتنی بر رمه گردانی و اتکاء به مراتع گسترده - فقدان کانون های اقتصادی متمرکز و مراکز خدمات رسانی - عدم پیوند با شبکه بزرگراهی و راه آهن، برای مبادلات ملی و برون مرزی - استفاده بی رویه از سموم و کودشیمیایی - وجود اراضی با عملکرد پایین به جهت دیمی بودن - عدم توسعه مشاغل صنعتی و خدماتی در منطقه - کمبود منابع آب پایدار - تحقق نیافتن مدیریت یکپارچه منابع آب به لحاظ عدم مدیریت شرکت آب منطقه ای اردبیل بر سدخداآفرین به جهت قرار گیری سد در خارج استان 	<p>دو (جعفرآباد)</p>	<p>مغان (شهرستان های پارس آباد، بیله سوار و گرمی)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - کوهستانی بودن بیش از ۷۹ درصد وسعت ناحیه - شیب زیاد اراضی - بروز فرسایش در اراضی شیبدار و زمین لغزشها در منطقه - محدودیت اقلیمی در اراضی کوهستانی، برای توسعه کشاورزی - بالا بودن خطر رخداد زلزله - وجود روستاهایی با جمعیت کم و پراکنده در اراضی کوهستانی - عدم امکان خدمات رسانی به روستاهای پراکنده کوهستانی - فقدان شبکه بزرگراهی - محدودیت اراضی برای توسعه شهر گرمی و عدم وجود برنامه ریزی مدون جهت توسعه شهری - فقدان مراکز علمی و فنی و مهندسی - عدم گسترش مبادلات اقتصادی و ارتباطات برون مرزی از طریق بازارچه های مرزی 	<p>سه (خروسو)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - کوهستانی بودن بیش از ۹۱ درصد وسعت ناحیه - حاکمیت شرایط آب و هوایی سرد و طولانی بودن دوره یخبندان (بیش از ۵۰ روز) - بالا بودن خطر رخداد زلزله - وجود روستاهای پراکنده در اراضی کوهستانی - فقدان کانون زیستی و نقطه مهم شهری در محدوده - بالا بودن فرسایش اراضی در ناحیه 	<p>چهار (دره روه)</p>	

ادامه جدول (۲-۳): نقاط ضعف استان اردبیل به تفکیک مناطق فضایی - کالبدی و نواحی فضایی - آمایشی

ضعف ها	نواحی فضایی - آمایشی	مناطق فضایی - کالبدی
<ul style="list-style-type: none"> - کوهستانی بودن بیش از ۷۷ درصد وسعت ناحیه - حاکمیت شرایط آب و هوایی سرد و طولانی بودن دوره یخبندان (بیش از ۱۰۰روز) - عدم امکان توسعه زراعی به دلیل شرایط نامساعد محیطی - بالا بودن خطر رخداد زلزله - ناکارآمدی عملکردی، شهر رضی به عنوان کانون خدماتی، بازرگانی و اقتصادی - وجود روستاهای کوچک و پراکنده در مناطق کوهستانی - اتکاء گسترده به اراضی مرتعی در نظام رمه گردانی و دامداری روستایی - فرسایش به دلیل زراعت در اراضی شیبدار - عدم توسعه یافتگی و حمایت جدی دولت در بخش های سرمایه گذاری - تقسیمات ناموزون سیاسی منطقه در طول سالهای گذشته 	<p style="text-align: center;">بنج (صلوات)</p>	مشگین شهر (شهرستان مشگین شهر)
<ul style="list-style-type: none"> - کوهستانی بودن ۹۹ درصد از وسعت ناحیه - حاکمیت شرایط آب و هوایی سرد و طولانی بودن دوره یخبندان (بیش از ۱۵۰ روز) - محدودیت منابع آب و خاک برای توسعه کشاورزی - بالا بودن خطر رخداد زلزله - اتکاء به مراتع برای دامپروری عشایری (بیلاق) - فقدان سازوکارهای مناسب برای بهره برداری گردشگری در منطقه - آسیب پذیری اکولوژیک - عدم وجود شبکه ارتباطی مناسب - محدودیت شدید توسعه کالبدی به دلیل شرایط توپوگرافی و طولانی بودن دوره یخبندان - بروز حوادث غیر مترقبه نظیر سیل و زمین لغزش در ناحیه 	<p style="text-align: center;">شش (سیلان)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - کوهپایه ای بودن بیش از ۷۳ درصد وسعت ناحیه - طولانی بودن دوره یخبندان (بیش از ۷۵ درصد) - شرایط نامساعد توپوگرافی و آسیب پذیری در مقابل فرسایش اراضی - بالا بودن خطر رخداد زلزله - غلبه کشاورزی و باغداری، دامپروری سنتی در محدوده - وجود روستاهای پراکنده کوهستانی و عدم دسترسی به خدمات توسعه انسانی - عدم گسترش بخش های صنعت و خدمات همپای بخش کشاورزی و توریسم 	<p style="text-align: center;">هفت (مشگین شهر)</p>	

ادامه جدول (۲-۳): نقاط ضعف استان اردبیل به تفکیک مناطق فضایی - کالبدی و نواحی فضایی - آمایشی

ضعف ها	نواحی فضایی - آمایشی	مناطق فضایی - کالبدی
<ul style="list-style-type: none"> - کوهستانی بودن ۹۳ درصد از وسعت ناحیه - حاکمیت شرایط آب و هوایی سرد و طولانی بودن دوره یخبندان (بیش از ۱۰۰ روز) - محدودیت منابع آب و خاک از نظر بهره برداری کشاورزی - محدودیت هر نوع کاربری صنعتی، کشاورزی - تخریب و کاهش سطح اراضی جنگلی در اثر توسعه کشاورزی و دامداری سنتی و تهیه زغال 	<p style="text-align: center;">هشت (هشتران - نندو) (نندو)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - حاکمیت شرایط آب و هوایی سرد و طولانی بودن دوره یخبندان (بیش از ۱۰۰ روز) - بزرگ سری شهر اردبیل و فاصله نامتناسب شهر اول با شهرهای دوم و سوم استان - تمرکز عمده خدمات (به نسبت استان) اداری، آموزشی و فرهنگی در شهر اردبیل - رشد نامتوازن اردبیل، شکل گیری حاشیه های بی قاعده شهری - گسترش محدوده آلوده کننده صنعتی و شهری (مواد زائد جامد فاضلاب) و تخریب منابع پایه زیستی (منابع آب و خاک) - کوهستانی بودن منطقه - یعنی شرایط توپوگرافی نامناسب و تپ اراضی کوهپایه ای و بروز فرسایش در اراضی شیب دار - خطر نشست دشت اردبیل و آسیب پذیری زیست محیطی - اختصاص آب شبکه موجود یامچی به بخش شرب و صنعت و حذف قسمتی از اهداف بخش کشاورزی ناحیه - عدم امکان خدمات رسانی به روستاهای پراکنده کوهستانی و وجود روستاهای کوچک و پراکنده - عدم وجود شبکه ارتباطی مناسب بین روستایی - وجود گسل در منطقه و بالا بودن خطر زلزله در غرب و جنوب غربی و جنوب شرقی (وجود پدیده های ژئومورفیک، لغزش، رانش و خیزش) - محدودیت دوره آسایش اقلیمی برای جذب گردشگران و عدم سودآوری در سرمایه گذاری خدمات گردشگری - آسیب پذیری اجتماعی به دلایل تداخل فرهنگی و حضور گردشگران - گسترش شهر اردبیل، صنایع و شهرکهای وابسته و تغییر کاربری اراضی پیرامون شهر - تمرکز فعالیت های مختلف در مرکز استان 	<p style="text-align: center;">نه (اردبیل) (نه)</p>	<p>اردبیل (شهرستان های اردبیل، نمین و نیر)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - محدودیت دوره آسایش اقلیمی برای جذب گردشگر و عدم سودآوری در سرمایه گذاری خدمات گردشگری - فقدان برنامه ریزی جامع گردشگری و توسعه شتابان سرعین - آسیب پذیری زیست محیطی - بالا بودن خطر رخداد زلزله در غرب ناحیه - فقدان سیستم تصفیه فاضلاب شهرستان نیر و عواقب زیست محیطی آن - عدم سرمایه گذاری کافی در فعالیت های مختلف 	<p style="text-align: center;">ده (نیر - سرعین) (ده)</p>	

ادامه جدول (۲-۳): نقاط ضعف استان اردبیل به تفکیک مناطق فضایی - کالبدی و نواحی فضایی - آمایشی

ضعف ها	نواحی فضایی - آمایشی	مناطق فضایی - کالبدی
<ul style="list-style-type: none"> - کوهستانی بودن ۱۱/۴ درصد از وسعت ناحیه - حاکمیت شرایط آب و هوایی بسیار سرد در محدوده مطالعاتی و طولانی بودن دوره یخبندان (۱۰۰ تا ۱۷۵ روز) - عدم بهره برداری از منابع آب سطحی به دلیل کوهستانی بودن محدوده و جریان رودخانه ها در دره های عمیق - وجود روستاهای کوچک و پراکنده در اراضی کوهستانی - اتکاء به رمه گردانی روستایی - وجود لغزش و تخریب اراضی شیبدار - انزوای جغرافیایی محدوده - ضعف زیرساختهای عمومی به دلیل کوهستانی بودن محدوده - بالا بودن خطر رخداد زلزله در غرب ناحیه - بالا بودن خطر پدیده های ژئومورفیک (لغزش، رانش و خیزش) - فرسایش شدید خاک در منطقه 	<p style="text-align: center;">ناحیه (توی)</p>	<p style="text-align: center;">جلخال (شهرستان های کوثر و جلال)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - کوهستانی بودن ۶۵ درصد از وسعت ناحیه - حاکمیت شرایط آب و هوایی بسیار سرد در محدوده مطالعاتی و طولانی بودن دوره یخبندان (بیش از ۱۲ روز) - وجود روستاهای کوچک و پراکنده در اراضی کوهستانی - اتکاء یک جانبه به مراعات در ساختار دامپروری سنتی روستایی و فشار به مراعات و تخریب اراضی 	<p style="text-align: center;">دوازده (جلخال)</p>	

جدول (۳-۳): فرصت های استان اردبیل به تفکیک مناطق فضایی - کالبدی و نواحی فضایی - آمایشی

فرصت ها	نواحی فضایی - آمایشی	ناطق فضایی - کالبدی
<ul style="list-style-type: none"> - همگنی و تجانس قومی - فرهنگی - امکان توسعه فرصت های سرمایه گذاری در شهرک و ناحیه صنعتی پارس آباد - استقرار کشت و صنعت مغان و پارس در ناحیه - امکان توسعه کشت های مکانیزه و تجاری با توجه به یکپارچگی اراضی - وجود پتانسیل گردشگری در زمینه آگروتوریسم و توریسم روستایی - عشایری - امکان توسعه مبادلات مرزی به دلیل همجواری با کشور آذربایجان و دسترسی به گمرک بیله سوار - استقرار شهر پارس آباد در این ناحیه به عنوان دومین شهر استان که در تنظیم روابط کارکردی و عملکردی استان نقش استراتژیک دارد. - استقرار شهرهای بیله سوار و اصلاندوز در محدوده مرزی استان و ناحیه و اهمیت و نقشی که به ویژه شهر بیله سوار در ترانزیت کالا و مبادله کالا با کشورهای همجوار دارد. - امکان توسعه آموزش عالی با تخصص کشاورزی با توجه به قابلیت ها و مهارت های موجود - بالا بودن نرخ جمعیت فعال - توسعه شبکه ارتباطی درون ناحیه ای و فرودگاه مغان - تمرکز امکانات، خدمات و زیرساخت های مناسب شهری در شهر پارس آباد و خدمات رسانی به کانون های جمعیتی پیرامونی - امکان توسعه صنایع تبدیلی کشاورزی - امکان ایجاد مجتمع های پرورش پرندگان وحشی (کبک و قراول) - امکان توسعه مجتمع های پرورش ماهی گرمآبی - امکان ایجاد مراکز تولید انرژی پاک از انرژی خورشیدی و فضولات دامی - امکان تبدیل ضایعات بخش کشاورزی به کود آلی و دامی - توسعه مرکز تحقیقات کشاورزی مغان - توسعه شبکه های آبیاری تحت فشار - امکان برنامه ریزی جهت استفاده از آب رودخانه ارس در تراسهای فوقانی دشت مغان - امکان ارتقاء منطقه شکار ممنوع مرزی ارس به منطقه حفاظت شده - آشنایی کامل اکثریت مردم منطقه با علوم و فنون تخصصی کشاورزی - امکان بکارگیری روش های مدرن آبیاری با توجه به گسترش و یکپارچگی اراضی - امکان برنامه ریزی برای استفاده از آب رودخانه ارس در شبکه شامات 	<p>(مغان)</p>	<p>مغان (شهرستان های پارس آباد، بیله سوار و گرمی)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - توسعه کشاورزی مدرن و تبدیل اراضی زراعی دیم به اراضی آبی - تحول در نظام زیستی و توسعه فضایی - کالبدی به دلیل توسعه نظام کشاورزی مدرن - امکان ایجاد و توسعه صنایع تبدیلی - تکمیلی مبتنی بر کشاورزی دامی - امکان توسعه دامپروری مدرن - دارا بودن جاذبه های گردشگری در زمینه آگروتوریسم و توریسم روستایی - عشایری - تبدیل کشت دیم به کشت آبی با انتقال آب از سد عمارت و خداآفرین - امکان توسعه شهر جعفرآباد و ایفای نقش یک کشت شهر مدرن - تولید برق از انرژی خورشیدی (سیستم فتوسل) - دسترسی به بازارهای قفقاز با توجه به نزدیکی به مرز بیله سوار - توسعه کشت گلخانه ای - امکان توسعه مجتمع های پرورش ماهی گرمآبی - ایجاد مجتمع های پرورش پرندگان وحشی و پستانداران وحشی نظیر آهو و کبک - امکان استفاده از پتانسیل ذخایر نفتی در منطقه - امکان جذب عشایر در قالب طرح اسکان و خدمت رسانی بهتر و تغییر شکل از دامپروری سنتی به صنعتی و کشاورزی مدرن - برنامه ریزی شبکه پمپاژ فتحعلی و توسعه شبکه پمپاژهای پارس ۱، ۵، ۴ و ۶ کشت و صنعت و شبکه و ایستگاه پمپاژ خلیللو 	<p>(جعفرآباد)</p>	

ادامه جدول (۳-۳): فرصت های استان اردبیل به تفکیک مناطق فضایی - کالبدی و نواحی فضایی - آمایشی

فرصت ها	نواحی فضایی - آمایشی	ناطق فضایی - کالبدی
<ul style="list-style-type: none"> - امکان احداث شبکه های آبیاری و زهکشی - امکان توسعه فعالیتهای اقتصادی مبتنی بر توسعه معادن و صنایع وابسته به آن - امکان ایفای نقش گرمی به عنوان مرکز میان راهی برای پیوند بین ناحیه یک و دو به مرکز استان و شبکه ملی و استانی به ناحیه یک و دو - امکان ایجاد مراکز خدمات رسانی به ساختار فضایی روستایی - امکان تکثیر نیمه طبیعی پرندگان و پستانداران وحشی و ایجاد شکارگاههای طبیعی - امکان گسترش دامداری - امکان ایجاد مرکز تولید پادزهر و دارو از سم مار - امکان تکثیر و فرآوری گیاهان دارویی - امکان توسعه زیستگاههای حیات وحش جهت ارتقاء سطح حفاظت نظیر جنگل الینی و اوماسلانی - امکان استقرار واحدهای صنعتی به خصوص صنایع کوچک - امکان کنترل و مدیریت منابع آب سطحی از طریق ایجاد سد و طرحهای مختلف آبخیزداری - امکان بازسازی و گسترش راههای ارتباطی در منطقه - امکان گسترش فعالیت های متمرکز دامپروری و صنایع تبدیلی وابسته به آن در منطقه - وجود منابع آب سطحی و مرزی بالهارود - امکان کنترل و مدیریت حوزه آبخیز استفاده از طرحهای آبخیزداری 	<p style="text-align: center;">سه (خروسو)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - وجود کشاورزی سنتی در حاشیه رودخانه دره رود و امکان تبدیل آن به کشاورزی مدرن با احداث و ایجاد شبکه های آبیاری و زهکشی در حاشیه رودخانه - استقرار زیستگاههای عشایری در ناحیه و امکان توسعه گردشگری روستایی - عشایری - امکان توسعه دامداری مدرن با توجه به گستردگی فعالیت های دامپروری در ناحیه - امکان توسعه صنایع وابسته به فعالیت های معدنی - امکان حفاظت از زیستگاه آقا محمد بیگلو در جهت حفظ فون و فلور منطقه - امکان تکثیر پرورش ماهیان گرمابی - امکان تکثیر و فرآوری گیاهان دارویی - امکان استقرار واحدهای صنعتی به ویژه صنایع تبدیلی - امکان توسعه صنایع تبدیلی مرتبط با فعالیت های دامپروری در منطقه - امکان توسعه بخش خدمات و فعالیت های ارتباطی پیوند دهنده بین ناحیه ای 	<p style="text-align: center;">چهار (دره رود)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - امکان ایفای نقش میان راهی، در توسعه منطقه ای و گردشگری در سطح استان - امکان توسعه خدمات رسانی و تمرکز روستاها در نقطه شهری رضی - امکان ساماندهی نظام عشایری و توسعه اکوتوریسم و توریسم عشایری - امکان ایجاد مراکز تکثیر و فرآوری گیاهان دارویی - امکان ارتقاء سطح حفاظتی منطقه شکار ممنوع گندمین - امکان استقرار واحدهای صنعتی با گرایش های مختلف - امکان هدایت شهرکهای صنعتی و مناطق مسکونی مرکز استان به این ناحیه جهت جلوگیری از تخریب دشت اردبیل - امکان توسعه صنعت و خدمات در این ناحیه - امکان کنترل و مدیریت حوزه آبخیز با استفاده از طرحهای آبخیزداری - برنامه ریزی و مطالعه اجرای سد و شبکه های احمدبیگلو و اهل ایمان، دره بیگلو، قره گل، علمدار و خلیفه لو - امکان استفاده از پتانسیل های تاریخی ناحیه برای ارتقاء نقشه گردشگری آن 	<p style="text-align: center;">پنج (صلوات)</p>	<p style="text-align: center;">مشگین شهر (شهرستان مشگین شهر)</p>

ادامه جدول (۳-۳): فرصت های استان اردبیل به تفکیک مناطق فضایی - کالبدی و نواحی فضایی - آمایشی

فرصت ها	نواحی فضایی - آمایشی	ناطق فضایی - کالبدی
<ul style="list-style-type: none"> - امکان ایجاد یک زئوپارک با عملکرد ملی و بین المللی - امکان توسعه گردشگری (اکوتوریسم و توریسم عشایر) - امکان ساماندهی بخشی از جمعیت شهری در مشارکت مدیریت زئوپارک و سرمایه گذاری در توسعه گردشگری - امکان بهره برداری از منابع زمین گرمایی، برای تولید انرژی در ابعاد منطقه ای و ملی - امکان ارتقاء سطح حفاظتی دامنه های سیلان - امکان توسعه مراکز فرآوری فرآورده های دامی - امکان استقرار واحدهای صنعتی - امکان کنترل و مدیریت حوزه آبخیز با استفاده از طرحهای آبخیزداری - امکان بهره برداری بهینه از آبهای گرم و معدنی منطقه - امکان ترمیم مراتع با اعمال مدیریت صحیح - امکان گسترش بخش خدمات با اعمال مدیریت صحیح 	<p>نقش (سیلان)</p>	<p>مشگین شهر (شهرستان مشگین شهر)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - امکان کنترل و مدیریت حوزه آبخیز با استفاده از طرحهای آبخیزداری - احداث شبکه های آبیاری و زهکشی - تثبیت نقش عملکردی مشگین شهر، برای انتظام اقتصادی - فرهنگی و خدماتی جامعه عشایری، برای پیوند فرامنطقه ای، استانی و ملی - توسعه نقش مشگین شهر برای پشتیبانی همه جانبه از توسعه گردشگری در ناحیه ۶ و غرب استان - ارتقاء باغداری سنتی و توسعه باغداری مدرن و کشت و صنعت های وابسته به باغداری - فرصت های سرمایه گذاری در توسعه صنایع وابسته به کشاورزی و صنایع معدنی - ساماندهی توسعه اقتصادی - اجتماعی و فضایی آبادی نشینی در محدوده - احداث مجتمع های آبگرم «جوشلو - قیزجه» - امکان ایجاد مراکز فرآوری فرآورده های دامی - امکان تولید کود آلی از ضایعات کشاورزی و فضولات دامی - دسترسی به نیروی انسانی جوان و تحصیلکرده - امکان استفاده از نیروی انسانی با تحصیلات عالی و کاهش مهاجرت نیروی کار - گسترش بخش خدمات و صنعت - ایجاد زمینه های لازم برای استفاده حداکثری از آثار تاریخی به عنوان جاذبه های گردشگری - در دست اجرا بودن شبکه سیلان، سد خورشید آباد، سد احمد بیگلو و سداهل ایمان 	<p>هفت (مشگین شهر)</p>	<p>مشگین شهر (شهرستان مشگین شهر)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - امکان کنترل و مدیریت حوزه آبخیز با استفاده از طرحهای آبخیزداری - امکان ایجاد یک قطب گردشگری (اکوتوریسم) منحصر به فرد با کارکرد منطقه ای و ملی و فراملی - پیوند فضایی با محور گردشگری گیلان - اردبیل - ارتقاء عملکردی شهر عنبران، به عنوان مرکز خدمات گردشگری - امکان حفاظت و توسعه جنگل فندقلو - امکان ارتقاء سطح حفاظتی به ذخیره گاه زیستکره - امکان ایجاد پارکهای جنگلی و مکان های ورزشی مناسب - هم مرز بودن با جمهوری آذربایجان - برنامه ریزی جهت اجرای سدهای نمین و عنبران - وجود منابع آبی در آقچای نمین - در دست اجرا بودن مجموعه تفریحی - گردشگری فندقلو در ناحیه - نزدیکی ناحیه به کشورهای همسایه و لزوم ایجاد بازارچه مرزی - توسعه صنایع دستی در شهر عنبران به ویژه ورنی و حاجیم - هم مرز بودن با جمهوری آذربایجان و امکان مبادلات مرزی 	<p>هشت (عنبران - فندقلو)</p>	<p>اردبیل (شهرستان های اردبیل، نمین و نیز)</p>

ادامه جدول (۳-۳): فرصت های استان اردبیل به تفکیک مناطق فضایی - کالبدی و نواحی فضایی - آمایشی

فرصت ها	نواحی فضایی - آمایشی	ناطق فضایی - کالبدی
<ul style="list-style-type: none"> - امکان کنترل و مدیریت منابع آب سطحی از طریق ایجاد سد و طرح های آبخیزداری - امکان ایفای نقش و عملکرد با محور فن آوری نوین، آموزش عالی و پشتیبانی خدماتی از فرآیند توسعه در سطح استان - امکان ساماندهی ارتباط فرامنطقه ای و بین المللی استان - توسعه صنعتی برای پشتیبانی از توسعه زیرساخت های کشاورزی استان - امکان توسعه دامپروری متمرکز صنعتی (با چرخه کامل) - امکان استفاده از ظرفیت های تاریخی و اقلیمی مناسب برای ساماندهی گردشگری - امکان استفاده از محدوده های بادخیز خوب دشت اردبیل برای تولید انرژی پاک - امکان احداث شبکه های آبیاری مدرن و زهکشی - امکان اصلاح و توسعه باغداری سنتی و صنعتی - امکان تخصیص ۳۰۰ میلیون مترمکعب آب از رودخانه قزل اوزن به دشت اردبیل (ایجاد حقایه) - امکان توسعه صنایع وابسته به فعالیت های معدنی - امکان توسعه و نقش دهی به مراکز پرجمعیت روستایی و ایجاد مدیریت های جدید - امکان ساماندهی آب های گرم معدنی سردابه، یدی بلوک و ... و امکان استفاده های متعدد دیگر - امکان استفاده از ظرفیت های تاریخی - اقلیمی مناسب برای ساماندهی گردشگری - وجود آثار تاریخی و اماکن باستانی و محوطه های تاریخی امامزاده ها و سایر اماکن متبرکه - امکان ایجاد و ساماندهی ارتباط فرامنطقه ای و بین المللی - امکان توسعه ورزش های زمستانی و افزایش دوره تقاضای گردشگری و امکان ایجاد قطب گردشگری منطقه ای - همگنی فرهنگی، مذهبی و قومی - نرخ رشد مثبت جمعیت و دسترسی به نیروی انسانی متخصص - امکان استقرار واحدهای صنعتی در شهرکها و نواحی صنعتی - امکان ایجاد شهرک های مسکونی و صنعتی در شهرهای اطراف و نزدیک نظیر نمین - گسترش بخش خدمات جهت ایجاد تسهیلات به گردشگران و جذب سرمایه ها - امکان ایجاد رشته های دانشگاهی جدید با توجه به پتانسیل در استان در زمینه های گردشگری، آبهای معدنی، گیاهان دارویی - برنامه ریزی لازم جهت مطالعه و اجرای سد ایوریق - اتکاء به دامپروری روستایی به شیوه سنتی در نظام اقتصاد روستایی 	<p style="text-align: center;">د (اردبیل)</p>	<p style="text-align: center;">اردبیل (شهرستان های اردبیل، نمین و نیر)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - امکان کنترل و مدیریت منابع آب سطحی از طریق ایجاد سد و طرح های آبخیزداری - امکان توسعه سازمان یافته گردشگری (گردشگری سلامت و اکوتوریسم) - امکان توسعه ورزش های زمستانی برای افزایش دوره زمانی تقاضای گردشگری - امکان توسعه زراعی دیم و اصلاح وضعیت باغات به ویژه در ناحیه نیر - امکان توسعه شهر نیر، به عنوان مرکز میان راهی و پشتیبانی خدمات بازرگانی، کشاورزی و گردشگری - امکان توسعه نیروگاه های بادی - امکان توسعه پارک آبی - امکان استقرار واحدهای صنعتی با گرایشهای مختلف - امکان توسعه بخش خدمات در منطقه - امکان سرمایه گذاری در فعالیت های اقتصادی با مزیت های نادر در منطقه - امکان استفاده بهینه از آب های معدنی گرم و آشامیدنی - امکان ارتقای روستاهای منطقه به منظور جذب گردشگران و ایفای نقش در توریسم و اکوتوریسم 	<p style="text-align: center;">د (نیر - سرعین)</p>	

ادامه جدول (۳-۳): فرصت های استان اردبیل به تفکیک مناطق فضایی - کالبدی و نواحی فضایی - آمایشی

فرصت ها	نواحی فضایی - آمایشی	ناطق فضایی - کالبدی
<ul style="list-style-type: none"> - امکان کنترل و مدیریت حوزه آبخیز با استفاده از طرح های آبخیزداری - احداث شبکه های آبیاری و زهکشی - وجود چشمه های مستعد با جاذبه های گردشگری از جمله چشمه ازناو و گردنه الماس - قابلیت توسعه گردشگری مبتنی بر اکوتوریسم (طبیعت گردی) - عبور محور اسالم خلخال از این ناحیه و نقش آن در توسعه گردشگری - امکان توسعه باغات مدرن - امکان توسعه دامپروری مدرن روستایی با مشارکت جوامع محلی - امکان ایجاد مراکز روستایی و یا افزایش نقش عملکردی شهر گیوی برای جذب جمعیت روستایی پراکنده در اراضی کوهستانی - احداث شبکه آبیاری گیوی - امکان ارتقاء سطح منطقه مشگول جهت حفاظت - امکان توسعه طرح های تکثیر و فرآوری گیاهان دارویی - امکان توسعه شکارگاه های طبیعی در منطقه - امکان استقرار واحدهای صنعتی و گسترش فعالیت های صنعتی و خدمات در منطقه - امکان گسترش راه های ارتباطی بین استانی و توسعه منطقه - وجود آثار تاریخی از جمله انتساب فیروز آباد به فیروز شاه ساسانی - برنامه ریزی مطالعه و احداث سد و شبکه های گیوی، هشتجین، زرج آباد، زاویه کرد، نیاخرم، مرشت و سنگ آباد 	<p style="text-align: center;">بازره (گیوی)</p>	<p style="text-align: center;">خلخال (شهرستان های کوثر و خلخال)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - امکان کنترل و مدیریت منابع آب سطحی از طریق ایجاد سد و طرح های آبخیزداری - امکان ایفای نقش مرکزیت در قلمرو جنوب استان و کانون جدید ارتباطی گیلان و اردبیل - امکان توسعه و ساماندهی صنایع چوب با عملکرد منطقه ای و فرامنطقه ای - امکان توسعه باغات مدرن و صنایع وابسته به کشاورزی - امکان توسعه دامپروری مدرن روستایی و صنایع وابسته - امکان ایجاد منطقه نمونه گردشگری با توجه به سیما و منظر شهری خلخال، وجود زیرساخت و جایگاه جغرافیایی در محدوده ارتباطی گیلان - اردبیل - امکان توسعه گردشگری تلفیقی (مذهبی توریسم سلامت) با توجه به موقعیت منطقه - امکان توسعه آبی پروری سردابی - امکان ایفای نقش مرکزی در آموزش عالی با عملکرد منطقه ای - احداث سد بر روی رودخانه بفراچرد - احداث سد گیوی « در دست اتمام » - وجود امکانات و زیرساخت های مناسب برای توسعه گردشگری - امکان ارتقاء سطح حفاظتی منطقه با توجه به وجود گونه های نادر گیاهی و جانوری منطقه آق داغ که حتی قابلیت ارتقاء به ذخیره گاه، زیست کره را دارد. - امکان توسعه جنگل های دست کاشت - امکان گسترش فعالیت صنعتی در منطقه - امکان ایجاد شریان های ارتباطی مطمئن در منطقه و خروج از بن بست - در دست اجرا بودن سد بفراچرد - امکان گسترش فعالیت های ورزشی و فرهنگی در منطقه - وجود آثار تاریخی از دوران های مختلف تاریخی 	<p style="text-align: center;">دوازده (خلخال)</p>	

جدول (۴-۳): تهدیدهای استان اردبیل به تفکیک مناطق فضایی - کالبدی و نواحی فضایی - آمایشی

تهدیدها	نواحی فضایی - آمایشی	مناطق فضایی - کالبدی
<ul style="list-style-type: none"> - انزوای جغرافیایی در سطح ملی به دلیل فقدان شبکه های بزرگراهی و راه آهن - بهره برداری شدید از منابع سطحی و افزایش سطح ایستابی و زهدار شدن اراضی و عدم تناسب شبکه زهکشی با شبکه آبیاری - ورود پساب زراعی به رودخانه ارس و خطر آلودگی آب ارس - ورود فاضلاب شهرهای پارس آباد و اصلاندوز به رودخانه ارس و افزایش بار آلودگی آن - عدم مدیریت زیست محیطی رودخانه ارس (ورود پساب صنعتی از سرشاخه ها در ارمنستان به رودخانه ارس) - بروز چالش و تنش های اجتماعی در پی توسعه شبکه های آبیاری و زهکشی در محدوده اراضی قشلاقی عشایر ایل سون - توسعه فرهنگ حاشیه نشینی و افزایش ناهنجاریهای اجتماعی - فرهنگی متأثر از افزایش مهاجرت های روستایی - شهری در پارس آباد - تهدید امنیتی ناشی از ترویج قومی گرایی خارج از مرزهای استان - فقدان سازو کارهای فرهنگی، آموزشی و مشارکتی برای جبران چالش های قومی - فقدان سازوکارهای مناسب و مشارکتی برای تغییر الگوی رمة گردانی و جبران خسارت ناشی از توسعه شبکه های آبیاری و زهکشی در مراتع و سامان های عرفی عشایر - فقدان مهارت های آموزشی به ویژه در بخش کشاورزی در مناطق با برنامه تغییر مشاغل جهاد کشاورزی - تهدید اراضی با قابلیت بالای کشاورزی در اثر گسترش افقی شهرها - وجود پدیده قاچاق در منطقه و سایر مبادلات غیر قانونی - برنامه های توسعه بهره برداری از منابع آب در کشورهای بالادست و امکان ایجاد بحران آبی در رود ارس در افق بلندمدت - فقدان نقشه توپوگرافی با مقیاس ۱:۲۵۰۰۰ 	<p>یک (مغان)</p>	<p>مغان (شهرستان های پارس آباد، بیله سوار و گرمی)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - عدم وجود سازو کار فرهنگی و مشارکتی برای تحول در سازمان فضایی مبتنی بر روستاهای پراکنده و نظام عشایری به ساختار نوین تولید کشاورزی مدرن - فقدان سازو کار مناسب برای مدیریت چالش های ناشی از تبدیل اراضی مرتعی و سامان عرفی عشایر رمة گردان به اراضی کشاورزی - فقدان نظام متمرکز خدمات رسانی، مدیریت منطقه ای، بهداشتی و درمانی، آموزشی و اوقات فراغت و... با توجه به توسعه اقتصادی پیش رو - فقدان طرح دقیق برای توسعه شهر جعفر آباد (در صورت عدم تهیه طرح توسعه، به شکل گیری شهری با ناهنجاریهای متعدد از جمله حاشیه نشینی مواجه خواهد بود.) - نرخ رشد منفی جمعیت روستایی - خروج محصولات تولیدی از منطقه به صورت خام بدون ارزش افزوده و اشتغالزایی - عدم توسعه بخش صنعت و خدمات همپای بخش کشاورزی - فقدان نقشه توپوگرافی با مقیاس ۱:۲۵۰۰۰ 	<p>دو (جعفرآباد)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - وجود فرسایش در اراضی کوهستانی و زمین لغزش های متعدد در اراضی و مناطق مسکونی - فقدان سازو کارهای اقتصادی - مبتنی بر بازرگانی و انزوای ناحیه - تداوم فقر در گستره روستایی و ادامه مهاجرت روستاییان - فقدان نظام خدمات بهداشتی و درمانی و خدمات اجتماعی - تهدید اراضی مرتعی به دلیل اتکا بیش از حد تعادل در رمة گردانی روستایی - توسعه نیافتگی کالبدی - عملکردی شهر گرمی و عدم ایفای نقش مناسب در توسعه - نرخ رشد منفی جمعیت و عدم جذب جمعیت و مهاجر فرست بودن منطقه - فقدان نقشه توپوگرافی با مقیاس ۱:۲۵۰۰۰ - بروز حوادث غیر مترقبه متعدد نظیر سیل و زمین لغزش ها در منطقه و خسارت ناشی از آن - عدم وجود ساختمان مناسب برای مهار آب رودخانه مرزی بالارود 	<p>سه (خروسلو)</p>	

ادامه جدول (۳-۴): تهدیدهای استان اردبیل به تفکیک مناطق فضایی - کالبدی و نواحی فضایی - آمایشی

تهدیدها	نواحی فضایی - آمایشی	مناطق فضایی - کالبدی
<ul style="list-style-type: none"> - تداوم فقر در نظام روستایی - عدم دسترسی به خدمات آموزشی، بهداشتی، درمانی و توسعه انسانی در مناطق روستایی - عدم وجود ساز و کارهای مناسب بر ساماندهی زیستگاه های عشایری - تخریب مراتع و فرسایش اراضی کوهستانی - عدم وجود سازوکارهای مناسب برای توسعه اقتصادی (توسعه کشاورزی و دامپروری و بهره برداری از معادن) - نرخ رشد منفی جمعیت - فقدان نقشه های توپوگرافی با مقیاس ۱:۲۵۰۰۰ - گسترش خسارات سیل در منطقه و تهدید اراضی حاشیه رودخانه - تأثیرپذیری زیاد منطقه از پدیده هایی نظیر خشکسالی - انکایکجانبه عشایر در منطقه به مراتع کوهستانی و عدم گسترش دامپروری متمرکز - انکایکجانبه دامپروری روستایی در نظام اقتصاد روستایی 	<p>چهار (دره رود)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - عدم وجود ساز و کارهای شهری برای ایفای نقش عملکردی رضی به عنوان کانون توسعه ناحیه رضی - تخریب مراتع و فرسایش اراضی - تداوم فقر روستایی و عدم دسترسی نقاط روستایی به خدمات آموزشی، فرهنگی، بهداشتی و درمانی - عدم وجود ساز و کارهای مناسب برای ایفای نقش میان راهی - عدم امکان ایفای نقش در محور گردشگری استان - نرخ رشد منفی جمعیت در نقاط روستایی - فقدان نقشه توپوگرافی با مقیاس ۱:۲۵۰۰۰ - عدم جذب تحصیل کرده های دانشگاهی در مراکز تولیدی و صنعتی - ضعف بنیه اقتصادی منطقه و عدم سرمایه گذاری موثر جهت جذب نیروی کار - مهاجرت گسترده نیروی انسانی منطقه به دلیل در آمد کم و عدم وجود فرصتهای شغلی مناسب 	<p>پنج (صلوات)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - محدودیت شدید و آسیب پذیری زیست محیطی منطقه در برابر فرآیند توسعه گردشگری بدون برنامه ریزی - اسکان موقت جمعیت در ناحیه (عشایری بودن ناحیه) - عدم وجود ساز و کارهای مناسب جذب نیروی انسانی آموزش دیده برای مشارکت و سرمایه گذاری در توسعه منطقه ای - آسیب پذیری اجتماعی ناشی از تعارضات (فرهنگی و اخلاقی) توسعه گردشگری با جوامع محلی و عشایر محدوده - نرخ رشد منفی جمعیت در نقاط روستایی - فقدان نقشه توپوگرافی با مقیاس ۱:۲۵۰۰۰ - عدم جذب تحصیل کرده های دانشگاهی در مراکز تولیدی و صنعتی - آسیب پذیری مراتع و عرصه های ملی در جریان توسعه و بهره برداری شدید - سیل خیز بودن ناحیه - خسارت زیاد حوادث غیر مترقبه نظیر سیل و زمین لغزش - عدم مدیریت پسابهای استخراجی آبگرم معدنی 	<p>شش (سیلان)</p>	مشگین شهر (شهرستان مشگین شهر)
<ul style="list-style-type: none"> - آسیب پذیری زیست محیطی در فرآیند توسعه - امکان بروز چالش های اجتماعی - فرهنگی بین جامعه عشایری و جوامع روستایی در فرآیند اسکان عشایر در منطقه - آسیب پذیری اجتماعی در برابر توسعه گردشگری - کاهش تدریجی نقش عملکردی مشگین شهر به دلیل بزرگ سری اردبیل ، کاهش نقش جامعه عشایری در ساختار اقتصادی استان - عدم وجود سازوکارهای خدمات درمانی و آموزشی و آموزش عالی در منطقه - فقدان نقشه های توپوگرافی با مقیاس ۱:۲۵۰۰۰ - عدم برنامه ریزی و استراتژی معین در کاهش خسارات حوادثی نظیر سیل و سرمازدگی در قبال گسترش عرصه های باغی و زراعی منطقه - عدم مدیریت پسابهای آب گرم معدنی - عدم مدیریت پساب واحدهای صنعتی و فاضلاب شهری 	<p>هفت (مشگین شهر)</p>	

ادامه جدول (۳-۴): تهدیدهای استان اردبیل به تفکیک مناطق فضایی - کالبدی و نواحی فضایی - آمایشی

تهدید ها	نواحی فضایی - آمایشی	مناطق فضایی - کالبدی
<ul style="list-style-type: none"> - آسیب پذیری اکولوژیک و زیست محیطی منطقه در فرآیند توسعه گردشگری - احتمال تخریب منابع جنگلی، به ویژه جنگل فندقلو - احتمال تغییر کاربری اراضی و گسترش روند بورس کاذب در کاربری اراضی - فقدان نقشه های توپوگرافی با مقیاس ۱:۲۵۰۰۰ - گسترش فعالیت های کشاورزی و دامپروری بدون رعایت مسائل علمی - گسترش پدیده قاچاق مرزی و فعالیت های غیرقانونی - سیل خیز بودن ناحیه 	<p>هشت (عبران - فندقلو)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - بالا بودن آلودگی های زیست محیطی ناشی از تولید زباله و فاضلاب، نشت آلودگی به منابع آب زیرزمینی - فقدان سازوکارهای مناسب فرهنگی متناسب با گردشگری شهر - امکان گسترش ناهنجاریهای اجتماعی در نواحی حاشیه ای شهر - تغییر کاربری اراضی حاصلخیز کشاورزی و رقابت در تخصیص منابع آب، با توجه به بزرگ سری اردبیل - عدم وجود زیرساخت های مناسب برای نگهداشت گردشگران در شهر (وجود گردشگران عبوری) - فقدان چشم انداز توسعه صنعتی و سعی و خطا در برنامه ریزی جامع صنعتی (وجود ترکیب بندی نامتناس و بدون پیوند در واحدهای صنعتی) - تغییر کاربری اراضی حاصل خیز کشاورزی - تخریب مراتع و فرسایش اراضی زراعی - پایین رفتن آب سفره های زیرزمینی به علت بهره برداری های غیراصولی و بی رویه بهره برداران - عدم توجه کافی به ساختار روستایی و توسعه ناموزون - نرخ رشد منفی جمعیت روستایی و مهاجر فرست بودن این نقاط و عدم جذب جمعیت - وجود رو به نزاید ناهنجاریهای اجتماعی خصوصاً در مناطق حاشیه شهر - آسیب پذیری اجتماعی در برابر توسعه گردشگری و تعارضات فرهنگی - افزایش و رواج اختلافات قومی و قبیله ای و بروز چالش های اجتماعی ناشی از آنها - تهدیدات امنیتی فعالیت های رو به تزاید قوم گرایی - تداوم فقر در مناطق روستایی - بیکاری و عدم وجود اشتغال، جوانی جمعیت و کم شدن فاصله نسل ها - عدم وجود نقشه های پایه (توپوگرافی) با مقیاس ۱:۲۵۰۰۰ - فقدان زیرساخت شهری با توجه به حضور روز افزون جمعیت در این شهر - مهاجر پذیری مرکز استان و بروز مشکلات ناشی از آن - افت شدید سفره آب زیرزمینی دشت اردبیل و آلودگی منابع آب سطحی و زیرزمینی در اثر استفاده بیش از حد از کودهای معدنی و سموم شیمیایی 	<p>نه (اردبیل)</p>	<p>اردبیل (شهرستان های اردبیل، نئین و نیر)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - تخریب زیست محیطی منابع پایه - بروز ناهنجاریهای فرهنگی به دلیل درهم آمیختگی فشرده جوامع محلی، سرمایه گذاران و گردشگران در یک دوره زمانی کوتاه - رشد نامتوازن شهر سرعین و فقدان نظام مدیریت شهری بدون توجه به ظرفیت برد - گسترش تغییر کاربری اراضی و بورس کاذب حول محور زمین - عدم توجه به ساختار روستایی و سامان های عرفی عشایر، بروز تنش و آسیب های اجتماعی - نرخ رشد منفی جمعیت در نقاط روستایی مخصوصاً در شهرستان نیر (مهاجر فرست بودن منطقه) - عدم وجود نقشه های توپوگرافی با مقیاس ۱:۲۵۰۰۰ - آسیب پذیری اجتماعی به دلیل تداخل فرهنگی - رکود بخش کشاورزی و باغداری سنتی به دلیل گسترش شتابان گردشگری - عدم مدیریت پساب استخرهای آب گرم معدنی و فاضلاب شهری - عدم پاسخگویی امکانات موجود با میزان جمعیت ورودی 	<p>ده (نیر - سرعین)</p>	

ادامه جدول (۳-۴): تهدیدهای استان اردبیل به تفکیک مناطق فضایی - کالبدی و نواحی فضایی - آمایشی

تهدید ها	نواحی فضایی - آمایشی	مناطق فضایی - کالبدی
<ul style="list-style-type: none"> - آسیب پذیری سکونتگاهها در برابر زمین لغزش و تخریب اراضی شیبدار - نرخ رشد منفی جمعیت روستایی و مهاجر فرصت بودن این نقاط و عدم جذب جمعیت - تخریب زیستگاه مشکول در اثر احداث جاده اردبیل پرچم - تخریب مناطق حفاظتی و زیستگاه های بکر به دلیل حضور گردشگران - عدم وجود نقشه توپوگرافی منطقه با مقیاس ۱:۲۵۰۰۰ - عدم گسترش سایر فعالیت های اقتصادی متناسب با قابلیت های ناحیه و فشار بر عرصه های منابع طبیعی - عدم سرمایه گذاری و گسترش خدمات در منطقه - سیل خیز بودن ناحیه 	<p>یازده (گیوی)</p>	<p>داخل (شهرستان های کوثر و خلخال)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - آسیب پذیری فرهنگی و اجتماعی در شرایط توسعه شنابان - آسیب پذیری زیست محیطی و اکولوژیک در برابر تخریب مراتع و دامپروری رمه گردان روستایی - عدم تکاپوی زیرساخت های خدماتی، بهداشتی و آموزشی برای پاسخگویی به روند توسعه - توسعه شنابان و تخریب زیستگاه های طبیعی به دلیل حضور گردشگران - نرخ رشد منفی جمعیت و مهاجر فرست بودن منطقه - عدم وجود نقشه توپوگرافی با مقیاس ۱:۲۵۰۰۰ - عدم ایفای نقش کارگردی موثر شهر خلخال بین استانی به جهت عدم توسعه کافی - کمبود آب شرب در شهر خلخال 	<p>دوازده (خلخال)</p>	<p>داخل (شهرستان های کوثر و خلخال)</p>

۲-۱-۳: راهبردهای توسعه استان در سطح خرد

۱-۲-۱-۳: راهبردهای توسعه کشاورزی

الف: راهبردهای توسعه منابع آب

- توسعه شبکه های آبیاری و زهکشی و توسعه روشهای بهینه بهره برداری از آب با تاکید بر کنترل و انتقال آبهای سطحی به ویژه در نواحی شمالی و مرکزی استان شامل نواحی دو (جعفرآباد) ، چهار (دره رود)، هفت (مشگین شهر) ، نه (اردبیل)
- توسعه سیستم زهکشی اراضی برای حفاظت از اراضی آبی در نواحی یک (مغان)، دو (جعفرآباد) و نه (اردبیل)
- مهار، کنترل و بهره برداری از آبهای سطحی و روان آنها از طریق احداث سدها و تاسیسات کوچک آبی در نواحی سه (خروسلو)، چهار (دره رود)، پنج (صلوات)، شش (سبلان)، هفت (مشگین شهر)، هشت (عنبران- فندقلو) ، نه (اردبیل) ، یازده (گیوی) ، دوازده (خلخال)
- اولویت دادن به بهره برداری از آبهای مرزی مشترک در ناحیه یک (مغان)
- اصلاح ساختار مصرف آب و افزایش راندمان آب در بخش کشاورزی در تمامی نقاط استان به ویژه در اراضی آبی
- در شرایط فعلی آب سطحی تجدیدپذیر در استان اردبیل بالغ بر ۳۱۳۲ میلیون مترمکعب در سال و آب زیرزمینی قابل استحصال در حدود ۲۹۸ میلیون مترمکعب در سال می باشد. بعبارت دیگر مجموع منابع آب قابل استحصال در وضع موجود در سطح استان اردبیل بالغ بر ۳۴۳۰ میلیون مترمکعب در سال است. این در حالی است که در شرایط افق توسعه (سال ۱۴۲۵ شمسی)، جمع نیازهای آبی استان به حدود ۵۲۲۲ میلیون مترمکعب در سال خواهد رسید که ۴۸۰۰ میلیون مترمکعب آن مربوط به نیازهای کشاورزی و باغداری است و ۴۲۲ میلیون مترمکعب نیز مربوط به نیازهای شرب، بهداشت، صنعت و گردشگری است. بنابر این ملاحظه می گردد که در شرایط افق توسعه، استان اردبیل با کمبود آبی به میزان ۱۷۹۲ میلیون مترمکعب در سال، مواجه خواهد بود. از این میزان کمبود اشاره شده، در حدود ۳۰ درصد مربوط به دشت اردبیل است. به طوری که منابع آب قابل استحصال در این دشت در شرایط موجود معادل با ۳۱۱ میلیون مترمکعب است، که با احتساب نیازهای آبی در افق توسعه که معادل با ۸۳۴ میلیون مترمکعب در سال برآورد گردیده، کل کمبود آب در شرایط افق در این دشت، معادل با ۵۲۳ میلیون مترمکعب در سال خواهد بود. با توجه به توضیحات ارائه شده بنظر می رسد یکی از راههای جبران کسری آب مورد نیاز در سطح استان و به خصوص در دشت اردبیل در شرایط افق، بررسی گزینه های محتمل انتقال آب بین حوضه ای به ویژه از حوزه قزل اوزن می باشد. البته این راهبرد در صورت ملحوظ

- نمودن مطالعات برنامه ریزی منابع آب و بررسی اثرات زیست محیطی طرح، قابل اجراء خواهد بود.
- ایجاد زیرساخت های لازم برای توسعه سیستم های بسته بندی آب و صادرات آب معدنی با توجه به ویژگی های آب زیرزمینی به ویژه در نواحی هفت (مشگین شهر) و ده (نیر - سرعین)
  - حفظ حقایق اکوسیستم ها در بهره برداری بهینه از منابع آب سطحی به ویژه در ناحیه یک (مغان) و برداشت از رودخانه ارس
  - رعایت استانداردهای خروجی پسابهای کشاورزی به ویژه در ناحیه یک (مغان)
  - ساماندهی و جلوگیری از فرسایش ساحل رودخانه ارس
  - ایجاد تشکل های آب بران از سوی سازمان کشاورزی به منظور استفاده بهینه از منابع آبی در ناحیه یک و دو و نه.
  - توسعه سیستم های آبیاری تحت فشار به منظور مدیریت بهینه منابع آب (صرفه جویی در مصرف، کاهش زهدار شدن اراضی) در ناحیه یک (مغان)
  - ایجاد تصفیه خانه پساب شهر پارس آباد و استفاده مجدد از پساب یاد شده در تامین آب بخش صنعت و کشاورزی به عنوان منابع آب غیرمتعارف
  - تدوین و تهیه تفاهم نامه سه جانبه با کشورهای حوضه آبریز ارس به منظور مدیریت رودخانه ارس و تنظیم جریان رودخانه و جلوگیری از بحران کمی و کیفی در میان مدت و بلندمدت
  - مطالعه و اجرای طرح های زودبازده درحوضه بالهارود به منظور جلوگیری از خروج آب (ناحیه سه)
  - هدایت چشمه ها و آبهای سطحی به مراتع و کاشت درختان میوه (ناحیه سه و هفت)
  - ایجاد سیستم هشدار سیل در حاشیه رودخانه ها دره رود (ناحیه چهار و یازده)
  - واگذاری مدیریت آبهای معدنی به بخش غیردولتی (تعاونیها) و تشکیل تعاونیها با مشارکت مردم منطقه برای ایجاد اشتغال و جذب نیروی کار جوان به ویژه در نواحی شش (سبلان، هفت، ده)
  - تامین آب شرب خلخال از رودخانه قزل اوزن برای افق درازمدت
  - در راستای تحقق مدیریت یکپارچه منابع آب و مدیریت توامان عرضه و تقاضا و منابع و مصارف، لزوم مدیریت شرکت آب منطقه ای اردبیل بر سدهای ارس و خداآفرین به لحاظ واقع شدن بیش از ۸۵٪ اهداف سدهای مذکور در استان اردبیل

ب: راهبردهای توسعه زراعت و باغداری

- توسعه کشاورزی با رویکرد فعالیت های زراعی مدرن و مکانیزه در ناحیه دو (جعفرآباد)

- تشکیل سازمان عمران برای دستیابی به توسعه فراهی و دستیابی به اشکال مناسب نظام بهره‌برداری و جذب سرمایه‌گذاری‌های جدید در ناحیه دو (جعفرآباد).
- به کارگیری الگوی کشت یکپارچه و منظم شده به منظور توسعه مدیریت بازاریابی در نواحی یک (مغان) و دو (جعفرآباد).
- توسعه کشاورزی با رویکرد باغداری در نواحی سه (خروسلو) هفت (مشگین شهر) و یازده (گیوی) و دوازده (خلخال)
- اصلاح نظام بهره‌برداری در بخش کشاورزی با تاکید بر یکپارچه سازی اراضی و شناسایی بازارهای هدف جهت صادرات محصولات و فرآورده‌های کشاورزی در نواحی مستعد کشاورزی از جمله نواحی یک، دو، هفت، نه (مغان، جعفرآباد، مشگین شهر، اردبیل)
- اصلاح ساختار نیروی انسانی شاغل در بخش کشاورزی به ویژه زراعت و باغداری از طریق آموزش و به کارگیری نیروهای تحصیل کرده محلی به خصوص در نواحی یک (مغان) و دو (جعفرآباد).
- تاسیس صندوق‌های حمایت از تولیدکنندگان بخش کشاورزی به خصوص در نواحی ویژه کشاورزی استان (ناحیه یک، دو، نه)
- امکان سنجی توسعه سیستم‌های گلخانه‌ای (شهرک‌ها و مجتمع‌های گلخانه‌ای) با توجه به شرایط آب و هوایی و خاک مرغوب (در نواحی یک، دو، هفت و نه)
- برنامه ریزی به منظور استفاده از انرژی و پتانسیل نیروی کار در بخش کشاورزی در تمامی نواحی
- تشکیل تعاونی‌های تولید کشاورزی نواحی (یک، دو، هفت و نه)
- گسترش مراکز آموزش عالی با توجه به تخصصی بودن بخش کشاورزی در نواحی (یک، دو، هفت و نه)
- توسعه کشاورزی مکانیزه و باغداری به صورت کشت و صنعت در نواحی (یک، دو)
- گسترش مبادلات مرزی با توجه به مزیت تولیدات کشاورزی و مازاد بودن آن جهت صادرات و اشتغالزایی در نواحی (یک و دو)
- مدیریت بهینه اراضی کشت و صنعت مغان (ناحیه یک)
- گسترش تعلیمات ترویجی - تبلیغی در بخش کشاورزی در تمامی نواحی توسعه (یک، دو و نه)
- رعایت تناسب اراضی در فرآیند تبدیل اراضی مرتعی به اراضی زراعی در طرح اسکان عشایر (ناحیه یک)
- توسعه کشت آبی و افزایش عملکرد پایین اراضی دیم در نواحی دو و چهار
- توسعه طرح‌های باغداری در قالب شکل‌های تعاونی به ویژه سهامی عام (نواحی پنج، شش، یازده)

- ارتقاء دانش و مهارت زارعین و باغداران با برگزاری دوره های آموزشی در تمامی نواحی
- توسعه کشاورزی با محوریت کشت محصولات استراتژیک از جمله سیب زمینی (نواحی هشت و نه)

پ: راهبردهای توسعه دامپروری

- ایجاد شهرک های دامداری صنعتی با هدف تسهیل در خدمات رسانی، جلوگیری از آلودگی های زیست محیطی و افزایش اشتغال با اولویت فارغ التحصیلان محلی بخش کشاورزی در نواحی مستعد از جمله نواحی یک (مغان)، دو (جعفرآباد) و نه (اردبیل).
- تغییر الگوی دامداری از دام سبک رمه گردان به دام سنگین و دام ایستاده در نواحی یک (مغان)، شش (سبلان) و هفت (مشگین شهر)، ده (نیر - سرعین) و یازده (گیوی)
- توسعه سیستم های دامپروری مدرن و صنعتی در ناحیه دو (جعفرآباد) با توجه به گستردگی دامپروری روستایی و رمه گردان در این ناحیه
- ساماندهی فعالیت های دامپروری سنتی - عشایری در نواحی چهار (دره رود)، شش (سبلان)، هفت (مشگین شهر) هشت (عنبران - فندقلو)
- امکان سنجی توسعه آبرزی پروری در منابع آب های طبیعی و نیمه طبیعی در نواحی یک، دو، سه، شش، هفت و دوازده
- توسعه مرکز تحقیقات کشاورزی مغان جهت استفاده از روشهای بیوتکنولوژی بجای سموم کشاورزی
- توسعه مجتمع های پرورش پرندگان و پستانداران وحشی در ناحیه دو
- واگذاری مدیریت و حق بهره برداری از رودخانه ارس به تعاونیهای پرورش ماهی در حاشیه رودخانه ارس و اجرای طرح های مرتبط با آبریان
- ایجاد کانونهای متمرکز تولید مبتنی بر دامداری
- توسعه دامداری توام با کشاورزی و مرتعداری به منظور تعادل دام و مرتع در قالب طرح های تعاونی های دامداری صنعتی با تولید علوفه در کشتزارهای آبی (ناحیه دو)
- راه اندازی طرح های دامی و طیور و زنبورداری (ناحیه چهار)
- توسعه دامپروری مدرن در روستاهای پرجمعیت و مستعد و بکارگیری نیروهای فعال در این بخش و کاهش اتکا به رمه گردانی و تخریب اراضی در نواحی مستعد

ت: راهبردهای توسعه منابع طبیعی (جنگل و مرتع)

- اصلاح و احیاء اراضی مرتعی و جنگلی از طریق تهیه و اجرای طرح های مرتعداری، جنگلداری و جنگل کاری در نواحی مستعد از جمله ناحیه چهار (دره رود)، شش (سبلان)

- ناحیه هفت (مشگین شهر) ناحیه هشت (عنبران - فندقلو)، ناحیه ده (نیر - سرعین) و ناحیه یازده (گیوی)
- جلوگیری از گسترش حوزه‌های استحفاظی شهرها در جهت حفاظت از منابع طبیعی استان به ویژه در نواحی نه (اردبیل)، نواحی یک (مغان).
  - ایجاد تعادل بین دام و مرتع جهت حفاظت از مراتع استان به ویژه در نواحی شش (سبلان) و هفت (مشگین شهر)
  - صیانت از جنگل‌ها، مراتع و مناطق حفاظت شده استان به ویژه در نواحی شش، هفت و هشت و یازده
  - تثبیت مالکیت دولت بر اراضی ملی و دولتی به ویژه در نواحی شش، هفت، هشت
  - امکان سنجی کشت گیاهان دارویی در نواحی شش، هفت، هشت، ده، یازده و دوازده
  - تهیه، تدوین و انجام مطالعات آبخیزداری به منظور جلوگیری از تخریب مراتع و فرسایش اراضی و ذخیره نزولات جوی و رسوبگذاری در مخازن سد هادر نواحی سه، چهار، پنج، شش، هفت، هشت، نه، ده و یازده
  - جلوگیری از فرسایش خاک و منع قانونی برای تخریب مراتع
  - گسترش مشاغل دیگر نظیر خدمات، معدنکاوی، صنایع تبدیلی در جهت کاهش اتکاء به عرصه های منابع طبیعی و عوارض ناشی از آن موثر خواهد بود.
  - کاهش اتکاء به مناطق کوهستانی و بهره برداری از مراتع جهت رفع معضل فرسایش خاک و کاهش توان تولیدی
  - تاسیس تعاونی های مرتعداری با مشارکت جامعه روستایی (ناحیه پنج)
  - تغییر کاربری مراتع به زمین های زراعی و باغی
  - تهیه و تدوین طرح های آبخیزداری در سطح اراضی شیب دار دامنه های سبلان (ناحیه شش)
  - تشکیل و توسعه تعاونی های مدیریت جامع آبخیز در نواحی هشت، ده و یازده
  - اصلاح و احیاء اراضی مرتعی و جنگلی از طریق تهیه و اجرای طرح های مرتعداری، جنگلداری و جنگل کاری در نواحی چهار، شش، هفت، هشت و ده و یازده
- در جدول شماره (۳-۵) خلاصه‌ای از راهبردهای توسعه بخش کشاورزی به تفکیک نواحی همگن فضایی ارایه شده است.
- همچنین موقعیت اجرای بعضی از طرح های توسعه این بخش در نقشه‌های شماره (۳-۴) و (۳-۵) و (۳-۶) نمایش داده شده است.

جدول (۵-۳): راهبردهای توسعه کشاورزی به تفکیک نواحی همگن آمایشی و مناطق فضایی-کالبدی

کشاورزی				نام ناحیه آمایشی	نام منطقه فضایی - کالبدی
منابع طبیعی	دامپروری و آبیاری	زراعت و باغداری و توسعه سیستم های گلخانه ای	منابع آب		
<p>- جلوگیری از گسترش حوزه‌های استحفاظی شهرها در جهت حفاظت از منابع طبیعی (اراضی مرتعی)</p>	<p>- توسعه فعالیت های دامپروری صنعتی</p> <p>- تغییر الگوی دامداری از دام سبک رمه گردان به دام سنگین و دام ایستاده</p> <p>- ایجاد شهرک‌های دامداری صنعتی با هدف تسهیل در خدمات‌رسانی، جلوگیری از آلودگیهای زیست محیطی و افزایش اشتغال به ویژه در میان فارغ التحصیلان محلی بخش کشاورزی</p> <p>- امکان سنجی و ارتقاء بهره‌وری تولید آبیاری در منابع آبهای طبیعی و نیمه طبیعی</p> <p>- امکان سنجی توسعه آبیاری پروری گرمایی و دو منظوره</p> <p>- توسعه دامداریهای صنعتی و متمرکز کردن عشایر</p> <p>- توسعه مرکز تحقیقات کشاورزی مغان جهت استفاده از روشهای بیوتکنولوژی بجای سموم کشاورزی</p>	<p>- شناسایی بازارهای هدف برای صادرات محصولات و فرآورده های کشاورزی</p> <p>- اصلاح ساختار نیروی انسانی شاغل در بخش کشاورزی (زراعت و باغداری) به ویژه از طریق آموزش و بکارگیری نیروهای تحصیل کرده محلی</p> <p>- تاسیس صندوق‌های حمایت از تولیدکنندگان بخش کشاورزی</p> <p>- مدیریت ساختاری نظام بهره‌برداری از اراضی</p> <p>- امکان سنجی توسعه سیستم های گلخانه ای</p> <p>- بازاریابی صادرات میوه کشت و صنعت مغان به کشورهای همجوار</p> <p>- افزایش آگاهی های مردم در خصوص کشاورزی و باغداری</p> <p>- برنامه ریزی به منظور استفاده از انرژی و پتانسیل نیروی کار در بخش کشاورزی</p> <p>- تشکیل تعاونی های تولید کشاورزی</p> <p>- گسترش مراکز آموزش عالی با توجه به تخصصی بودن بخش کشاورزی در منطقه</p> <p>- توسعه کشاورزی مکانیزه و باغداری به صورت کشت و صنعت</p> <p>- گسترش مبادلات مرزی با توجه به مزیت تولیدات کشاورزی و مازاد بودن آن جهت صادرات و اشتغالزایی</p> <p>- مدیریت بهینه اراضی کشت و صنعت مغان</p> <p>- گسترش تعلیمات ترویجی - تبلیغی در بخش کشاورزی</p>	<p>- توسعه سیستم زهکشی اراضی برای حفاظت از اراضی آبی</p> <p>- بهره‌برداری از آبهای مرزی مشترک (رودخانه ارس)</p> <p>- رعایت استانداردهای خروجی پسابهای کشاورزی</p> <p>- حفظ حقایقه اکوسیستم ها (حقایقه زیست محیطی) در بهره‌برداری بهینه از منابع آب سطحی به ویژه در ناحیه یک (مغان) و برداشت از رودخانه ارس</p> <p>- احداث شبکه های آبیاری و زهکشی در پایاب رودخانه ارس به منظور افزایش راندمان آبیاری و جلوگیری از هدررفت آب</p> <p>- ساماندهی و جلوگیری از فرسایش ساحل رودخانه ارس</p> <p>- ایجاد تشکل های آب بران از سوی سازمان کشاورزی به منظور استفاده بهینه از منابع آبی شهرک و سد و تاسیسات ایجاد شده</p> <p>- ارائه راه کارهای مناسب به منظور زهکشی اراضی</p> <p>- توسعه سیستم های آبیاری تحت فشار به منظور مدیریت بهینه منابع آب (صرفه جویی در مصرف، کاهش زهدار شدن اراضی)</p> <p>- ایجاد تصفیه خانه پساب شهر پارس آباد و استفاده مجدد از پساب یاد شده در تامین آب بخش صنعت و کشاورزی به عنوان منابع آب غیرمتعارف</p> <p>- توسعه و بهبود شرایط آبیاری و شبکه های آبیاری</p> <p>- توسعه روشهای مدرن آبیاری بمنظور کاهش اثرات سوء محدودیت کمی و کیفی منابع آب سطحی و زیرزمینی</p> <p>- تدوین و تهیه تفاهم نامه سه جانبه با کشورهای حوضه آبریز ارس به منظور مدیریت رودخانه ارس و تنظیم جریان رودخانه و جلوگیری از بحران کمی و کیفی در میان مدت و بلندمدت</p>	<p>مغان</p>	<p>مکان</p>

ادامه جدول (۵-۳): راهبردهای توسعه کشاورزی به تفکیک نواحی همگن آمایشی و مناطق فضایی - کالبدی

کشاورزی				نام ناحیه آمایشی	نام منطقه فضایی - کالبدی
منابع طبیعی	دامپروری و آبیان	زراعت و باغداری و توسعه سیستم های گلخانه ای	منابع آب		
	<ul style="list-style-type: none"> توسعه سیستم های دامپروری مدرن و صنعتی امکان سنجی توسعه آبی پروری گرمایی و دو منظوره با توجه به برنامه تخصیص آب از سد خداآفرین توسعه مجتمع های پرورش پرندگان و پستانداران وحشی با توجه به کوهپایه ای بودن ناحیه واگذاری مدیریت و حق بهره برداری از رودخانه ارس به تعاونیهای پرورش ماهی در حاشیه رودخانه ارس و اجرای طرح های مرتبط با آبیان ایجاد کانونهای متمرکز تولید مبتنی بر دامداری توسعه دامداری توام با کشاورزی و مرتعداری به منظور تعادل دام و مرتع در قالب طرح های تعاونی توسعه دامداری های صنعتی با تولید علوفه در کشتزارهای آبی 	<ul style="list-style-type: none"> توسعه کشاورزی با رویکرد فعالیت های زراعی مدرن و مکانیزه تشکیل سازمان عمران برای دستیابی به توسعه فرابخشی و دستیابی به اشکال مناسب نظام بهره برداری و جذب سرمایه گذارهای جدید الگوی کشت یکپارچه و منظم شده به منظور توسعه مدیریت بازاریابی اصلاح نظام بهره برداری با تاکید بر یکپارچه سازی اراضی شناسایی بازارهای هدف جهت صادرات محصولات و فرآورده های کشاورزی اصلاح ساختار نیروی انسانی شاغل در بخش کشاورزی (زراعت و باغداری) به ویژه از طریق آموزش و بکارگیری نیروهای تحصیل کرده تاسیس صندوقهای حمایت از تولیدکنندگان بخش کشاورزی امکان سنجی توسعه سیستم های گلخانه ای توسعه شهرک ها و مجتمع های گلخانه ای با توجه به شرایط آب و هوایی و خاک مرغوب در منطقه مکانیزه کردن اراضی زراعی با مشارکت زارعین در قالب تعاونی های سهامی عام توسعه کشاورزی مدرن در منطقه با توجه به قابلیت اراضی رعایت تناسب اراضی در فرآیند تبدیل اراضی مرتعی به اراضی زراعی در طرح اسکان عشایر توسعه کشت آبی در منطقه عملکرد پایین اراضی دیم را ترسیم خواهد کرد. یکپارچه سازی اراضی کشاورزی به ویژه اراضی کوچک که از نظر راندمان تولید در مقایسه با زمین های زراعی بزرگ مقرون به صرفه نمی باشند توسعه کشت آبی در ناحیه 	<ul style="list-style-type: none"> توسعه آبیاری بر اساس ایجاد شبکه آبیاری و زهکشی سد خداآفرین و عمارت با استفاده از سیستم های آبیاری تحت فشار (حدود ۸۲۰۰۰ هکتار) تامین منابع مالی لازم به منظور تسریع در اجرای شبکه خداآفرین و عمارت و مشروب نمودن اراضی مستعد کشاورزی در ناحیه توسعه و گسترش شبکه های آبیاری و زهکشی (کانال های آبرسانی) برای تبدیل اراضی دیم به آبی و واگذاری به تعاونیهای تولید پمپاژ آب به کوهپایه ها و توسعه زمینهای کشاورزی و باغداری پله کانی 	و (۵۰ آبرنج)	رعی در استان های نواحی آذربایجان، خراسان (شیرکوه)
انجام مطالعات آبخیزداری جهت ذخیره نزولات جوی و کنترل فرسایش	امکان سنجی توسعه آبی پروری در منابع آبهای داخلی	<ul style="list-style-type: none"> توسعه کشاورزی مکانیزه و پله ای توسعه باغداری مدرن و کوهپایه ای توسعه کشت دانه های روغنی تشکیل تعاونی های کشت محصولات خارج از فصل 	<ul style="list-style-type: none"> کنترل و مدیریت منابع آب سطحی با احداث سدهای در دست مطالعه بر روی رودخانه هواس، شره در و گرمی چای (سدهای هواس، ماه پری، کله سر) مطالعه و اجرای طرح های زودبازده در حوضه بالهارود به منظور جلوگیری از خروج آب بهره برداری از آبهای زیرزمینی، چشمه ها هدایت چشمه ها و آبهای سطحی به مراتع و کاشت درختان میوه کنترل و مدیریت منابع آبی به منظور کاهش اثرات سوء شرایط محیطی در جریان رواناب ها 	۳ (خروار)	

ادامه جدول(۵-۳): راهبردهای توسعه کشاورزی به تکنیک نواحی همکن آمایشی و مناطق فضایی - کالبدی

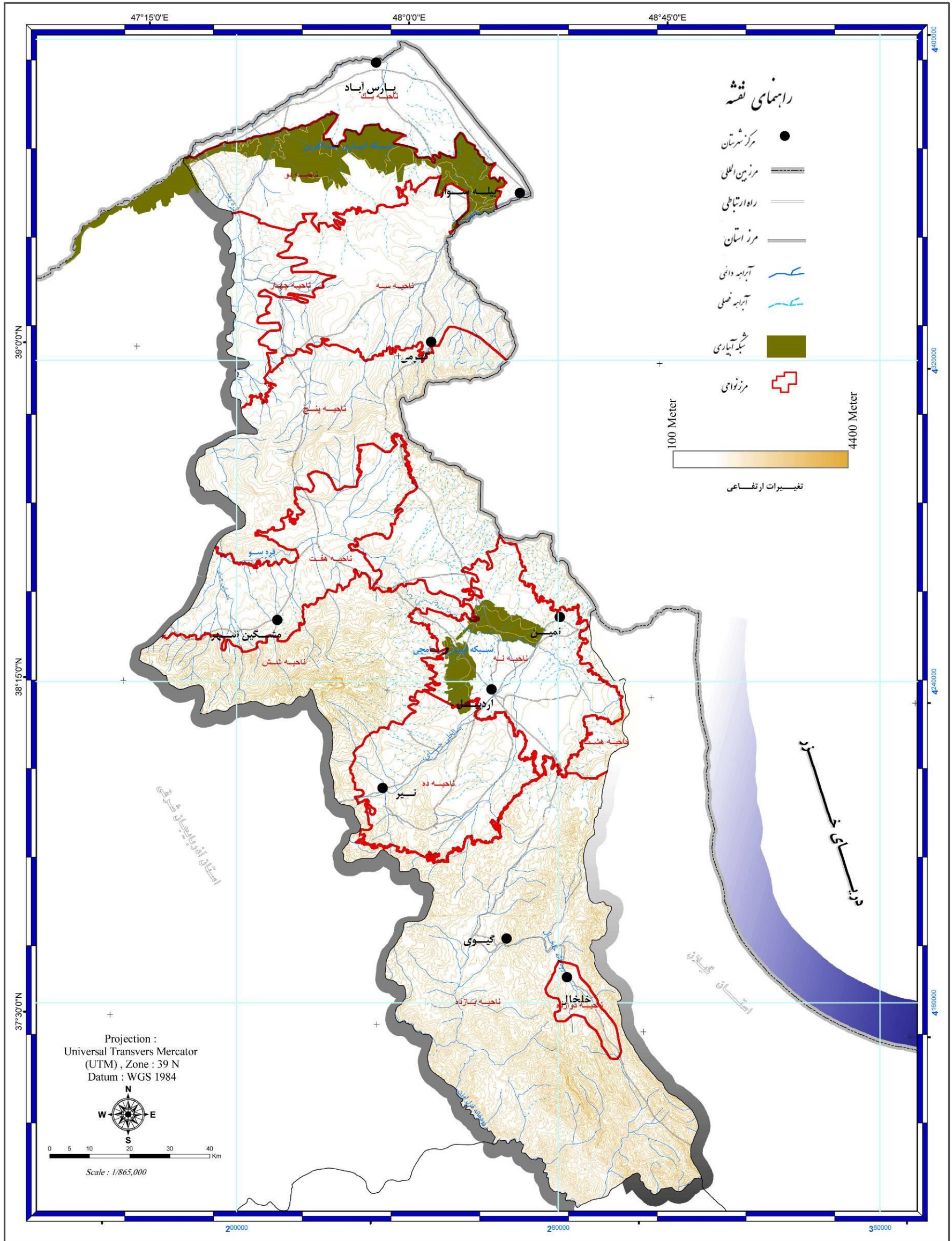
نام منطقه فضایی - کالبدی	نام ناحیه آمایشی	کشاورزی		
		منابع آب	زراعت و باغداری و توسعه سیستم های گلخانه ای	دامپروری و آبریان
(مجموعه شهرستانها)	آبگیر (۴۴۰هکتار)	<ul style="list-style-type: none"> - ایجاد سیستم هشدار سیل در حاشیه رودخانه دره رود - ایجاد شبکه های آبیاری و زهکشی در حاشیه رودخانه ها و واگذاری به تشکل های تعاونی - مطالعه امکان توسعه و بهره برداری از منابع زیرسطحی حاشیه دره رود در جهت توسعه کشاورزی ناحیه - مدیریت و کنترل روانابها و آبیهای سطحی به منظور جلوگیری از رخداد سیل - احداث آب پندها برای ذخیره آب های روزمینی و آب شدن برفها 	<ul style="list-style-type: none"> - تبدیل کشاورزی سنتی به مدرن - هدایت نیروی کار روستایی به اراضی مستعد در حاشیه رودخانه - بیمه نیروهای ماهر و فعال - ایجاد طرحهای تولیدات گلخانه ای و صیفی جات 	<ul style="list-style-type: none"> - ساماندهی فعالیت های دامپروری سنتی - عشایری - تبدیل دامداری های سنتی به دامداریهای مدرن و صنعتی تعاونی - راه اندازی طرح های دامی و طیور و زنبورداری
	چشمه (۳۰هکتار)	<ul style="list-style-type: none"> - کنترل و مدیریت منابع آب سطحی با احداث سد بر روی سرشاخه های رودخانه های برگجای و رضی جای (سدهای دره بیکلو و خلیفه لو) 	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه طرح های کشاورزی (باغداری، دامداری و ....) در قالب تعاونی های تولید تعاونی 	<ul style="list-style-type: none"> - تبدیل اراضی مرتعی به اراضی کشاورزی با استفاده از آب رودخانه قره سو و سدهای دیگر - کاهش اتکاء به مناطق کوهستانی و بهره برداری از مراتع جهت رفع معضل فرسایش خاک و کاهش توان تولیدی - تاسیس تعاونی های مرتعداری با مشارکت جامعه روستایی - جلوگیری از فرسایش اراضی و مراتع - تهیه و اجرای برنامه های آبخیزداری به منظور جلوگیری از تخریب مراتع و فرسایش اراضی و رسوبگذاری در مخازن سدها
	چشمه (۳۰هکتار)	<ul style="list-style-type: none"> - کنترل و مدیریت منابع آب سطحی با احداث سد بر روی سرشاخه های رودخانه های مشکین جای و ابیگلو (خورشید آباد و جمال آباد) 	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه طرح های باغداری و دامداری در قالب تشکل های تعاونی به ویژه سهامی عام 	<ul style="list-style-type: none"> - تثبیت مالکیت دولت بر اراضی ملی و دولتی - ایجاد تعادل بین دام و مرتع جهت حفاظت از مراتع - اصلاح و احیاء اراضی مرتعی از طریق تهیه و اجرای طرح های مرتعداری - امکان پذیری بهره برداری و کشت گیاهان دارویی - تغییر کاربری مراتع به زمین های زراعی و باغی - تهیه و تدوین طرح های آبخیزداری در سطح اراضی شیب دار دامنه های سیلان - تهیه، تدوین و اجرای برنامه های آبخیزداری به منظور جلوگیری از بروز سیل و رسوبگذاری در مخازن سدها و تخفیف اثرات مخرب آن
(مجموعه شهرستانها)	چشمه (۳۰هکتار)	<ul style="list-style-type: none"> - ایجاد زیر ساخت های لازم برای توسعه سیستم های بسته بندی آب و صادرات آب معدنی با توجه به ویژگی های آب زیرزمینی ناحیه - توسعه آبیاری با ایجاد شبکه های آبیاری و زهکشی (سیلان) - کنترل و مدیریت منابع آب سطحی با احداث سد بر روی رودخانه های مشکین جای و هندالو (سدهای احمدبیکلو و اهل ایمان) - بهره برداری از آب رودخانه ها و سدهای موجود در امر باغداری - واگذاری مدیریت آبیهای معدنی به بخش غیر دولتی (تعاونیها) و تشکیل - تعاونیها با مشارکت مردم منطقه برای ایجاد اشتغال و جذب نیروی کار جوان - توسعه آبگرم های منطقه 	<ul style="list-style-type: none"> - اصلاح نظام بهره برداری در ناحیه بر تکیه بر یکپارچه سازی و شناسایی بازارهای هدف - جهت صادرات محصولات و فرآورده های کشاورزی - توسعه کشاورزی با رویکرد باغداری (در مناطق روستایی و اراضی شیب دار با مشارکت روستاییان و افراد بومی) - امکان سنجی توسعه سیستم های گلخانه ای - ارتقاء دانش و مهارت باغداران با برگزاری دوره های آموزشی - توسعه کشاورزی مکانیزه و مدرن و استفاده از نیروی انسانی کار آبی منطقه در جهت - گسترش بخش های تولیدی و اقتصادی - استفاده از نیروی کار موجود در روستاها در امر کشاورزی - توسعه کشت و صنعت و ایجاد مجتمع های کشاورزی و صنعتی تعاونی 	<ul style="list-style-type: none"> - صیانت از مراتع و مناطق حفاظت شده - تثبیت مالکیت دولت بر اراضی ملی و دولتی - ایجاد تعادل بین دام و مرتع جهت حفاظت از مراتع - اصلاح و احیاء اراضی مرتعی از طریق تهیه و اجرای طرح های مرتعداری - امکان سنجی توسعه کشت گیاهان دارویی - تهیه و تدوین و اجرای برنامه های آبخیزداری به منظور جلوگیری از بروز سیل و رسوبگذاری در مخازن سدها و تخفیف اثرات مخرب آنها

ادامه جدول (۵-۳): راهبردهای توسعه کشاورزی به تفکیک نواحی همگن آمایشی و مناطق فضایی - کابردی

کشاورزی				نام ناحیه آمایشی	نام منطقه فضایی - کابردی
منابع طبیعی	دامپروری و آبریزان	زراعت و باغداری و توسعه سیستم های گلخانه ای	منابع آب		
<ul style="list-style-type: none"> - صیانت از مراتع و مناطق حفاظت شده - تثبیت مالکیت دولت بر اراضی ملی - اصلاح و احیاء اراضی مرتعی و جنگلی از طریق تهیه و اجرای طرح‌های مرتعداری، جنگل‌داری و جنگل‌کاری - امکان‌سنجی کشت گیاهان دارویی - تشکیل و توسعه تعاونی‌های مدیریت جامع آبخیز - احیای جنگل و مراتع در منطقه اردبیل (جنگل فندقلو، گردنه حیران) - تهیه، تدوین و اجرای برنامه‌های آبخیزداری به منظور جلوگیری از بروز سیل و تخفیف اثرات مخرب آن 	<ul style="list-style-type: none"> - ساماندهی فعالیت‌های دامپروری سنتی - عشایری 	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه کشاورزی با محوریت کشت محصولات استراتژیک از جمله سیب زمینی 	<ul style="list-style-type: none"> - کنترل و مدیریت منابع آب سطحی با احداث سد بر روی رودخانه‌های عنبران چای و ایوریق (سدهای عنبران و ایوریق) - مدیریت منابع آبی منطقه زمینه‌ای برای کاهش اثرات محیطی منطقه بهره‌برداری بهینه از آبهای تحت‌الارضی و سطح‌الارضی 	د. کوهستان - ن. آبهیسی	منطقه اردبیل (شهرستان‌های اردبیل، نئین و نیز)
<ul style="list-style-type: none"> - انجام مطالعات آبخیزداری جهت ذخیره نزولات جوی و کنترل فرسایش - تهیه، تدوین و اجرای برنامه‌های آبخیزداری به منظور جلوگیری از تخریب اراضی و رسوبگذاری در سدها 	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه سیستم‌های دامپروری مدرن و صنعتی - ایجاد شهرک‌های دامداری صنعتی با هدف تسهیل در خدمات‌رسانی، جلوگیری از آلودگی‌های زیست‌محیطی و افزایش اشتغال به ویژه در میان فارغ‌التحصیلان محلی بخش کشاورزی 	<ul style="list-style-type: none"> - اصلاح نظام بهره‌برداری با تاکید بر یکپارچه‌سازی اراضی و شناسایی بازارهای هدف - جهت صادرات محصولات و فرآورده‌های کشاورزی - تاسیس صندوق‌های حمایت از تولیدکنندگان بخش کشاورزی - توسعه زیرساخت‌های صنعتی کشاورزی و ایجاد تقاضا و بازار برای محصولات کشاورزی - تدقیق الگوی کشت به منظور کاشت محصولات سازگار با شرایط اقلیمی ناحیه 	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه آبیاری با ایجاد شبکه‌های آبیاری تحت فشار - توسعه و احیای مسیر رودخانه بالخلو - احداث سد و ذخیره‌سازی آب بر روی رودخانه‌های بالخلو چای، قره‌سو، هیرچای، نشته‌رود، ارسین‌چای و... برای استفاده در آبیاری اراضی زراعی و احداث باغ‌های جدید و نهالستان و احداث و ایجاد شبکه‌های آبیاری و توسعه آبریزان و پرورش ماهی سردابی - اقدام به انتقال آب از رودخانه قزل‌اوزن به دشت اردبیل و احداث سد و ذخیره‌سازی آب جهت تغذیه سفره‌های زیرزمینی، تامین آب زراعی اراضی کشاورزی، احداث و ایجاد باغات و نهالستان‌های جدید، بهره‌برداری در پرورش و تولید انواع آبریزان از جمله انواع ماهی‌های سردابی - اصلاح و بازسازی و ساماندهی آب‌های گرم معدنی سردابه، بدی‌بولک و ایجاد زیرساخت‌ها و تاسیسات و امکانات رفاهی و اقامتی بسا هدف جذب گردشگری و توریسم و نوآوری در نحوه بهره‌برداری از آبهای گرم - برنامه‌ریزی جهت استفاده از آبهای غیرمتعارف در مصارف صنعتی و کشاورزی - احداث و ایجاد شبکه‌های آبیاری بارانی و قطره‌ای متناسب با شرایط اقلیمی هر ناحیه و متناسب با شیب اراضی و نوع و جنس خاک جهت آبیاری و جلوگیری از فرسایش خاک - انتقال آب بین حوضه‌ای از طریق رودخانه قزل‌اوزن به دشت اردبیل به منظور جلوگیری از افت شدید آبخوان و تامین منابع آبی پایدار برای بخش‌های مختلف 	ع. اردبیل	

ادامه جدول (۵-۳): راهبردهای توسعه کشاورزی به تفکیک نواحی همگن آمایشی و مناطق فضایی - کالبدی

نام ناحیه آمایشی	کشاورزی			نام منطقه فضایی - کالبدی	
	منابع آب	زراعت و باغداری و توسعه سیستم های گلخانه ای	دامپروری و آبزیان		منابع طبیعی
۲۴ (پنجشنبه - پنجشنبه)	<ul style="list-style-type: none"> - مدیریت منابع آبی منطقه در جهت بهره برداری بهینه از عرصه ها - توسعه صنایع بسته بندی آب معدنی جهت گسترش اقتصادی ناحیه 	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه کشاورزی با رویکرد باغداری 	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه دامپروری مدرن در محدوده نیر 	<ul style="list-style-type: none"> - برنامه ریزی برای حفاظت اراضی مرتعی و آبخیزداری و کنترل فرسایش - امکان سنجی کشت گیاهان دارویی - ایجاد تعاونی های مدیریت آبخیز 	
بازده (چوبی)	<ul style="list-style-type: none"> - کنترل و مدیریت منابع آب سطحی با احداث سد بر روی رودخانه های سنگواچای، زاویه چای، نیلق، زرج آباد، گزار، تقرچی (سدهای مرست، زاویه کرد، سنگ آباد، تبریزک، زرج آباد، نیاخرم، هشتجین) - انجام مطالعات پدیده شکست سد و بهینه بندی در اطراف شهر گیوی* - ایجاد سیستم هشدار سیل در حوضه آبریز رودخانه قزل اوزن* 	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه فعالیت های کشاورزی با استفاده بهینه از منابع آبی و اراضی مستعد جهت کاهش فقر اقتصادی در ناحیه - توسعه کشاورزی با رویکرد باغداری (به ویژه در اراضی شیب دار) - تامین آب مورد نیاز توسعه باغات مدرن از رودخانه قزل اوزن - تغییر کاربری اراضی دیم به آبی با استفاده از شبکه های آبیاری و رودخانه قزل اوزن 	<ul style="list-style-type: none"> - اصلاح ساختاری دامپروری سنتی و توسعه دامپروری مدرن برای کاستن از رمة گردانی روستایی - امکان سنجی توسعه آبی پروری در منابع آبهای طبیعی و نیمه طبیعی 	<ul style="list-style-type: none"> - صیانت از جنگل ها، مراتع و مناطق حفاظت شده - اصلاح و احیاء اراضی مرتعی و جنگلی از طریق تهیه و اجرای طرح های مرتعداری، جنگل داری و جنگل کاری - انجام مطالعات آبخیزداری جهت ذخیره نزولات جوی و کنترل فرسایش - تشکیل تعاونی های مدیریت جامع آبخیز در حوزه آبخیز خوجین - تشکیل تعاونی های تولید گیاهان دارویی و صنایع استخراج داروهای گیاهی - تهیه، تدوین و اجرای برنامه های آبخیزداری به منظور جلوگیری از تخریب اراضی و رسوبگذاری در سدها و بروز سیل 	خلخال (شهرستان های کوثر و خلخال)
بازده (خلخال)	<ul style="list-style-type: none"> - کنترل و مدیریت منابع آب سطحی با احداث سد بر روی رودخانه بفرآجرد (سد بفرآجرد) - تامین آب شرب خلخال از رودخانه قزل اوزن برای افق درازمدت 	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه کشاورزی با رویکرد باغداری (با توجه به شرایط اقلیمی مناسب) 	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه دامپروری مدرن در روستاهای پرجمعیت و مستعد و بکارگیری نیروهای فعال در این بخش و کاهش اتکا به رمة گردانی و تخریب اراضی 	<ul style="list-style-type: none"> - تشکیل تعاونی های تولید کنندگان دارویی و صنایع استخراج داروهای گیاهی - جلوگیری از تخریب مراتع 	

کنسرسیوم مهندسیین مشاور
رویان و رویان فرانگار سیستم

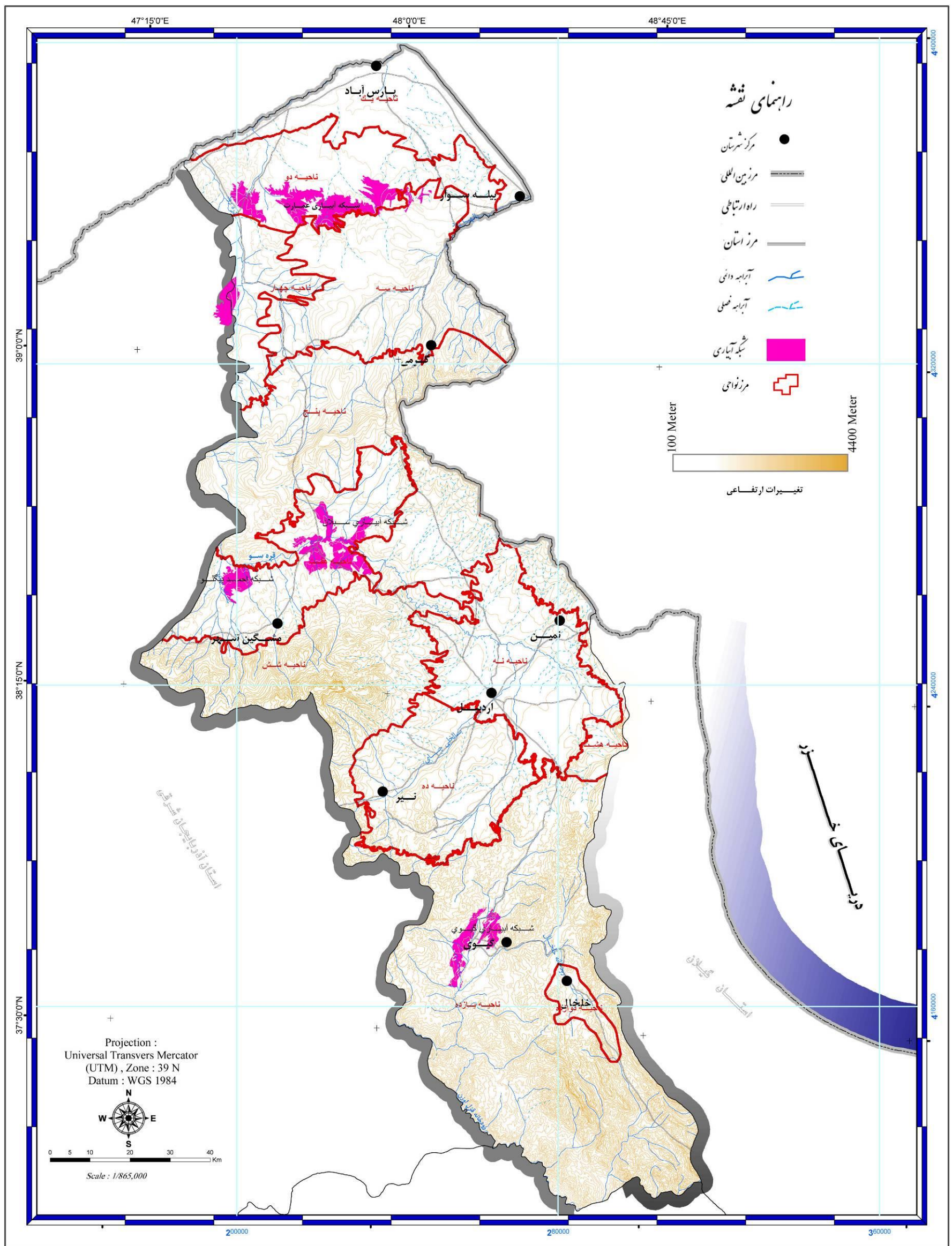

Consortium of
Consulting Engineers
Rooyan & Rooyan Faranegar System

www.rf-inc.net
info@rf-inc.net

مطالعات آمایش استان اردبیل

نقشه ۱-۳: شبکه های آبیاری در دست اجرا

کنسرسیوم مهندسیین مشاور
رویان و رویان فرانگار سیستم

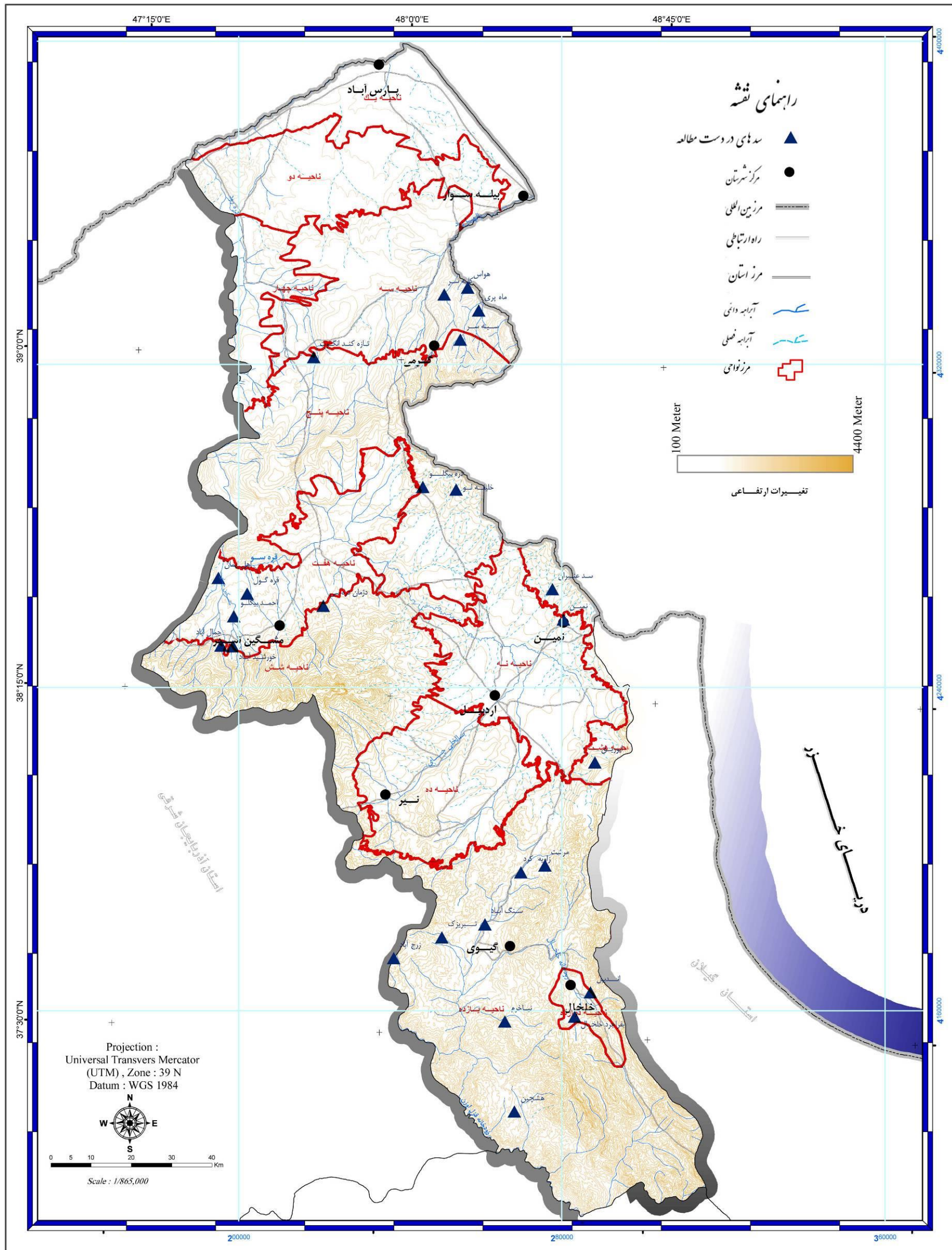

Consortium of
Consulting Engineers
Rooyan & Rooyan Faranegar System

www.rf-inc.net
info@rf-inc.net

مطالعات آمایش استان اردبیل

نقشه ۲-۳: شبکه های آبیاری در دست مطالعه

کنسرسیوم مهندسیین مشاور
 رویان و رویان فرانگار سیستم

Consortium of
 Consulting Engineers
 Rooyan & Rooyan Faranegar System

www.rf-inc.net
 info@rf-inc.net

مطالعات آمایش استان اردبیل

نقشه ۳-۳: (سدهای در دست مطالعه)

۲-۲-۱-۳: راهبردهای توسعه صنعت

استراتژی های توسعه استان اردبیل در بخش صنعت با توجه به قابلیت های استان با محوریت و اولویت توسعه صنایع مرتبط با بخش کشاورزی تدوین شده است.

الف: صنایع وابسته به کشاورزی

صنایع وابسته به کشاورزی (پیشین و پسین در چهار گروه زراعی، باغی، دامپروری و شیلات و مکانیزاسیون کشاورزی، طبقه بندی می شود.

بر این مبنا، راهبردهای توسعه صنایع وابسته به کشاورزی به تفکیک نواحی توسعه به شرح زیر خواهد بود.

- توسعه صنایع کشاورزی جهت ارتقاء ارزش افزوده تولیدات بخش کشاورزی به خصوص در شمال استان (نواحی یک و دو)

- تهیه سند توسعه صنعتی با تاکید بر توسعه صنایع کشاورزی در ناحیه یک (مغان)

- ایجاد منطقه ویژه اقتصادی با محوریت فعالیت های کشاورزی بین سه ناحیه ۱، ۲ و ۳ با مرکزیت ناحیه ۲ (جعفرآباد) برای ایجاد امکان سرمایه گذاری در توسعه صنایع کشاورزی

- توسعه صنایع وابسته به کشاورزی با تاکید بر فعالیت های دامداری در ناحیه یک، دو و شش

- توسعه صنایع وابسته به کشاورزی با تاکید بر فعالیت های باغداری در نواحی هفت (مشگین شهر)، یازده (گیوی)، دوازده (خلخال)

- توسعه صنایع پیشین و پسین کشاورزی در ناحیه دو (جعفرآباد) و ناحیه نه (اردبیل)

- ایجاد خوشه صنعتی ماشین آلات کشاورزی، تاسیسات آبیاری در ناحیه نه (اردبیل)

- توسعه صنایع غذایی در نواحی یازده (گیوی) و دوازده (خلخال)

- توسعه صنایع تبدیلی - تکمیلی متناسب با بخش کشاورزی با توجه به قابلیت های نواحی

- تولید کود آلی از ضایعات کشاورزی و دامی و جایگزینی با کودهای شیمیایی

- توسعه صنایع تبدیلی و تکمیلی به منظور کاهش خروج مواد خام کشاورزی از منطقه

- ایجاد و توسعه کارخانه های تولیدی لبنی به محوریت خانوارهای عشایری در قالب سازمان ها و یا تعاونی های شیری

- توسعه صنایع تبدیلی - تکمیلی به منظور ایجاد کانون های اقتصادی و مراکز خدمات رسانی

- ایجاد کارخانه های بسته بندی مدرن و نظام بازاریابی و توزیعی پیشرفته در بخش کشاورزی
- توسعه صنایع وابسته به کشاورزی با تاکید بر فعالیت های باغداری در نواحی مستعد (شش، هفت، یازده)
- احداث مجتمع های صنعتی متعدد برای پشتیبانی زیرساخت های کشاورزی و دامداری و تولیدات و محصولات کشاورزی و دامی (ناحیه نه)
- ایجاد شرایط حضور بخش خصوصی در فعالیت های تولیدی با محوریت صنایع تبدیلی براساس پتانسیل نواحی
- توسعه صنایع چوبی مدرن (نواحی یازده و دوازده)

ب: سایر رشته های صنایع

- توسعه صنایع کاغذسازی، توسعه صنایع چرم در ناحیه یک (مغان)
- توسعه صنایع بالادست و پایین دست بسته بندی آب در نواحی هفت (مشگین شهر) و ده (نیر- سرعین)
- ساماندهی صنایع مستقر در پیرامون شهر اردبیل با تاکید بر توسعه شهرک های صنعتی در ناحیه نه (اردبیل)
- توسعه صنایع چوب در نواحی یازده (گیوی) و دوازده (خلخال)
- ایجاد، تجهیز و توسعه شهرک های صنعتی تخصصی با توزیع مناسب در سطح استان به ویژه در نواحی یک (مغان)، هفت (مشگین شهر) و دوازده (خلخال)
- ایجاد پارک های فناوری Hi-tech به خصوص در زمینه نانو تکنولوژی، بیوتکنولوژی، در ناحیه نه (اردبیل)
- توجه به صنایع پاک و ملاحظات زیست محیطی در استقرار شهرک های صنعتی و مجموعه های صنعتی بزرگ به ویژه در نواحی نه (اردبیل) و هفت (مشگین شهر)
- ساماندهی واحدهای کارگاهی کوچک و ایجاد محدوده های صنعتی در استان جهت خدمات رسانی سریع و انتقال سریع فرآورده ها به ویژه در نواحی یک (مغان)، نه (اردبیل)، هفت (مشگین شهر) و دوازده (خلخال)
- توسعه فرصت های سرمایه گذاری در شهرک ها و نواحی صنعتی
- توسعه و تنوع بخشی به فعالیتهای تولیدی با تاکید بر جذب بخش خصوصی در نواحی مستعد

- ایجاد، تقویت و کمک به تغییر ساختار واحدهای صنعتی جهت استفاده از تکنولوژی روز دنیا در نواحی مستعد
- توسعه امر صادرات و بازرگانی در قالب تشکل های تعاونی
- جذب سرمایه گذاری داخلی و خارجی برای توسعه تجاری - بازرگانی
- توسعه صنایع بسته بندی و بازاریابی با استفاده از زیرساخت ها و امکانات ارتباطی (ناحیه نه)
- توسعه صنعتی و زیرساخت ها با استفاده از تمرکز امکانات در شهر اردبیل

پ: توسعه معادن

- ساماندهی توسعه فعالیت های معدنی با تاکید بر کانی های غیرفلزی در نواحی سه (خروسلو و در تازه کند آنگوت) ، چهار(دره رود) ، پنج (صلوات) شش (سبلان)، نه (اردبیل) و یازده (گیوی)
- ساماندهی توسعه و بهره برداری از معادن سنگ های تزئینی و ساختمانی در نواحی هفت (مشگین شهر) ، نه (اردبیل) ده (نیر - سرعین)
- ساماندهی توسعه و بهره برداری از معادن خاک های صنعتی در نواحی یازده و دوازده (گیوی و خلخال)
- ایجاد شرکت های تعاونی معدنی و اعطای امتیاز بهره برداری از معادن به تعاونیها و بخش غیردولتی
- استفاده از منابع معدنی فراوانی و ارزان قیمت (شن و ماسه، سیمان،سنگ و...) در تهیه و تولید انواع مصالح ساختمانی مقاوم و سبک و مدرنیزه جهت استفاده در امر ساختمان سازی خصوصاً در مناطق زلزله خیز و شناسایی مناطق دارای لغزش زمین و ریزش کوه و... جلوگیری از ساخت و ساز و اسکان در آن مناطق (نواحی هفت و نه)

در جدول شماره (۳-۶) خلاصه راهبردهای توسعه بخش صنعت به تفکیک نواحی همگن فضایی ارائه شده است. همچنین در نقشه های شماره (۳-۷) و (۳-۸) مراکز توسعه صنایع و معادن نمایش داده شده است.

جدول (۶-۳): راهبردهای توسعه صنعت به تفکیک نواحی همگن آمایشی و مناطق فضایی- کالبدی

صنعت		نام ناحیه آمایشی	نام منطقه فضایی- کالبدی	
توسعه معادن	سایر رشته های صنایع			
	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه صنایع کاغذسازی، صنایع چرم - ایجاد، تجهیز و توسعه شهرکهای صنعتی، تخصصی - ساماندهی واحدهای کارگاهی کوچک و ایجاد نواحی صنعتی - توسعه فرصتهای سرمایه گذاری در شهرک و ناحیه صنعتی پارس آباد - توسعه و تنوع بخشی به تولیدات صنعتی با توجه به پتانسیل منطقه - ایجاد، تقویت و کمک به تغییر ساختار واحدهای صنعتی جهت استفاده از تکنولوژی روز دنیا - توسعه امر صادرات و بازرگانی در قالب شکل های تعاونی - جذب سرمایه گذاری داخلی و خارجی برای توسعه تجاری- بازرگانی - جذب سرمایه گذاری بخش خصوصی 	<ul style="list-style-type: none"> - تهیه سند توسعه صنعتی با تاکید بر توسعه صنایع کشاورزی - توسعه صنایع وابسته به کشاورزی با تاکید بر فعالیت های دامداری - توسعه صنایع تبدیلی- تکمیلی متناسب با بخش کشاورزی با توجه به قابلیت های منطقه - توسعه صنایع وابسته به دامداری (صنایع لبنی) - تولید کود آلی از ضایعات کشاورزی و دامی و جایگزینی با کودهای شیمیایی 	یک (مغان)	مغان (شهرستان های پارس آباد، بیله سوار و گرمی)
	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه فرصتهای سرمایه گذاری در ناحیه صنعتی روح کندی - تقویت استفاده از پتانسیل های موجود برای توسعه صنایع کوچک و تبدیلی 	<ul style="list-style-type: none"> - ایجاد منطقه ویژه اقتصاد کشاورزی بین سه ناحیه ۱، ۲ و ۳ در محدوده بیله سوار (ناحیه دو) - توسعه صنایع پیشین و پسین کشاورزی - توسعه صنایع تبدیلی- تکمیلی وابسته به بخش کشاورزی - توسعه صنایع تبدیلی و تکمیلی به منظور کاهش خروج مواد خام کشاورزی از منطقه - کارخانه های تولیدی لبنی به خانوارهای عشایری در قالب سازمان ها و یا تعاونی های شیری - تبدیل ضایعات دامی و کشاورزی به کودهای آلی جایگزینی کودهای شیمیایی - توسعه صنایع تبدیلی- تکمیلی به منظور ایجاد کانون های اقتصادی و مراکز خدمات رسانی - توسعه صنایع تبدیلی و تکمیلی به منظور کاهش خروج مواد خام کشاورزی از منطقه - ایجاد کارخانه های بسته بندی مدرن و نظام بازاریابی و توزیعی پیشرفته در بخش کشاورزی 	دو (جعفرآباد)	

۱۴۱۴ جدول (۶-۳): راهبردهای توسعه صنعت به تفکیک نواحی همگن آمایشی و مناطق فضایی - کالبدی

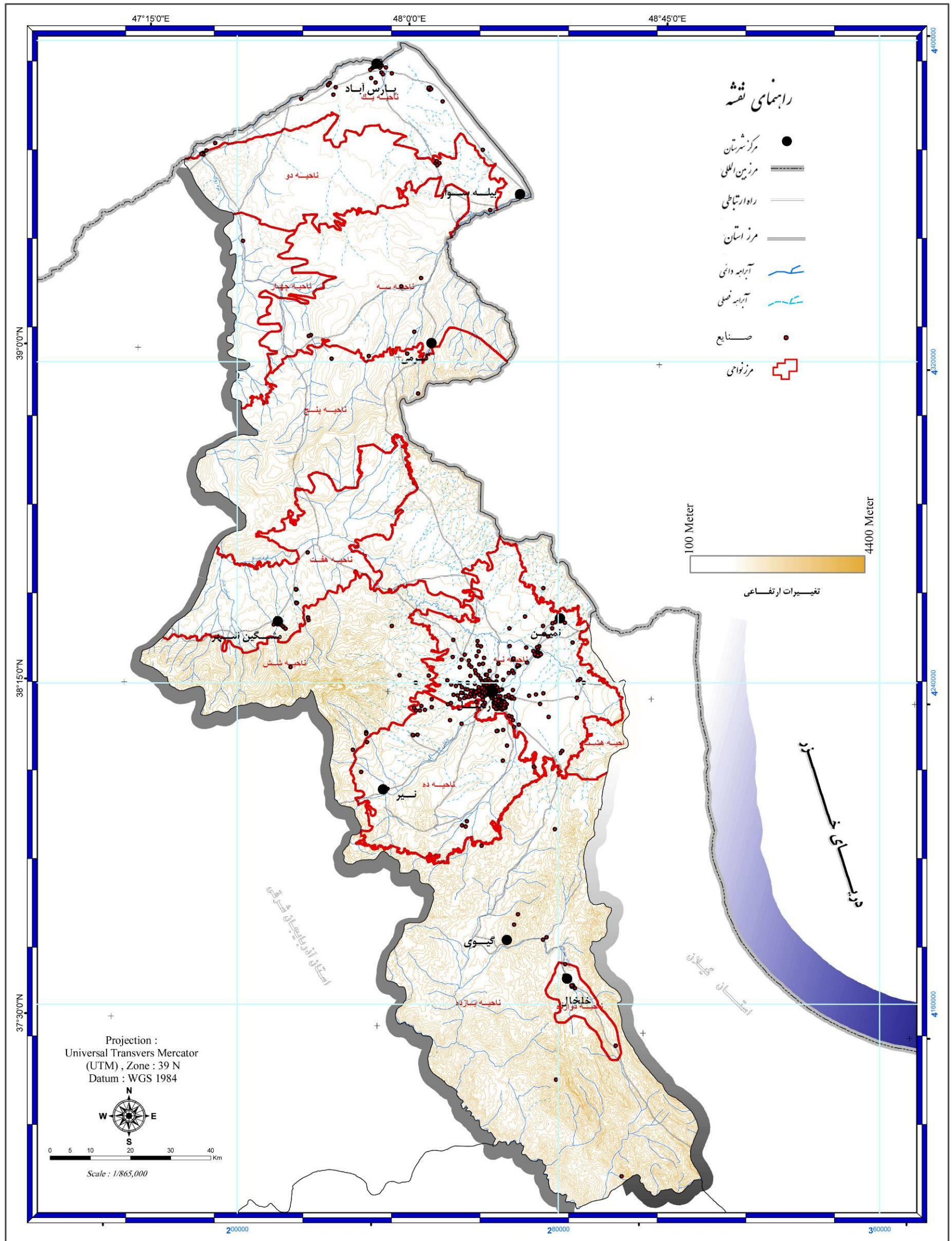
صنعت		نام ناحیه آمایشی	نام منطقه فضایی - کالبدی
توسعه معادن	سایر رشته های صنایع		
- ساماندهی توسعه فعالیت های معدنی در تازه کند انکوت با تاکید بر گانی های غیر فلزی	- توسعه فرصتهای سرمایه گذاری در شهرک صنعتی گرمی و ناحیه صنعتی شکر آب و ناحیه صنعتی رضی	سه (خروسلو)	مغان (شهرستان های پارس آباد، بیله سوار و گرمی)
	- استفاده از شهرک ها و نواحی صنعتی منطقه جهت استقرار صنایع مرتبط و سرمایه گذاری		
- ساماندهی توسعه فعالیت های معدنی با تاکید بر گانی های غیر فلزی	- توسعه بخش خدمات در منطقه جهت ساپورت بخش کشاورزی و صنایع	چهار (دره رود)	مشکین (شهرستان مشکین شهر)
	- ایجاد شرکت های تعاونی معدنی و اعطای امتیاز بهره برداری از معادن به تعاونیها و بخش غیردولتی		
- ساماندهی توسعه فعالیت های معدنی با تاکید بر گانی های غیر فلزی	- توسعه و تنوع بخشی واحدهای صنعتی و محصولات تولیدی با توجه به پتانسیل موجود در منطقه	پنج (صلوات)	مشکین شهر (شهرستان مشکین شهر)
	- توسعه صنایع در ناحیه با توجه به نزدیکی آن به مرکز استان		
- ساماندهی توسعه فعالیت های معدنی با تاکید بر گانی های غیر فلزی		شش (سیلان)	
		- توسعه صنایع وابسته به کشاورزی با تاکید بر فعالیت های دامداری	
		- ایجاد و توسعه صنایع تبدیلی - تکمیلی	

ادامه جدول (۶-۳): راهبردهای توسعه صنعت به تفکیک نواحی همگن آمایشی و مناطق فضایی - کالبدی

صنعت		نام ناحیه آمایشی	نام منطقه فضایی - کالبدی
توسعه معادن	سایر رشته های صنایع	صنایع وابسته به کشاورزی	
<ul style="list-style-type: none"> - ساماندهی توسعه فعالیت های معدنی - توسعه صنایع ساختمانی سبک وزن 	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه صنایع بالادست و پایین دست بسته بندی آب - ایجاد، تجهیز و توسعه شهرک های صنعتی تخصصی - توجه به صنایع پاک و ملاحظات زیست محیطی در استقرار شهرک های صنعتی - ساماندهی واحدهای کارگاهی کوچک و ایجاد نواحی صنعتی - توسعه فرصتهای سرمایه گذاری در شهرک و ناحیه صنعتی مشکین شهر - توسعه و تنوع بخشی به واحدهای صنعتی در راستای پتانسیل های منطقه با دانش روز - توسعه زیرساختهای صنعتی با هدف کنترل آلودگی زیست محیطی - گسترش بخش های مختلف اقتصادی (صنعت، خدمات و کشاورزی) 	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه صنایع وابسته به کشاورزی با تاکید بر فعالیت های باغداری - ایجاد و توسعه صنایع تبدیلی - تکمیلی به ویژه صنایع مرتبط با باغداری - توسعه صنایع وابسته کشاورزی 	مشکین شهر (شهرستان مشکین شهر)
	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه طرح های اشتغال زا در بخش های کشاورزی، صنعتی و خدماتی 		هشت (عبران - فندقلو)
<ul style="list-style-type: none"> - ساماندهی توسعه فعالیت های معدنی (سنگ های تزئینی و فرآوری سنگهای زینتی) - احداث صنایع وابسته به فعالیت های معدنی و معادن کانی غیرفلزی - استفاده از منابع معدنی فراوانی و ارزان قیمت (شن و ماسه، سیمان، سنگ و...) در تهیه و تولید انواع مصالح ساختمانی مقاوم و سبک و مدرنیزه جهت استفاده در امر ساختمان سازی خصوصاً در مناطق زلزله خیز و شناسایی مناطق دارای لغزش زمین و ریزش کوه و... جلوگیری از ساخت و ساز و اسکان در آن مناطق 	<ul style="list-style-type: none"> - ساماندهی صنایع مستقر در پیرامون شهر اردبیل با تاکید بر توسعه شهرک های صنعتی - ایجاد پارک فن آوری و تحقیقات و تولید نانو با توجه به ظرفیت آموزش عالی استان - توجه به صنایع پاک و ملاحظات زیست محیطی در استقرار شهرک های صنعتی - ساماندهی واحدهای کارگاهی کوچک و ایجاد نواحی صنعتی - توسعه فرصتهای سرمایه گذاری در شهرک های صنعتی اردبیل ۱ و ۲ و ناحیه صنعتی نوجه ده - توسعه صنایع بسته بندی و بازاریابی با استفاده از زیرساخت ها و امکانات ارتباطی - توسعه صنعتی و زیرساخت ها با استفاده از تمرکز امکانات در شهر اردبیل 	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه صنایع پیشین و پسین کشاورزی - ایجاد خوشه صنعتی ماشین آلات کشاورزی، تاسیسات آبیاری - توسعه صنایع تکمیلی دامپروری و کشاورزی با استفاده از زیرساخت های صنعتی - احداث مجتمع های صنعتی متعدد برای پشتیبانی زیرساخت های کشاورزی و دامداری و تولیدات و محصولات کشاورزی و دامی 	نه (اردبیل)

ادامه جدول (۶-۳): راهبردهای توسعه صنعت به تفکیک نواحی همگن آمایشی و مناطق فضایی- کالبدی

صنعت			نام ناحیه آمایشی	نام منطقه فضایی- کالبدی
توسعه معادن	سایر رشته های صنایع	صنایع وابسته به کشاورزی		
<ul style="list-style-type: none"> - ساماندهی توسعه فعالیت های معدنی - توسعه صنایع ساختمانی سبک وزن 	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه صنایع پایین دست بسته بندی آب - توسعه فرصتهای سرمایه گذاری در ناحیه صنعتی نیر 	<ul style="list-style-type: none"> - ایجاد شرایط حضور بخش خصوصی در فعالیت های تولیدی با محوریت صنایع تبدیلی براساس پتانسیل ناحیه 	ده (نیر- سرعین)	خلخال (شهرستان های خخلال و کوزر)
<ul style="list-style-type: none"> - ایجاد خوشه صنعتی وابسته به صنایع گانی غیر فلزی - ساماندهی توسعه فعالیت های معدنی و بهره بر داری از پتانسیل های موجود (خاکهای صنعتی) 	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه صنایع چوب - توسعه فرصتهای سرمایه گذاری در شهرک صنعتی کوثر - توسعه و تنوع بخشی به فعالیتهای تولیدی با تاکید بر جذب بخش خصوصی 	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه صنایع وابسته به کشاورزی با تاکید بر فعالیت های باغداری - توسعه صنایع غذایی - توسعه صنایع چوبی مدرن و باغداری مدرن 	یازده (گیوی)	
<ul style="list-style-type: none"> - ساماندهی توسعه فعالیت های معدنی و بهره برداری از پتانسیل های موجود (خاکهای صنعتی) - تشکیل تعاونی های معدنی 	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه صنایع چوب - ایجاد، تجهیز و توسعه شهرک های صنعتی تخصصی - ساماندهی واحدهای کارگاهی کوچک و ایجاد نواحی صنعتی - توسعه فرصتهای سرمایه گذاری در شهرک صنعتی خخلال - توسعه صنایع چوب با استفاده از زیرساختهای موجود در منطقه 	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه صنایع وابسته به کشاورزی با تاکید بر فعالیت های باغداری - توسعه صنایع غذایی - توسعه صنایع وابسته به باغداری و کشاورزی با استفاده از امکانات شهر خخلال - توسعه صنایع وابسته تکمیلی متناسب با باغداری 	دوازده (خلخال)	

کنسرسیوم مهندسی مشاور
رویان و رویان فرانگار سیستم

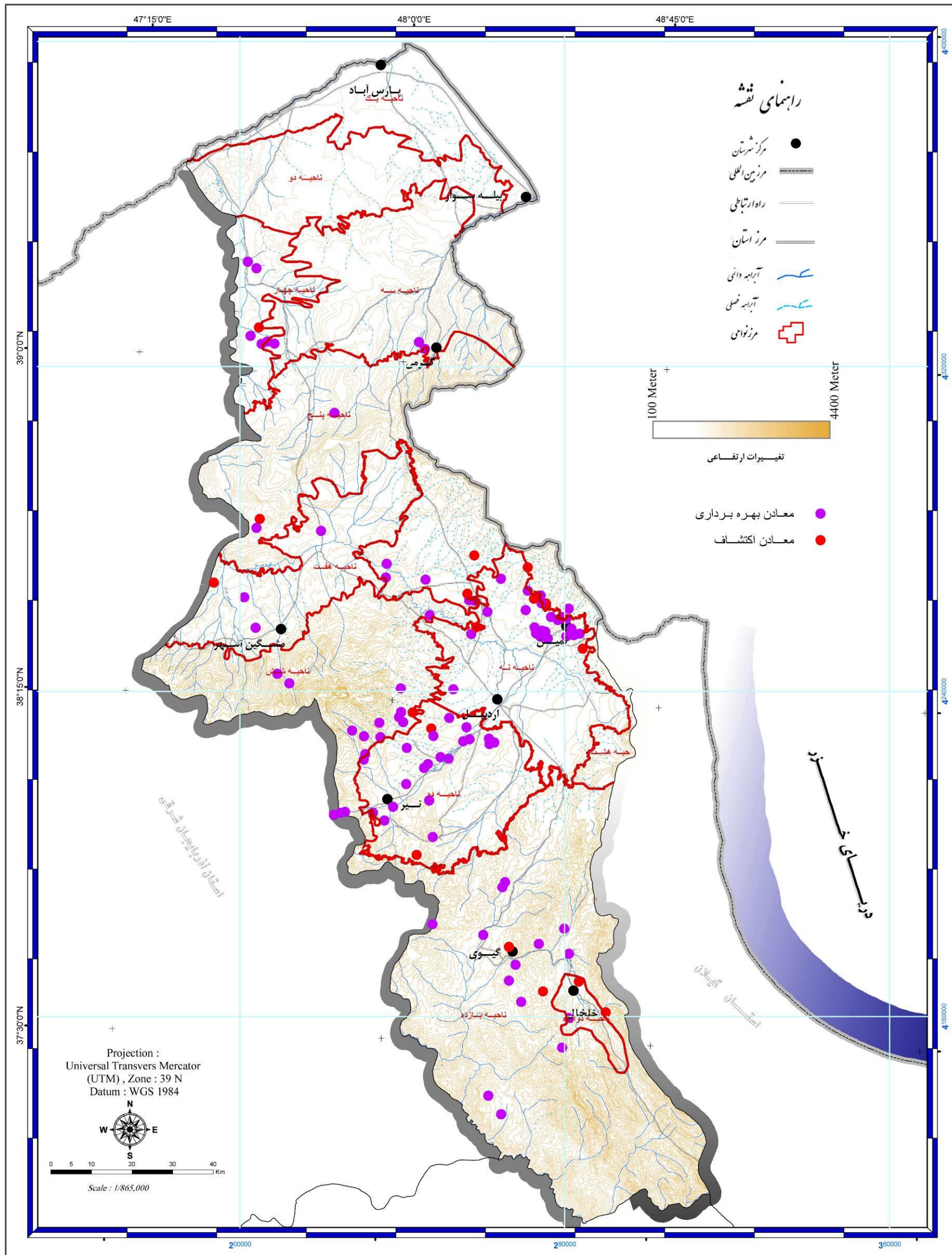

Consortium of
Consulting Engineers
Rooyan & Rooyan Faranegar System

www.rf-inc.net
info@rf-inc.net

مطالعات آمایش استان اردبیل

نقشه ۳-۴: (پراکنش صنایع در استان اردبیل)

کنسرسیوم مهندسیین مشاور
رویان و رویان فرانگار سیستم

Consortium of Consulting Engineers
Rooyan & Rooyan Faranegar System

www.rf-inc.net
info@rf-inc.net

مطالعات آمایش استان اردبیل

نقشه ۳-۵: (معادن)

۳-۲-۱-۲: راهبردهای توسعه گردشگری

اصول محوری که در توسعه منابع گردشگری منطقه در کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت بایستی مدنظر قرار گیرد، اصل توسعه پایدار است. در این زمینه، بهره برداری و استفاده پایدار از منابع گردشگری موجود و همچنین برنامه ریزی دقیق برای توسعه منابعی که هنوز مورد بهره برداری قرار نگرفته، در میان مدت و بلندمدت باید از اولویت برخوردار گردد. براساس بررسی هایی که در مورد منابع گردشگری منطقه بعمل آمده است، در کوتاه مدت، اولویت باید به توسعه منابعی داده شود که در حال حاضر جزیی از سیستم گردشگری (داخلی و خارجی) بوده و بعلاوه ظرفیت و قابلیت توسعه براساس اصل پایداری را نیز داشته باشند. این دسته از منابع عبارتند از :

- آثار اسلامی در استان
- منابع مربوط به کسب و کار و تجارت
- دیدار ساکنان منطقه با دوستان و خویشاوندان خارج از کشور و یا ساکن سایر نقاط ایران

منابع گردشگری استان اردبیل

- منابع عمده گردشگری استان اردبیل عبارتند از :
- آب و هوا به ویژه جذابیت های بهره برداری از شرایط اقلیمی در فصل زمستان در زمینه گردشگری یا توریسم (فستیوال های ورزشی، مثل برگزاری بازیهای زمستانی)
  - مناظر دیدنی و با شکوه کوهستانی در منطقه سبلان
  - گردنه حیران و جنگل های فندقلو
  - چشمه های آبگرم و سرد استان در نقاط مختلف (سرعین، دامنه سبلان، خلخال و...)
  - کشاورزی سنتی و جدید و مجتمع های مدرن کشاورزی تجاری در دشت مغان
  - مکان های تاریخی (قلعه ها و...) متعلق به دوره های مختلف تاریخی (قبل و بعد از اسلام)
  - روستاهای سنتی و فرهنگ روستایی در مشگین شهر و خلخال
  - جذابیت های زندگی عشایری به ویژه در شمال و غرب استان (محدوده شهرستانهای پارس آباد، بیله سوار و مشگین شهر)
  - فرهنگ غیرملموس اهالی و جوامع منطقه از جمله هنر، صنایع دستی، غذاهای محلی، موسیقی و سبک زندگی شهری و روستایی و عشایری آنها،

- بهره برداری موثر از این منابع گردشگری در کوتاه مدت، منطقه را قادر خواهد ساخت تنوع محصولات توریستی خود را در سراسر سال افزایش دهد. در عین حال، طرحهایی باید تهیه شود که براساس آن، آن دسته از منابع توریستی که دارای ظرفیت و قابلیت توسعه پایدار هستند، در میان مدت توسعه داده شوند. در این زمینه به ویژه منابع زیرمورد نظر هستند.

- روستاهای دارای ارزش گردشگری (روستاهای دارای قدمت تاریخی)

- مکان های مناسب استراحت و چشمه های آب معدنی استان

- منابع کشاورزی سنتی و مدرن مانند مجتمع های کشاورزی بزرگ و پیشرفته در دشت مغان

- محله های تاریخی اردبیل

- بازارچه های مرزی بیله سوار و اصلاندوز

در میان مدت توجه اصلی توسعه منابع باید معطوف به تحکیم توسعه پایدار منابع موجود، اجرای طرحهای مربوط به منابعی که توسعه آنها در میان مدت لازم به نظر می رسد و برنامه ریزی برای توسعه منابع بالقوه حساس گردشگری منطقه به ویژه موارد زیر باشد:

• نواحی مهم طبیعی مانند کوهها، مناطق جنگلی، تالاب ها و دریاچه ها و مناطق حفاظت شده

• آثار تاریخی

در بلندمدت علاوه بر استحکام و تثبیت اصل توسعه پایدار منابع گردشگری که در میان مدت اجرا گردیده زمانی که طرح های مدیریت در نواحی مهم طبیعی و فرهنگی منطقه اجرا گردید، باید بتوان نسبت به توسعه منابع گردشگری طبیعی و فرهنگی منطقه اقدام نمود. راهبردهای توسعه گردشگری در استان اردبیل براساس قابلیت نواحی دارای ارزش گردشگری برحسب اولویت امکان پذیری اجرایی خواهند یافت.

نواحی گردشگری دارای اولویت

با توجه به بررسی های انجام شده نواحی گردشگری استان اردبیل به سه ناحیه قابل تفکیک است:

۱. نواحی موجود

۲. نواحی در حال ظهور

۳. نواحی بالقوه

در جدول شماره (۷-۳)، فهرست نواحی توسعه گردشگری استان اردبیل بررسی و ارایه شده است. براساس اطلاعات ارایه شده در جدول مذکور ناحیه سرعین و مجتمع های آب درمانی آن، اردبیل و نواحی آن (بقعه شیخ صفی)، دریاچه شورابیل، روستای ویلادرق و... گردنه حیران و گردنه جنگلی اسالم به خلخال عمده ترین جاذبه ها و نواحی گردشگری استان در وضع موجود هستند.

در جدول شماره (۸-۳) راهبردهای توسعه بخش گردشگری به تفکیک نواحی همگن فضایی ارایه شده است. در نقشه شماره (۶-۳) نیز توزیع جاذبه های گردشگری استان به تفکیک نواحی همگن نمایش داده شده اند. همچنین در نقشه (۷-۳) جاذبه های گردشگری پیشنهادی و مورد تأیید سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان اردبیل نمایش داده شده است.

جدول (۷-۳): فهرست نواحی توسعه گردشگری استان اردبیل

نواحی موجود	نواحی در حال ظهور	نواحی بالقوه
- ناحیه سرعین و مجتمع های آبدرمانی آن	- پارک جنگلی فندقلو	- دشت مغان
- اردبیل و حوالی آن	- پیست اسکی آلوارس	• شکارگاههای دشت مغان
• بقعه شیخ صفی	- آبگرم سردابه	• سد میل مغان
• دریاچه شورابیل	- بازارچه مرزی بیله سوار	• قلعه اولتان
• روستای ویلادرق در سرعین	- پیست اسکی روی چمن درماندره نمین	• تپه نادری
- گردنه حیران	- جنگل آلاذیزکه	• خداآفرین
- گردنه جنگلی اسالم به خلخال	- منطقه سیاحتی - تفریحی ازنا و...	• دریاچه پارس آباد
- گردنه الماس در خلخال	- قلعه های تاریخی مشکین شهر	• شکارگاهها
	- محوطه تاریخی شهری (پیداز میان)	• کانالهای انتقال آب
		- ناحیه خلخال
		• غار هفت خانه
		• آبگرم میانسرای
		• شکارگاههای هشجین
		• تفرجگاه اندبیل
		• آق داغ
		- غار یخگان
		- ارتفاعات سبلان
		- ناحیه مشکین شهر
		• دریاچه قله سبلان
		• شابیل
		• چشمه های آبگرم (فونورسویی ، شابیل، مویل، قینزجه)
		• پارک جنگلی مشکین
		• بیلاق سبلان
		- غار یخگان در شهرستان گیوی
		- دریاچه نئور در شهرستان اردبیل

جدول (۸-۳): راهبردهای توسعه گردشگری به تفکیک نواحی همگن آمايشی و مناطق فضایی - کالبدی

گردشگری	نام ناحیه آمايشی	نام منطقه فضایی - کالبدی
	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه توریسم و اگروتوریسم با توجه به موقعیت جغرافیایی و شرایط منحصر به فرد دشت مغان (هدف چهار فصل کردن گردشگری در استان) - ایجاد انواع ورزشهای آبی و دریاچه ای - توسعه و ایجاد فضاهای نمایشگاهی و بازارچه های عرضه صنایع دستی - توسعه صنایع دستی و ایجاد مراکز آموزش آزاد صنایع دستی با تاکید بر صنایع دستی روستایی - شهری - توسعه واحدهای اقامتی و پذیرایی - تجاری - توسعه گردشگری قومی - فرهنگی با بهره گیری از جاذبه های زندگی عشایری - توسعه گردشگری در منطقه نمونه ساحل رود ارس - توسعه گردشگری در منطقه نمونه تالاب توپراق کندي - توسعه گردشگری در منطقه نمونه دریاچه گشت و صنعت - توسعه گردشگری در روستای هدف گردشگری اولتان 	<p>مغان (شهرستان های پارس آباد، بیله سوار و گرمی)</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - ایجاد مجتمع های خدماتی و رفاهی گردشگری بین راهی - توسعه صنایع دستی و ایجاد مراکز آموزشی آزاد صنایع دستی با تاکید بر صنایع روستایی - عشایری - توسعه گردشگری قومی - فرهنگی با بهره گیری از جاذبه های زندگی عشایری - توسعه توریسم روستایی - عشایری - ارتقاء روستای گونلی بلاغ به روستای هدف گردشگری 	<p>سه (خروسلو)</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه صنایع دستی و ایجاد مراکز آموزشی آزاد صنایع دستی با تاکید بر صنایع روستایی - عشایری - توسعه گردشگری قومی - فرهنگی با بهره گیری از جاذبه های زندگی عشایری - توسعه گردشگری - تاریخی - فرهنگی به منظور معرفی و شناسایی جاذبه های تاریخی - فرهنگی منطقه خروسلو - توسعه گردشگری در مناطق نمونه آبی سفلی، داش دیبی و گیلارلو - توسعه گردشگری در روستای هدف گردشگری برزند - ارتقاء روستاهای تولیر و قوزلو به روستاهای هدف گردشگری 	<p>چهار (دره رود)</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - ایجاد و توسعه زیرساختهای گردشگری در زمینه گردشگری روستایی و طبیعت گردی به منظور بهره برداری از جاذبه های رودخانه دره رود - توسعه و ایجاد زیرساختهای مربوط به انواع ورزشهای آبی در اطراف رودخانه دره رود به منظور توسعه ورزشهای آبی (صید ورزشی) - توسعه صنایع دستی در بین عشایر در فواصل بیکاری 	

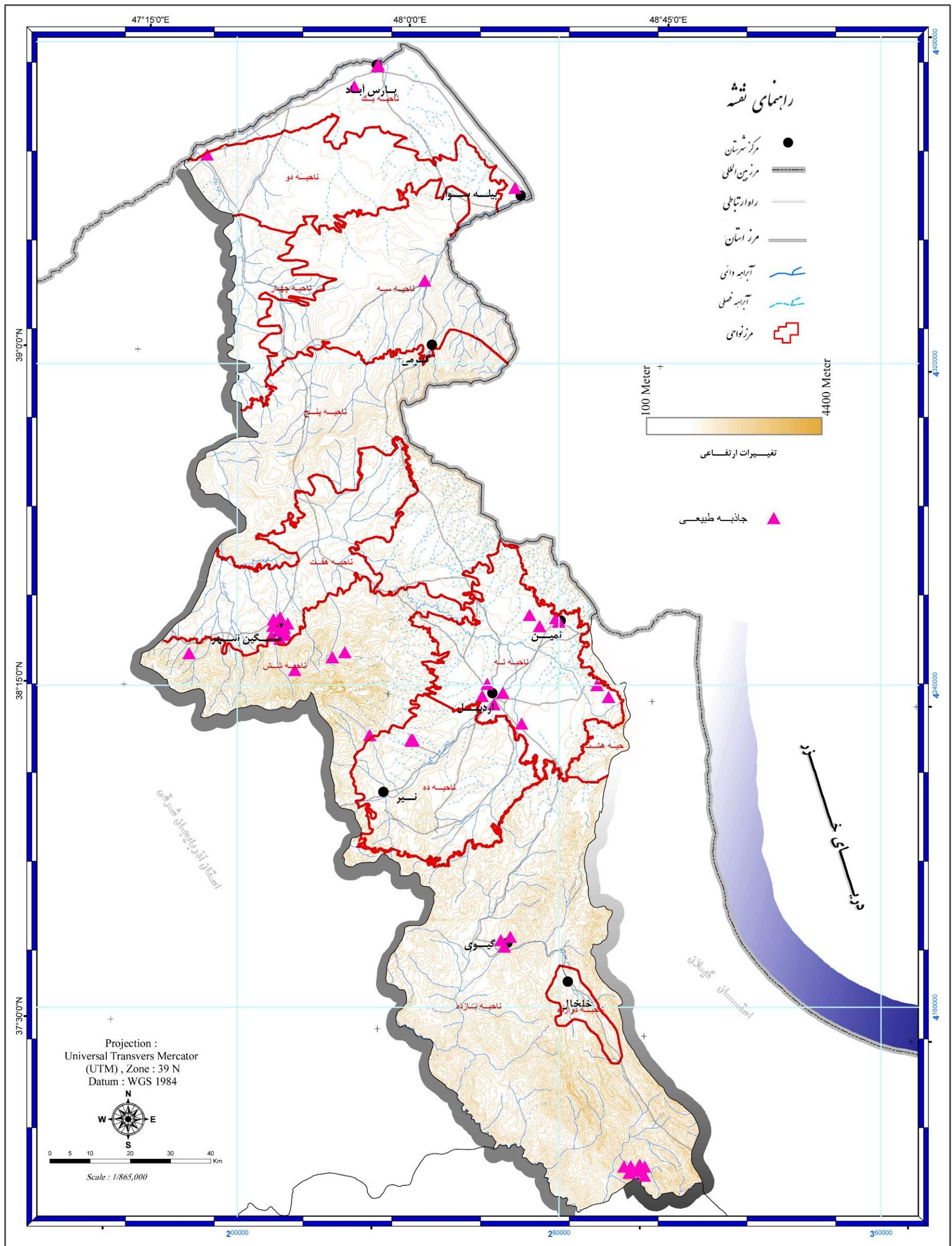
ادامه جدول (۸-۳): راهبردهای توسعه گردشگری به تفکیک نواحی همگن آمایشی و مناطق فضایی-کالبدی

نام منطقه فضایی - کالبدی	نام ناحیه آمایشی	گردشگری
مشگین شهر (شهرستان مشگین شهر)	پنج (صلوات)	- توسعه اکوتوریسم و توریسم روستایی - عشایری
	شش (سیلان)	<ul style="list-style-type: none"> - ایجاد زیرساخت های گردشگری و تدوین برنامه توسعه قطب گردشگری ناحیه سیلان - ناحیه بندی و مدیریت عقلایی ناحیه برای توسعه گردشگری با توجه به مناطق نمونه گردشگری - تدوین سند توسعه منطقه گردشگری قله سیلان به عنوان ژئوپارک-با توجه به توریسم درمانی - مبتنی بر آب معدنی - و توسعه توریسم ورزش های زمستانه (شیروان دره) - توسعه صنایع دستی و ایجاد مراکز آموزش آزاد صنایع دستی با تاکید بر صنایع دستی عشایری - توسعه مجتمع های خدماتی - رفاهی گردشگری - توسعه گردشگری قومی - فرهنگی با بهره گیری از جاذبه های زندگی عشایری - ایجاد ژئوپارک سیلان با هدف توسعه اکوتوریسم و جذب گردشگر - توسعه گردشگری و سرمایه گذاری در طرح های مرتبط به ویژه در زمینه گردشگری روستایی - عشایری و طبیعت گردی - ایجاد توسعه اقامتگاه، مرکز توریستی، تفرجگاهی و دهکده های سلامت در دامنه های سیلان و کنار چشمه های آبگرم - توسعه گردشگری عشایری با هدف اشتغالزایی برای جامعه عشایری و کاهش اتکاء به مراتع
	هفت	- توسعه گردشگری با تاکید بر توریسم تاریخی - طبیعی
	(مشگین شهر)	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه گردشگری قومی - فرهنگی با بهره گیری از جاذبه های زندگی عشایری - توسعه و ایجاد زیرساختهای لازم جهت بهره گیری از جاذبه های کشاورزی این ناحیه با تاکید بر باغداری (توسعه اکوتوریسم) - توسعه و ایجاد زیرساختهای مربوط به ورزشهای زمستانی (پیست های اسکی) به منظور توسعه توریسم ورزشی - توسعه و ایجاد زیرساختهای مربوط به گردشگری سلامت با تاکید بر آب درمانی (استفاده از چشمه های آب گرم) - توسعه گردشگری از طریق جذب سرمایه های بخش خصوصی - توسعه گردشگری سلامت با توجه به وجود چشمه های آب معدنی و گرم - توسعه و رونق اکوتوریسم در منطقه - تدوین برنامه جامع گردشگری منطقه مشگین شهر - توسعه گردشگری در روستاهای هدف گردشگری موئیل و اونار - ارتقاء روستاهای اندرزق، گلستان، قصابه، کوچنق و کنجویه به روستاهای هدف گردشگری

نام منطقه فضایی - کالبدی	نام ناحیه آمایشی	گردشگری
<p>ار دیبل (شهرستان های اردبیل، نمین و نیر)</p>	<p>هشت (عنبران - فندقلو) ( )</p>	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه گردشگری با تاکید بر طبیعت گردی با توجه به جاذبه های منحصر به فرد طبیعی ناحیه (گردنه حیران و جنگل فندقلو) - توسعه و ترویج صنعت گردشگری و اکوتوریسم در جنگل های آلاذیزگه - توسعه صنایع دستی با محوریت تولید گلیم و ایجاد فروشگاه های دائمی فروش محصولات - توسعه مجتمع های خدماتی - رفاهی گردشگری - توسعه صنعت گردشگری و طبیعت گردی - توسعه محور گردشگری فندقلو - حیران با همکاری استان گیلان - توسعه اقتصاد گردشگری با هدف جبران ضعف سایر بخش های اقتصادی (کشاورزی و صنعت) - توسعه و ایجاد زیرساختهای ورزشی - آموزشی - ارتقاء روستاهای نیارق، گرم چشمه، ینگجه ملامحمدرضا، ننه کران و عنبران علیا به روستاهای هدف گردشگری
	<p>نه (اردبیل)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه گردشگری طبیعی - تاریخی - فرهنگی - توسعه و ایجاد فضاهای نمایشگاهی و بازارچه های عرضه صنایع دستی - توسعه و ایجاد زیرساختهای گردشگری به منظور بهره برداری بیشتر از جاذبه های موجود در ناحیه به ویژه در شهر اردبیل (شامل آثار و ابنیه تاریخی - مذهبی و فرهنگی) - توسعه گردشگری و امکانات مرتبط با آن به ویژه در نقاط دارای جاذبه گردشگری - برنامه ریزی در راستای تقویت بخش گردشگری - اصلاح و بازسازی محوطه های باستانی، اماکن، مقدسه و زیارتگاهها، آثار باستانی، ساماندهی سایر اماکن و مناظر طبیعی و گردشگری - توسعه بخش گردشگری با هدف ایجاد اشتغال و بهره گیری از قابلیت های فرهنگی، تاریخی ناحیه - توسعه خدمات رفاهی - عمومی در بخش گردشگری و مدیریت مواد زائد و جامد - توسعه و ایجاد زیرساخت های مربوط به ورزشهای آبی در دریاچه شورابیل و رودخانه بالخیلو به منظور توسعه پایدار توریسم ورزشی و ورزشهای قهرمانی و همگانی - ارتقاء روستاهای بوداللو، کوهساره، بیله درق، وکیل آباد، ثمرین، ابریکوه و شیخ احمد به روستاهای هدف گردشگری

گردشگری	نام ناحیه آمایشی	نام منطقه فضایی - کالبدی
<ul style="list-style-type: none"> - توسعه گردشگری با تاکید بر طبیعت گردی و توریسم درمانی (توسعه و ایجاد فضاهای نمایشگاهی و بازارچه های عرضه صنایع دستی) - توسعه گردشگری تاریخی - فرهنگی - توسعه و ایجاد زیرساختهای مربوط به گردشگری سلامت (ایجاد دهکده ها و کمپینگ های سلامت) - توسعه و ایجاد زیرساختهای مربوط به ورزشهای زمستانی (بیست های اسکی) به منظور توسعه توریسم ورزشی - تشکیل تعاونی های هلدینگ گردشگری - توسعه گردشگری سلامت و ایجاد دهکده های سلامت با کارکرد آب درمانی در سرعین - توسعه ورزشهای زمستانی در ناحیه - توسعه زیرساختهای گردشگری در شهرهای سرعین و نیر - لزوم استفاده از سرمایه های بخشی خصوصی در توسعه و بهسازی آبهای گرم و معدنی - توسعه سازمان یافته صنعت توریسم برای جبران ضعف آسیب پذیری زیست محیطی و اجتماعی منطقه - توسعه گردشگری در مناطق نمونه سرعین (ویلا دره، ویند کلخوران، کنزق، آلوارس، سرعین، طبیعت سبز پارس) - توسعه گردشگری در مناطق نمونه بولاغلا، برجلو (سیلان)، سقزچی، قره شیران، یامچی، گلستان، ایلانجیق - توسعه گردشگری در روستاهای هدف گردشگری آلوارس، کنزق و کورعباسلو - ارتقاء روستاهای قره شیران، هوادرق، ایرنجی، ورکه سران و ارجستان به روستاهای هدف گردشگری 	<p>ده (نیر - سرعین)</p>	<p>اردبیل (شهرستان های اردبیل، نمین و نیر)</p>

گردشگری	نام ناحیه آمایشی	نام منطقه فضایی - کالبدی
<ul style="list-style-type: none"> - توسعه گردشگری با تاکید بر طبیعت گردی با توسعه به جاذبه های طبیعی ناحیه (استقرار چشمه از ناو، گردنه الماس، دریاچه نئور و...) - توسعه و ایجاد زیرساختهای لازم جهت بهره گیری از جاذبه های کشاورزی این ناحیه با تاکید بر باغداری (توسعه آگروتوریسم) - توسعه گردشگری روستایی با توجه به جاذبه هاو چشم اندازهای روستایی ناحیه - توسعه مجتمع های خدماتی - رفاهی گردشگری - توسعه گردشگری اکوتوریسم بویژه در حاشیه دریاچه نئور - استفاده از سرمایه های بخش خصوصی در توسعه و بهسازی آبهای گرم و معدنی - توسعه گردشگری روستایی و طبیعت گردی با هدف حفظ و تثبیت جمعیت روستایی و کاهش مهاجرت های روستایی شهری - نصب تله کابین در مناطق کوهستانی - توسعه گردشگری و توسعه محور اسالم- خلخال برای کاستن از انزوای جغرافیایی - توسعه گردشگری در مناطق نمونه آبگرم گیوی، غاریخگان، داش حمام، امام زاده عبدالله، چشمه از ناو و گردنه الماس - توسعه گردشگری در روستاهای هدف گردشگری برندق، کزج، خوجین، ماجولان و اندبیل - ارتقاء روستاهای زرج آباد، زاویه گرد، لرد و خمس به روستاهای هدف گردشگری 	<p>بازده (گیوی)</p>	<p>خلخال (شهرستان های کوزر و خلخال)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - توسعه گردشگری مذهبی با توجه به وجود آثار و ابنیه مذهبی (امامزاده ها) در این ناحیه - توسعه و ایجاد زیرساختهای مربوط به ورزشهای زمستانی (بیست های اسکی) به منظور توسعه توریسم ورزشی - سرمایه گذاری در بخش صنعت توریسم و گردشگری - توسعه گردشگری با توجه به استعداد منطقه و وجود زیرساختهای گردشگری زمینه ای برای رشد بخش خدمات در منطقه - آموزش هدفمند روستاییان در زمینه های گردشگری و ایجاد فرصتهای شغلی - توسعه گردشگری و زیرساخت های مربوطه با هدف ایجاد اشتغال - هدایت گردشگران به مناطق خاص برای کاهش آسیب پذیری منطقه از لحاظ فرهنگی و اجتماعی 	<p>دوازده (خلخال)</p>	

کنسرسیوم مهندسیین مشاور
رویان و رویان فرانگار سیستم

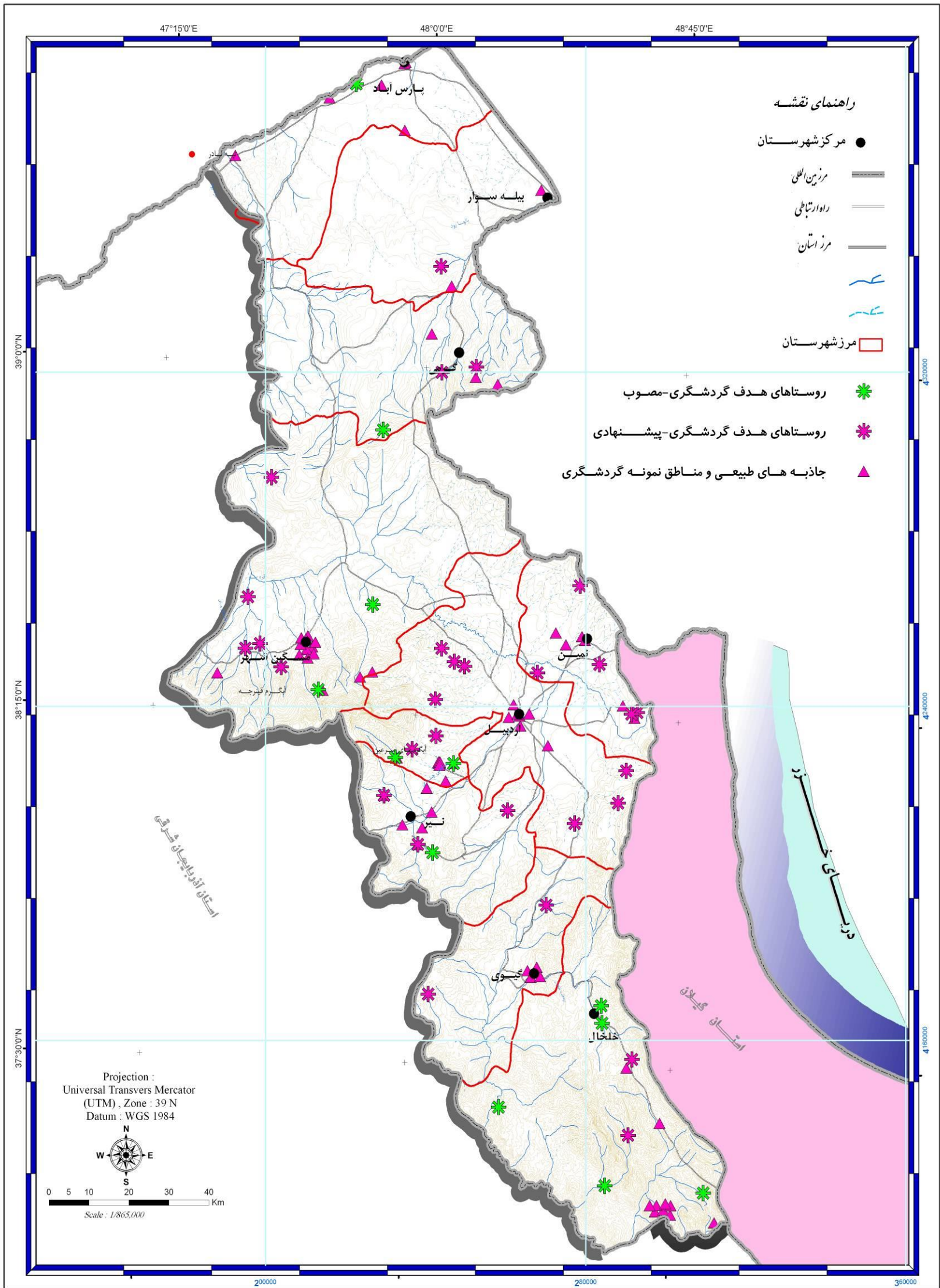
Consortium of
Consulting Engineers
Rooyan & Rooyan Faranegar System

www.rf-inc.net
info@rf-inc.net

مطالعات آمایش استان اردبیل

نقشه ۳-۶: (جاذبه های طبیعی و گردشگری)

کنسرسیوم مهندسیین مشاور
رویان و رویان فرانگار سیستم

Consortium of
Consulting Engineers
Rooyan & Rooyan Faranegar System

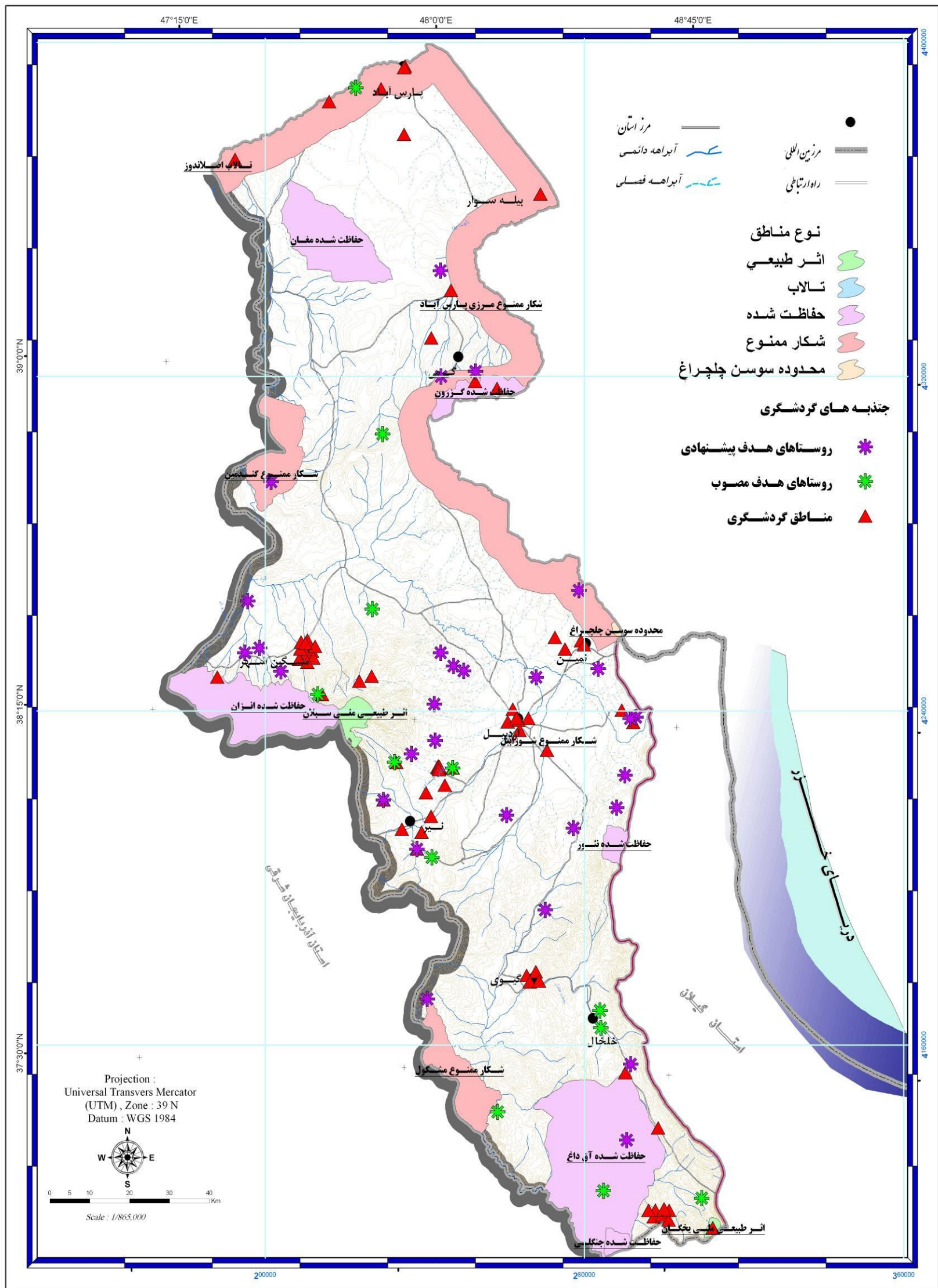
مطالعات آمایش استان اردبیل

نقشه ۳-۷ جاذبه های گردشگری استان اردبیل مورد تایید

سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و
گردشگری استان

www.rf-inc.net
info@rf-inc.net

کنسرسیوم مهندسين مشاور
 رويان و رويان فرانگار سيستم

Consortium of
 Consulting Engineers
 Rooyan & Rooyan Faranegar System

www.rf-inc.net
 info@rf-inc.net

مطالعات آمایش استان اردبیل

نقشه ۸-۳ (تلفیق جاذبه های گردشگری با مناطق تحت مدیریت
 اداره کل حفاظت محیط زیست استان اردبیل)

الف: خدمات زیربنایی

- ساماندهی گسترش مبادلات و ایجاد زیرساخت های مناسب در شهر بيله سوار در ناحیه یک (مغان)
- توسعه شبکه انتقال برق برای تامین انرژی به ویژه شبکه انتقال روستایی در نواحی دو (جعفرآباد) و ناحیه چهار (دره رود)
- توسعه مجتمع های خدماتی و رفاهی و بین راهی در ناحیه سه (خروسلو)
- توسعه مجتمع های خدماتی - رفاهی - گردشگری در نواحی شش (سبلان)، هشت (عنبران - فندقلو)، یازده (گیوی)
- توسعه شبکه انرژی زمین گرمایی در ناحیه شش (سبلان)
- توسعه خدمات پستی و مخابراتی در ناحیه یک (مغان)، دو (جعفرآباد)
- ایجاد و توسعه پایانه حمل و نقل کالا و بار (مغان و خلخال)
- توسعه خدمات عمومی - رفاهی (آب لوله کشی، گاز، تلفن و...) در نواحی یک،
- تشکیل تعاونی های خدماتی، حمل و نقل، بازرگانی و پشتیبانی در نواحی یک
- توسعه زیرساخت ها و ایجاد کمپینگ های آموزشی (نواحی هشت و ده)
- انجام مطالعات امکان سنجی توسعه شبکه استفاده از انرژی باد جهت تولید برق

ب: خدمات آموزشی

- ایجاد سازمان آموزش فنی - حرفه ای متناسب با فعالیت های کشاورزی با هدف ارتقاء سطح آگاهی در نواحی یک (مغان) دو (جعفرآباد)
- توسعه آموزشی و پرورش در کلیه سطوح و خدمات زیرساختی مربوط به آن در نواحی دو (جعفرآباد) و هفت (مشگین شهر)، در این ناحیه توسعه در مناطق استقرار عشایر مدنظر است
- امکان سنجی توسعه آموزش عالی با تخصص های کشاورزی، صنعتی، تکنولوژی پیشرفته و گردشگری

---

^۱ راهبردهای مربوط به راه و سیستم حمل و نقل استان اردبیل در فصل چهارم (سازمان فضایی مطلوب برای توسعه استان) به تفصیل مورد بررسی قرار گرفته است.

- ایجاد و توسعه فعالیت های آموزشی و تحقیقاتی با هدف آموزش نیروی متخصص مورد نیاز براساس طرح آمایش آموزش عالی استان
- ساخت و توسعه خوابگاههای دانشجویی
- ایجاد پارک علمی و فناوری استان و حمایت از مرکز رشد واحدهای فناوری
- ایجاد و توسعه مراکز آموزشی و تحقیقاتی جهت تربیت نیروی انسانی متخصص مورد نیاز

پ: خدمات فرهنگی

- توسعه خدمات فرهنگی و مجتمع های فرهنگی برای ساماندهی تحولات اجتماعی - فرهنگی جدید ناشی از اجرای طرح های توسعه به ویژه در ناحیه دو (جعفرآباد)
- گسترش و سرمایه گذاری در زیرساخت های فرهنگی - ورزشی (سالن های ورزشی، سینما و مجتمع های اوقات فراغت) در نواحی یک (مغان)، سه (خروسلو)، شش (سبلان)، هفت (مشگین شهر)، نه (اردبیل)، یازده (گیوی) و دوازده (خلخال).

ت: خدمات بهداشتی - درمانی

- توسعه زیرساخت های بهداشتی درمانی در نواحی دو، سه، ده و یازده (جعفرآباد، خروسلو، نیر، سرعین و گیوی)
- در جدول شماره (۹-۳) راهبردهای توسعه بخش خدمات به تفکیک نواحی همگن فضایی ارایه شده است.

جدول (۹-۳): راهبردهای توسعه خدمات به تفکیک نواحی همگن آمایشی و مناطق فضایی - کالبدی

خدمات				نام منطقه	نام ناحیه آمایشی
خدمات بهداشتی - درمانی	خدمات فرهنگی	خدمات آموزشی	خدمات زیر بنایی		
توسعه خدمات درمانی - برتر برای پوشش منطقه ای	گسترش و سرمایه گذاری در زیرساخت فرهنگی ورزشی (سالن های ورزشی سینما و مجتمع های اوقات فراغت)	ایجاد سازمان آموزش فنی - حرفه ای متناسب با فعالیت های کشاورزی امکان سنجی توسعه آموزش عالی با تخصصی کشاورزی راه اندازی و تجهیز مراکز آموزشی و علمی ایجاد و توسعه فعالیت های آموزشی و تحقیقاتی با هدف آموزش نیروی متخصص مورد نیاز براساس طرح آمایش آموزش عالی استان ساخت و توسعه خوابگاههای دانشجویی	ساماندهی گسترش مبادلات مرزی و ایجاد زیرساخت های مناسب در شهر بیله سوار توسعه خدمات عمومی - رفاهی (آب لوله کشی، گاز، تلفن و..) ایجاد و توسعه پایانه حمل و نقل کالا و بار تشکیل تعاونی های خدماتی، حمل و نقل، بازرگانی و پشتیبانی	مغان (شهرستان های باقر، آباء، بیله سوار و گرمی)	یک (مغان)
توسعه زیر سخت های بهداشتی - درمانی در شهر جعفر آباد گسترش خدمات بهداشتی، درمانی	توسعه خدمات فرهنگی و مجتمع های فرهنگی برای ساماندهی تحولات اجتماعی فرهنگی جدید ناشی از اجرای طرح های توسعه	ایجاد سازمان آموزش فنی - حرفه ای متناسب با فعالیت های کشاورزی توسعه آموزش و پرورش در کلیه سطوح و خدمات زیرساختی مربوط به آن ایجاد و توسعه مراکز آموزشی و تحقیقاتی جهت تربیت نیروی انسانی متخصص مورد نیاز	توسعه خدمات پستی و مخابراتی توسعه شبکه انتقال برق برای تامین انرژی به ویژه شبکه انتقال روستایی توسعه خدمات عمومی - رفاهی (آب لوله کشی، گاز، تلفن و..)		دو (جعفر آباد)
توسعه زیر سخت های بهداشتی - درمانی در شهر تازه کند آنگوت	گسترش و سرمایه گذاری در زیرساخت های فرهنگی ورزشی و (سالن های ورزشی، سینما و مجتمع های اوقات فراغت)	ایجاد و توسعه فعالیت های آموزشی و تحقیقاتی با هدف آموزش نیروی متخصص مورد نیاز براساس طرح آمایش آموزش عالی استان ساخت و توسعه خوابگاههای دانشجویی	توسعه مجتمع های خدماتی و رفاهی و بین راهی توسعه خدمات عمومی - رفاهی (آب لوله کشی، گاز، تلفن و..)		سه (خروسلو)
			توسعه خدمات عمومی - رفاهی (آب لوله کشی، گاز، تلفن و..)		چهار (دره رود)
			توسعه خدمات عمومی - رفاهی (آب لوله کشی، گاز، تلفن و..) انجام مطالعات امکان سنجی توسعه شبکه استفاده از انرژی باد جهت تولید برق*	پنج (صلوات)	مشگین شهر (شهرستان مشگین شهر)
	گسترش و سرمایه گذاری در زیرساختهای فرهنگی ورزشی (سالن های ورزشی، سینما و مجتمع های اوقات فراغت)		توسعه شبکه انرژی زمین گرمایی و تولید برق	شش (سیلان)	

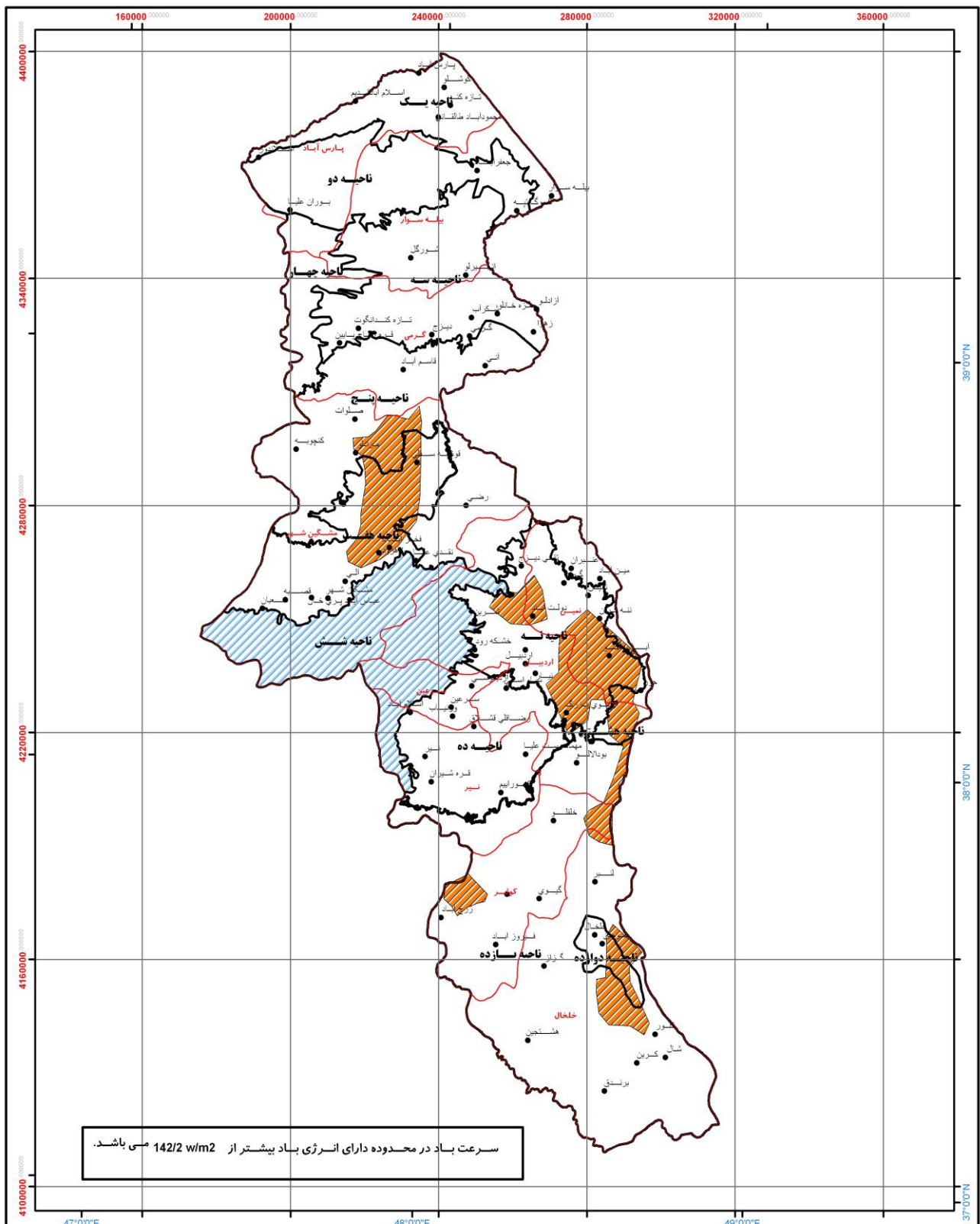
*در نقشه شماره (۹ - ۳) : مناطق مستعد تولید انرژی های نو نمایش داده شده است.

خدمات				نام ناحیه آمایشی	نام منطقه فضایی - کالبدی
خدمات بهداشتی - درمانی	خدمات فرهنگی	خدمات آموزشی	خدمات زیر بنایی		
- توسعه خدمات درمانی شهری و شبکه بهداشت روستایی	- گسترش و سرمایه گذاری در زیرساخت های فرهنگی ورزشی (سالن های ورزشی، سینما و مجتمع های اوقات فراغت)	- توسعه آموزش و پرورش در کلیه سطوح به ویژه در مناطق استقرار عشایر - توسعه آموزش عالی با تخصص مدیریت و برنامه ریزی گردشگری - ایجاد و توسعه فعالیت های آموزشی و تحقیقاتی با هدف آموزش نیروی متخصص مورد نیاز براساس طرح آمایش آموزش عالی استان - ساخت و توسعه خوابگاههای دانشجویی	- توسعه زیرساخت های مربوط به خدمات آموزشی - ورزشی - انجام مطالعات امکان سنجی توسعه شبکه استفاده از انرژی باد جهت تولید برق	هفت (مشگین شهر)	
			- توسعه زیرساخت های مربوط به خدمات آموزشی - ورزشی - انجام مطالعات امکان سنجی توسعه شبکه استفاده از انرژی باد جهت تولید برق	هشت (عنبران - فندقلو)	
- توسعه خدمات درمانی - برتر برای پوشش استانی	- توسعه خدمات فرهنگی، شهری و روستایی - گسترش و سرمایه گذاری در زیرساخت های فرهنگی ورزشی (سالن های ورزشی، سینما و مجتمع های اوقات فراغت)	- امکان سنجی توسعه آموزش عالی، با تخصص صنعتی و تکنولوژی پیشرفته - ایجاد و توسعه فعالیت های آموزشی و تحقیقاتی با هدف آموزش نیروی متخصص مورد نیاز براساس طرح آمایش آموزش عالی استان - ساخت و توسعه خوابگاههای دانشجویی - ایجاد پارک علمی و فناوری استان و حمایت از مرکز رشد واحدهای فناوری	- توسعه زیرساخت های مربوط به خدمات آموزشی - ورزشی - انجام مطالعات امکان سنجی توسعه شبکه استفاده از انرژی باد جهت تولید برق	نه (اردبیل)	اردبیل (شهرستان های اردبیل، نئین و تبر)

ادامه جدول (۹-۳): راهبردهای توسعه خدمات به تکنیک نواحی همگن آمایشی و مناطق فضایی-کابردی

خدمات			نام ناحیه آمایشی	نام منطقه فضایی - کابردی
خدمات بهداشتی - درمانی	خدمات فرهنگی	خدمات آموزشی	خدمات زیر بنایی	
- توسعه زیر سخت های بهداشتی - درمانی در شهر نیر		- ایجاد و توسعه مراکز آموزشی و تحقیقاتی جهت تربیت نیروی انسانی متخصص مورد نیاز	- توسعه خدمات بین راهی و رفاهی مسافران در شهر نیر - توسعه زیرساخت ها و ایجاد کمپینگ های آموزشی - ورزشی	ده (نیر - سرعین)
- توسعه زیر سخت های بهداشتی - درمانی در شهر گیوی		- ایجاد و توسعه مراکز آموزشی و تحقیقاتی جهت تربیت نیروی انسانی متخصص مورد نیاز	- توسعه خدمات عمومی - رفاهی (آب لوله کشی، گاز، تلفن و..) - توسعه مجتمع های خدماتی و رفاهی و بین راهی - ایجاد خدمات بین راهی و اقامتگاه های معتبر در جاده اسلام - خلخال - انجام مطالعات امکان سنجی توسعه شبکه استفاده از انرژی باد جهت تولید برق	یازده (گیوی)
- توسعه خدمات درمانی خلخال	- سرمایه گذاری در زیرساخت های فرهنگی شهری - گسترش و سرمایه گذاری در زیرساخت های فرهنگی ورزشی (سالن های ورزشی ، سینما و مجتمع های اوقات فراغت)	- ایجاد سازمان آموزش فنی - حرفه ای متناسب با فعالیت های کشاورزی	- ایجاد و توسعه پایانه حمل و نقل کالا و بار - انجام مطالعات امکان سنجی توسعه شبکه استفاده از انرژی باد جهت تولید برق	دوازده (خلخال)

خلخال
(شهرستان خلخال)

کونسلیوم مهندسین مشاور رویان
و رویان فرانکار سیستم

1:900,000

- راهنما
- نقاط جمعیتی
  - مرکز شهرستان
  - ناحیه بندی
  - ▨ محدوده دارای انرژی زمین گرمایی
  - ▨ محدوده دارای انرژی باد

مطالعات آمایش استان اردبیل
نقشه ۹-۳: مناطق دارای ظرفیت
برای توسعه انرژی های نو

۵-۲-۲-۱-۳: راهبردهای توسعه فضایی

- تهیه سند برنامه جامع شهرهای پارس آباد ، بيله سوار و اصلاندوز و شهرهای جدید در ناحیه یک
- تهیه برنامه جامع ناحیه‌ای و پیش‌بینی شکل‌گیری شهرهای جدید با توجه به نقش روستاهای مکان مرکزی و قابلیت عملکردی آنها برای ایفای نقش روستا - شهرک
- توسعه شهر اصلاندوز با محوریت شهر کشاورزی
- توسعه شهر جعفرآباد و شکل‌گیری یک کشت شهر بزرگ در شمال استان
- توسعه عملکردی - کارکردی روستاهای مکان مرکزی و فراهم سازی شرایط برای ارتقاء نقش این روستاها به عنوان روستا شهرک های خدماتی - کشاورزی
- محدودسازی توسعه کالبدی شهر گرمی و جابجایی جمعیت به سمت جعفرآباد به دلیل فقدان فضای توسعه
- بازنگری در طرح توسعه شهر تازه کند آنگوت برای سرریز جمعیت گرمی و خدمات رسانی به توسعه شبکه عمارت
- توسعه عملکردی - کارکردی شهر گرمی به عنوان یک شهر میانی در ارایه خدمات به سکونتگاه‌های پیرامونی
- توسعه عملکردی - کارکردی روستاهای مکان مرکزی و فراهم سازی شرایط برای ارتقاء نقش این روستاها به عنوان روستا شهرک های خدماتی - کشاورزی
- ایجاد استقرارگاه‌های عشایری به ویژه در ناحیه سبلان
- توسعه شهر لاهرود با توجه به برنامه‌های توسعه شهری و گردشگری
- تخصیص بخشی از اراضی نوآباد به ایجاد مجتمع های عشایری جهت ساماندهی عشایر
- توسعه عملکردی - کارکردی شهر مشکین شهر و ارتقاء نقش آن در شرق استان برای توسعه شهرگرایی و تمرکز زدایی از شهر اردبیل
- محدودسازی توسعه کالبدی شهر اردبیل با توجه به رشد بی‌رویه و نامتوازن آن و شکل‌گیری مناطق حاشیه‌ای
- توسعه شهرهای کوچک و متوسط کنونی و ارتقاء نقش آنها در عملکردها و کارکردهای منطقه ای
- محدودسازی توسعه کالبدی شهر سرعین با توجه به رشد بی‌رویه و نامتوازن آن
- ساماندهی فعالیت ها در شهر خلخال و فضاهاى پیرامونى آن

- توسعه عملکردی - کارکردی شهر خلخال و ارتقاء نقش آن در جنوب استان برای توسعه شهرگرایی و تمرکززدایی از شهر اردبیل
  - توسعه زیر ساختهای روستایی و ایجاد انگیزه در روستاییان بمنظور کاهش مهاجرت‌های روستا - شهری و جلوگیری از رشد نامتوازن شهری و گسترش حاشیه نشینی
- در جدول شماره (۱۰-۳) راهبردهای توسعه فضایی به تفکیک نواحی همگن فضایی ارائه شده است.

جدول (۱۰-۳): راهبردهای توسعه فضایی به تفکیک نواحی همگن آمایشی و مناطق فضایی - کالبدی

نام منطقه فضایی - کالبدی	نام ناحیه آمایشی	توسعه فضایی
مکان (شهرستان های پارس آباد، بيله سوار و گرمی)	یک (مغان)	<ul style="list-style-type: none"> - تهیه سند برنامه جامع شهرهای پارس آباد، بيله سوار و اصلاندوز - تهیه برنامه جامع ناحیه ای و پیش بینی شکل گیری شهر های جدید با توجه به نقش روستاهای مکان مرکزی و قابلیت عملکردی آنها برای ایفای نقش روستا - شهری (نازه کند قدیم) - توسعه شهر اصلاندوز در محور شهر کشاورزی - توسعه متوازن در منطقه به منظور متوقف ساختن مهاجرت های روستایی - شهری - توسعه عمودی در شهر به منظور جلوگیری از تخریب اراضی کشاورزی - هدایت عشایر و مهاجرت های روستا - شهری به شهرک های صنعتی - توسعه زیر ساخت های روستایی و ایجاد انگیزه در روستاییان بمنظور کاهش مهاجرت های روستا - شهری و جلوگیری از رشد نامتوازن شهری و گسترش حاشیه نشینی
	دو (جعفر آباد)	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه شهر جعفر آباد و شکل گیری یک گشت شهر بزرگ در ناحیه شمال استان - توسعه عملکردی - کارکردی روستاهای مکان مرکزی و فراهم سازی شرایط برای ارتقاء نقش این روستاها بعنوان روستا شهرهای خدماتی - کشاورزی (روستای انجیر لو) - کنترل توسعه کالبدی شهر نشینی در شهر های فاقد طرح های جامع و تفصیلی - ایجاد مراکز خدمات رسانی و کانون های اقتصادی متمرکز
	سه (خروس لو)	<ul style="list-style-type: none"> - محدود سازی توسعه کالبدی شهر گرمی و جابجایی جمعیت به سمت جعفر آباد (به دلیل فقدان فضای توسعه) - بازنگری در طرح توسعه نازه گندانگوت برای سرریز جمعیت گرمی و خدمات رسانی با توجه به توسعه شبکه عمارت - توسعه عملکردی - کارکردی شهر گرمی به عنوان یک شهر میانی در ارایه خدمات به سکونتگاه های پیرامونی - توسعه عملکردی - کارکردی روستاهای مکان مرکزی و فراهم سازی شرایط برای ارتقاء نقش این روستاها بعنوان روستا شهرهای خدماتی - کشاورزی (انجیر لو، زهرا، قره آغاج) - مکان گزینی مناسب برای گسترش شهر گرمی به منظور ایفای نقش کارکردی - هدایت گسترش شهر گرمی به سمت سد گیلار لو - مکان گزینی مناسب جهت توسعه شهرها و مناطق مسکونی به منظور رفع مسئله لغزش
	چهار (دره رود)	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه عملکردی - کارکردی روستاهای مکان مرکزی و فراهم سازی شرایط برای ارتقاء نقش این روستاها بعنوان روستا شهرهای خدماتی - کشاورزی - اسکان عشایر و ایجاد زمینه لازم در تجمیع خدمات رسانی و جلوگیری از پراکندگی اوبه ها و روستاها - استقرار کانون های متمرکز جمعیت در حاشیه دره رود - جلوگیری از استقرار کانون های جمعیتی و صنعتی در مکان های پرحادثه

ادامه جدول (۱۰-۳): راهبردهای توسعه فضایی به تفکیک نواحی همکن آمایشی و مناطق فضایی - کابندی

نام منطقه فضایی - کابندی	نام ناحیه آمایشی	توسعه فضایی
مشگین شهر (شهرستان مشگین شهر)	پنج (صلوات)	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه شهر رضی با رعایت اصول شهرسازی و سامان دادن روستاها - ارتقاء شهر رضی به عنوان کانون توسعه منطقه و خدمات رسانی بهتر - پیشگیری از توسعه روستاهای کوچک و پراکنده
	شش (سبلان)	<ul style="list-style-type: none"> - ایجاد استقرار گاه های عشایری - جذب سرمایه گذاری برای توسعه گردشگری - آموزش جامعه محلی در زمینه گردشگری با هدف ایجاد فرصتهای شغلی متناسب با قابلیت های منطقه
	هفت (مشگین شهر)	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه شهر لاهرود با توجه به برنامه های توسعه شهری و گردشگری - تخصیص بخشی از اراضی نوآباد به ایجاد مجتمع های عشایری جهت ساماندهی عشایر - توسعه عملکردی - کارکردی روستاهای مشگین شهر و ارتقاء نقش آن در شرق استان - توسعه عملکردی - کارکردی روستاهای مکان مرکزی و فراهم سازی شرایط برای ارتقاء نقش این روستاها بعنوان روستا شهرکهای خدماتی - کشاورزی (فخرآباد، قصابه) - قرار گرفتن شهر در مسیر ارتباطی زمینه ای برای ترانزیت کالا و توسعه اقتصادی و اجتماعی منطقه - ارتقاء نقش و جایگاه شهر مشگین در منطقه و سلسله مراتب سکونتگاهی - توسعه مشگین شهر به عنوان شهر تاریخی و توریستی استان با کاهش بزرگ سری اردبیل - اسکان عشایر در حاشیه قره سو - ساماندهی روستاهای پراکنده کوهستانی برای ارائه خدمات متمرکز
اردبیل (شهرستان های اردبیل، نمین و نیر)	هشت (عنبران - فندقلو)	

ادامه جدول (۱۰-۳): راهبردهای توسعه فضایی به تفکیک نواحی همگن آمایشی و مناطق فضایی - کالبدی

نام منطقه فضایی - کالبدی	نام ناحیه آمایشی	توسعه فضایی
	نه (اردبیل)	<ul style="list-style-type: none"> - محدودسازی توسعه کالبدی شهر اردبیل با توجه به رشد بی رویه و نامتوازن آن و شکل گیری مناطق حاشیه ای - تهیه برنامه جامع ناحیه ای و پیش بینی شکل گیری شهرهای جدید - توسعه عملکردی - کارکردی روستاهای مکان مرکزی و فراهم سازی شرایط برای ارتقاء نقش این روستاها بعنوان روستا شهرهای خدماتی - کشاورزی (نمرین، دولت آباد، ننه کران، حور) - تقویت و توسعه و نقش دهی به مراکز پر جمعیت روستایی براساس استعدادها و متناسب با ظرفیت های موجود جهت جذب جمعیت و ارائه خدمات پیرامونی - گسترش شهر در اراضی غیرزراعی - توسعه زیرساخت های روستایی و ایجاد جذابیت برای جامعه روستایی و تثبیت جمعیت و کاهش مهاجرت های روستا - شهری با هدف کاهش بزرگ سری شهر اردبیل - الگوی رشد عمودی شهر و جلوگیری از رشد افقی شهر - جلوگیری از رشد نامتوازن و غیر اصولی شهر اردبیل - جلوگیری از تمرکز مراکز خدماتی و زیرساختی در شهر اردبیل
	ده (نیر - سرعین)	<ul style="list-style-type: none"> - محدود سازی توسعه کالبدی شهر سرعین با توجه به رشد بی رویه و نامتوازن آن - گسترش شهر سرعین براساس اصول شهرسازی و جلوگیری از رشد نامتوازن آن - مقاوم سازی مسکن شهری و روستایی و مقابله با زلزله
	یازده (گیوی)	<ul style="list-style-type: none"> - ایجاد مراکز روستایی در مکان های مناسب برای تمرکز روستاهای پراکنده - اسکان و هدایت جمعیت در مناطق مستعد
	دوازده (خلخال)	<ul style="list-style-type: none"> - ساماندهی فعالیت ها در شهر خلخال و فضاهای پیرامونی آن (لبه ها و مبادی ورودی) - توسعه عملکردی - کارکردی شهر خلخال و ارتقاء نقش آن در جنوب استان

خلخال
(شهرستان های
گور و خلخال)

۶-۲-۱-۳: راهبردهای توسعه مدیریت زیست محیطی

- توسعه سیستم های فاضلاب شهری و مدیریت فاضلاب روستایی و مدیریت مواد زائد جامد شهری و روستایی
- بازنگري و کاهش مصرف کودهای شیمیایی و سموم دفع آفات کشاورزی و استفاده از مبارزه بیولوژیکی و کودهای آلی
- برنامه مدیریت پایش رودخانه ارس
- احیاء زیستگاه های گونه های در خطر انقراض سیاه خروس، قرقاول و...
- احیاء نسل آهوی مغان و احداث پاسگاه محیط بانی
- بستر سازی جهت حضور پرندگان مهاجر حمایت شده بین المللی
- برنامه پایش واحدهای بزرگ صنعتی از جمله شرکت کشت و صنعت مغان و شهرک های صنعتی
- توسعه شبکه آبیاری و زهکشی با حفظ ملاحظات زیست محیطی
- حفاظت از اراضی مرتعی و زیستگاههای حیات وحش
- اعمال مدیریت پسماند و فاضلاب های شهری و روستایی
- برنامه پایش واحدهای صنعتی و خدماتی
- حفظ و احیاء زیستگاههای حیات وحش
- برنامه بررسی اثرات کشت دیم بر محیط زیست منطقه
- پایش زیست محیطی بهره برداری از معادن منطقه
- تهیه و اجرای برنامه مدیریت زیست محیطی رودخانه دره رود
- حفظ و احیاء زیستگاههای حیات وحش و اکوسیستم رودخانه
- ارتقاء سطح مدیریتی منطقه شکار ممنوع گندمین به منطقه حفاظت شده در قالب مناطق چهارگانه
- احیاء و بازسازی زیستگاههای حیات وحش و ایجاد پاسگاههای محیط بانی
- برنامه پایش و سالم سازی کوهستان سبلان
- تهیه طرح مدیریت اثر طبیعی ملی سبلان
- برنامه بررسی اثرات برداشت و بهره برداری آبهای معدنی بر محیط زیست منطقه
- حفظ و احیاء زیستگاههای حیات وحش منطقه و ایجاد پاسگاههای محیط بانی
- برنامه مدیریت منطقه شیروان دره سی
- تهیه طرح جامع اثرات کود و سم بر باغات مشکین شهر و استفاده از مبارزات بیولوژیکی و کودهای آلی
- توسعه سیستم های فاضلاب شهری و روستایی و مدیریت مواد زائد جامد
- برنامه پایش رودخانه های مشکین شهر
- بررسی اثرات توسعه واحدهای صنعتی و بهره برداری از معادن بر محیط زیست
- احیاء زیستگاههای حیات وحش و حاتم مشی سه

- تدوین برنامه مدیریت زیست محیطی منطقه تفریحی فندقلو
  - احیاء و بازسازی زیستگاههای حیات وحش و رهاسازی گونه های سازگار جانوران وحشی از جمله مرال و شوکا در منطقه
  - بررسی اثرات توسعه گردشگری بر محیط زیست فندقلو
  - تدوین برنامه مدیریت زیست محیطی شهر اردبیل
  - پایش و ساماندهی منابع آلاینده استان
  - تجهیز آزمایشگاه زیست محیطی
  - تجهیز موزه تاریخ طبیعی و حیات وحش
  - تهیه طرح جامع اثرات کود و سم بر محیط زیست و تغییر آن به استفاده از مبارزات بیولوژیکی و استفاده از کودهای آلی
  - تدوین برنامه مدیریت زیست محیطی شهر سرعین
  - تدوین برنامه کنترل پسماند و فاضلاب های شهری و روستایی
  - برنامه پایش آبهای گرم و معدنی سرعین
  - احداث موزه تاریخ طبیعی و حیات وحش سرعین
  - برنامه مدیریت زیست محیطی شهرستان گیوی (کوثر)
  - احیاء و بازسازی زیستگاههای حیات وحش
  - بررسی و پایش اثرات زیست محیطی سد کوثر
  - تهیه طرح جامع اثرات کود و سم بر باغات و مزارع کشاورزی
  - استقرار مراکز حفاظت از وحوش منطقه
  - تدوین برنامه مدیریت منطقه حفاظت شده آق داغ
  - تدوین برنامه مدیریت اثر طبیعی غار یخگان
  - تهیه طرح جامع مدیریت پسماند و فاضلاب های شهری و روستایی
  - حفظ و احیاء زیستگاههای حیات وحش از جمله جنگلهای ارس منطقه
  - برنامه پایش رودخانه قزل اوزن
- راهبردهای ارایه شده در این بخش در جدول شماره (۱۱-۳) به تفکیک نواحی همگن فضایی ارایه شده است. در نقشه های شماره (۱۰-۳) و (۱۱-۳) نیز نواحی متأثر از راهبردهای توسعه مدیریت زیست محیطی نمایش داده شده اند.

جدول (۱۱-۳): راهبردهای توسعه مدیریت زیست محیطی به تفکیک نواحی همگن آماپشی و مناطق فضایی - کالبدی

مدیریت زیست محیطی	نام ناحیه (آماپشی)	نام منطقه فضایی - کالبدی
<ul style="list-style-type: none"> - توسعه سیستم های فاضلاب شهری و مدیریت فاضلاب روستایی و مدیریت مواد زائد جامد شهری و روستایی - بازنگری و کاهش مصرف کودهای شیمیایی و سموم دفع آفات کشاورزی و استفاده از مبارزه بیولوژیکی و کودهای آلی - مدیریت پایش رودخانه ارس - احیاء زیستگاه های گونه های در خطر انقراض سیاه خروس، قر قاول و... - احیاء نسل آهوی مغان - بستر سازی جهت حضور پرندگان مهاجر حمایت شده بین المللی - پایش واحدهای بزرگ صنعتی از جمله شرکت گشت و صنعت مغان و شهرک های صنعتی - تعامل و همکاری با کشورهای همجوار در خصوص جلوگیری از آلودگی رودخانه ارس و صیانت از آن - جلوگیری از ورود فاضلاب های شهری به رودخانه ارس - مدیریت زیست محیطی رودخانه ارس - کاهش استفاده از کودهای شیمیایی و سموم کشاورزی - استفاده از انرژیهای پاک (بیوگاز و انرژی خورشیدی) 	یک (مغان)	مغان (شهرستان های پارس آباد، بیله سوار و گرمی)
<ul style="list-style-type: none"> - توسعه شبکه آبیاری و زهکشی با حفظ ملاحظات زیست محیطی - حفاظت از اراضی مرتعی و زیستگاههای حیات وحش - اعمال مدیریت پسماند و فاضلاب های شهری و روستایی - پایش واحدهای صنعتی و خدماتی - ایجاد نیروگاه های فتوسل (خورشیدی) در منطقه با توجه به بالا بودن تعداد روزهای آفتابی در طول سال - تدوین برنامه مدیریت منطقه حفاظت شده مغان 	دو (جعفرآباد)	
<ul style="list-style-type: none"> - حفظ و احیاء زیستگاههای حیات وحش - بررسی اثرات کشت دیم بر محیط زیست منطقه - پایش زیست محیطی بهره برداری از معادن منطقه - استقرار توربینهای بادی برای تولید انرژی در مناطق مرتفع 	سه (خروسلو)	

جدول (۱۱-۳): راهبردهای توسعه مدیریت زیست محیطی به تفکیک نواحی همگن آماپشی و مناطق فضایی - کالبدی

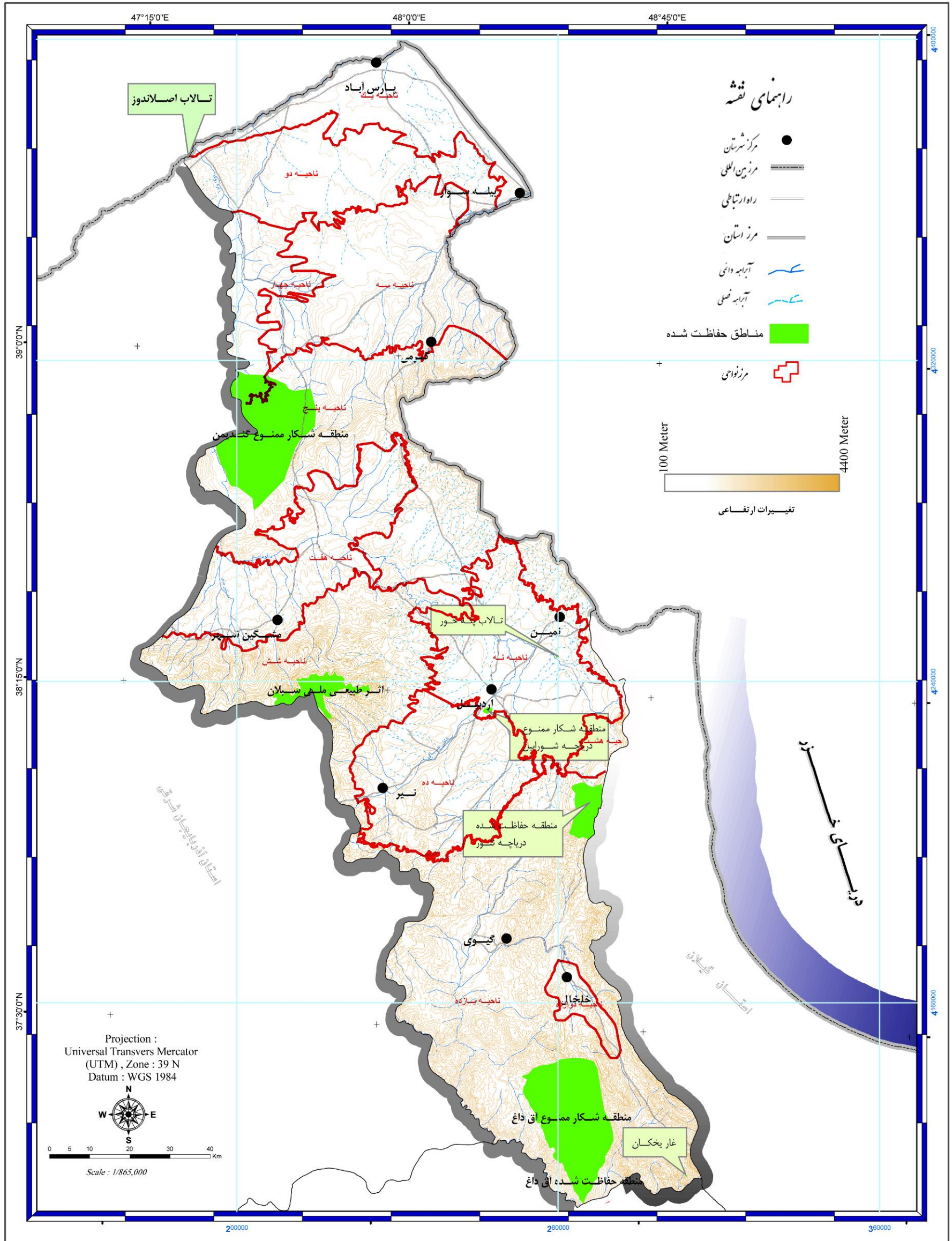
نام منطقه فضایی - کالبدی	نام ناحیه (آماپشی)	مدیریت زیست محیطی
	چهار (دره رود)	<ul style="list-style-type: none"> - تهیه و اجرای برنامه مدیریت زیست محیطی رودخانه دره رود - حفظ و احیاء زیستگاههای حیات وحش و اکوسیستم رودخانه
	پنج (صلوات)	<ul style="list-style-type: none"> - ارتقاء سطح مدیریتی منطقه شکار ممنوع گندمین به منطقه حفاظت شده در قالب مناطق چهارگانه - احیاء و بازسازی زیستگاههای حیات وحش - تدوین برنامه مدیریت منطقه حفاظت شده کزرون
مشگین شهر (شهرستان مشگین شهر)	شش (سبلان)	<ul style="list-style-type: none"> - پایش و سالم سازی کوهستان سبلان - تهیه طرح مدیریت اثر طبیعی ملی سبلان - برنامه بررسی اثرات برداشت و بهره برداری آبهای معدنی بر محیط زیست منطقه - حفظ و احیاء زیستگاههای حیات وحش منطقه - برنامه مدیریت منطقه شیروان دره سی - سرمایه گذاری در زمینه بهره برداری از انرژی زمین گرمایش و چشمه های آب گرم - استفاده از کارکردهای دیگر سبلان جهت رفع آسیب پذیری زیست محیطی در جریان توسعه - اعمال مدیریت پایدار علمی در منطقه جهت جبران ضعف آسیب پذیری اکولوژیک - راهبرد توسعه پایدار جهت کاهش زیان وضعیت محیطی و آسیب پذیری منطقه
	هفت (مشگین شهر)	<ul style="list-style-type: none"> - تهیه طرح جامع اثرات کود و سم بر باغات مشگین شهر و استفاده از مبارزات بیولوژیکی و کودهای آلی - توسعه سیستم های فاضلاب شهری و روستایی و مدیریت مواد زائد جامد - پایش رودخانه های مشگین شهر - بررسی اثرات توسعه واحدهای صنعتی و بهره برداری از معادن بر محیط زیست - احیاء زیستگاههای حیات وحش و حاتم مشی سه - توسعه استفاده از انرژی زمین گرمایی و فراهم نمودن فرصتهای سرمایه گذاری در این زمینه - کاهش آسیب پذیری محیطی با اجرای صحیح برنامه های توسعه
اردبیل (شهرستان های اردبیل، بیله سوار و گرچی)	هشت (عنبران - فندقلو)	<ul style="list-style-type: none"> - تدوین برنامه مدیریت زیست محیطی منطقه تفریحی فندقلو - احیاء و بازسازی زیستگاههای حیات وحش و رهاسازی گونه های سازگار جانوران وحشی از جمله مرال و شوکا در منطقه - بررسی اثرات توسعه گردشگری بر محیط زیست فندقلو - توسعه بیولوژیک منطقه برای جلوگیری از آسیب پذیری اکولوژیک در فرآیند توسعه - حفظ ارزش اکولوژیک جنگل فندقلو با کاشت نهالهای جدید و حفاظت های ویژه

ادامه جدول (۱۱-۳): راهبردهای توسعه مدیریت زیست محیطی به تفکیک نواحی همگن آمایشی و مناطق فضایی - کالبدی

مدیریت زیست محیطی	نام ناحیه (آمایشی)	نام منطقه فضایی - کالبدی
<ul style="list-style-type: none"> - تدوین برنامه مدیریت زیست محیطی شهر اردبیل - پایش و ساماندهی منابع آلاینده - تجهیز آزمایشگاه زیست محیطی - تجهیز موزه تاریخ طبیعی و حیات وحش - تهیه طرح جامع اثرات کود و سم بر محیط زیست و تغییر آن به استفاده از مبارزات بیولوژیکی و استفاده از کودهای آلی - احداث و ایجاد نیروگاه های بادی جهت استفاده از انرژی پاک و تولید برق در مسیر کریدور باد (ارتقاعات بزغوش به طرف کلیان، صائین، نیر، گورائیم، هیر، حیران) - ساماندهی فاضلاب شهری با استفاده از خدمات موجود - جایگزینی روشهای بیولوژیکی بجای استفاده از سموم دفع آفات نباتی به منظور حفاظت کیفی منابع آب - کنترل مواد شیمیایی مصرفی در محصولات و خاکهای منطقه به منظور جلوگیری از آلودگی در جوانب مختلف با ایجاد مراکز پایش - ایجاد شهرک های مسکونی و صنعتی در نواحی همسایه جهت جلوگیری از گسترش ناموزون شهر اردبیل و تهدید اراضی کشاورزی - کنترل توسعه صنایع آلوده کننده زیست محیطی - تعیین محل های مناسب دفن زباله به منظور جلوگیری از آلودگی منابع آب زیرزمینی از طریق اداره کل حفاظت محیط زیست و اداره بهداشت و شرکت آب منطقه ای - تدوین برنامه مدیریت زیست محیطی محدوده سوسن چلچراغ 	<p>نه (اردبیل)</p>	<p>اردبیل (شهرستان های اردبیل، بیک سواری و گرمی)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - تدوین برنامه مدیریت زیست محیطی شهر سرعین - تدوین برنامه کنترل پسماند و فاضلاب های شهری و روستایی - پایش آبهای گرم معدنی سرعین - احداث موزه تاریخ طبیعی و حیات وحش سرعین - تشکیل تعاونی های زیست محیطی - کنترل تغییر کاربری اراضی غیراصولی - احداث شبکه فاضلاب و تصفیه خانه نیر و روستاهای بالادست سد یامچی به منظور جلوگیری از آلودگی آب سد - کنترل و محدودیت استفاده از سموم شیمیایی و جایگزینی آن با روشهای بیولوژیک در جهت کاهش اثرات منفی آب بر منابع آب سطحی و زیرزمینی 	<p>ده (نیر - سرعین)</p>	

ادامه جدول (۱۱-۳): راهبردهای توسعه مدیریت زیست محیطی به تفکیک نواحی همگن آمایشی و مناطق فضایی - کالبدی

مدیریت زیست محیطی	نام ناحیه (آمایشی)	نام منطقه فضایی - کالبدی
<ul style="list-style-type: none"> - برنامه مدیریت زیست محیطی شهرستان گیوی (کوثر) - احیاء و بازسازی زیستگاههای حیات وحش - بررسی و پایش اثرات زیست محیطی سد کوثر - تهیه طرح جامع اثرات کود و سم بر باغات و مزارع کشاورزی - استقرار مراکز حفاظت از وحش منطقه - منع قانونی برای جلوگیری از تخریب اراضی به ویژه زمین های پرخطر - تدوین برنامه مدیریت منطقه شکار ممنوع مشکول - تدوین برنامه مدیریت زیست محیطی منطقه حفاظت شده آق داغ 	<p>یازده (گیوی)</p>	<p>خلخال (شهرستان های کوثر و خخلخال)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - برنامه مدیریت منطقه حفاظت شده آق داغ - تدوین برنامه مدیریت اثر طبیعی غار یخگان - تهیه طرح جامع مدیریت پسماند و فاضلاب های شهری و روستایی - حفظ و احیاء زیستگاههای حیات وحش از جمله جنگلهای ارس منطقه - برنامه پایش رودخانه قزل اوزن 	<p>دوازده (خلخال)</p>	

کنسرسیوم مهندسی مشاور
 رویان و رویان فرانگار سیستم

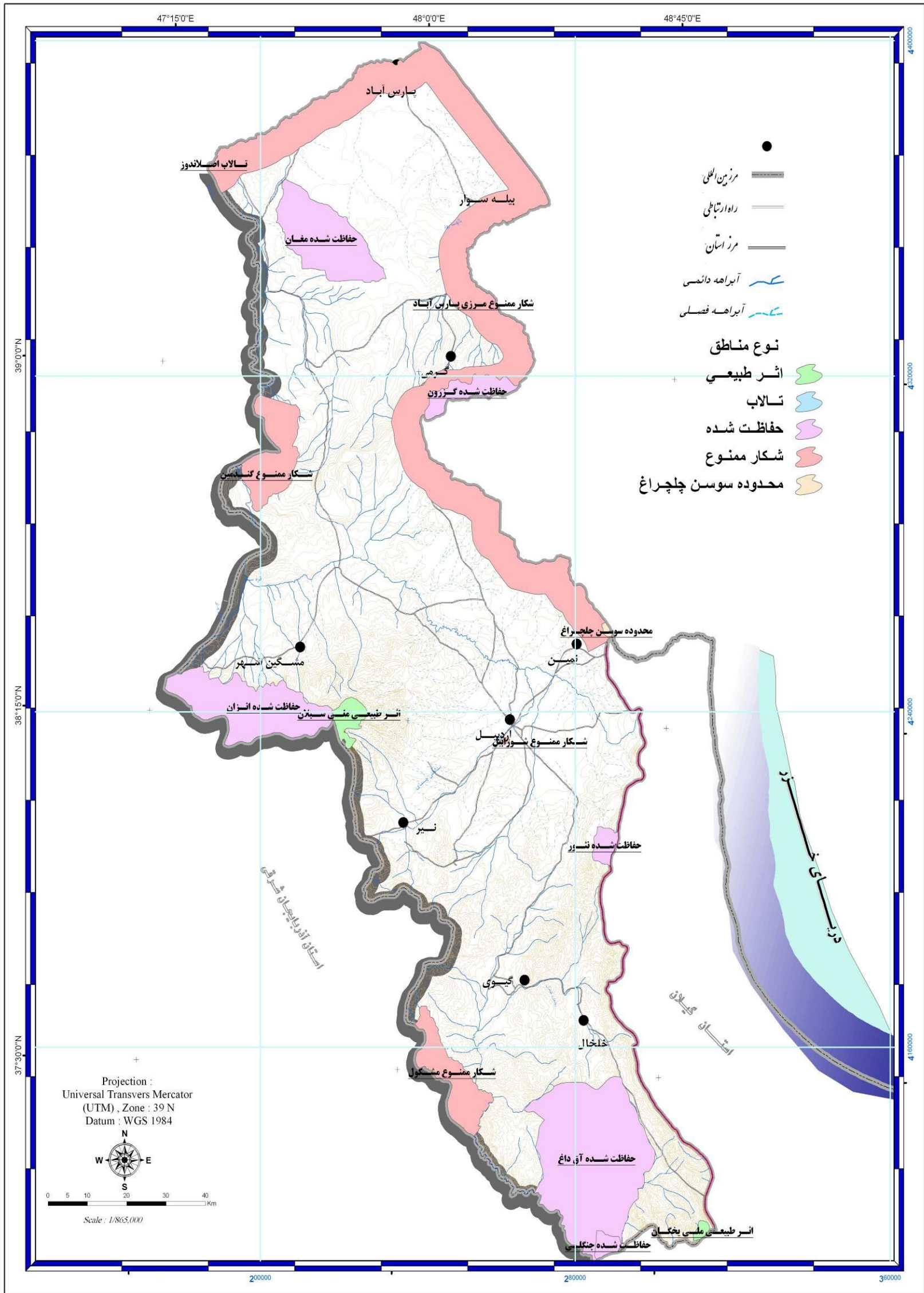

Consortium of
 Consulting Engineers
 Rooyan & Rooyan Faranegar System

www.rf-inc.net
 info@rf-inc.net

مطالعات آمایش استان اردبیل

نقشه ۱۰-۳: مناطق حفاظت شده

کنسرسیوم مهندسیین مشاور
 رویان و رویان فرانگار سیستم

Consortium of
 Consulting Engineers
 Rooyan & Rooyan Faranegar System

مطالعات آمایشی استان اردبیل

www.rf-inc.net
 info@rf-inc.net

(مناطق تحت مدیریت اداره کل حفاظت محیط زیست استان اردبیل)

نقشه (۱۱-۳)

۷-۲-۱-۲-۳: انجام مطالعات راهبردی

مطالعات راهبردی، برای انکشاف ظرفیت های کمتر شناخته شده پدیده ها و فرایندهای بالقوه در سطح مناطق صورت می گیرد.

هدف از انجام این مطالعات، بررسی امکان پذیری و تعیین ظرفیت نهایی، ارزش اقتصادی و اجتماعی و ارزیابی مالی و اقتصادی بهره برداری و همچنین ارزیابی زیست محیطی طرحهای مرتبط، خواهد بود.

با توجه به ماهیت راهبردی و بین بخشی این مطالعات، ساماندهی و پی گیری انجام مطالعات بعهدہ دبیرخانه آمایش استان در معاونت برنامه ریزی استانداری با هماهنگی دستگاههای اجرایی ذیربط در سطح ملی و استان خواهد بود.

محورهای اصلی مطالعات راهبردی به تفکیک مناطق همگن فضایی به شرح زیر است:

- ۱- مطالعات اکتشاف و توسعه میادین نفت، شامل :
- لرزه نگاری، تعیین دامنه و ظرفیت ارزیابی اقتصادی و ارزیابی اقتصادی و ارزیابی زیست محیطی
ناحیه یک و دو (ناحیه مغان و جعفرآباد)
- ۲- مطالعات بهره برداری از انرژی باد برای تولید برق- شامل:
- تدقیق پهنه های جغرافیایی، تعیین ظرفیت نهایی، ارزیابی اقتصادی و ارزیابی زیست محیطی
ناحیه نه، یازده و دوازده (اردبیل، گیوی و خلخال)
- ۳- مطالعات امکان سنجی توسعه پتروشیمی و صنایع پایین دستی آن شامل :
- امکان پذیری، ظرفیت نهایی ارزیابی اقتصادی و ارزیابی زیست محیطی
ناحیه ۹- در قالب شهرکهای صنعتی
- ۴- مطالعات امکان سنجی انتقال بخشی از آب سرشاخه قزل اوزن به دشت اردبیل شامل :
- امکان پذیری، ظرفیت نهایی ارزیابی اقتصادی، ارزیابی اجتماعی، ارزیابی زیست محیطی (درحوزه دهنده و گیرنده)
ناحیه ۹
- ۵- مطالعات بررسی خطرات اجتماعی شکست سد و پهنه بندی اثرات احتمالی
ناحیه ۱ و ناحیه ۹
- ۶- مطالعات بررسی اثرات اجتماعی- فرهنگی و سیاسی گسترش حاشیه نشینی شهری
ناحیه ۱ و ناحیه ۹
- ۷- مطالعات توجیه فنی، اقتصادی و اجتماعی و زیست محیطی - توسعه صنایع با تکنولوژی پیشرفته (یا ایجاد مرکز Hi-tech در استان اردبیل
در سطح استان
- ۸- مطالعات جامع و تفصیلی گردشگری در استان اردبیل
در سطح استان

۴: سازمان فضایی مطلوب برای توسعه استان

سازمان فضایی حاصل و برآیند ساختارهای فضایی - کالبدی است. در راه استقرار یک سازمان فضایی مطلوب، ساختارهای موجود تنگناها و قابلیت‌هایی را عرضه می‌دارند. آنچه مسلم است چشم انداز آتی سازمان فضایی در راستای از بین بردن و یا به حداقل رساندن اثر تنگناها و استفاده هرچه بیشتر و بهتر از قابلیت‌ها شکل خواهد گرفت.

در وضعیت موجود و در نظم‌پذیری سکونتگاه‌های استان اردبیل چند پارامتر عمده نقش تعیین‌کننده‌ای داشته‌اند. بی‌شک در انتظام سکونتگاه‌ها در آینده، نمی‌توان نقش این پارامترها را نادیده انگاشت. از جمله مهمترین پارامترهای موثر، الگوی آتی استقرار سکونتگاه‌ها در استان اردبیل خواهد بود.

در بررسی روند آتی الگوی استقرار مشخص گردید که در آینده برمیزان تمرکز سکونتگاه‌ها افزوده شده و از پراکندگی نامطلوب آنها کاسته خواهد شد. از طرف دیگر تمرکز سکونتگاه‌ها در نقاط و بسترهایی شکل می‌گیرد که از لحاظ ارتباطات و توانهای اقتصادی دارای قابلیت‌هایی هستند چنین روندی موجب رشد و تشکیل لکه‌ها و کانونهایی خواهد شد که در فضای استان وجود دارند.

از سوی دیگر یک شبکه نسبتاً مناسب ارتباطی و تقویت و اصلاح نارسایی‌های شبکه موجود باعث پیوند هر چه قویتر و منسجم‌تر سکونتگاه‌ها خواهد گردید. این پیوندها با توجه به اینکه زمینه فعالیت‌های جدیدی در استان ایجاد خواهد نمود فعالیت‌های موجود را نیز توسعه بخشیده و از استواری و ثبات بیشتری برخوردار خواهند گردید.

تراکم سکونتگاه‌ها در نقاطی چون مرکز استان و شمال استان موجب می‌شود تا ارتباطات موجود بین سکونتگاه‌ها تا سرحد امکان تقویت گردد.

در این راستا کاهش تعداد سکونتگاه‌های کوچک، رشد سکونتگاه‌های متوسط و همچنین رشد کانونهای مرکزی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. این رویه باعث می‌شود تا نقاط پراکنده که دارای ارتباط ضعیف و ناقص هستند، حذف و یا از یک ارتباط منطقی و مناسب برخوردار گردند. ضمن آنکه تقویت و انتخاب کانون‌های مرکزی مناسب در اصلاح ساختارهای فضایی

حایز اهمیت خاص خود می باشد که در نهایت منجر به شکل گیری و نظم بخشی به جریانات موجود میان سکونتگاهها خواهد گردید.

۱-۴: راهبردهای توسعه نظام سکونتگاهی

- تمرکز زدایی از شهر اردبیل از طریق مهار رشد جمعیتی و هدایت بخشی از افزایش جمعیت به شهرهای پیرامون (از جمله نمین)
- رفع نابسامانی و آشفته‌گی از سیمای مناطق حاشیه ای شهرهای نظیر اردبیل و پارس آباد، بر مبنای راهکارهای شهرسازی و اجتماعی- اقتصادی
- کاهش بزرگ سری شهر اردبیل در استان با تقویت شهرهای پارس آباد، بیله سوار، مشگین شهر، گرمی و خلخال و افزایش جمعیت آنها به عنوان مراکز رشد ناحیه ای
- تقویت و تجهیز شهرهای میانی و کوچک
- بهره گیری از قابلیت های محیطی - محلی مناطق روستایی به منظور سازماندهی نظام خدمات رسانی چند سطحی شامل (منظومه، مجموعه، مراکز روستایی)
- ساماندهی و توسعه محدوده های متراکم روستایی با ایجاد مراکز رشد روستایی و روستا- شهرها برای بهره برداری مناسب از فضا و حفاظت محیط و خدمات رسانی مطلوب به روستاها
- تجهیز و تقویت روستا- شهرها و شهرهای کوچک با ایجاد صنایع مرتبط با بخش های کشاورزی و دامداری به منظور پشتیبانی از فعالیت های تولیدی- خدماتی در روستاهای پیرامون
- توسعه فعالیتهای مربوط به خدمات رسانی سیار و در صورت امکان با بهره گیری از فن آوری های اطلاعاتی جهت ارتقاء سطح خدمات رسانی و کاهش هزینه در رابطه با تعداد بسیار زیاد روستاهای کم جمعیت
- اسکان اختیاری عشایر و تنوع بخشی به فعالیت های اقتصادی جهت افزایش منابع درآمدی به منظور جلوگیری از تخریب مراتع و جنگلها به خصوص در منطقه فندقلو و مناطق حفاظت شده
- تثبیت و تقویت امکانات جمعیت پذیری در مناطق مرزی استان

۱-۱-۴: نظام شهری

یکی از اهداف آمایش سرزمین برپایی الگوی مناسب نظام شهری است که در نتیجه آن اهداف زیر تحقق یابد.

- مهار شتاب و آهنگ مهاجرت از روستاها به شهرها و به نخست شهرها
- کاهش نابرابریهای منطقه ای (نابرابریهای روستایی - شهری)
- ارتقاء سطح زندگی عموم مردم

وجودنظم شهری مناسب به این معناست، که پهنه های سرزمین در شکل مجموعه شهرها و حوزه های نفوذشان به گونه ای سازمان یافته اند که جریان کالا، خدمات، سرمایه و کار از طریق شبکه های بین آنها برقرار بوده، میان آنها تقسیم کار کارکردی صورت گرفته باشد. با این فرض که بعد از شکل گیری اقتصاد ملی، پهنه های مختلف سرزمین از لحاظ کارکردی از طریق نظام شهری (هرچند به صورت خود به خود و ناقص) به هم پیوسته و در رابطه متقابل باشند. نظام شهری مطلوب، نظامی است که این پیوستگی کارکردی در آن، برآورده اهداف توسعه اقتصادی و اجتماعی گردد و به معنای عام کلمه به سرزمین تعادل و موزونیت بخشد.

آماج عمومی ساماندهی به نظام شهری، تسریع، تعمیق، گستردگی، موزونی و پایداری توسعه از لحاظ فضایی است. اهداف مشخص این ساماندهی برای رسیدن به آماج فوق عبارتند از :

- استفاده حداکثر از منابع موجود (به ویژه از سرمایه گذاریهای زیربنایی) برای توسعه و اجتناب از هم پوششی کارکردهای شهرها از طریق ایجاد سلسله مراتب یا سطح بندی خدمات در پهنه های سرزمین و جلوگیری از زوال زیست طبیعی و مصنوع یا بهینه جویی استقرار فضایی آنها.
- برآوردن حداقل نیازهای زیربنایی برای توسعه مدیریت محرومیت زدایی در حد نیازهای پایه، پرداخت هزینه های اجتماعی لازم برای گسترش، تداوم و افزایش تولید کشاورزی و حفظ کانونهای روستایی در پهنه های سرزمین
- انتشار، گسترش و القای توسعه و آخرین دستاوردهای ملی آن، با فراهم آوردن امکانات زیربنایی و خدمات اجتماعی لازم برای جذب سرمایه، نیروی انسانی و فن شناسی ملی و استقرار فعالیت های نوین اقتصادی و اجتماعی در سراسر پهنه های سرزمین.

- پیشبرد و ارتقای توسعه با فراهم آوردن امکانات زیربنایی و خدمات لازم برای جذب و هضم سرمایه و فن شناسی جهانی و استقرار پیشرفته ترین فعالیت های اقتصادی و اجتماعی در پهنه های مستعد سرزمین.

برای تحقق این ساماندهی از دو رویکرد نظری «مکان مرکزی» و «توسعه فضایی» به صورت توأمان استفاده می شود. در الگوی نظری مکان مرکزی یا ایجاد سلسله مراتب خدماتی بین شهرها (که الزاماً بر الگوی کلاسیک «کریستالر» منطبق نیست) تقسیم کار سنجیده کارکرد خدماتی بین آنها مورد نظر است که سطح کارکرد خدماتی معمولاً با اندازه شهرها سازگار است. این الگو در اساس خصلت پس آیند^۱ داشته یعنی استقرار کارکرد جدید در پی استقرار جمعیت و برای تکمیل کارکردهای موجود مطرح می شود. اما الگوی نظری توسعه فضایی، خصلت پیش آیند^۲ دارد. یعنی در آن اهداف ایجاد فضای لازم برای رشد کارکردها و نیز توسعه انسانی است، در نتیجه الزاماً از اندازه های موجود شهرها تبعیت نمی کند. فضاهای مورد نظر در این الگو نیز متفاوت با مکان مرکزی چنین تعریف می شوند: کشت شهرها یا روستا شهرها^۳ قطبهای توسعه^۴، مراکز رشد^۵ و محورهای توسعه^۶.

دقت در اهداف مشخص ساماندهی نظام شهری، نشان دهنده ضرورت استفاده توأمان از دو الگوی نظری پیش گفته است. برای دستیابی به هدف یک عمدتاً الگوی سلسله مراتبی مکانهای مرکزی به کار می آید. هدف دو، با ایجاد کانونهایی چون کشت شهرها امکان پذیر می شود. هدف سه، ناظر بر ایجاد شهرهای میانی به صورت مراکز رشد است و هدف چهار با قطبهای توسعه، محورهای توسعه و اخیراً مناطق آزاد و ویژه تحقق می یابد. البته تجارب چنددهه اخیر به اثبات رسانده است که ایجاد فضا با القای فضا برای توسعه کافی نیست و همراهی دو الگوی نظری پیش گفته، شرطی لازم برای موفقیت است.

استفاده توأمان از دو الگوی نظری پیش گفته به معنای آن است که گرایش عمومی حاکم بر نظام دهی شهرها، انطباق حتی المقدور اندازه و کارکرد یا انطباق حتی المقدور مکان مرکزی با مکان توسعه خواهد بود، تا آن که حداکثر بهره گیری از منابع موجود و سرمایه گذاریهای آینده حاصل آید. راه چنین تطابقی از توجه به نظریه «فعالیت پایه»^۷ برای تشخیص سلسله مراتب بین شهرها و نیز پیش بینی های جمعیتی و ایجاد کانونهای جدید جمعیتی می گذرد.

^۱ Ex.Post

^۲ Ex.Ante

^۳ Agropolis, Rurban

^۴ Development- Pole

^۵ Growth Center

^۶ Development Axis

^۷ Base Activity

با چنین رویکردی از یکسو عدم توجه الگوی مکان مرکزی به پی آینده‌های استقرار صنایع در پهنه‌های سرزمین جبران شده و از سوی دیگر از پراکنده رویی یا استقرار فضایی تولید صنعتی، بدون همراهی خدمات لازم برای آن، جلوگیری می‌گردد. عدم توجه به این موضوع باعث می‌شود که «تمرکز کارکردی»^۱ با «تمرکز فضایی»^۲ خوانایی نباید یا فضاهای زیستی، بدون کارکرد شایسته و از آن سو کارکردهایی بدون فضاهای زیستی در خور، ایجاد شود و سرمایه‌گذارها و تلاشها به هدر رود.

با این همه تطابق اندازه و کارکرد شهرها همیشه یا حداقل در یک مقطع میسر نیست. کمبود زمین در پیرامون شهرهای بزرگ، دلایل زیست محیطی، پراکنش منابع طبیعی و گاه، احکام آمایشی باعث می‌شود که مجتمع‌های صنعتی و معدنی در کنار شهرهای کوچک یا نقاط کم جمعیت ایجاد شوند. جاذبه‌های گردشگری، موقعیت مرزی یا نظامی و... نیز موجب استقرار کارکردهایی در شهرهایی می‌گردد که موقعیت مکان مرکزی ندارند و اندازه آنها کمتر از کارکردشان است. از سوی دیگر شهرهای پیرامون کلان شهرها و شهرهای که کارکرد گذشته آنها از بین رفته است دارای اندازه‌های بیش از کارکردشان هستند. همچنین احکام دستوری توسعه اجتماعی یا سیاسی یا دورافتادگی جغرافیایی برخی پهنه‌ها حکم می‌کند که در شهرهایی کوچک کارکردهای سطوح بالاتر مستقر شود. در نتیجه نظام دهی سنجیده شهرها نه گنجاندن جبری کانونهای جمعیتی در قاعده کلیشه وار انطباق کارکرد و اندازه شهرها، بلکه سازگار کردن حتی المقدور آنها به صورت یک گرایش عمومی و راهبردی بلندمدت و مشخص کردن استثنائات واقعی و ایجاد حداکثر ارتباط بین چنین کانونهایی با حوزه پیرامونی آنها است.

۱-۱-۱-۴: نظامدهی به اندازه شهرها

در تفسیر «کریستالر» از مکان مرکزی، با این فرض که کارکرد اصلی شهر بازارجویی یا عرضه کالاها و خدمات به محیط (حوزه نفوذ) خواست، اندازه و پراکنش (مکان) شهرها به تناسب میزان یا سطح این عرضه (با در نظر گرفتن دامنه^۳ و آستانه^۴ هر کالا یا خدمت) تعیین می‌شود. در نظام دهی بهینه شهرها براساس این الگو باید سلسله مراتبی بین کانونهای سکونتی در ۷ سطح وجود داشته باشد که به جز شهر مرکزی (پایتخت) و ۲ شهر با اندازه‌های مشابه در رده بعدی، تعداد بقیه کانونها با ضریب $K=3$ مشخص شود. به این ترتیب در رده سوم ۶ شهر با جمعیتی مشابه، در رده چهارم ۱۸ شهر و... جای خواهند گرفت. تعداد شهرها، با قبول اصل «حمل

^۱ Functional Concentration

^۲ Spatial Concentration

^۳ Range

^۴ Threshold

و نقل» یا «اداری» به جای «بازاریابی» (بر مبنای به ترتیب ضرایب $K=4$ و $K=7$ برای آنها) تغییر خواهند یافت، اما سطوح شهرها همان هفت سطح خواهد بود. کریستالر نظام دهی به شهرها را براساس اصل بازاریابی به این دلیل مطلوب می دانست که بنابر قانونی طبیعی- عقلانی (مطلوبیت حداکثر عرضه کنندگان و مصرف کنندگان) فضا را انتظام می بخشد.

اما تعریف قاعده رتبه- اندازه (تنظیم شده به وسیله زیپف^۱ در سال ۱۹۴۹) این است که اگر شهرها را براساس اندازه آنها رتبه بندی کنیم، گرایشی وجود دارد که اندازه شهر رتبه n ام قریب $\frac{1}{n}$ اندازه شهر رتبه نخست (بزرگترین شهر) باشد. این شناخت تجربی، که هیچ نظریه ای پشتیبان آن نیست، تنها به صورت توصیفی (نه علی)، وجود گرایشی سلسله مراتبی را به صورت تصادفی^۲ بین شهرهای یک کشور نشان می دهد. به عبارت دیگر قاعده رتبه- اندازه از لحاظ نظری ادامه الگویی مکان مرکزی نیست و از لحاظ رتبه بندی اندازه شهرها نیز از آنجا که بنابر الگوی کریستالر تنها ۷ رتبه وجود دارد، امادر قاعده رتبه اندازه n رتبه، همچنین در الگوی مکان مرکزی، اندازه شهرهای واقع در هر رتبه (به اقتضای کارکردشان) کما بیش یکسان است، اما در قاعده رتبه- اندازه در هر رتبه تنها یک شهر جای می گیرد، انطباقی بین قاعده رتبه- اندازه و الگوی کریستالر، یا هر الگوی مشابهی برای مکان مرکزی که در آن نظام شهری بر سطح بندی خدمات استوار گردد، وجود ندارد.

بدین ترتیب نظامدهی به اندازه شهرها براساس قاعده رتبه- اندازه با نظامدهی آنها براساس سطح بندی خدمات در تناقض است و باید از آن پرهیز شود. به علاوه از قاعده- رتبه اندازه در صورت قبول آن تنها در سطوح ملی یا مناطق بزرگ می توان استفاده کرد و بهره گیری از آن در پهنه های کوچکی چون شهرستان مجاز نیست. نکته آخر این که از قاعده رتبه- اندازه به هیچ وجه بطور معکوس برای نظامدهی سنجیده به شهرها نمی توان استفاده کرد. یعنی هنگامی که در پهنه ای از سرزمین در رتبه هایی از سلسله مراتب اندازه شهرها (طبق این قاعده) جایی خالی مشاهده شود، نمی توان حکم بر پر کردن این جای، یا ایجاد شهری با اندازه مذکور نمود. استفاده پیش گفته از قاعده رتبه- اندازه به منزله ایجاد و یا القای فضا برای پر کردن یک جدول، بدون هیچ هدف یا ضرورت اقتصادی- اجتماعی یا فضایی است.

براساس آنچه که گفته شد در آینده نگری برای اندازه و مکان شهری، قاعده رتبه- اندازه کنار گذاشته شده است. روش کار این است که با در نظر گرفتن موقعیتهای ویژه کارکردی و فضایی هر کانون جمعیتی، به صورت یک گرایش بین اندازه شهرها و سطح بندی

^۱ Zipf

^۲ Stochastic

کارکردهای آنها انطباق ایجاد شود، تا سلسله مراتب کارکردها حتی الامکان با سلسله مراتب اندازه های شهرها خوانایی یابد.

۲-۱-۱-۴: حوزه نفوذ و سطح بندی کارکرد شهرها

حوزه نفوذ، در معنای عام آن، محدوده ای است که شهری به عنوان «مکان مرکزی» از لحاظ عرضه کالا و خدمات زیر پوشش خود دارد. این واژه معادل واژگان (پس کرانه)^۱، (محدوده بازار)^۲، (حوزه نفوذ)^۳، (محدوده تابع)^۴، (حوزه شهری)^۵ و (لغتی آلمانی به معنای مذکور)^۶ است. در برنامه ریزی شهری و منطقه ای گستره «حوزه» یا «محدوده» نفوذ بطور دقیق و از پیش تعیین شده نیست. گاه این حوزه یا محدوده به روستاها یا شهرکهای پیرامون یک شهر اطلاق می شود که بخشی از خدمات یا کالاهای مورد نیاز خود را از آن شهر در ارتباطی روزمره تهیه می کند و گاه این حوزه بیانگر گستره های وسیع نفوذ، چون یک استان یا چند استان یا حتی کشور می گردد، در همان حال که به روستاهای پیرامون خود نیز خدماتی روزمره را عرضه می نماید.

در واقع همانطور که در بررسی الگوی مکان مرکزی به تفسیر «کریستالر» روشن شد، کارکردهای شهرها بر اندازه و موقعیت یا مکان آنها همواره منطبق نیست، گاه کارکرد شهر و به تبع آن حوزه نفوذش از اندازه اش پیشی می گیرد و گاه کارکردش در خور اندازه اش نیست. یک شهر بندری یا گردشگری حوزه نفوذ وسیعی در حد یک کشور می تواند داشته باشد یعنی به کل یک کشور خدمات عرضه کند، اما اندازه اش در حد یک شهر میانی یا کوچک باشد. یک شهر صنعتی که نه تنها کالایش را به کل کشور بلکه به کشورهای دیگر صادر می کند، امکان دارد نقشی در محیط پیرامون خود از لحاظ خدماتی نداشته باشد.

یک مرکز شهرستان که بدلیل موقعیت اداری-سیاسی اش، حوزه نفوذی در حد شهرستان دارد ممکن است، مرکز بازار و تولیدات آن نباشد و شهر دیگری در حد مرکز بخش حوزه نفوذ گسترده تری از لحاظ عرضه کالا و خدمات از مرکز شهرستان داشته باشد.

بدین ترتیب برای تعیین حوزه نفوذ شهرها، باید بین انواع کارکردهای آنها تفکیک قائل شد. گستره کارکردهای یک شهر از لحاظ اداری-سیاسی، آموزشی، بهداشتی، مالی، نظامی،

^۱ Hinterland

^۲ Market Area

^۳ Sphere of Influence

^۴ Tributary Area

^۵ Urban Field

^۶ Umland

بازرگانی، حمل و نقل و ارتباطات، گردشگری صنعتی و (انواع رشته های آن) کشاورزی و ... یکسان نیست و الزاماً بر اندازه آن انطباق ندارد.

در پژوهش «اشتغال و اندازه شهر» مشخص شد که بین کارکرد خدماتی و صنعتی شهرهای ایران در شهرهای بزرگ (بر اساس مراکز استان) سازگاری وجود داشته است و در گذشته در شهرهای میانی و کوچک، یکی از این دو کارکرد معمولاً بر دیگری پیشی گرفته است تجربه جهانی نیز به این گرایش صحنه می گذارد.

اما در نظامدهی به شهرها و به ویژه در سطح بندی خدمات سعی بر آن است که بین سطوح کارکردهای خدماتی یک شهر در درون خود سازگار و یکسانی ایجاد شود و این سازگاری به کارکردهای تولیدی و اندازه شهر نیز پیوند خورد. به لحاظ صرفه های اقتصادی و سرمایه گذاری، این سازگاری توجیه کامل دارد، زیرا باعث هزینه های کمتر حمل و نقل، هزینه های کمتر زیربنایی و استفاده حداکثر از آنها، صرفه های مقیاس و ادغام می شود از لحاظ احکام توسعه نیز اگر پوشش کارکردها کامل و سنجیده باشد، موزونی و تعادل حاصل از آن، پایداری توسعه را در پی خواهد داشت.

اما از این اصل یا سازگاری سطوح و اندازه شهر در عمل تنها به عنوان یک گرایش می توان استفاده کرد، گرایشی که امکان تحقق آن تنها در شهرهای بزرگ فراهم می شود و در شهرهای میانی قابلیت تحقق بیشتری تا شهرهای کوچک دارد.

برای پیشبرد این راهبرد، روش کار این است که حوزه نفوذ «فضایی»^۱ شهر به دو وجه کالبدی^۲ و «کارکردی»^۳ تقسیم می گردد. حوزه نفوذ کالبدی شهر، فضایی تعریف می شود که شهر با آن در تعامل یا رابطه تنگاتنگ روزمره از لحاظ اشتغال، سکونت و خدمات قرار دارد.

حوزه نفوذ کارکردی، فضایی است که شهر به دلیل کارکردهایش (یا ثمره فعالیتها و اشتغالش) با آن در ارتباط است. این ارتباط می تواند به صورت اداری-سیاسی، (مرکز استان، شهرستان و... آموزشی (از دانشگاه تادپیرستان)، بهداشتی (از بیمارستان تخصصی تا درمانگاه) تولیدی (تولید و صدور کالاهای صنعتی تا کشاورزی)، بازرگانی (جمع و پخش کردن کالا)، حمل و نقل (فرودگاه، پایانه های مسافری و کالا) و... باشد.

در مطالعات نظام شهری استان اردبیل از آنجا که تعیین حوزه نفوذی کالبدی شهر، فعالیتی تفصیلی تر و دقیق تر از مقیاس مطالعات است که باید در سطوح کوچکتر برنامه ریزی منطقه ای انجام پذیرد، تنها به صورت «نمائنگاری»^۴ و یا برداشت عمومی از اسناد موجود

^۱ Spatial

^۲ Physical

^۳ Functional

^۴ Graphic

برنامه‌ریزی شهری (طرح‌های جامع و هادی و شهرستان) صورت می‌پذیرد اما تعیین حوز نفوذ کارکردی شهرها و آینده نگری آنها با آخرین آمار و اطلاعات در دسترس از آمارگیریهایی موجود و دستگاه‌های اجرایی منطقه انجام می‌گیرد.

در مطالعات آمایش سرزمین، سعی بر آن است، با برپایی الگوی مناسب امکان شهری اهداف ذکر شده در ابتدای نوشتار شامل تشویق رشد و توسعه اقتصاد ملی و منطقه ای، مهار شتاب و آهنگ مهاجرت از روستاها به شهرها و به نخست شهرها کاهش نابرابریهای منطقه‌ای (نابرابریهای روستایی - شهری) ارتقاء سطح زندگی عموم مردم، از طریق ایجاد انتظام فضایی در شبکه سکونتگاهی شهری امکان پذیر گردد.

۳-۱-۱-۴: الگوی مناسب نظام شهری

از بررسی های نظری صورت گرفته و نیز مطالعاتی که تاکنون به ویژه در «طرح کالبدی ملی» و ادامه آن در منطقه آذربایجان انجام پذیرفته، نتایج ذیل حاصل شده است که به عنوان مبانی الگوی مناسب برای نظام شهری در این مطالعه نیز ارایه می شوند.

(الف): از آنجا که استان اردبیل دارای موزونیت جغرافیایی مطروحه در نظریه مکان مرکزی به تعبیر (کریستالر) نیست و نیز در الگوی مورد نظر وی شهرها (مکانهای مرکزی) صرفاً با کارکرد «خدماتی» و آن هم بر اصل «بازارجویی» سطح بندی می شوند، یعنی کارکردهای صنعتی آنها با برنامه های توسعه منطقه و محرومیت زدایی و ... در چنین الگویی موضوعیت ندارد، الگوی مکان مرکزی به تعبیر «کریستالر» مناسب نظام دهی به شبکه شهری استان اردبیل نخواهد بود یا بیش از حد انتزاعی است.

(ب): نفی الگوی «کریستالر»، به منزله کنار گذاشتن مقوله «مکان مرکزی» نیست. جستجو برای مرکزی مبتنی بر بازارجویی، یا گرایشات اقتصادی رقابتی اعم از آن که بنگاههای خصوصی یا عمومی در آن شرکت کنند، کارآیی طرح های کالبدی را بالا برده و از اتلاف منابع و صدور احکام دستوری یا شکل گرا برای ساماندهی فضا جلوگیری می کند. به عبارت دیگر با استفاده از اصل بازارجویی در نظری مکان مرکزی کوشش می شود که «تمرکز فضایی»^۱ با تمرکز کارکردی^۲ که شرط موفقیت نظام ددهی به شهرها است، سازگار شود.

(پ): الگوی رتبه - اندازه برای نظام دهی سلسله مراتب شهری از آنجا که در هر مقطع ثمره عملکرد عوامل گوناگونی است که به صورت تصادفی عمل کرده اند، هر چند در هر

^۱ Spacial Concentration

^۲ Functional Cancellation

مقطع کمابیش موجودیت دارد، نمی تواند برای پیش بینی این نظام در آینده به کار گرفته شود، یا به آینده به صورت دستوری تحمیل شد. به علاوه این الگو در سطح ملی دارای توجیه بیشتری است تا سطح منطقه ای.

(ت): الگوی «لوش» برای نظام دهی به شهرها، از آنجا که از لحاظ سلسله مراتبی و پذیرش عملکردهای غیرخدماتی و نیز نقاط منفرد دارای انعطاف و قابلیت لازم است، الگوی مناسب برای ساماندهی به شبکه شهری تلقی می شود. در این ساماندهی مقولاتی چون قطب رشد و محرومیت زدایی مورد توجه خواهند بود. یعنی با توجه به حساسیت نسبی راهبردهایی چون ایجاد «کشت شهرها» یا تقویت شهرهای کوچک واسط بین شهر و روستا، تکیه بیشتر به بالندگی شهرهای میانی و تلفیق خدمات رسانی با تولید صنعتی به ویژه در چنین شهرهایی خواهند گشت و از گرایشهای موجود برای تحقق آن حداکثر بهره گیری خواهد گشت.

(ث): از نظر مقیاس مطالعات آمایش، راهبردهای نظام شهری را براساس منافع و مصارف فعالیت و جمعیت تعیین می کند، اما مطالعات تفصیلی نظام شهری برای هر یک از نواحی متناسب با هر یک از راهبردهای ارائه شده در بخش توسعه فضایی و نظام شهری می بایست انجام شود.

پیش بینی نظام شهری آتی استان اردبیل براساس مطالعات وضع موجود و همچنین مطالعات پایه انجام شده نشان می دهد توزیع جمعیت شهری براساس سلسله مراتب شهری در چهار سطح شهرهای بزرگ، شهرهای میانی (متوسط) شهرهای کوچک و روستا شهرکها از ایجاد و توسعه بزرگ سری در شبکه شهری استان جلوگیری خواهد نمود و یا روند آن را متوقف خواهد ساخت.

پیش بینی نظام شهری استان اردبیل در چهار سطح اشاره شده در آینده به شرح زیر خواهد بود:

(الف): شهرهای بزرگ شامل؛ اردبیل، مشگین شهر، خلخال، بیله سوار و پارس آباد

در این سطح شهر اردبیل به عنوان شهر نخست استان به لحاظ نقش ملی و منطقه ای و وجود زیرساخت های متعدد و صنعتی، خدماتی و ارتباطی با رشد نسبتاً متعادل به روند جمعیت پذیری خود ادامه داده لیکن سهم جمعیتی آن کاهش و دامنه خدماتی آن در سطح منطقه و ملی افزایش خواهد یافت. شهرهای پارس آباد، بیله سوار، خلخال و مشگین شهر به عنوان محرکهای توسعه و توازن بخشی به آن عمل خواهند کرد. این شهرها سریعترین رشد جمعیتی را تا افق طرح خواهند داشت. پارس آباد به عنوان دومین شهر استان و مجموعه سطح

یک و در همجواری نزدیک با شهر بیله سوار، اصلاندوز و جعفرآباد یک مجموعه شهری نسبتاً قوی و پویا با عملکردهای تجاری- بازرگانی - کشاورزی و صنعتی به توسعه خود ادامه خواهند داد.

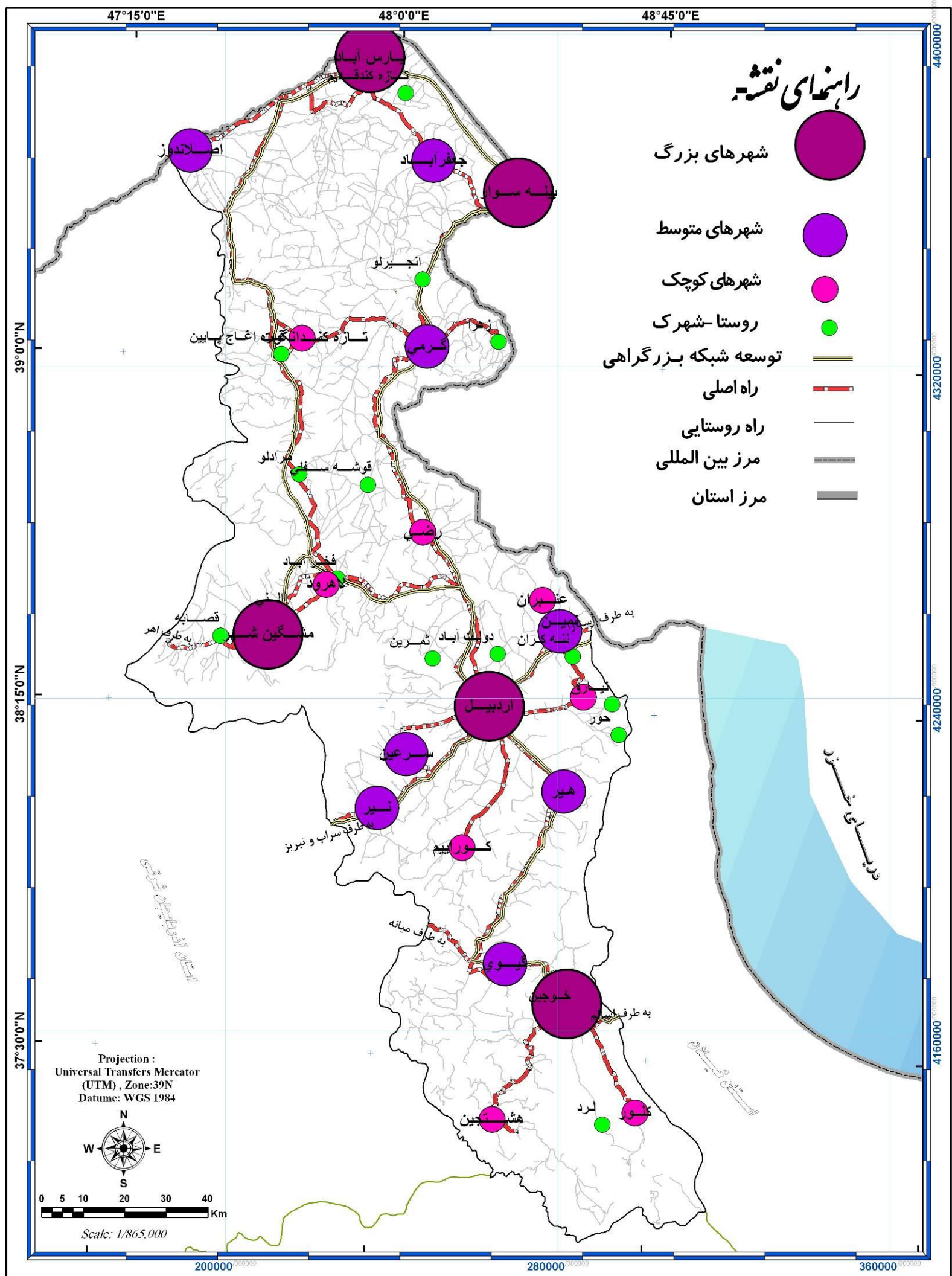
(ب) : شهرهای میانی شامل؛ گرمی ، اصلاندوز، جعفرآباد، نمین، سرعین، نیر، هیر و گیوی نقش اصلی شهرهای این سطح، فعال سازی قابلیت های اقتصادی و بهبود بهره برداری از فضا در نواحی پیرامون می باشد.

(پ) : شهرهای کوچک شامل؛ کلور، هشتجین، کوراییم، آبی بیگلو، عنبران، لاهرود، رضی، تازه کندآنگوت

این گروه از شهرها، شهرهای کوچکی هستند که در حوزه نفوذ مستقیم شهرهای بزرگ استان قرار گرفته و یا روستا- شهرهای کم جمعیت هستند که به منظور خدمات رسانی به مناطق روستایی و بهبود وضعیت مدیریتی آنها در سالهای اخیر به شهر تبدیل شده و یا در آینده تبدیل به شهر خواهند شد.

(ت) : روستا- شهرها شامل ؛ لرد، حور، نیارق، ننه کران، دولت آباد، ثمرین، فخرآباد، النی، قصابه، قوشه سفلی، مرادلو، قره آغاج پایین، زهرا، انجیرلو، تازه کند قدیم

توسعه روستا- شهرها با هدف خدمات رسانی به نواحی روستایی، ایجاد کانونهای رشد روستایی و توسعه کشاورزی و صنایع دستی در نواحی پیرامونی تقویت شده و رشد خواهند یافت. درنقشه های شماره (۱-۴) و (۲-۴) توسعه شبکه شهری و ارتباطات عرفی شبکه سکونتگاههای استان اردبیل نمایش داده شده است.

کنسرسیوم مهندسی مشاور
رویان و رویان فرانگار سیستم

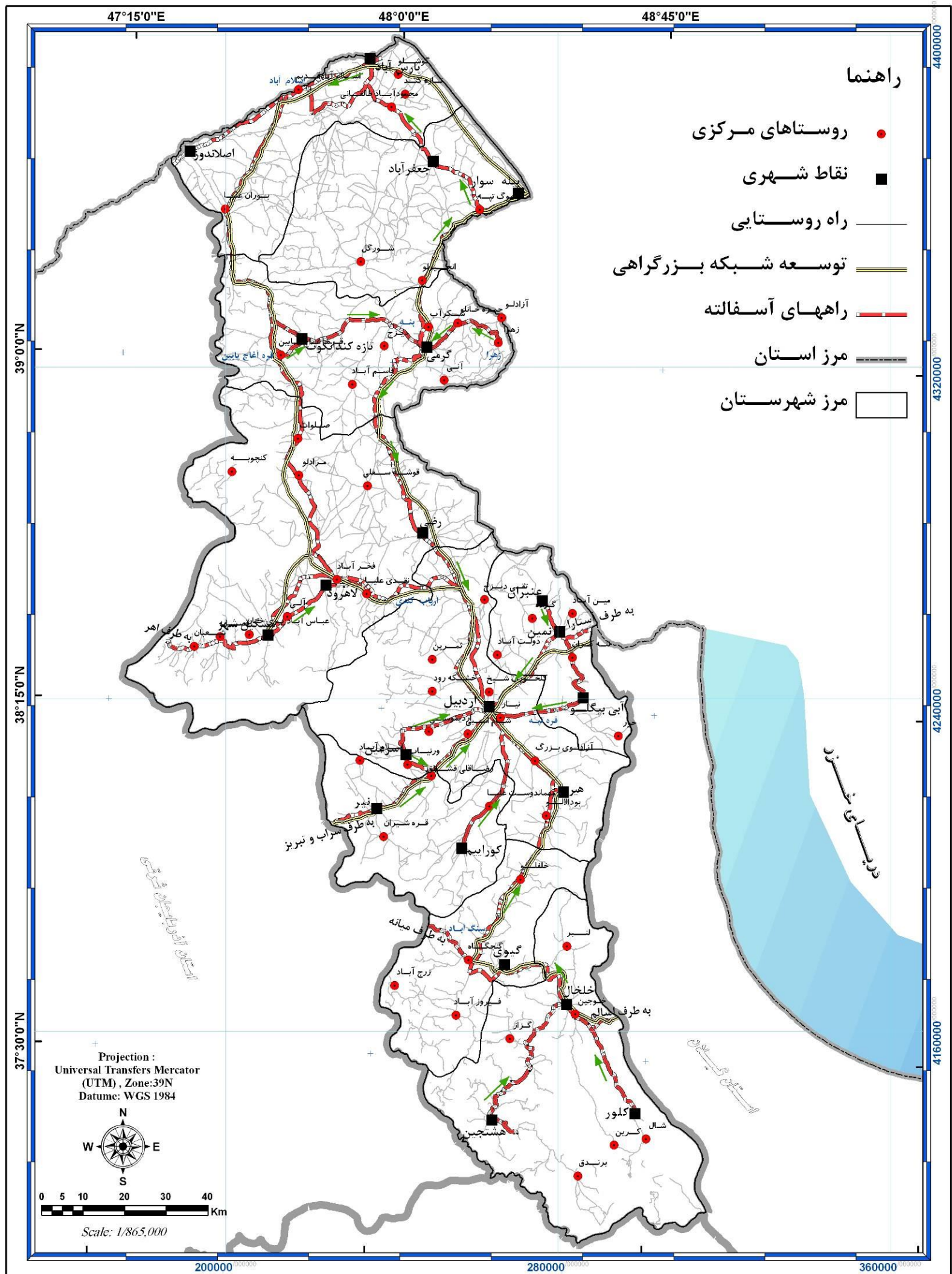
Consortium of
Consulting Engineers
Rooyan & Rooyan Faranegar System

مطالعات آمایش استان اردبیل

نقشه (ف-۱): توسعه شبکه شهری استان اردبیل در وضع آتی

www.rf-inc.net
info@rf-inc.net

کنسرسیوم مهندسين مشاور
رويان و رويان فرانگار سيستم

Consortium of
Consulting Engineers
Rooyan & Rooyan Faranegar System

مطالعات آمایش استان اردبیل

نقشه (۴-۲): ارتباطات عرضی شبکه سکونتگاهی استان اردبیل

www.rf-inc.net
info@rf-inc.net

الگوی پیشنهادی برای وضع آتی نظام سکونتگاههای روستایی (یا به عبارت دیگر الگوی استقرار سکونتگاههای روستایی) براساس سطح بندی فضاها و مراکز روستایی استان صورت گرفته است.^۱

سطح بندی فضاها و مراکز روستایی یا تعیین نظام سلسله مراتبی مناسب برای استان، راهبردی با اهمیت برای جهت بخشی به فعالیت های عمرانی و رفاهی، توزیع امکانات و خدمات، تخصیص اعتبار و نهایتاً توسعه متعادل و هماهنگ در محیط روستایی است.

نتایج حاصل از سطح بندی فضاها و مراکز روستایی استان اردبیل، این استان را در نهایت به ۴ ناحیه متمایز، مشتمل بر ۹ شهرستان که منطبق با خرده نواحی نیز است تقسیم می نماید.

- ناحیه شمالی به مرکزیت شهر بيله سوار شامل شهرستان های گرمی، بيله سوار و پارس آباد است.

- ناحیه مشگین شهر به مرکزیت شهر مشگین شهر، شهرستان مشگین شهر را در بر می گیرد.

- ناحیه اردبیل به مرکزیت شهر اردبیل مشتمل بر شهرستان های اردبیل، نیر و نمین است.

- ناحیه جنوبی به مرکزیت شهر خلخال مشتمل بر شهرستان های خلخال و کوثر (گیوی) است.

این ۴ ناحیه شامل ۲۱ منظومه، ۵۸ مجموعه، ۲۳۳ حوزه روستایی و ۱۱۴ آبادی مستقل است که استخوان بندی سازمان فضایی استان را تشکیل می دهند. این فضاها به صورت سلسله مراتبی در پوشش مراکز برتر قرار خواهند گرفت.

در این الگو مراکز منظومه ها که عمدتاً روستاهای پرجمعیت بوده و در مناطق کشاورزی و مستعد شکل گرفته اند. به عنوان مراکز برتر در نظر گرفته خواهند شد. توسعه در این مراکز برمبنای ارایه خدمات سطح بالاتر به روستاهای پیرامون جذب سرریز جمعیتی توسعه صنایع روستایی و کوچک و گسترش دآمداری های صنعتی مدنظر خواهد بود. توسعه در سایر روستاها نیز برمبنای بهره برداری از قابلیت های محلی و ارایه خدمات از طریق مرکز منظومه ها، روستا- شهرها و شهرهای کوچک رقم خواهد خورد.

---

^۱ وزارت جهاد کشاورزی، معاونت عمران و صنایع روستایی - اداره کل بهسازی روستاها، ساماندهی فضاها و مراکز روستایی استان اردبیل

جدول (۱-۴): سطح بندی پیشنهادی فضاها و مراکز روستایی استان اردبیل *

ناحیه	شهرستان	منظومه	مجموعه	حوزه های روستایی	آبادی های مستقل	
اردبیل	هیر *	هیر *	پیرامونی هیر	پیرامونی هیر، کرگان، کوهسار، بقرآباد	شبلو	
			ارالوی بزرگ	نوشهر، خلیل آباد، ارالوی بزرگ، پیراقوم	ایوریق	
			بودالالو	بودالالو، هل آباد، اینلو	-	
	اردبیل *	اردبیل	پیرامونی اردبیل	گیلانده، پیرامونی اردبیل، آقچه کند، اقبلاغ، آقاجان، شام اسبی، حکیم قشلاقی	اقبالغ رستم خانی، آقاباقر، نیار، ملاباشی، ملایوسف، گل مغان، نوران، صومعه، حمل آباد، عموقین، دیولق، انزاب علیا، سامیان، سلطان آباد، کلخوران شیخ، کرکرق	
			خشکه رود	خشکه رود، قره تپه، باروق، قلعه جوق سیلان، خیارک	امیدچه، چناقرو، دیجوجین	
			نمرین	نمرین، گندیشمین، بنگچه ملامحمدحسن، جبه دار، شیخ احمد	-	
	سرعین *	سرعین *	پیرامونی سرعین	پیرامونی سرعین، روستای عشایری ورگه سران ورنیاب، شایق	طالب قشلاقی، شریف بیگلو، جمایران	
			اردیموسی	اردیموسی، آتسگاه	اوجور، الوارس، بیله درق	
	جمع شهرستان	جمع	۳	۹	۳۶	۲۷
	نمین *	آبی بیگلو *	پیرامونی آبی بیگلو	پیرامونی، آبی بیگلو، نیارق، ارخازلو، مرنی	بریس، الادیزک، محمودآباد، اغیلاق مصطفی خان	
			حور	حور، کریق	قزل قبه	
		نمین	پیرامونی نمین	پیرامونی نمین، گرده، مین آباد	جید	
			عنبران سفلی	عنبران سفلی، خواجه بلاغی، بویاقچی لو	عنبران علیا، کلش، امین جان	
			دولت آباد	دولت آباد، نوجه ده، یزن آباد	-	
	جمع شهرستان	جمع	۲	۶	۱۸	۱۰
نیر *	نیر	پیرامونی نیر	پیرامونی نیر، ایرنجی، اسلام آباد، قره شیران، رضاقلی قشلاق، یامچی (به مرکزیت یامچی علیا)	مشتقین، مجیدآباد، گلستان، شیروان، ویرسق		
		کوراییم	کوراییم، قورنولموش، مهماندوست علیا، خانه شیر، بوسجین	تونوسز، خانقشلاقی، جین قشلاقی		
جمع شهرستان	جمع	۱	۲	۱۱	۸	
جمع ناحیه	جمع	۶	۱۷	۶۵	۴۵	

ادامه جدول (۱-۴): سطح بندی پیشنهادی فضاها و مراکز روستایی استان اردبیل

ناحیه	شهرستان	منظومه	مجموعه	حوزه های روستایی	آبادی های مستقل
شمالی	پارس آباد*	پارس آباد	پیرامونی پارس آباد	پیرامونی پارس آباد، پاراشلاق، ابراهیم آباد جدید	قره داغلو، اجیرلو (ابراهیم آباد قدیم)
			گوشلو	گوشلو، ایران آباد، تکه چی	ملاکندی
			تازه کند (به مرکزیت تازه کند قدیم)	تازه کند قدیم، اسمعیل کندی، تکه (به مرکزیت تکه بخش ۲)، فیروز آباد	محمود آباد طالقانی
		اسلام آباد قدیم	اسلام آباد قدیم	اولتان، اسلام آباد قدیم، اوزن تپه (به مرکزیت اوزن تپه سفلی)	اسلام آباد جدید
			شهرک غربی	شهرک غربی، قشلاق اسلام آباد علیا، قشلاق حاج فتحعلی، قشلاق قره تپه تماق علی	-
		اصلاندوز*	پیرامونی اصلاندوز	پیرامونی اصلاندوز، آق قباق (به مرکزیت آق قباق سفلی)، ایدیرعلیا، مقصودلوی علیا، قره قباق سفلی	عمران آباد
	بران علیا		قشلاق جلیلو، بران علیا، قشلاق ایمان قلی مشهد علی	-	
	جمع شهرستان	۳	۷	۲۵	۶
	بيله سوار*	بيله سوار	پیرامونی بيله سوار	پیرامونی بيله سوار، گوک تپه، مرادلو، فولادلو قویی	اودلو
			انجیرلو	انجیرلو، مسجدلو، اجاق قشلاق، خروسلو، خانملو (به مرکزیت جهان خانملو)	-
		جعفر آباد*	شورگل	شورگل، نظر علی بلاغی، قشلاق اجی اشبعه مهندس صادقی، قباد کنندی، حاجی اقا کنندی	-
			پیرامونی جعفر آباد	پیرامونی جعفر آباد، روح کنندی، بابک، خلیفه لو کنندی بزرگ، قشلاق قره دره (به مرکزیت قشلاق قره دره و کهلو قشلاق حاجی شاهوردی) اوج دره (به مرکزیت قشلاق باقوسلی حاجی خانعلی) (قشلاق آغداش بیگلو، قشلاق باباش علیا	خان بابا کنندی
جمع شهرستان		۲	۴	۲۱	۲
گرمی*		گرمی	پیرامونی گرمی	پیرامونی گرمی، مغوان، اظماره علیا، بیلداشی، تولون، حمزه خانلو، انی (به مرکزیت انی سفلی)	شهرک ولی عصر، آرانچی، زنگیر، انی علیا
	دیزج		بنه، دیزج	تکانلو	
	شکراب		نقاره، شکراب، نجفقلی قشلاقی	هاچاکنند تازه	
	گرمی*	زهرآ	زهرآ، اوماسلان علیا، برمه، برچین (به مرکزیت برچین سفلی)، تپه، آزادلو، وان (به مرکزیت وان سفلی)	کردلو، کلانسورا، مهره، درمانلو	
		پیرامونی تازه کند آنگوت	پیرامونی، تازه کند آنگوت، خان محمدلو، صیاد آباد، محمدتقی کنندی، یل سویی، جنا قاسم کنندی، قلعه برزند، دامدایاجا	کورمالو ارزئق	
	جمع شهرستان	۲	۷	۳۳	۱۵
قره آغاج پایین		قره آغاج پایین، قلیج خانلو، گوده کهریز، ریوده، قره خان بیگلو	شهید محمدپور (سامانلو)، زاویه سنگ، آقا محمد بیگلو		
جمع ناحیه	۳	۱۸	۷۹	۲۳	

ادامه جدول (۱-۴): سطح بندی پیشنهادی فضاها و مراکز روستایی استان اردبیل

ناحیه	شهرستان	منظومه	مجموعه	حوزه های روستایی	آبادی های مستقل
جنوبی	کوثر (به مرکزیت گیوی) *	گیوی	پیرامونی گیوی	پیرامونی گیوی، سنگ آباد، گنجگاه، نیلق، چالگرد	هریس ، فاراب، آقامیرلو
			خلف لو	خلف لو، مرست، زاویه گرد، کزندق	بنیاد آباد، بناماران
			فیروز آباد	فیروز آباد، زرج آباد، احمد آباد، گل جان، مشکول، هشین	قوزلو، بورستان
	جمع شهرستان	۲	۳	۱۵	۷
	خلخال *	خلخال	پیرامونی خخلخال	پیرامونی خخلخال، مجرد، خوجین، گورانسراب، طوالش	خانقاه، بفراجرد، بفراجرد، خمس، اندبیل، علی آباد
			گزاز	گزاز، قزل درق، لمعه دشت، تزریق	بیرق، کلی
			لنبر	لنبر، اوجغاز (به مرکزیت اوجغاز علیا)، گلستان (به مرکزیت گلستان علیا)	-
		کلور *	پیرامونی کلور	پیرامونی کلور، اسکستان	درو
			شال	شال، طهارم، دشت، ماجلان، گیلوان (به مرکزیت قشلاق گیلوان)	-
		هشتجین *	هشتجین	کرین	کرین، لرد، تیل
پیرامونی هشتجین				پیرامونی هشتجین، کجل، کزج، جنار، گیوی، قره تکان	منامین، دمدل، گهراز، ترازوج، سوسهاب
جمع شهرستان	۳	۸	۳۰	۱۶	
جمع ناحیه	۲	۴	۱۱	۴۵	۲۳
مشگین شهر	مشگین شهر	رضی *	پیرامونی رضی	پیرامونی رضی، گچی بلاغی (به مرکزیت گچی بلاغی سفلی)، خلیفه لو، کرملو، قلی بیگلو	جبارلو، سیدیگلو، برگ جای
			قوشه (به مرکزیت قوشه سفلی)	قوشه سفلی دوه ماجی علیا، خلیفه داود، اغ فاسملو	کلی علیا، گده کهریز
		لاهرود *	پیرامونی لاهرود	پیرامونی لاهرود، انار، قره قیه	جلاپر، کنکرلو
			فخرآباد	فخرآباد، دده بیگلو، کویج	-
			نقدی علیا	پیرامیان، نقدی علیا	اریاب کندی
		مشگین شهر	مرادلو	مرادلو، کنده کندی قره آغاج، صلوات، کنجویه، قورت تپه، تازه کند، گنلوجه	قره آغاج بشته، مشیران، مازافا
			پیرامونی مشگین شهر	پیرامونی مشگین شهر، مویل، بارزیل	نصرآباد، خرم آباد، دولت آباد، باللوجه میرک، آق بلاغ
		قصابه	پریخان	پریخان، کوجنق، جیدرق	تینق، قورت تپه
			النی	النی، ییحق	ساربانلار
			قصابه	قصابه، احمد بیگلو، جمال آباد	
	شعبانلو		شعبانلو، سلمان کندی، انزان، ساطی (به مرکزیت ساطی علیا)	شیرین کندی، قیزجه، میزان	
	جمع شهرستان	۴	۱۲	۴۴	۲۳
	جمع ناحیه	۱	۴	۴۴	۲۳
جمع استان ۴	۹	۵۸	۲۳۳	۱۱۴	

* کانون شهری

۲-۴: راهبردهای توسعه شبکه راهها

شبکه راهها و وسایل ارتباطی، زیربنای اصلی توسعه در تمام جوامع به شمار می‌آیند. جایجایی کالاها و خدمات از مبداء تولید به بازار مصرف، وجود راه‌های ارتباطی را الزامی ساخته است.

پیشرفت‌های تکنولوژیک به دست آمده موجب بهبود راه‌ها و دگرگونی در وسایل ارتباطی شده و از زمان لازم برای در نوردیدن مسافت کاسته است. شبکه راههای دسترسی ضمن برقراری ارتباط بین مبداء تولید و بازار مصرف، خدمات رسانی، دسترسی به امکانات و در نهایت کارکرد اقتصادی را به میزان قابل توجهی افزایش می‌دهد. همچنین شبکه راههای ارتباطی به عنوان شریان‌های اصلی پیوند میان سکونتگاههای شهری و روستایی عمل می‌کنند. به منظور تسهیل توسعه در استان اردبیل در مقاطع کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت و با توجه به ضرورت تامین شبکه‌ای متنوع از راههای دسترسی، تنظیم و تبیین مناسب آن، اجتناب‌ناپذیر می‌باشد. از این رو راهبردهای توسعه شبکه راههای دسترسی بایستی بر محور توسعه سلسله‌مراتبی از راهها، مبتنی بوده و راههای بین‌المللی منتهی به منطقه، راههای اصلی ملی که به منطقه وصل می‌شوند و راههای داخلی منطقه که دارای اهمیت هستند، را در بر بگیرند. در این راستا عمده‌ترین راهبردهای توسعه شبکه راههای ارتباطی در استان اردبیل به شرح زیر خواهد بود.

- تهیه طرح جامع راه‌های استان اردبیل به منظور ارتقاء کمی و کیفی وضعیت راه‌های استان و هم‌چنین راه‌های کشور در شمال غرب
- ایجاد توسعه آزاد راه کریدور شمالی - جنوبی استان از پارس آباد به خلخال به منظور اتصال آسان و سریع به شبکه راه‌های اصلی و آزاد راه‌های ملی و منطقه‌ای (اتصال به استان‌های همجوار) (به عبارتی ایجاد و توسعه بزرگراه کریدور شمال - جنوب استان با احداث آزاد راه چهار خطه اردبیل - سرچم به آزاد راه زنجان - تبریز)
- توسعه بزرگراه اردبیل - مشگین شهر - اهر
- توسعه راه‌های بین‌المللی ریلی و جاده‌ای به منظور اتصال به کشورهای همسایه کریدورهای بین‌المللی از طریق شمال شرق استان (بيله سوار و پارس آباد)
- توسعه بزرگراه اردبیل به بيله سوار جهت ایفای نقش عمده در شمال غرب کشور و ترانزیت کالا به گمرک مرزی بيله سوار
- بازسازی مسیر جاده شمالی - جنوبی در محدوده پارس آباد از دو محور اردبیل - گرمی - پارس آباد و اردبیل - مشگین شهر - پارس آباد در ناحیه یک (مغان)

- ایجاد زیرساخت های میان راهی برای ارائه خدمات ترافیکی در ناحیه یک (مغان)
- توسعه و گسترش راه آهن سراسری در نواحی یک (مغان) دو (جعفرآباد)، سه (خروسلو)، نه (اردبیل)، ده (نیر - سرعین)
- ایجاد ترمینال های بارگیری و بازاریابی محصولات کشاورزی در ناحیه دو (جعفرآباد)
- توسعه شبکه راه های ارتباطی فرعی و اصلی برای تسریع فرآیند حمل و نقل جاده ای در ناحیه یک و دو (مغان و جعفرآباد)
- توسعه شبکه راه های ارتباطی در مناطق محروم استان به خصوص در مناطق روستایی جنوبی استان (محدوده شهرستان های خلخال و کوثر که ناحیه یازده را شامل می شود)
- توسعه و احداث راه های دسترسی اصلی و پیوند به شبکه راه های اصلی استان در ناحیه دوازده (خلخال)
- ارتقاء کیفی دسترسی های روستایی به شبکه های ارتباطی اصلی و ایجاد پیوند سلسله مراتبی از شبکه های دسترسی در سطح استان
- ایجاد سیستم یکپارچه شبکه ریلی جهت ارتباط با استان های همجوار و ایفای نقش برتر در مقیاس ملی و فراملی (توسعه راه آهن سراسری از میانه به پارس آباد)
- ایجاد و تقویت شبکه ها و انشعاب های فرعی جهت دسترسی سریع به مناطق دارای قابلیت استان (نواحی سه، چهار، شش و هفت)
- توسعه شبکه ارتباطی اردبیل به تبریز
- توسعه و تقویت شبکه ارتباطی اردبیل به گیلان از محورهای خلخال - اسالم و اردبیل - آستارا
- توسعه فرودگاه های استان
- توسعه و تجهیز فرودگاه مغان جهت ارتقاء نقش حمل و نقل هوایی در منطقه دشت مغان و پارس آباد
- توسعه و تجهیز فرودگاه اردبیل و ارتقاء نقش آن در استان و شمال غرب کشور و توسعه ارتباط هوایی استان با شهرهای بزرگ کشور
- توسعه شبکه راههای دسترسی به جاذبه ها و مقاصد گردشگری در مناطق (۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰ و ۱۲)

جدول (۲-۴): راهبردهای توسعه شبکه راهها به تکنیک نواحی همگن آمایشی و مناطق فضایی - کالبدی

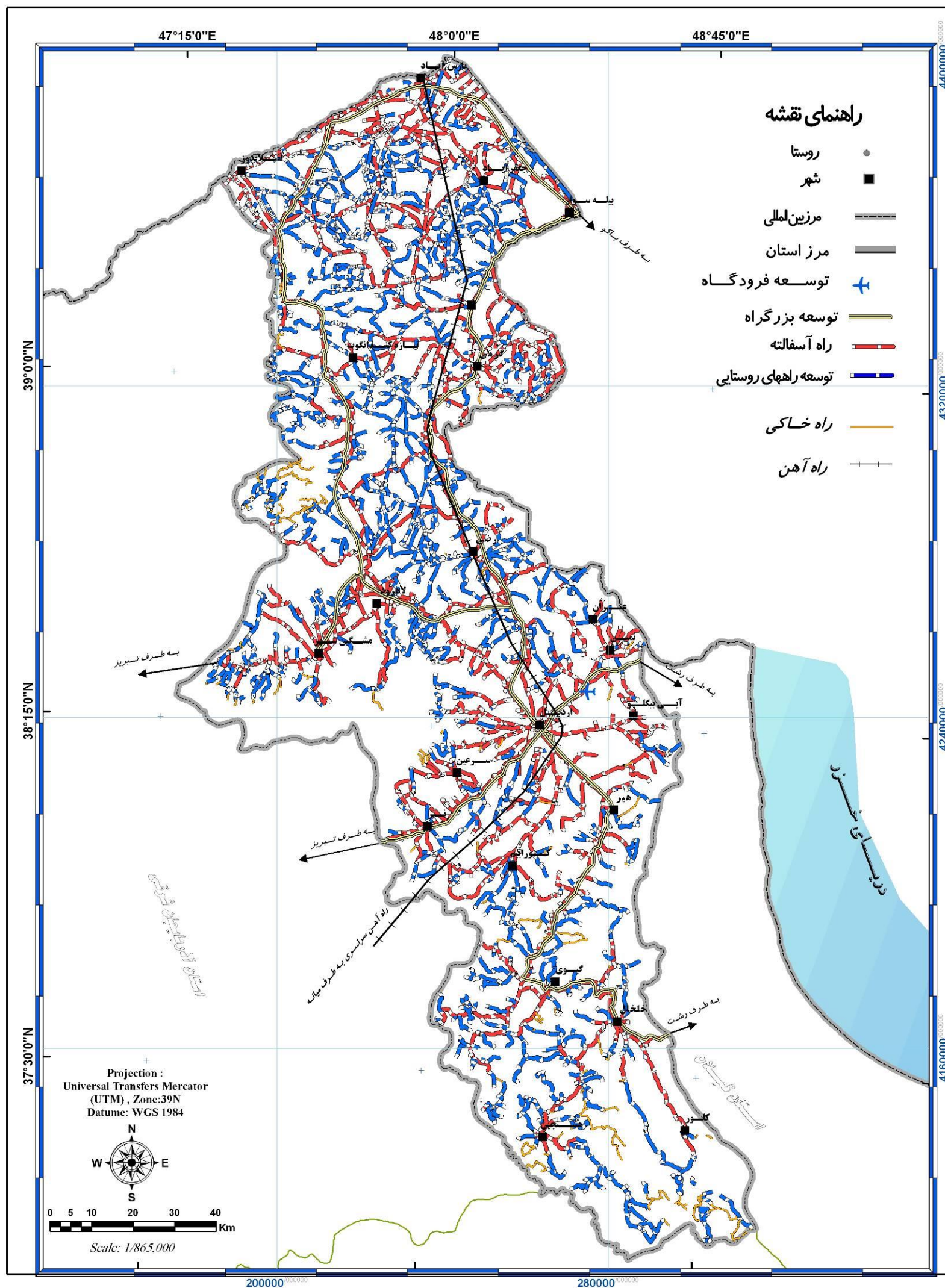
نام منطقه فضایی - کالبدی	نام ناحیه آمایشی	شبکه راهها
مغان (شهرستان های پارس، بيله سوار و گرمي)	يك (مغان)	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه و تجهيز فرودگاه مغان جهت ارتقاء نقش حمل و نقل هوايي در ناحيه - ارتقاء كيفي دسترسي هاي روستايي و اتصال به شبكه هاي ارتباطي اصلي و ايجاد پيوند سلسله مراتبي از شبكه هاي دسترسي - توسعه و گسترش راه آهن - ايجاد زيرساخت هاي ميان راهي براي ارايه خدمات ترافريقي - بازسازي مسير جاده شمالي - جنوبي در محدوده پارس آباد از دو محور اردبيل - گرمي - پارس آباد و اردبيل - مشكين شهر - پارس آباد - توسعه گمرگ مرزي بيله سوار - گسترش شبكه ارتباطي (هوايي، ريلي) - توسعه فرودگاه مغان با توجه به بعد جغرافيايي نقش مهمي در توسعه اقتصادي و توسعه صادرات منطقه خواهد داشت. - توسعه زيرساخت هاي ارتباطي براي جذب گردشگر و ترازيت کالا - گسترش راه هاي ارتباطي، راه آهن و توسعه فرودگاه به منظور جبران موقعيت جغرافيايي و فاصله زياد با كانون هاي توسعه داخلي - تعديل و اصلاح مقررات گمركي و عوارض
	دو (جعفرآباد)	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه و گسترش راه آهن - ايجاد ترمينال هاي بارگيري و بازراباي محصولات كشاروزي - توسعه شبكه راه هاي ارتباطي فرعي و اصلي براي تسريع در فرآيند حمل و نقل جاده اي - ارتقاء كيفي دسترسي هاي روستايي و اتصال به شبكه هاي ارتباطي اصلي و ايجاد پيوند سلسله مراتبي از شبكه هاي دسترسي - توسعه شبكه راه هاي ارتباطي موجود - گسترش شبكه ارتباطي در منطقه به منظور کاهش معضل مبادلات تجاري و سرمايه گذاري
	سه (خروسلو)	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه و گسترش راه آهن - ارتقاء كيفي دسترسي هاي روستايي و اتصال به شبكه هاي ارتباطي اصلي و ايجاد پيوند سلسله مراتبي از شبكه هاي دسترسي - ايجاد و تقويت شبكه ها و انشعاب هاي فرعي جهت دسترسي سريع به ساير مناطق استان - توسعه راه هاي ارتباطي
	چهار (دره رود)	<ul style="list-style-type: none"> - ايجاد و تقويت شبكه ها و انشعاب هاي فرعي جهت دسترسي سريع به ساير مناطق استان - ارتقاء كيفي دسترسي هاي روستايي و اتصال به شبكه هاي ارتباطي اصلي و ايجاد پيوند سلسله مراتبي از شبكه هاي دسترسي

ادامه جدول (۲-۴): راهبردهای توسعه شبکه راهها به تفکیک نواحی همگن آمایشی و مناطق فضایی - کالبدی

نام منطقه فضایی - کالبدی	نام ناحیه آمایشی	شبکه راهها
مشگین شهر (شهرستان مشگین شهر)	پنج (صلوات)	- ارتقاء کیفی دسترسی‌های روستایی و اتصال به شبکه‌های ارتباطی اصلی و ایجاد پیوند سلسله مراتبی از شبکه‌های دسترسی - توسعه محورهای بین راهی
	شش (سیلان)	- ایجاد و تقویت شبکه‌ها و انشعاب‌های فرعی جهت دسترسی سریع به سایر مناطق استان - ارتقاء کیفی دسترسی‌های روستایی و اتصال به شبکه‌های ارتباطی اصلی و ایجاد پیوند سلسله مراتبی از شبکه‌های دسترسی - توسعه راههای ارتباطی به ویژه در مناطق توریستی - توسعه و گسترش صنایع دستی در مناطق روستایی در قالب تشکل‌های تعاونی
	هفت (مشگین شهر)	- ایجاد تقویت شبکه‌ها و انشعاب‌های فرعی جهت دسترسی سریع به سایر مناطق استان - ارتقاء کیفی دسترسی‌های روستایی و اتصال به شبکه‌های ارتباطی اصلی و ایجاد پیوند سلسله مراتبی از شبکه‌های دسترسی
اردبیل (شهرستان‌های اردبیل، نمین و نیر)	هشت (عنبران - فندقلو)	- توسعه و تقویت شبکه ارتباطی اردبیل به گیلان از محور اردبیل - آستارا - ارتقاء کیفی دسترسی‌های روستایی و اتصال به شبکه‌های ارتباطی اصلی و ایجاد پیوند سلسله مراتبی از شبکه‌های دسترسی
	نه (اردبیل)	- توسعه و تجهیز فرودگاه اردبیل - توسعه و گسترش راه آهن سراسری - ارتقاء کیفی دسترسی‌های روستایی و اتصال به شبکه‌های ارتباطی اصلی و ایجاد پیوند سلسله مراتبی از شبکه‌های دسترسی - توسعه ارتباط بین المللی و فرامنطقه‌ای با استفاده از شبکه ارتباطی و فرودگاه - احداث راه ارتباطی از مسیر هیر، کوهساره، نور، شیرآباد گیلان، هشتر، طوالش و ایجاد قطب گردشگری جدید منطقه ای (اردبیل - گیلان) - ایجاد و احداث راه‌های ارتباطی مناسب بین روستایی و ارائه خدمات مورد نیاز و ضروری در فصول مختلف سال و ترویج و توسعه دامداری صنعتی و نیمه صنعتی

ادامه جدول (۲-۴): راهبردهای توسعه شبکه راهها به تفکیک نواحی همکن آمایشی و مناطق فضایی - کالبدی

نام منطقه فضایی - کالبدی	نام ناحیه آمایشی	شبکه راهها
	ده (نیر - سرعین)	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه و گسترش راه آهن سراسری - ارتقاء کیفی دسترسی‌های روستایی و اتصال به شبکه های ارتباطی اصلی و ایجاد پیوند سلسله مراتبی از شبکه های دسترسی
خلخال (شهرستان های خلخال و کوثر)	یازده (گیوی)	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه و تقویت شبکه ارتباطی اردبیل به گیلان از محور خخلخال - اسالم - ارتقاء کیفی دسترسی‌های روستایی و اتصال به شبکه های ارتباطی اصلی و ایجاد پیوند سلسله مراتبی از شبکه های دسترسی - گسترش راههای ارتباطی در منطقه و خروج این ناحیه از بن بست - انجام مطالعات امکان سنجی توسعه شبکه دسترسی از ماجلان در شهرستان خخلخال به ماسوله در استان گیلان جهت توسعه منطقه ای
	دوازده (خلخال)	<ul style="list-style-type: none"> - ارتقاء کیفی دسترسی‌های روستایی و اتصال به شبکه های ارتباطی اصلی و ایجاد پیوند سلسله مراتبی از شبکه های دسترسی

کنسرسیوم مهندسیین مشاور
رویان و رویان فرانگار سیستم

Consortium of
Consulting Engineers
Rooyan & Rooyan Faranegar System

مطالعات آمایش استان اردبیل

نقشه ۲-۴: توسعه شبکه راههای استان اردبیل

www.rf-inc.net
info@rf-inc.net

۵: اولویت بندی راهبردهای آمایش به تفکیک نواحی همگن فضایی^۱

در فصل های سوم و چهارم، راهبردهای توسعه استان به تفکیک هر یک از بخش ها و زیربخش های اجرایی به تفکیک نواحی همگن آمایشی - فضایی ارائه گردید. در این فصل براساس جمع بست ویژگی های هر ناحیه، اولویت های راهبردی توسعه ارائه شده است.^۲

۵-۱: اولویت های راهبردی ناحیه یک (دشت مغان)

۱: توسعه کشاورزی با محوریت

- توسعه و مدیریت منابع آب (شامل روشهای مدرن آبیاری و توسعه سیستم های زهکشی اراضی)
- اصلاح ساختار نیروی انسانی شاغل در بخش کشاورزی
- شناسایی بازارهای هدف برای صادرات محصولات و فرآورده های کشاورزی
- توسعه فعالیت های دامپروری صنعتی (تغییر الگوی دامداری از دام سبک رمه گردان به دام سنگین و دام ایستاده)

۲: توسعه صنایع کشاورزی با محوریت صنایع تبدیلی و تکمیلی

۳: توسعه گردشگری با محوریت آگروتوریسم

۴: توسعه زیرساخت های ارتباطی

۵: حفاظت از محیط زیست با محوریت

- توسعه و مدیریت سیستم های فاضلاب شهری و روستایی
- مدیریت مصرف کودهای شیمیایی و سموم دفع آفات کشاورزی
- احیاء زیستگاه های گونه های در خطر انقراض
- تعامل با کشورهای همجوار در خصوص جلوگیری از آلودگی رودخانه ارس

^۱ اولویت بندی بر اساس مصوبه نشست مورخ ۸۹/۸/۲۴، انجام گردیده است.

^۲ راهبردهای هر ناحیه در هر بخش مدیریتی و برنامه ریزی در فصل سوم به تفکیک هر بخش ارائه شده است.

۵-۲: اولویت های راهبردی ناحیه ۲ (جعفرآباد)

۱: توسعه کشاورزی با محوریت

- توسعه و مدیریت منابع آب
- زراعت و باغداری و کشت های گلخانه ای
- شناسایی بازارهای هدف جهت صادرات محصولات و فرآورده های کشاورزی
- توسعه فعالیت های دامپروری مدرن و صنعتی (تغییر الگوی دامداری از دام سبک و رمه گردان به دام سنگین و دام ایستاده)

۲: توسعه صنایع کشاورزی (صنایع تبدیلی و تکمیلی)

۳: توسعه فضایی با محوریت

- توسعه شهری
- توسعه روستاهای مکان مرکزی (روستا- شهرکهای خدماتی - کشاورزی)

۴: توسعه زیرساخت های ارتباطی

۵: توسعه گردشگری با محوریت اگروتوریسم و توریسم روستایی

۶: حفاظت از محیط زیست

۵-۳: اولویت های راهبردی ناحیه ۳ (خروسلو)

۱: توسعه فضایی با محوریت

- مکان گزینی مناسب برای گسترش شهر گرمی به منظور ایفای نقش کارکردی آن
- توسعه عملکردی- کارکردی شهر گرمی به عنوان یک شهر میانی در ارایه خدمات به سکونتگاه های پیرامونی
- توسعه عملکردی - کارکردی روستاهای مکان مرکزی و فراهم سازی شرایط برای ارتقاء نقش این روستاها به عنوان روستا- شهرکهای خدماتی - کشاورزی

۲: توسعه کشاورزی با محوریت

- کنترل و مدیریت منابع آب سطحی
- توسعه باغداری

۳: توسعه زیرساخت های ارتباطی

۴: حفاظت از محیط زیست

۵: توسعه صنایع با محوریت

- ساماندهی توسعه فعالیت های معدنی
  - توسعه فرصت‌های سرمایه گذاری در شهرک های صنعتی
- ۶: توسعه گردشگری با محوریت گردشگری روستایی - عشایری
- ۷: توسعه خدمات با محوریت

- توسعه مجتمع های خدماتی و رفاهی بین راهی
- توسعه زیرساخت های ورزشی
- توسعه زیرساخت های بهداشتی - درمانی

۴-۵: اولویت های راهبردی ناحیه چهار (دره رود)

۱: توسعه کشاورزی با محوریت توسعه

- منابع آب
- تبدیل کشاورزی سنتی به مدرن
- ساماندهی فعالیت های دامپروری سنتی - عشایری به مدرن و صنعتی
- مدیریت منابع طبیعی (تهیه و تدوین طرح های آبخیزداری به منظور جلوگیری از تخریب مراتع و فرسایش اراضی)

۲: توسعه فضایی با محوریت

- توسعه عملکردی - کارکردی روستاهای مکان مرکزی و ارتقاء نقش این روستاها به عنوان روستا - شهرکهای خدماتی - کشاورزی
- اسکان عشایر و ایجاد زمینه لازم در تجمیع خدمات رسانی

۳: توسعه گردشگری با محوریت

- گردشگری روستایی - عشایری
- طبیعت گردی

۴: توسعه زیرساخت های ارتباطی

۵: توسعه خدمات با محوریت خدمات عمومی رفاهی

۶: توسعه صنایع با محوریت

- توسعه صنایع تبدیلی و تکمیلی وابسته به بخش کشاورزی
- ساماندهی فعالیت های معدنی

۷: حفاظت از محیط زیست

۵-۵: اولویت های راهبردی ناحیه ۵ (صلوات)

۱: توسعه کشاورزی با محوریت

- توسعه منابع آب

- توسعه منابع طبیعی

- تهیه و اجرای برنامه های آبخیزداری

- تاسیس تعاونی های مرتعداری با مشارکت جامعه روستایی

۲: توسعه فضایی

- ارتقاء شهر رضی به عنوان کانون توسعه منطقه و خدمات رسانی برتر

۳: توسعه صنایع و معادن با محوریت

- ساماندهی توسعه فعالیت های معدنی

۴: توسعه زیرساخت های ارتباطی

۵: توسعه گردشگری با محوریت توریسم روستایی - عشایری

۶: حفاظت از محیط زیست

۷: توسعه خدمات با محوریت خدمات عمومی - رفاهی

۵-۶: اولویت های راهبردی ناحیه ۶ (سبلان)

۱: توسعه گردشگری

- طبیعت گردی

- توریسم درمانی

- توریسم روستایی - عشایری

۲: حفاظت از محیط زیست با محوریت

- بهره برداری از انرژی زمین گرمایش

- حفظ و احیاء زیستگاه های حیات وحش

- مدیریت اثر طبیعی ملی سبلان

۳: توسعه زیرساخت های ارتباطی

۴: توسعه های کشاورزی با محوریت

- مدیریت منابع آب

- توسعه باغداری
- توسعه دامداری
- مدیریت منابع طبیعی

۵: توسعه فضایی با محوریت

- ایجاد استقرارگاه های عشایری
- جذب سرمایه گذاری برای توسعه گردشگری

۶: توسعه صنایع و معادن با محوریت

- توسعه صنایع تبدیلی- تکمیلی وابسته به کشاورزی
- ساماندهی توسعه فعالیت های معدنی

۷: توسعه خدمات با محوریت

- توسعه شبکه انرژی زمین گرمایش
- توسعه زیرساخت های فرهنگی - ورزشی

۵-۷: اولویت های راهبردی ناحیه ۷ (مشگین شهر)

۱: توسعه کشاورزی با محوریت

- توسعه و مدیریت منابع آب
- توسعه زراعت و باغداری و سیستم های گلخانه ای
- ساماندهی فعالیت های دامپروری سنتی- عشایری به فعالیت های دامپروری مدرن
- توسعه فعالیت های آبیاری پروری
- مدیریت منابع طبیعی و اجرای برنامه های آبخیزداری

۲: توسعه گردشگری با محوریت

- گردشگری تاریخی - طبیعی
- گردشگری روستایی- عشایری
- طبیعت گردی
- توریسم درمانی

۳: توسعه صنایع و معادن با محوریت

- توسعه صنایع تبدیلی- تکمیلی وابسته به کشاورزی
- توسعه فرصت های سرمایه گذاری در شهرک ها و نواحی صنعتی
- ساماندهی توسعه فعالیت های معدنی

۴: توسعه فضایی با محوریت

- توسعه عملکردی- کارکردی شهر مشکین شهر
- توسعه عملکردی- کارکردی روستاهای مکان مرکزی و ارتقاء نقش این روستاها به عنوان روستا- شهرکهای خدماتی- کشاورزی
- ساماندهی روستاهای پراکنده کوهستانی
- اسکان عشایر

۵: حفاظت از محیط زیست با محوریت

- احیاء و حفاظت از زیستگاه های حیات وحش
- توسعه استفاده از انرژی زمین گرمایش
- توسعه و مدیریت سیستم های فاضلاب شهری و روستایی
- مدیریت مصرف کودهای شیمیایی و سموم دفع آفات کشاورزی

۶: توسعه خدمات با محوریت

- توسعه خدمات آموزشی
- توسعه خدمات فرهنگی- ورزشی
- توسعه خدمات بهداشتی- درمانی

۷: توسعه زیرساخت های ارتباطی

۸-۵: اولویت های راهبردی ناحیه ۸ (عنبران - فندقلو)

۱: توسعه گردشگری با محوریت طبیعت گردی

۲: حفاظت از محیط زیست با محوریت

- احیاء و حفاظت از زیستگاه های حیات وحش
- بررسی اثرات توسعه گردشگری بر طبیعت
- تدوین برنامه مدیریت زیست محیطی منطقه تفریحی فندقلو

۳: توسعه کشاورزی با محوریت

- توسعه و مدیریت منابع آب
- توسعه زراعت
- ساماندهی فعالیت های دامپروری سنتی
- مدیریت منابع طبیعی و اجرای برنامه های آبخیزداری و صیانت از جنگل

۴: توسعه زیرساخت های ارتباطی

۵: توسعه خدمات با محوریت خدمات آموزشی- ورزشی

۶: توسعه صنایع با محوریت ایجاد صنایع اشتغال زا در بخش های کشاورزی، صنعت و خدمات

۹-۵: اولویت های راهبردی ناحیه ۹ (اردبیل)

۱: توسعه کشاورزی با محوریت

- توسعه و مدیریت منابع آب
- تاسیس صندوق حمایت از تولید کنندگان بخش کشاورزی
- اصلاح نظام بهره برداری از منابع تولید با تاکید بر یکپارچه سازی اراضی و شناسایی بازارهای هدف جهت صادرات محصولات و فرآورده های کشاورزی
- توسعه سیستم های دامپروری مدرن و صنعتی
- مدیریت منابع طبیعی و اجرای برنامه های آبخیزداری

۲: توسعه صنایع و معادن با محوریت

- صنایع پیشین و پسین کشاورزی
- توسعه صنایع تبدیلی - تکمیلی کشاورزی
- ساماندهی صنایع مستقر در پیرامون شهر اردبیل
- توسعه فرصت های سرمایه گذاری در شهرک ها و نواحی صنعتی
- ساماندهی توسعه فعالیت های معدنی
- احداث صنایع وابسته به فعالیت های معدنی

۳: توسعه فضایی با محوریت

- محدود سازی توسعه کالبدی شهر اردبیل
- پیش بینی شکل گیری شهرهای جدید
- توسعه عملکردی- کارکردی روستاهای مکان مرکزی برای ارتقاء نقش این روستاها به عنوان روستاها- شهرک های خدماتی- کشاورزی

۴: حفاظت از محیط زیست

- تدوین برنامه مدیریت زیست محیطی شهر اردبیل
- ساماندهی منابع آلاینده
- ساماندهی و مدیریت فاضلاب شهری و روستایی

- مدیریت مصرف کودهای شیمیایی و سموم دفع آفات کشاورزی
- کنترل توسعه صنایع آلوده کننده زیست محیطی

۵: توسعه گردشگری با محوریت

- گردشگری تاریخی - فرهنگی
- طبیعت گردی

۶: توسعه زیرساخت های ارتباطی

۷: توسعه خدمات با محوریت

- توسعه خدمات آموزشی - ورزشی
- توسعه خدمات آموزش عالی
- توسعه خدمات فرهنگی - ورزشی
- توسعه خدمات درمانی - بهداشتی

۱۰-۵: اولویت های راهبردی ناحیه ۱۰ (نیر - سرعین)

۱: توسعه گردشگری با محوریت

- طبیعت گردی
- توریسم درمانی و سلامت

۲: توسعه فضایی

- محدود سازی توسعه کالبدی شهر سرعین
- مقاوم سازی مساکن شهری و روستایی در مقابل زلزله

۳: حفاظت از محیط زیست با محوریت

- تدوین برنامه مدیریت زیست محیطی شهر سرعین
- تدوین برنامه کنترل پسماند و فاضلاب شهری و روستایی

۴: توسعه صنایع و معادن با محوریت

- توسعه صنایع تبدیلی و تکمیلی
- توسعه صنایع بسته بندی آب معدنی
- توسعه فرصت های سرمایه گذاری در شهرکها و نواحی صنعتی
- ساماندهی توسعه فعالیت های معدنی

۵: توسعه کشاورزی با محوریت

- توسعه و مدیریت منابع آب

- توسعه باغداری
  - توسعه دامپروری مدرن
  - مدیریت منابع طبیعی
- ۶: توسعه خدمات با محوریت**
- توسعه خدمات رفاهی بین راهی
  - توسعه زیرساخت های بهداشتی - درمانی
- ۷: توسعه زیرساخت های ارتباطی**

۱۱-۵: اولویت های راهبردی ناحیه ۱۱ (گیوی)

- ۱: توسعه گردشگری با محوریت**
- طبیعت گردی
  - توریسم درمانی
  - اگروتوریسم
  - توریسم روستایی
- ۲: توسعه کشاورزی با محوریت**
- توسعه و مدیریت منابع آب
  - توسعه باغداری مدرن
  - توسعه دامداری مدرن
  - مدیریت منابع طبیعی و اجرای برنامه های آبخیزداری
  - صیانت از جنگل و احیاء مراتع
- ۳: توسعه صنایع و معادن با محوریت**
- توسعه صنایع تبدیلی و تکمیلی وابسته به کشاورزی (به ویژه باغداری)
  - توسعه صنایع چوب
  - توسعه فرصت های سرمایه گذاری در شهرک های صنعتی
  - ساماندهی توسعه فعالیت های معدنی
- ۴: حفاظت از محیط زیست با محوریت**
- احیاء و حفاظت از زیستگاه های حیات وحش
  - مدیریت مصرف کودهای شیمیایی و سموم دفع آفات کشاورزی

- منع قانونی برای جلوگیری از تخریب اراضی به ویژه زمینهای پرخطر و در معرض فرسایش

۵: توسعه خدمات با محوریت

- توسعه خدمات عمومی - رفاهی
- ایجاد مجتمع های خدماتی بین راهی
- توسعه زیرساخت های بهداشتی - درمانی

۶: توسعه فضایی با محوریت

- ایجاد مراکز روستایی در مکان های مناسب برای تمرکز روستاهای پراکنده
- اسکان و هدایت جمعیت در مناطق مستعد

۷: توسعه زیرساخت های ارتباطی

۱۲-۵: اولویت های راهبردی ناحیه ۱۲ (خلخال)

۱: توسعه گردشگری با محوریت

- توریسم مذهبی
- توریسم ورزشی
- طبیعت گردی

۲: توسعه صنایع و معادن با محوریت

- توسعه صنایع تبدیلی و تکمیلی وابسته به کشاورزی (با تاکید بر باغداری)
- توسعه صنایع چوب
- توسعه فرصت های سرمایه گذاری در شهرک های صنعتی
- ساماندهی توسعه فعالیت های معدنی

۳: توسعه کشاورزی با محوریت

- توسعه و مدیریت منابع آب
- توسعه باغداری
- توسعه دامپروری مدرن
- مدیریت منابع طبیعی

۴: توسعه فضایی با محوریت

- ساماندهی فعالیت در شهر خلخال و پیرامون آن

۵: حفاظت از محیط زیست با محوریت

- احیاء و حفاظت از زیستگاه های حیات وحش
- مدیریت پسماند و فاضلاب های شهری و روستایی

۶: توسعه خدمات با محوریت

- توسعه فعالیت های آموزشی فنی و حرفه ای مرتبط با بخش کشاورزی
- توسعه زیرساخت های فرهنگی – ورزشی
- توسعه خدمات درمانی – بهداشتی

۷: توسعه زیرساخت های ارتباطی

۶: ساختار مدیریت آمایش استان

با توجه به راهبردهای آمایش استان اردبیل اولویت بخش کشاورزی، گردشگری و صنایع، در چشم انداز توسعه ساختار مدیریت آمایش استان، صورت بندی شده است.

۶-۱: ارکان مدیریت آمایش

- ارکان مدیریت آمایش شامل نهادهای زیر است :

- رئیس یا رئیس شورای آمایش
- شورای عالی آمایش
- شورای مشورتی
- دبیرخانه

۶-۲: ترکیب و وظایف ارکان آمایش

۶-۲-۱: رئیس یا رئیس شورای آمایش

- رئیس شورای آمایش، استاندارد است.
- وظایف رئیس شورای آمایش بشرح زیر است:
  - مدیریت جلسات و جمع بندی و تصویب مصوبات شورای عالی آمایش استان
  - پی گیری و هماهنگی اجرای مصوبات در سطح استان و ابلاغ مصوبات به شورای برنامه ریزی استان کارگروههای تخصصی، شورای برنامه ریزی شهرستانها.
  - پی گیری و هماهنگی پیشبرد مصوبات در سطح ملی از جمله هماهنگی با دستگاههای اجرایی ، هیئت وزیران، معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی، بانکها و موسسات اعتباری

۲-۲-۶: شورای عالی آمایش استان

(الف): ترکیب اعضاء

- شورای عالی آمایش در استان اردبیل به شرح زیر تعیین می گردد:
- استاندار
  - رئیس شورای عالی
  - معاون برنامه ریزی دبیر شورای عالی و رئیس دبیرخانه
  - رئیس سازمان جهاد کشاورزی
  - مدیرکل مسکن و شهرسازی استان
  - مدیرعامل آب منطقه ای
  - رئیس سازمان میراث فرهنگی ، صنایع دستی و گردشگری
  - مدیرکل اطلاعات استان
  - رئیس سازمان صنایع و معادن استان

(ب): وظایف شورای عالی

- تصویب طرحها و برنامه های آمایشی که از طرف دبیرخانه به شورا احاله می شود.
- بررسی چگونگی پیشبرد برنامه آمایش در استان
- بررسی و تصویب پیشنهادات، طرح های دستگاههای اجرایی و انطباق آن با سند آمایش استان
- بررسی چالش ها و ارائه راه کارها برای پیشبرد برنامه آمایش
- نظارت عالی بر برنامه های ادواری و بودجه استان انطباق آن با سند آمایش.

(ج): سازوکار و زمان بندی – جلسات

- دستور جلسات با تصویب رئیس شورا ، از طریق دبیرخانه، ۱۵ روز قبل از برگزاری جلسات به اعضاء شورا ابلاغ می گردد.
- جلسات شورای عالی، هر دو ماه یکبار تشکیل می شود.
- مصوبات شورا پس از تنفیذ رئیس شورا از طریق دبیرخانه به کلیه دستگاههای اجرایی و شورای برنامه ریزی، فرمانداری ها ابلاغ می گردد.

۳-۲-۶: شورای مشورتی آمایش

(الف): ترکیب اعضاء

- ترکیب اعضاء شورای مشورتی آمایش در استان اردبیل به شرح زیر تعیین می گردد:
- نماینده ولی فقیه و امام جمعه استان
  - معاون سیاسی استاندار (دبیرجلسات)
  - مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی
  - مدیر کل امور عشایری
  - مدیر کل راه و ترابری
  - فرمانده ناحیه انتظامی
  - رئیس دادگستری یا نماینده قوه قضاییه در استان
  - نماینده مجمع نمایندگان استان در مجلس شورای اسلامی
  - رئیس دانشگاه اردبیل
  - رئیس دانشگاه علوم پزشکی
  - یکی از فرمانداران / یا فرماندار مدعو ، به دعوت رئیس شورایعالی
  - نماینده مجمع اعضاء شورای اسلامی شهرها و روستاها یا رئوسای شوراها به تشخیص رئیس شورایعالی
  - نماینده شرکت پخش و پالایش و شرکت گاز در استان
  - مدیر کل بازرگانی استان
  - نماینده اصناف، نهادهای مردم نهاد و کارشناسان خبره در زمینه های مرتبط، به دعوت رئیس شورای عالی

(ب): وظایف شورای مشورتی

- بررسی چالش های پیشبرد برنامه آمایش استان و ارائه راه کارهای مشورتی
- اطلاع رسانی در مورد اهداف آمایش در حوزه ماموریت دستگاه مربوطه
- ارائه پیشنهادات اجرایی جهت تکمیل سند آمایش

(ج): سازوکار و زمان بندی جلسات

- جلسه شورای مشورتی براساس ضرورت با یکماه اطلاع قبلی با اطلاع رسانی از دستور جلسات، به دعوت رئیس شورای عالی تشکیل می شود. (حداقل ۲ بار در سال)

- دبیر جلسات شورای مشورتی ، معاون سیاسی استاندار با هماهنگی دبیرخانه شورای عالی خواهد بود.
- موضوعات مورد بررسی براساس مصوبات شورای عالی از طریق دبیرخانه شورای عالی برای اعضاء ارسال می گردد.
- ثبت و طبقه بندی مصوبات و رهنمودها و پیشنهادات شورای مشورتی برای طرح در شورای عالی بعهدہ دبیرخانه شورای عالی خواهد بود.

۴-۲-۶: دبیرخانه آمایش استان

(الف): دبیرخانه آمایش استان

- دبیرخانه آمایش استان، به ریاست دبیر شورای عالی (معاون برنامه ریزی استاندار) در نهاد معاونت برنامه ریزی استانداری تشکیل می شود.
- ساختار دبیرخانه شامل :
  - رئیس دبیرخانه
  - کار گروه تخصصی آمایش
  - مرکز اطلاعات آمایش
  - واحد اطلاع رسانی و هماهنگی و پشتیبانی اداری آمایش خواهد بود.
- کار گروه تخصصی آمایش در معاونت برنامه ریزی، شامل عوامل زیر است.
  - مدیر اجرایی آمایش در معاونت برنامه ریزی
  - کارشناس اقتصادی
  - کارشناس آمار و اطلاعات (بانک اطلاعات توصیفی و جغرافیایی).
- مرکز اطلاعات آمایش شامل عوامل زیر است:
  - مسئول سیستم اطلاعات توصیفی
  - مسئول سیستم اطلاعات جغرافیایی و فضایی
  - آرشیو فنی و مرکز اسناد آمایش
- واحد اطلاع رسانی و هماهنگی و پشتیبانی شامل :
  - کادر خدماتی و بایگانی و... خواهد بود.